

STORTINGET

Dokument 15:12

(2025–2026)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1651–1800

18.02 – 02.03.2026

Innhold

1651. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. kinesiske biler og busser, besvart av statsminister	11
1652. Fra stortingsrepresentant Martin Virkesdal Jonsterhaug, vedr. eiendomsskatten, besvart av finansminister	12
1653. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. nordmenn i IDF, besvart av justis- og beredskapsminister	13
1654. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyér-Berntsen, vedr. forby teknologiselskaper å generere og spre seksualiserte bilder, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	14
1655. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. Jotunheimen privatisteskule rett til førstegongsvitnemål, besvart av kunnskapsminister	15
1656. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. Nav-skandalen, besvart av arbeids- og inkluderingsminister ...	15
1657. Fra stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum, vedr. Prosjekt 6359 Fremtidig maritim minemottiltakskapabilitet, besvart av forsvarsminister	16
1658. Fra stortingsrepresentant Marthe Hammer, vedr. risikobaserte nedslag, besvart av finansminister	17
1659. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. prosessen etter høyesterettsdommen HR-2025-625-A fra 3. april 2025 som slo fast at variable tillegg, som vakt- og fartøytillegg (ATF) i Forsvaret, er pensjonsgivende, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	18
1660. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. beskrivelsen til Hilde Henriksen Waage av at den politiske ledelsen i UD under Stoltenberg I-regjeringen motarbeidet Waages evalueringsrapport, besvart av utenriksminister	19
1661. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. en-til-en undervisning på pasientrom på Nye Rikshospitalet, besvart av kunnskapsminister	20
1662. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. kreve betaling for å vise kamper fra fotball-VM på storskjerm, besvart av kultur- og likestillingsminister	21
1663. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. norsk støtte til amerikanske tenketanker, besvart av finansminister	22
1664. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. sikringstiltak ved Hagelsundbrua i Alver kommune, besvart av samferdselsminister	22
1665. Fra stortingsrepresentant Ole Herman Sveian, vedr. utvidelsen av ulvesonen, besvart av klima- og miljøminister	23
1666. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. CO ₂ fra norsk industri og avfallshåndtering, besvart av klima- og miljøminister	24
1667. Fra stortingsrepresentant Margret Hagerup, vedr. oppfølging av barnehageforliket, besvart av kunnskapsminister	25
1668. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. søknadsfristen for landbrukets IBU-middel, besvart av landbruks- og matminister	27
1669. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. fødetilbudet i Alta, besvart av helse- og omsorgsminister	27
1670. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. CRUX Foreldre og barn - Solstrand, besvart av barne- og familieminister	28
1671. Fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan, vedr. skulefasilitetar ved Nye Rikshospitalet, besvart av helse- og omsorgsminister	29
1672. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. Forsvarets søknad om økt strømkapasitet ved Ramsund orlogsstasjon, besvart av energiminister	30
1673. Fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan, vedr. forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet, besvart av helse- og omsorgsminister	31
1674. Fra stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim, vedr. samlokalisert helikopterbase i Tromsø, besvart av justis- og beredskapsminister	32
1675. Fra stortingsrepresentant Erlend Larsen, vedr. felles nordisk risiko- og sårbarhetsanalyse for forsyningssikkerhet for mat, besvart av næringsminister	33
1676. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. byggenæringens og kommunenes 72 konkrete forslag til forenklinger og raskere prosesser, besvart av kommunal- og distriktsminister	34
1677. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. handlingsplanen for å forebygge og redusere ensomhet, besvart av helse- og omsorgsminister	35
1678. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. utredning om alternativer for å sikre allierte og egne fartøy adgang til havn og fasiliteter i Tromsøregionen, besvart av forsvarsminister	36

1679. Fra stortingsrepresentant Joel Ystebø, vedr. Norges største maritime klynge og et internasjonalt utstillingsvindu for grønn omstilling, besvart av klima- og miljøminister	37
1680. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. anskaffelseskompetansen i Helse Sør-Øst, besvart av helse- og omsorgsminister.....	37
1681. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. bilistenes bompengeregning, besvart av samferdselsminister	40
1682. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. saksbehandlingstiden i Nav, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	40
1683. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. EFTA-domstolens dom i sak E-6/25 og petroleumsvirksomhet, besvart av energiminister.....	41
1684. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. EØS-avtalen artikkel 126 nr. 1 og petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel, besvart av energiminister	42
1685. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. statsrådets fremdrift i oppfølgingen av sitt eget boligsmål, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	42
1686. Fra stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag, vedr. tilskudd til toppa bemanning i barnehager, besvart av kunnskapsminister.....	43
1687. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. nye regler for bruk av kollektivfelt, besvart av samferdselsminister.....	44
1688. Fra stortingsrepresentant Bengt Fasteraune, vedr. Eiendoms- og ansvarsforholdene for veistrekingen mellom Tjønnbakken og Spranget i Sel kommune, besvart av landbruks- og matminister.....	44
1689. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. Forsvarets søknad om økt krafttilgang til Ramsund orlogsstasjon, besvart av statsminister	45
1690. Fra stortingsrepresentant Stian Storbukås, vedr. gjenbruke Ingøy-senderen i Finnmark, besvart av fiskeri- og havminister	46
1691. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. Sentios innbyggerundersøkelse, besvart av kommunal- og distriktsminister	47
1692. Fra stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen, vedr. EUs forordning om helikoptertransport offshore, besvart av samferdselsminister	48
1693. Fra stortingsrepresentant Ole Herman Sveian, vedr. bærekrafts- og utslippsreducerende kriterier for biomasse, besvart av klima- og miljøminister.....	49
1694. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. steinkopi av hodet til Magnus Lagabøte, besvart av kultur- og likestillingsminister	51
1695. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. USAs oljeblokade mot Cuba, besvart av utenriksminister	51
1696. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. avgift på kjøtt, besvart av landbruks- og matminister.....	52
1697. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. Sentios innbyggerundersøkelse i Gran kommune, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	53
1698. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. USAs blokade av energi til befolkningen på Cuba, besvart av utenriksminister	54
1699. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. fergeavløsningsmidler for fergesambandene til Austevoll, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	54
1700. Fra stortingsrepresentant Erling Sande, vedr. påbygg av dagens Nationaltheater, besvart av kultur- og likestillingsminister.....	55
1701. Fra stortingsrepresentant Oda Indgaard, vedr. midlertidig togspor forbi Nestvatnet, besvart av samferdselsminister.....	57
1702. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. overstyrer kommunale vedtak om boligbygging, besvart av landbruks- og matminister.....	57
1703. Fra stortingsrepresentant Oda Indgaard, vedr. gjødselvereforskrift, besvart av landbruks- og matminister.....	58
1704. Fra stortingsrepresentant Pål Morten Borgli, vedr. konkrete og effektive forenklinger i plan- og regelverket, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	59
1705. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. krav om nullutslipp i anbudet strekninger/ruter innenfor statlig og fylkeskommunal ferje- og hurtigbåt, besvart av samferdselsminister	60
1706. Fra stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen, vedr. mishandlingsbegrepet, besvart av justis- og beredskapsminister.....	62

1707. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. forbud mot hold av pelsdyr i Norge, besvart av landbruks- og matminister	63
1708. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. gebyrsatsene i «Forskrift om kommunal håndheving av politivedtekt», besvart av justis- og beredskapsminister	64
1709. Fra stortingsrepresentant Grunde Almeland, vedr. søkbart offentlig aksjeeierregister, besvart av næringsminister	65
1710. Fra stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth, vedr. tolkekapasitet i domstolene, besvart av justis- og beredskapsminister	66
1711. Fra stortingsrepresentant Hilde Grande, vedr. drosjeløyve, besvart av samferdselsminister	66
1712. Fra stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt, vedr. tilskudd til kommersielle barnehager, besvart av kunnskapsminister	67
1713. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. parkeringskapasitet ved sykehuset i Harstad, besvart av helse- og omsorgsminister	68
1714. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. alvorlige ulykker og dødsulykker på norske vegar, besvart av samferdselsminister	69
1715. Fra stortingsrepresentant Frank Edvard Sve, vedr. trafikkutviklinga for riksvegferjene, besvart av samferdselsminister	75
1716. Fra stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen, vedr. strategien kyst til marked, besvart av samferdselsminister	76
1717. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. kroniske migrenepasienter tvinges til en behandlingspause med CGRP-hemmere, besvart av helse- og omsorgsminister	77
1718. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. aktiviteten ved statlige og private/ideelle sentre for foreldre og barn de siste to årene, besvart av barne- og familieminister	78
1719. Fra stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik, vedr. oppgraderingsarbeid på Sørlandsbanen mellom Kristiansand og Egersund, besvart av samferdselsminister	82
1720. Fra stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen, vedr. samlet nasjonal oversikt over alle Sentre for foreldre og barn i Norge, besvart av barne- og familieminister	82
1721. Fra stortingsrepresentant Morgan Langfeldt, vedr. nedleggelsen av urologitilbudet ved Ringerike sykehus, besvart av helse- og omsorgsminister	84
1722. Fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen, vedr. Nasjonalgalleriets bruk, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	85
1723. Fra stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer, vedr. hvordan statsråden vurderer at ansatte i et statlig foretak som Statkraft kan få utbetalt om lag 40 millioner kroner for tradingvirksomhet i kraftmarkedet, besvart av næringsminister	86
1724. Fra stortingsrepresentant Lill Harriet Sandaune, vedr. den utvidede retten til opplæring for elever med individuell plan, besvart av kunnskapsminister	87
1725. Fra stortingsrepresentant Anna Molberg, vedr. arbeidstid for dommere, besvart av justis- og beredskapsminister	88
1726. Fra stortingsrepresentant Tom Staahle, vedr. ny modell for fastsettelse av ligningsverdi på bolig, besvart av finansminister	89
1727. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. faste avganger på ferjesambandene Hella-Dragsvik, Hella-Vangsnes og Vangsnes-Dragsvik, besvart av samferdselsminister	90
1728. Fra stortingsrepresentant Harry Valderhaug, vedr. krav til dyrehold, besvart av fiskeri- og havminister	91
1729. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. datasentre med mangelfulle sikkerhetstiltak, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister	92
1730. Fra stortingsrepresentant Mímir Kristjánsson, vedr. antall årsverk i Utdanningsdirektoratet per år fra opprettelsen til i dag, besvart av kunnskapsminister	93
1731. Fra stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa, vedr. person ved Politiets utlendingsinternat på Trandum, besvart av justis- og beredskapsminister	94
1732. Fra stortingsrepresentant Silje Hjemdal, vedr. ansatte ved Sjøkrigsskolen og Haakonssvern fortsatt har tilgang på forutsigbare barnehageplasser, besvart av forsvarsminister	95
1733. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. hydrogenferjene i Lofoten, besvart av samferdselsminister	96

1734. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. bioingeniører utdannet i utlandet, besvart av helse- og omsorgsminister.....	97
1735. Fra stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe, vedr. hvalsafari i Nord-Norge, besvart av fiskeri- og havminister..	98
1736. Fra stortingsrepresentant Helene Røsholt, vedr. lovendringer for å følge opp Stortingets vedtak 961, besvart av helse- og omsorgsminister.....	99
1737. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. RS-vaksinen for gravide, besvart av helse- og omsorgsminister.....	100
1738. Fra stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius, vedr. prosjektet “Mangfoldskompasset”, besvart av kultur- og likestillingsminister	101
1739. Fra stortingsrepresentant Hilde Grande, vedr. sikre Lofoten et tilgjengelig og funksjonelt flytilbud, besvart av samferdselsminister.....	102
1740. Fra stortingsrepresentant Peter Frølich, vedr. ugradert sammendrag av FFIs Forsvarsanalyse for 2026, besvart av forsvarsminister	103
1741. Fra stortingsrepresentant Kathy Lie, vedr. slankesprøyter, besvart av helse- og omsorgsminister.....	104
1742. Fra stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed, vedr. strukturen og oppløsningen i bistandsbudsjettet, besvart av utviklingsminister.....	104
1743. Fra stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius, vedr. finansieringssystemet har fått for kunstutdanningene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsminister	105
1744. Fra stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik, vedr. prosjektstart for E39 Figgjo–Ålgård, besvart av samferdselsminister.....	106
1745. Fra stortingsrepresentant Lars Haltbrekken, vedr. mottaket av PFAS-forurensede jordmasser ved giftdeponiet i Raudsand i Molde kommune, besvart av klima- og miljøminister	107
1746. Fra stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer, vedr. økt behov for fengsels- og varetektsplasser, besvart av justis- og beredskapsminister	108
1747. Fra stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad, vedr. røykdeteksjon i Lærdalstunnelen, besvart av samferdselsminister.....	109
1748. Fra stortingsrepresentant Mats Henriksen, vedr. den avgiftsmessige kostnaden ved montering av bakseter i en pickup, besvart av finansminister	110
1749. Fra stortingsrepresentant Anne Lise Gjerstad Fredlund, vedr. reisebyrå som staten har fellesavtale med, besvart av digitaliserings- og forvaltningsminister.....	111
1750. Fra stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen, vedr. fødetilbudet i Brønnøysund, besvart av helse- og omsorgsminister.....	111
1751. Fra stortingsrepresentant Marius Langballe Dalin, vedr. kravene i byggt teknisk forskrift og forpliktelsene i MRL og CRPD, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	112
1752. Fra stortingsrepresentant Alf Erik Andersen, vedr. tiltak for at ingen offentlige ansatte skal tape tjenestepensjon ved å stå, eller ha stått, lengre i jobb enn 67 år, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	113
1753. Fra stortingsrepresentant Ole Herman Sveian, vedr. strøm til sin ubåtbase i Ramsund, besvart av energiminister	114
1754. Fra stortingsrepresentant Ole Herman Sveian, vedr. statlige tilskudds- og støtteordninger som i dag finnes for naturrestaurering, besvart av klima- og miljøminister.....	115
1755. Fra stortingsrepresentant Tage Pettersen, vedr. maksgrensen for nikotininnhold i snus, besvart av helse- og omsorgsminister.....	116
1756. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Laabak, vedr. stønad til parykk etter folketrygdloven § 10 7 bokstav i, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	117
1757. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. at offentlige bygg- og anleggsprosjekter kan kutte utslipp med opptil 20 prosent, besvart av næringsminister.....	118
1758. Fra stortingsrepresentant Amalie Gunnufsen, vedr. det kommunale tilbudet om IB-line på Kristiansand International School, besvart av kunnskapsminister.....	119
1759. Fra stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll, vedr. materialgjenvinning av plastemballasje, besvart av klima- og miljøminister.....	120
1760. Fra stortingsrepresentant Kirsti Bergstø, vedr. leieboerordning, besvart av kommunal- og distriktsminister.....	120
1761. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. velferdsytelser utover akutt helsehjelp til personer som oppholder seg illegalt i Norge, besvart av arbeids- og inkluderingsminister	122

1762. Fra stortingsrepresentant Erlend Wiborg, vedr. antall kommuner med og uten eiendomsskatt, besvart av finansminister.....	122
1763. Fra stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt, vedr. avgift på tapt fisk i havbruksnæringen, besvart av fiskeri- og havminister.....	123
1764. Fra stortingsrepresentant Tor André Johnsen, vedr. ante mortem (AM) kontroll i hjorteoppdrett, besvart av landbruks- og matminister	124
1765. Fra stortingsrepresentant Sylvi Listhaug, vedr. de negative konsekvensene artikkel 29 i PPWR vil få for eksport av fersk, norsk sjømat, besvart av klima- og miljøminister.....	126
1766. Fra stortingsrepresentant Ingrid Liland, vedr. folkepanelet som skal oppnevnes som referansegruppe for Omstillingskommisjonen, besvart av finansminister	127
1767. Fra stortingsrepresentant Ingrid Liland, vedr. penger til World Economic Forum, besvart av klima- og miljøminister	127
1768. Fra stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag, vedr. at internerte på Trandum har blitt fremstilt for en delegasjon fra Etiopia, besvart av justis- og beredskapsminister.....	128
1769. Fra stortingsrepresentant Marthe Hammer, vedr. reduksjon i bokført og påløpt proveny fra formuesskatten, besvart av finansminister.....	129
1770. Fra stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen, vedr. hensynet til trafikksikkerhet, beredskap og fremkommelighet for Nesodden og Nordre Frogn, besvart av samferdselsminister	131
1771. Fra stortingsrepresentant Joel Ystebø, vedr. uttalelser, besvart av utenriksminister.....	132
1772. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. ungdom som er innlagt med spiseforstyrning, besvart av helse- og omsorgsminister.....	133
1773. Fra stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen, vedr. pasienter som må reise langt for grunnleggende helsehjelp, besvart av helse- og omsorgsminister.....	134
1774. Fra stortingsrepresentant Joel Ystebø, vedr. Israel og situasjonen i Gaza, besvart av utviklingsminister.....	135
1775. Fra stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl, vedr. ungdomspartier kan utøve sin grunnlovsfestede ytringsfrihet på norske skoler, besvart av justis- og beredskapsminister.....	136
1776. Fra stortingsrepresentant Sofie Marhaug, vedr. redegjørelse for hvorfor klima- og miljøminister er inhabil i saker som gjelder Chemring Nobel, besvart av klima- og miljøminister.....	137
1777. Fra stortingsrepresentant Frøya Skjold Sjursæther, vedr. egenfinansieringen av en nasjonal klimaplan, besvart av klima- og miljøminister.....	137
1778. Fra stortingsrepresentant Trond Helleland, vedr. marknadsandel har VY Buss i den norske bussmarkanden, besvart av samferdselsminister	138
1779. Fra stortingsrepresentant Marian Hussein, vedr. antall flyktninger som har samlet inntekt fra stønader på mellom 200 000 og 1 000 000 kroner, besvart av arbeids- og inkluderingsminister.....	139
1780. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. bruk av tunnelen fra jernbanestasjonen til Koengen, besvart av samferdselsminister	141
1781. Fra stortingsrepresentant Anette Carnarius Elseth, vedr. politiets operasjonssentraler, besvart av justis- og beredskapsminister.....	141
1782. Fra stortingsrepresentant Oda Indgaard, vedr. Go-Ahead, besvart av samferdselsminister.....	142
1783. Fra stortingsrepresentant Oda Indgaard, vedr. Avinor, besvart av samferdselsminister.....	143
1784. Fra stortingsrepresentant Seher Aydar, vedr. eldreomsorg, besvart av helse- og omsorgsminister.....	144
1785. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. organisasjoner som har mottatt støtte fra UD eller underliggende etater siden 2005, besvart av utviklingsminister	144
1786. Fra stortingsrepresentant Himanshu Gulati, vedr. kollektivselskapet Ruter, besvart av samferdselsminister.....	145
1787. Fra stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen, vedr. vedtaksfestede helsehjelp, besvart av helse- og omsorgsminister.....	146
1788. Fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan, vedr. avgiftsinntektene fra snussalet, besvart av finansminister.....	147
1789. Fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad, vedr. erstatningsbygg, besvart av kommunal- og distriktsminister	148
1790. Fra stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug, vedr. unntak fra parkeringsbestemmelsene for Kriminalomsorgens tjenestekjøretøy ved tjenestemessig behov, besvart av samferdselsminister.....	149

1791. Fra stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan, vedr. avhengighetsskapande legemiddel, besvart av helse- og omsorgsminister.....	150
1792. Fra stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen, vedr. kapasitet innen psyk og somatisk helse i Helse Bergen, besvart av helse- og omsorgsminister	151
1793. Fra stortingsrepresentant Abid Raja, vedr. Finnmarksbrigaden, besvart av forsvarsminister	152
1794. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. Iveland kraftverk, besvart av energiminister	153
1795. Fra stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen, vedr. skip som er registrert i NIS og NOR, besvart av fiskeri- og havminister.....	154
1796. Fra stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes, vedr. lov om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser, besvart av forsvarsminister	156
1797. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. innbyggerundersøkelse, besvart av kommunal- og distriktsminister	157
1798. Fra stortingsrepresentant Finn Krokeide, vedr. Hadelandskommunene, besvart av kommunal- og distriktsminister	158
1799. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. Ramsund orlogstasjon, besvart av energiminister.....	159
1800. Fra stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen, vedr. vilkårsrevisjoner av vannkraft, besvart av energiminister..	160

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1651 - 1800) for sesjonen 2025-2026**

Partibetegnelse:

A Arbeiderpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

Sp Senterpartiet

V Venstre

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

FrP Fremskrittspartiet

KrF Kristelig Folkeparti

R Rødt

SV Sosialistisk Venstreparti

Sp Senterpartiet

H Høyre

MDG Miljøpartiet De Grønne

V Venstre

Abrahamsen, Stig Atle (FrP)	1792
Almeland, Grunde (V)	1708, 1709
Amundsen, Per-Willy (FrP)	1672, 1702
Andersen, Alf Erik (FrP)	1659, 1682, 1752
Askjer, Hans Edvard (KrF)	1723, 1746
Aydar, Seher (R)	1784
Bentzen, Bent-Joacim (Sp)	1716, 1750
Bergstø, Kirsti (SV)	1663, 1760
Borgli, Pål Morten (FrP)	1704
Bøe, Erlend Svardal (H)	1677, 1678, 1735
Dalin, Marius Langballe (MDG)	1751
Eidsvoll, Sunniva Holmås (SV)	1661, 1687, 1759
Eilertsen, Kristian August (FrP)	1713, 1787
Elseth, Anette Carnarius (FrP)	1781
Engen-Helgheim, Jon (FrP)	1674
Ervik, May Helen Hetland (FrP)	1719, 1744
Fasteraune, Bengt (Sp)	1688
Fiskaa, Ingrid (SV)	1668, 1670, 1731
Fredlund, Anne Lise Gjerstad (SV)	1749
Frølich, Peter (H)	1740
Grande, Hilde (FrP)	1711, 1739
Gulati, Himanshu (FrP)	1785, 1786
Gunnufsen, Amalie (H)	1758
Hagerup, Margret (H)	1667
Haltbrekken, Lars (SV)	1666, 1737, 1745
Hammer, Marthe (SV)	1658, 1769
Hauan, Anne Grethe (FrP)	1671, 1673, 1788, 1791
Helleland, Trond (H)	1778
Henriksen, Mats (FrP)	1748
Hjemdal, Silje (FrP)	1662, 1676, 1685, 1732
Hoksrud, Bård (FrP)	1680, 1681
Hussein, Marian (SV)	1653, 1656, 1779
Høyer-Berntsen, Mirell (SV)	1654, 1706
Indgaard, Oda (MDG)	1701, 1703, 1782, 1783
Jensen, Siren Julianne (MDG)	1722, 1773
Johnsen, Tor André (FrP)	1757, 1764
Jonsterhaug, Martin Virkesdal (FrP)	1652
Kristiansen, Jørgen H. (KrF)	1733, 1770
Kristjánsson, Mímir (R)	1730
Krokeide, Finn (FrP)	1691, 1697, 1797, 1798

Langfeldt, Morgan (FrP)	1721
Larsen, Erlend (H)	1675
Lie, Kathy (SV)	1741
Liland, Ingrid (MDG)	1766, 1767
Linnestad, Anne Kristine (H)	1727, 1747
Listhaug, Sylvi (FrP)	1651, 1689, 1765
Lossius, Jorunn Gleditsch (KrF)	1738, 1743
Lønseth, Mari Holm (H)	1710
Laabak, Bjørnar (FrP)	1756
Marhaug, Sofie (R)	1729, 1776
Martinussen, Marie Sneve (R)	1692
Mølberg, Anna (H)	1725
Moxnes, Bjørnar (R)	1660, 1695, 1698, 1796
Nilsen, Marius Arion (FrP)	1794, 1795
Njåstad, Helge André (FrP)	1694, 1699, 1780, 1789
Nordtug, Julia Brännström (FrP)	1717, 1790
Nyholt, Hege Bae (R)	1712
Pettersen, Tage (H)	1755
Pollestad, Geir (Sp)	1696, 1705, 1707
Raja, Abid (V)	1793
Røsholt, Helene (H)	1736
Sandaune, Lill Harriet (FrP)	1724
Sande, Erling (Sp)	1655, 1700
Sayed, Jonas Andersen (KrF)	1742
Sivertsen, Kristoffer (FrP)	1683, 1684, 1799, 1800
Sjursæther, Frøya Skjold (MDG)	1777
Stenvaag, Hanne Beate (R)	1686, 1768
Storbukås, Stian (FrP)	1690
Strifeldt, Bengt Rune (FrP)	1763
Stuestøl, Julie E. (MDG)	1775
Staahle, Tom (FrP)	1726
Sve, Frank Edvard (FrP)	1714, 1715
Sveian, Ole Herman (Sp)	1665, 1693, 1753, 1754
Toppe, Kjersti (Sp)	1664, 1669, 1734, 1772
Trøen, Tone Wilhelmsen (H)	1718, 1720
Valderhaug, Harry (KrF)	1728
Vedum, Trygve Slagsvold (Sp)	1657
Wiborg, Erlend (FrP)	1761, 1762
Ystebø, Joel (KrF)	1679, 1771, 1774

STORTINGET

Dokument 15:12

(2025–2026)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1651

Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 27. februar 2026 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Kinesiske biler og busser har en rekke sensorer som er aktive også når de er slått av. Disse sensorene registrerer blant annet omgivelser og i mange tilfeller andre kjøretøy i omgivelsene. Kinesiske busser transporterer også soldater inn i enkelte militærleirer på grunn av krav til busselskaper om å gå over til null-utslipps kjøretøy. Det er også grunn til å anta at ansatte ved Forsvarets lokasjoner kjører kinesiske biler.

Mener statsministeren det er forsvarlig å la kinesiske biler og busser få tilgang til militære områder?

BEGRUNNELSE:

I VG 18. februar, kan vi lese at Polen forbyr biler bygget i Kina på militærbasert av frykt for at sensorer på bilene kan brukes til å samle inn sensitive data.

Svar:

Forsvarets lokasjoner har ulik karakter, der noen er åpne for allmenheten mens andre er strengt sikret. Flere av Forsvarets avdelinger har vedtatt å parkere private kjøretøy utenfor leir basert på verdivurderinger. På nåværende tidspunkt vurderer Forsvaret at det ikke er hensiktsmessig å innføre et generelt forbud mot at kjøretøyer produsert i Kina får komme inn på Forsvarets områder. De praktiske ulempene for Forsvaret, leverandører og de ansatte, samt Forsvarets merarbeid knyttet til kontroll av kjøretøyenes

produksjonsland, vurderes av Forsvaret å ikke samsvare med den potensielle sikkerhetsgevinsten.

Forsvarets avdelinger har etablert en grunnsikring, både fysisk og elektronisk, som beskytter skjermingsverdige verdier og hindrer innhenting av sensitiv informasjon. Dette er tiltak som favner bredt, og uavhengig av opprinnelsesland for utstyr med sensorer. Sikringen kan forsterkes ved behov. Forsvaret har allerede innført begrensninger på bruk av moderne elektronikk. Basert på lokale skjermingsbehov og risikovurderinger kan det i visse områder også være aktuelt med forbud mot kjøretøyer med moderne kameraer og sensorer for å skjerme personell, materiell, objekt eller annet. Dette vurderes fortløpende og tiltak iverksettes ved behov.

Jeg viser for øvrig til samferdselsministerens svar 25. februar 2026 på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1608. Det fremgår her at Statens vegvesen arbeider med å teste kjøretøy for få bedre kunnskap om hvilken informasjon og hvilke data som sendes fra bilene, og hvilke sårbarheter dette kan medføre.

SPØRSMÅL NR. 1652**Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Martin Virkesdal Jonsterhaug****Besvart 6. mars 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Hva er det oppdaterte provenyanslaget for eiendomsskatten som følge av den nye takseringsmodellen, dersom det beregnes etter de samme betingelsene og forbeholdene som ble lagt til grunn i det opprinnelige provenyanslaget i Prop. 1 LS (2025–2026)?

BEGRUNNELSE:

Provenyanslaget for økt eiendomsskatt som følge av den nye takseringsmodellen ble anslått i Prop. 1 LS til ca. 300 mill. kroner.

I svar på skriftlige spørsmål datert 05.02.26 har statsråden opplyst at det ikke kan gis oppdaterte provenyanslag for eiendomsskatt. Det vises blant annet til:

- at bruk av «sikkerhetsventilen» kan føre til overvurdering av proveny, og at denne feilkilden vurderes som større nå
- at usikkerheten om hvordan kommunene vil tilpasse seg er stor
- at departementet sikter på en ny vurdering i forbindelse med RNB

De samme usikkerhetsmomentene forelå imidlertid også da det opprinnelige provenyanslaget ble beregnet i Prop. 1 LS. Kommunenes adgang til å justere sats og bunnfradrag, samt skattyters adgang til å benytte «sikkerhetsventilen», var omtalt allerede da det opprinnelige anslaget ble lagt frem.

SSB-notatet «Modell for beregning av boligformue 2025/10» viser at tre av fire boliger avviker 20 prosent eller mindre fra markedsverdi, noe som betyr at en betydelig andel av boligene avviker mer enn dette. Denne modellusikkerheten har altså vært kjent i lang tid.

Selv om oppdaterte beregninger fra SSB nå viser at provenyanslaget for formuesskatten er større enn opprinnelige antatt, har ikke de underliggende usikkerhetsfaktorene endret seg. Provenyanslaget for formuesskatten har økt, men modellen er den samme, noe som også innebærer at metodikken, feilkildene, o.l. er de samme.

Departementet tar sikte på å komme med en ny vurdering i forbindelse med RNB. Men de underliggende usikkerhetsmomentene det vises til vil ikke endre karakter fra nå frem til fremleggelsen av RNB. Det fremstår derfor uklart hvorfor et oppdatert provenyanslag ikke kan gis allerede på nåværende tidspunkt.

Statsråden viste også til at det vil foreligge ny statistikk for kommunenes bruk av eiendomsskatt i mars.

Provenyanslaget bes likevel beregnet på grunnlag av samme tallgrunnlag og forutsetninger som i Prop. 1 LS. Gitt den økonomiske situasjonen til kommunene er det heller ikke grunn til å anta at oppdaterte tall vesentlig endrer beregningsgrunnlaget.

På denne bakgrunn bes det om:

1) Et oppdatert provenyanslag for eiendomsskatten med de samme betingelsene og forbeholdene lagt til grunn for provenyanslaget som ble lagt frem i Prop. 1 LS.

Svar:

Eiendomsskatten er en kommunal skatt. Kommunestyret velger om kommunen skal skrive ut eiendomsskatt og hvilke eiendommer som skal ilegges skatt innenfor lovens alternativer. Eignedomsskattelova gir kommunene stor valgfrihet i utforming av eiendomsskatteregime. Kommunene vedtar hvert år om de vil skrive ut eiendomsskatt og hvilke eiendommer som eventuelt skatten skal skrives ut på. I tillegg vedtas skattesats og eventuelt bunnfradrag årlig. Boligers skattemessige formuesverdi er bare relevant for kommuner som skriver ut eiendomsskatt på boligeiendom, og i tillegg bruker skattemessig formuesverdi som eiendomsskattegrunnlag istedenfor å takserer boliger selv.

Skattefastsettingen foregår slik at formuesverdiene for boliger for inntektsåret 2026 blir fastsatt i skatteoppgjøret i kalenderåret 2027. De fastsatte formuesgrunnlagene blir deretter levert til de aktuelle kommunene før jul i 2027, og kommunene bruker disse grunnlagene for utskriving av eiendomsskatt innen 1. mars 2028.

Usikkerheten om hvordan de berørte kommunene vil tilpasse seg til de oppdaterte verdiene ved utskrivingen av eiendomsskatt for 2028, vil nødvendigvis være betydelig.

I 2025 skrev 249 kommuner ut eiendomsskatt på bolig. 131 av disse kommunene takserte boligene selv. For disse kommunene har den oppdaterte boligmodellen ingen effekt. 118 kommuner brukte formuesgrunnlagene, og for disse kommunene endres eiendomsskattegrunnlaget som følge av oppdatert verdsettingsmodell.

Av de 118 kommunene som benyttet formuesgrunnlagene i 2025, skrev 78 kommuner ut eiendomsskatt med lavere sats enn den maksimale og med bunnfradrag. Det betyr at i 2025 var det 40 kommuner som brukte formuesgrunnlagene og utnyttet handlingsrom-

met i eiendomsskatten fullt ut (maksimal sats 4 promille, ikke bunnfradrag).

Departementet er i gang med å gjennomgå anslaget i lys av oppdatert informasjon om boligverdier og å kvalitetssikre datagrunnlaget. Foreløpig tyder gjennomgangen på at anslaget i budsjettet for 2026 ikke er undervurdert slik tilfellet var for formuesskatten. Regjeringen

vil gi en helhetlig vurdering av mulige virkninger for kommunal eiendomsskatt i Revidert nasjonalbudsjett, når en også kan ta hensyn til ny informasjon om innretningen av eiendomsskatten i 2026 i kommunene som bruker formuesverdiene for bolig. Denne informasjonen foreligger ikke ennå.

SPØRSMÅL NR. 1653

Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 26. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Ifølge VG tjenestegjorde 35 nordmenn i IDF i mars 2025 når Israels krig mot Gaza pågikk.

Hva vil justisministeren gjøre for å forsikre seg om at nordmenn som eventuelt har bidratt til krigsforbrytelser i Gaza blir straffeforfulgt?

BEGRUNNELSE:

I mars 2025, mens krigen herjet for fullt i Gaza, tjenestegjorde 35 nordmenn i IDF, viser lister som den israelske organisasjonen Hatzlacha begjærte innsyn i. Minst 70 000 palestinere ble drept i krigen og våren 2025 strupte Israel humanitær tilgang. Som VG understreker i artikkelen 18. februar så har ICC utstedt arrestordre på Israels statsminister og tidligere forsvarsminister med anklage om krigsforbrytelser, FNs uavhengige undersøkelseskommissjon for Palestina konkluderte i september med at Israel har begått folkemord i Gaza, og ICJ har funnet grunn til å åpne sak mot Israel for å fastslå om landet har brutt FNs folkemordkonvensjon.

Svar:

Norsk straffelov kapittel 16 om folkemord, forbrytelse mot menneskeheten og krigsforbrytelse gjelder for alle norske statsborgere eller personer med fast bopel i Norge, uavhengig av hvor handlingen er begått

I Norge er det Kripos som har det nasjonale ansvaret for etterforskning av krigsforbrytelser og folkemord. Kripos har ansvaret for å etterforske norske og utenlandske statsborgere bosatt i Norge som er mistenkte for å ha gjort slike lovbrudd i utlandet. Det følger av straffeprosessloven § 224 første ledd, at etterforskning kan igangsettes når det

er rimelig grunn til å undersøke om det er begått en straffbar handling. Den konkrete vurderingen som i slike tilfeller må foretas tilhører påtalemyndigheten og ikke politiske myndigheter. Det er et viktig prinsipp for rettsstaten at påtalemyndigheten i Norge er uavhengig av politiske myndigheter i den enkelte straffesak. Ingen kan instruere påtalemyndigheten i enkeltsaker. Dette er lovfestet i straffeprosessloven § 55.

Kripos har lagt ut et informasjonsskriv på sine nettsider der de anmoder om informasjon fra personer som «som selv er ofre for eller har vært øyenvitner til konkrete hendelser». Skrivet er både på norsk, engelsk og arabisk.

Jeg forutsetter at Kripos og norsk påtalemyndighet følger opp informasjon og iverksetter undersøkelser dersom de finner at de straffeprosessuelle vilkårene for dette er til stede.

SPØRSMÅL NR. 1654**Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen****Besvart 26. februar 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Hvorfor vil ikke statsråden forby teknologiselskaper å generere og spre seksualiserte bilder av personer?

BEGRUNNELSE:

Studier fra Center for Countering Digital Hate viser at Elon Musks KI-modell Grok på 11 dager genererte tre millioner seksualiserte bilder etter brukerbestillinger, hvorav rundt 23 000 gjaldt barn. EU-kommisjonen har åpnet en formell sak mot Grok, og irske myndigheter har nylig igangsatt en EU-granskning. Dette illustrerer hvor alvorlige konsekvensene kan være når teknologiselskaper ikke etablerer tilstrekkelige sikkerhetsmekanismer for å hindre produksjon og spredning av skadelig innhold.

Justis- og beredskapsministeren har i et skriftlig svar til Stortinget pekt på behovet for forebyggende tiltak og økt ansvar hos teknologiselskapene. Erfaring viser imidlertid at slike selskaper i begrenset grad tar tilstrekkelig ansvar uten tydelige regulatoriske forpliktelser. Teknologiutviklingen går raskere enn lovverket, og saken om Grok demonstrerer at dagens reguleringer ikke hindrer omfattende produksjon og distribusjon av seksualiserte KI-bilder, inkludert materiale som rammes av straffeloven.

Digitaliseringsministeren har uttalt at hun «ikke har tro på å blokkere tjenester fordi de potensielt kan misbrukes». I dette tilfellet dreier det seg imidlertid ikke om teoretisk misbruksfare, men om dokumentert og massiv generering av seksualiserte KI-bilder. Samtidig har Norge et lovverk som strafflegger enkeltpersoners deling av slikt materiale etter §§ 267 a og 311. Det fremstår som en klar svakhet at det ikke stilles tilsvarende krav til selskapene som muliggjør og tilrettelegger for produksjonen i et omfang enkeltpersoner ikke kan matche.

SV vil derfor i behandlingen av stortingsmeldingen Trygg oppvekst i et digitalt samfunn foreslå et forbud mot at teknologiselskaper genererer eller sprer seksualiserte KI-bilder av personer.

Digitaliserings- og forvaltningsministeren deltar 18. februar i et internasjonalt KI-møte i New Delhi, hvor barns digitale sikkerhet skal tas opp. Det er derfor naturlig å løfte problemstillingen også i Stortinget, særlig i lys av regjeringens signaler om at den ikke ønsker å innføre et forbud mot teknologiselskapers generering eller distribusjon av seksualiserte KI-bilder.

Svar:

Jeg viser innledningsvis til mitt svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1060 (2025–2026) om hva regjeringen gjør for å løse utfordringen med bruk av KI til å generere ulovlig seksualisert innhold. Regjeringen er, som tidligere nevnt, tydelig på at slikt innhold er uakseptabelt. I tillegg viser jeg til justis- og beredskapsministerens svar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1323 (2025–2026) om blant annet straffbarhet i slike tilfeller, også når det gjelder teknologiselskapenes rolle.

Regjeringen jobber med å gjennomføre forordningen om digitale tjenester (DSA) i norsk rett så raskt som mulig. Dette regelverket er relevant for utfordringene som beskrives i spørsmålet. EU-kommisjonen har startet en ny formell undersøkelse av X etter DSA. Granskningen skal vurdere om selskapet i tilstrekkelig grad har kartlagt og redusert risikoer knyttet til tilgjengeliggjøring av Groks funksjoner på X. Dette gjelder blant annet risiko for spredning av ulovlig innhold, som for eksempel KI-genererte bilder med ulovlig seksualisert innhold. Dette omfatter bilder som viser seksuelle overgrep mot barn. Hvis undersøkelsen bekrefter at slikt innhold har blitt generert og spredd på X, vil det kunne innebære brudd på forpliktelser i DSA. Hvis bruddet er alvorlig eller vedvarende, kan EU-kommisjonen ilegge overtredelsesgebyr på opptil 6 prosent av selskapets globale årsomsetning. I ekstraordinære tilfeller kan tilgangen til tjenesten i EU begrenses midlertidig.

DSA er fullt harmoniserende innenfor denne forordningens område. Dette betyr at landene ikke kan fastsette mer omfattende eller strengere regler på nasjonalt nivå, med mindre DSA eller andre EU-rettsakter åpner for det. Et eventuelt lovforslag som regulerer teknologiselskaper, må derfor ses i sammenheng med DSA. Jeg mener derfor det er riktig å prioritere gjennomføring av DSA i norsk rett nå fremfor å sette i gang nasjonalt regelverksarbeid. Samtidig vil et nasjonalt lovforslag som pålegger forpliktelser for teknologiselskaper etablert i et annet EØS-land, for eksempel X, trolig være i strid med våre forpliktelser etter e-handelsdirektivet.

SPØRSMÅL NR. 1655**Innlevert 18. februar 2026 av stortingsrepresentant Erling Sande****Besvart 27. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Korleis vil statsråden sikre avgangselevane ved Jotunheimen privatistiskule rett til førstegangsvitnemål i tråd med Stortinget sitt vedtak?

GRUNNGJEVING:

Eg viser til at Stortinget torsdag 12/2 vedtok følgjande oppmodningsvedtak:

- Stortinget ber regjeringen sikre at nåvørande elever ved Jotunheimen privatistiskule som fullfører og består sitt skoleløp i 2026, får rett på førstegangsvitnemål på lik linje med andre elever som fullfører vidaregående opplæring.

Avgangselevane ved Jotunheimen privatistiskule skal altså på lik linje med andre VG3-elever få rett på førstegangsvitnemål ved fullført skoleløp. Disse elevene vart først ramma av nedlegginga og deretter av stor usikkerheit - tildels fordi staten brukte nærare eit år på å godkjenne privatskolesøknaden. Det har vore en stor lettelse og glede knytta til stortingsvedtaket. No må regjeringen følgje opp.

Svar:

Jeg har merket meg Stortingets vedtak. Oppfølgingen vil skje i henhold til forvaltningsrettslige krav til saksbehandling, uten unødig opphold.

SPØRSMÅL NR. 1656**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Marian Hussein****Besvart 27. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Mener statsråden at alle steiner er snudd?

BEGRUNNELSE:

Da Nav-skandalen sprakk i slutten av 2019 sa daværende arbeids- og sosialminister at regjeringen skulle snu alle steiner. Ifølge bokmålsordboka betyr "snu hver stein" å "undersøke nøye, belyse hver detalj". En viktig detalj som ikke har blitt belyst er en usladdet versjon av den interdepartementale rapporten "Eksport av trygdeytelser" som flere ledende jusekspertar mener kan sette Nav-skandalen i et nytt lys.

Svar:

Som representanten viser til, ble det høsten 2019 avdekket at Arbeids- og velferdsetaten hadde feilpraktisert folketrygdlovens oppholdskrav for rett til sykepenger, pleie-

penger og arbeidsavklaringspenger ved opphold i andre EØS-land. Et betydelig antall personer hadde som resultat fått urettmessige tilbakebetalingskrav. Enkelte hadde også blitt anmeldt og dømt for trygdesvindler, uten at forholdet mellom folketrygdloven og EØS-retten hadde blitt vurdert av påtalemyndigheten eller domstolene.

Jeg er ikke kjent med de vurderinger og avveininger som ble foretatt av regjeringen Solberg når det gjaldt oppfølgingen av feilpraktiseringen.

Det ble iverksatt en rekke tiltak for å ivareta de enkeltpersonene som var berørt av feilpraktiseringen. Flere særtiltak ble opprettet, herunder et Innsatsteam EØS i Arbeids- og velferdsdirektoratet som har vurdert sakene til dem som var berørt og tilbakebetalt det som var avslått, stanset eller avkortet som følge av feilpraktiseringen. Tall fra høsten 2024 viser at Nav har gjennomgått om lag 60 000 saker i perioden siden feilen ble avdekket. 7 510 personer hadde inntil høsten 2024 blitt identifisert som

berørt, og det totale økonomiske omfanget av utbetalinger og sletting av gjeld var på rundt 390 millioner kroner.

Erstatningssakene har vært behandlet av et team som var frikoblet Nav Klageinstans. Teamet har også fungert som sekretariat for den eksterne klagenemnda, som ble opprettet ved forskrift. Erstatningssakene har blitt behandlet etter samme regelverk som øvrige krav om erstatning rettet mot etaten, men for å sikre en effektiv og rask behandling av sakene ble det lagt til grunn at erstatningsgrunnlag foreligger. Om lag 200 personer hadde søkt om erstatning i perioden frem til høsten 2024.

Flere av dem som var berørt av feilpraktiseringen har fremmet krav om oppreisning for de ordinære domstolene, og med dette har sakskomplekset også blitt gjennomgått og vurdert av både Oslo tingrett og Borgarting lagmannsrett. Domstolene har i forbindelse med sin sakshåndtering hatt tilgang på den nevnte arbeidsgrupperapporten fra 2014 om eksport av trygdeytelser.

I november 2019 ble det oppnevnt et utvalg som skulle granske feilpraktiseringen, noe som resulterte i NOU 2020: 9 Blindsonen. Utvalget fikk tilgang til alt rel-

evant materiale i forbindelse med utredningen, herunder også den interne arbeidsgrupperapporten fra 2014.

I kjølvannet av feilpraktiseringen ble det gjort to tiltak: Arbeids- og inkluderingsdepartementet inngikk en avtale med de juridiske fakultetene ved universitetene i Oslo, Bergen og Tromsø med formål å samarbeide om å styrke forskning og kompetanseutvikling om norsk trygderett og om EØS-rettens betydning på dette rettsområdet. Avtalen understøttes av et tilskudd over statsbudsjettet øremerket disse institusjonene. I tillegg er det etablert en satsing i Forskningsrådet sammen med Justis- og beredskapsdepartementet. Satsingen har resultert i to forskningssentre ved UiO og UiB som skal bidra til å styrke juridisk forskning på og undervisning om EØS-rettens virkninger på områder som blant annet norsk trygd, innvandring, arbeidsrett og offentlig forvaltningsrett.

Jeg kan ikke svare for uttalelser fra en statsråd i en tidligere regjering, men på bakgrunn av de tiltakene og prosessene som har vært gjennomført siden feilpraktiseringen ble avdekket i 2019, er jeg av den oppfatning at det har vært gjort en grundig gjennomgang av alle sider av saken.

SPØRSMÅL NR. 1657

Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Trygve Slagsvold Vedum

Besvart 27. februar 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for hvordan utenriks- og forsvarskomiteens merknad om å inkludere nyere teknologi og løsninger fra norsk næringsliv, herunder små og mellomstore bedrifter, er fulgt opp i Prosjekt P6359, og hvilke konkrete vurderinger og tiltak som er gjort for å sikre reell mulighet for deltakelse fra slike aktører i prosjektet?

BEGRUNNELSE:

Prosjektet er beskrevet i Prop. 99 S (2024–2025), kapittel 3.3. Prosjektet skal anskaffe ny maritim minemottiltakskapasitet til Sjøforsvaret basert på autonome og ubemannede systemer. I forbindelse med forslag om å øke prosjektets kostnadsramme med 3,9 mrd. til 8,7 mrd. har utenriks- og forsvarskomiteen bemerket:

«Komitéen viser til at utviklingen innen droneteknologi går raskt. Komitéen mener Prosjekt 6359 Fremtidig marit-

im minemottiltakskapasitet bør grundig vurdere muligheten for å også inkludere teknologi og løsninger som er utviklet de siste årene, for å sikre operativ relevans og dra nytte av ressursene som blant annet finnes i norsk næringsliv, inkludert i små og mellomstore bedrifter. Komitéen mener at dette kan bidra til å gjøre prosjektet mer robust og fleksibelt i møte med et skiftende teknologisk landskap.»

Senterpartiet reiser nå spørsmål om hvordan denne merknaden er fulgt opp i det videre anskaffelsesløpet, og om den økte kostnadsrammen i hovedsak benyttes til å øke omfanget av den opprinnelige løsningen, fremfor å vurdere og eventuelt inkludere nyere teknologi utviklet av norske små og mellomstore virksomheter.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å kunne dra nytte av små- og mellomstore bedrifter i den grad det er formålstjenlig i de enkelte prosjektene.

I prosjekt P6359 om maritime minemottiltak er det gjort et valg av hovedleverandør for prosjektet, noe også Stortinget har gitt sin tilslutning til. Det er samtidig flere små- og mellomstore norske bedrifter som inngår som underleverandører.

Med bakgrunn blant annet i komiteens innstilling ifm. behandlingen av en utvidelse av Prosjekt 6359 maritime minemottiltak, har Forsvaret vurdert om det er nytteutviklet teknologi og løsninger som bør involveres i

prosjektet, som ikke er en del av prosjektet i dag, inkludert fra små og mellomstore norske bedrifter.

Det er blitt vurdert hvilke norske aktører i segmentet små- og mellomstore bedrifter (SMB) som kan ha relevante løsninger. Det er også foretatt vurderinger av prosjektets sammensetning av modulære kapasiteter og utvikling i trusselbildet, blant annet basert på erfaringer fra Ukraina.

Vurderingen er at det per nå ikke er relevant å endre sammensetning, eller ta inn nye eller komplementære løsninger. Dette kan, i lys av prosjektets modulære oppbygning, imidlertid bli aktuelt gjennom levetiden til systemet.

SPØRSMÅL NR. 1658

Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Marthe Hammer

Besvart 26. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Klasskampen har denne uka avdekket av norskstyrte Subsea 7 har inngått kontrakt om innstallering av infrastruktur til gassfelt utenfor kysten av Gaza. Folketrygdfondet som er selskapets nest største aksjonær skal følge OECD og UNGPs retningslinjer for ansvarlig næringsliv, men har ingen verktøy for å utelukke selskaper så lenge Statens Pensjonsfond Utlands (SPU) utelukkelsesmekanisme er satt på pause.

Vil finansministeren gi Folketrygdfondet samme mulighet til risikobaserte nedslag som SPU har?

BEGRUNNELSE:

Det norskstyrte selskapet Subsea 7 inngikk nylig kontrakt med Chevron om innstallering av infrastruktur til et gassfelt utenfor kysten av Israel og Gaza. Kontrakten blir inngått samtidig som Den Internasjonale Domstolen vurderer om Israel har brutt Folkemordskonvensjonen og Israels ulovlige okkupasjon av palestinske områder fortsetter med full styrke. Statens Pensjonsfond Norge (Folketrygdfondet) er nest største aksjonær i selskapet og vil kunne tjene store penger på kontrakten som er ansett å være av stor verdi. Folketrygdfondet har ikke egne etiske retningslinjer på samme måte som Statens Pensjonsfond Utland (SPU), men skal følge OECD og UNGPs retningslinjer for ansvarlig næringsliv. Folketrygdfondet har hatt

mulighet til å utelukke selskaper som SPU har trekt seg ut av. Etter at regjeringen stoppet SPUs uttrekksmulighet og satte Etikkrådet på pause, så har Folketrygdfondets etiske verktøykasse blitt tømt. Folketrygdfondet har ikke samme mulighet til risikobaserte nedslag som SPU. Etikkrådet og de etiske retningslinjene ble av regjeringen satt ut av spill på svært kort tid uten høring og vanlige prosesser.

Svar:

I vedtak 4. november ba Stortinget regjeringen om å stille Etikkrådets tilrådinger og Norges Banks beslutninger om observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland i bero. Videre ba Stortinget regjeringen om å gå gjennom det etiske rammeverket og andre deler av den ansvarlige forvaltningen av pensjonsfondet. Finansdepartementet fulgte opp Stortingets vedtak den 7. november 2025 ved å fastsette midlertidige etiske retningslinjer, som erstattet retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland. Samme dag satte regjeringen ned et utvalg som skal gjennomgå det etiske rammeverket. Utvalgets rapport skal leveres innen 15. oktober 2026 og vil deretter bli sendt på høring. De midlertidige retningslinjene skal gjelde inntil et nytt etisk rammeverk er på plass.

Endringene i de etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond utland antas å ha liten innvirkning på

Folketrygdfondets forvaltning. Folketrygdfondet skal i tråd med mandatet for Statens pensjonsfond Norge ikke være investert i selskaper som er utelukket etter retningslinjene for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utland. Fordi de to fondene i hovedsak investerer i ulike markeder, vil imidlertid slike utelukkelse sjelden være aktuelle.

Statens pensjonsfond Norge skal i henhold til mandatet forvaltes ansvarlig. Den ansvarlige forvaltningen skal være en integrert del av forvaltningen av fondet og bygge på internasjonale standarder slik som FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper.

Folketrygdfondet gjennomfører aktsomhetsvurderinger som danner grunnlag for å følge opp selskaper som fondet er investert i, og å forebygge, begrense og håndtere risikoer i samsvar med OECDs retningslinjer. Folketrygdfondet rapporterer om den ansvarlige forvaltningen og aktsomhetsvurderingene i sine årsrapporter. I årsrapporten for 2025 redegjør Folketrygdfondet for sine

aktsomhetsvurderinger av selskaper med aktiviteter i Israel. I likhet med Norges Bank, må Folketrygdfondet påse at Norge gjennom investeringene i Statens pensjonsfond Norge ikke bryter sine folkerettslige forpliktelser.

Finansdepartementet har fastsatt referanseindeksene for Folketrygdfondets og Norges Banks forvaltning av henholdsvis Statens pensjonsfond Norge og Statens pensjonsfond utland. Begge forvalterne kan avvike noe fra disse indeksene innenfor gitte rammer. I tråd med den etablerte arbeidsdelingen treffer Folketrygdfondet og Norges Bank enkeltbeslutninger i forvaltningen uavhengig av departementet.

Norges Bank foretar såkalte risikobaserte nedslag, altså selger seg ned i eller ut av selskaper Statens pensjonsfond utland er investert i, eller avstår fra å investere i selskaper som kommer inn i referanseindeksen innenfor rammene i mandatet fra Finansdepartementet. Tilsvarende vil Folketrygdfondet innenfor dagens mandat kunne foreta risikobaserte nedslag i et selskap som Statens pensjonsfond Norge er investert i.

SPØRSMÅL NR. 1659

Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen

Besvart 25. februar 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvordan går prosessen etter høyesterettsdommen HR-2025-625-A fra 3. april 2025 som slo fast at variable tillegg, som vakt- og fartøytillegg (ATF) i Forsvaret, er pensjonsgivende?

Svar:

Høyesterett avsa dom 2. april 2025 (HR-2025-625-A) om at fartøy- og vakttillegg for to ansatte i Kystvakten skal inngå i pensjonsgrunnlaget i Statens pensjonskasse. Tilleggene framgår av arbeidstidsavtale for Forsvaret (ATF). Høyesteretts flertall mente tilleggene var pensjonsgivende variable tillegg etter lov om Statens pensjonskasse § 11 andre ledd og hovedtariffavtalen i staten vedlegg 4.

Hovedtariffavtalen i staten vedlegg 4 gjelder i hvilken grad variable tillegg er pensjonsgivende for ansatte født i 1962 eller tidligere. For slike tillegg gjelder det en

nedre og øvre årlig grense for hva som inngår i pensjonsgrunnlaget på henholdsvis 6 400 og 66 000 kroner.

Forsvaret har etter dommen, i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene, gått igjennom andre tillegg i ATF for å kartlegge om disse bør regnes som pensjonsgivende i Statens pensjonskasse. Rapporten er til behandling i Forsvarsdepartementet.

Sakene for de to ansatte som var parter i saken for Høyesterett, bør bli ferdigbehandlet så raskt som mulig. Bakgrunnen for at oppfølgingen tar tid skyldes konsekvensene dommen kan få for andre lignende saker.

Det er et tett samarbeid mellom berørte departementer om oppfølgingen av dommen fra Høyesterett, og arbeidet er høyt prioritert.

SPØRSMÅL NR. 1660**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 27. februar 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Kjenner statsråden seg igjen i beskrivelsen til Hilde Henriksen Waage av at den politiske ledelsen i UD under Stoltenberg I-regjeringen motarbeidet Waages evalueringsrapport, og at man innkalte Waage til møte om dette?

BEGRUNNELSE:

Oslo-prosessen skulle ende i fredelig sameksistens mellom Israel og palestinerne, og lede fram til etableringen av en palestinsk stat. Men resultatet var mislykket. Likevel har Norge brukt store krefter på å selge prosessen inn som en suksess.

Allerede på 90-tallet fantes det kritiske stemmer. Blant dem var forsker Hilde Henriksen Waage. I VG avslørte hun nylig hvordan hun, som en kritisk stemme, fikk arbeidet sitt forsøkt sabotert av den politiske ledelsen i UD under Stoltenberg I-regjeringen.

I 1998 startet Waage arbeidet med et forskningsprosjekt for UD. Arbeidet skulle bestå av to deler: Hvordan Norge ble involvert i fredsprosessen i Midtøsten, og en evaluering av Oslo-prosessen.

Våren 2000 ble Waage innkalt til statssekretær Mona Juuls kontor. Der ble hun bedt om å avslutte evalueringen, ifølge Waage selv.

Waage peker på politisk press fra opposisjonen som grunnen til at hun fikk fortsette arbeidet med evalueringen, og at rapporten ble lansert.

Ifølge Dagbladet reagerte tidligere statsminister og utenriksminister Thorbjørn Jagland og Terje Rød-Larsen, som var involvert i Oslo-prosessen, negativt på Waages rapport etter lanseringen.

Dagens utenriksminister satt selv som statssekretær i UD på samme tidspunkt, sammen med Mona Juul, under utenriksminister Thorbjørn Jagland.

Svar:

Som statssekretær i Utenriksdepartementet under Stoltenberg I hadde jeg verken ansvar for eller full oversikt over arbeidet til de andre statssekretærene. Jeg hadde heller ikke ansvaret for Midtøsten-spørsmål i denne perioden.

Regjeringen legger stor vekt på å sikre en fri, uavhengig og kritisk forskning. Akademisk uavhengighet er en grunnleggende forutsetning for et velfungerende demokrati og for utviklingen av kunnskapsbasert uten-

rikspolitikk. Jeg mener derfor det er av stor betydning at forskere fritt kan bidra med analyser og perspektiver. Utenriksdepartementet skal bidra for å tilrettelegge for dette og være i dialog med forskerne. Som utenriksminister deltar jeg i faglige diskusjoner og samtaler med forskere både i åpne arrangement og dialogfora. Dette er en etablert del av hvordan norsk utenrikspolitikk utvikles og informeres om.

Utenriksdepartementet skal bidra til å tilrettelegge for dette og være i dialog med forskerne. Som utenriksminister er jeg svært opptatt av at departementet tar dette ansvaret alvorlig, både når det gjelder embetsverket og politisk ledelse. Det er en etablert del av hvordan norsk utenrikspolitikk utvikles og informeres om.

Hilde Henriksen Waage har i en årrekke levert viktige og grundige bidrag til kunnskapen om Norges rolle i Midtøsten. Hennes forskning har gitt verdifulle perspektiver på et komplekst og historisk krevende område, og den har gitt viktige bidrag til den offentlige samtalen om norsk innsats i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1661**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll****Besvart 24. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden sørge for at barnas-beste og barnekonvensjonen ikke blir brutt når Rikshospitalet har planlagt at det meste av undervisningen av barn og unge med kompleks epilepsi skal foregå som en-til-en undervisning på pasientrom når Nye Rikshospitalet står klart?

BEGRUNNELSE:

I dag finnes det et velfungerende tilbud ved sykehusskolen Solberg skole, som er tilknyttet Spesialsykehuset for Epilepsi i Sandvika. Skolen fungerer som et nasjonalt kompetansesenter for epilepsi og læring. Den tilbyr undervisning, kartlegging og spesialpedagogisk vurdering for rundt 650–700 barn og unge årlig, fra hele Norge. Barna er inne til ulike utredninger, der skoleobservasjon er en viktig faktor. Skolen har seks klasserom, fem grupperom, gymsal, skolekjøkken, sløydsal, tekstilrom og sanserom – spesialtilpassede fasiliteter som muliggjør reell observasjon av hvordan epilepsi påvirker læring, atferd og samspill.

Etter flyttingen av SSE til Gaustad vil det være sykehusskolen ved Nye Rikshospitalet som får ansvaret for å gi opplæring og undervisning til innlagte barn og unge med kompleks epilepsi. Oslo universitetssykehus har signalisert at undervisningen i stor grad er planlagt gjennomført en-til-en på pasientrom. Denne elevgruppen er ikke seneliggende i motsetning til svært mange andre grupper som er innlagt i spesialisthelsetjenesten.

Det er fylkeskommunen der institusjonen ligger, som har ansvaret for å oppfylle retten til opplæring for barn og unge som er innlagt i helseinstitusjoner.

Opplæringsloven åpner for at undervisning kan gis på pasientrom når det er nødvendig, men det er en klar forutsetning at opplæringen samlet sett er pedagogisk forsvarlig og gir eleven et tilfredsstillende utbytte, jf. §§ 11-1 og 11-2. I tillegg fastslår § 10-1 at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i alle beslutninger som berører eleven. Opplæringen skal være tilpasset den enkelte og sikre et forsvarlig læringsutbytte.

For elever med alvorlig epilepsi og/eller sammensatte tillegg utfordringer vil undervisning som utelukkende foregår på pasientrom, ofte ikke gi tilstrekkelig grunnlag for nødvendig pedagogisk observasjon og vurdering i en skolekontekst. Ettersom 70–80 prosent av personer med epilepsi har tilleggsdiagnoser eller andre utfordringer, kan en slik organisering komme i konflikt

med både prinsippet om barnets beste og lovens krav til forsvarlig og tilfredsstillende opplæring.

Svar:

Barn og unge som er innlagt i helseinstitusjoner beholder sine rettigheter etter opplæringsloven. Dette omfatter blant annet retten til tilpasset opplæring og individuell tilrettelegging etter opplæringsloven kapittel 11, og retten til å tilhøre og få undervisning i en klasse etter opplæringsloven § 14-2. Unntak fra reglene om innholdet i og organiseringen av opplæringen krever vedtak om individuelt tilrettelagt opplæring. Slikt vedtak må fattes etter reglene i opplæringsloven ut fra en vurdering av den enkeltes behov. Det er fylkeskommunen der institusjonen ligger som har ansvaret for å oppfylle retten til grunnskoleopplæring og videregående opplæring til de som er innlagt. Ansvaret omfatter innlagte som får spesialisthelsetjenester finansiert av staten.

Når opplæringen blir gitt i institusjon, for eksempel på en sykehusskole, er det institusjonen som skal sørge for nødvendige lokaler. Lokalene må være egnet og de må oppfylle alminnelige tekniske og sikkerhetsmessige krav i plan- og bygningsloven og forskrift om miljørettet helsevern. Lokalene skal også være i samsvar med kravene til det fysiske miljøet i opplæringsloven.

Hvilke lokaler som er nødvendige avhenger blant annet av hvor mange elever som skal få opplæring i institusjonen, innholdet i opplæringen og organiseringen av opplæringen. Det kan både være aktuelt å gi opplæring i egne undervisningsrom eller på pasientrommet til eleven. Dette må vurderes konkret. Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn i avgjørelsen av hvilke lokaler som skal benyttes og hvordan opplæringen skal organiseres. Når opplæringen gis ved sykehus, legger jeg til grunn at institusjonen stiller med egnede lokaler.

SPØRSMÅL NR. 1662**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 26. februar 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery****Spørsmål:**

Mener statsråden det er riktig at den skattefinansierte statsskanalen NRK skal kreve betaling fra festivalarrangører og andre kulturaktører for å vise kamper fra fotball-VM på storskjerm, og på den måten i praksis begrense muligheten til å samle folk til felles nasjonale idrettsopplevelser?

BEGRUNNELSE:

Flere festivalarrangører, blant annet Festidalen, har opplyst at de har hatt betydelige utfordringer med å få avklart vilkårene for å vise Norges VM-kamper, eksempelvis mot Frankrike 26. juni. NRK, som har kjøpt rettighetene til mesterskapet, krever betaling for slik visning, selv om selve kanalen og dermed kjøp av rettighetene er finansiert direkte av skattebetalerne.

Arrangørene viser til at enkeltpersoner kan se kampen gratis på egne enheter, men at det stilles krav om betaling dersom kampen skal vises på storskjerm under arrangementer som samler publikum. For mange kulturarrangører kan dette innebære en økonomisk belastning og risiko for redusert publikumsoppslutning dersom kampen ikke kan vises.

Fotball-VM er en sjelden og samlende nasjonal begivenhet. Det reiser derfor et prinsipielt spørsmål om hvorvidt det er rimelig at NRK, som er finansiert av skattebetalerne, skal kunne ta betalt på en måte som begrenser muligheten til å skape gode samlingsarenaer for å ta del i denne store idrettsbegivenheten.

Svar:

NRK eier rettighetene til offentlig visning av kampene i fotball-VM som skal vises på NRK. Disse rettighetene har NRK ervervet og betalt for i rettighetsavtalen med FIFA. Offentlig visning er noe annet enn å se kampene privat, hjemme i stua eller på mobilen, da slik visning må klareres med rettighetshavere.

Offentlig visning av NRKs kamper fra FIFA 2026 er i de fleste tilfeller gratis og fritt tilgjengelig. NRK tar for eksempel ikke betaling for offentlig visning av VM-kamper på ikke-kommersielle arenaer som kontorer, offentlige institusjoner, skoler eller fritidsklubber. NRK tar heller ikke betaling fra pub- og restaurantvirksomhet som har offentlig visning av fotball som sitt daglige virke, eller fra mindre kommersielle arrangementer i regi av lokalt næringsliv, foreninger eller idrettslag.

Når det gjelder større kommersielle arrangementer med en publikumskapasitet på over 300 personer, derimot, så er NRKs praksis at de tar betalt for offentlig visning gjennom en egen avtale med disse aktørene.

Rettighetene til FIFA 2026, som NRK deler med TV 2, er en stor investering. NRK krever derfor at store kommersielle arrangementer som setter opp VM-kamper og kapitaliserer på NRKs VM-rettigheter, betaler for offentlig visning av kampene. Inntekter fra slike lisenser for offentlig visning setter NRK i posisjon til å sikre store sportsrettigheter og annet programinnhold fremover. Inntektene vil følgelig komme det norske publikummet til gode.

NRK velger altså å ta betalt for at store kommersielle aktører kan vise VM-kampene som NRK har rettighetene til, slik at NRK kan bruke disse inntektene på å kunne erverve sportsrettigheter og annet innhold også i framtiden. Selv om dette får som konsekvens at enkelte kommersielle arrangører ikke kan vise VM på storskjerm som del av sine arrangementer, muliggjør det samtidig at NRK kan finansiere sportsrettigheter og annet innhold framover. Dette ligger innenfor NRKs redaksjonelle frihet å bestemme.

SPØRSMÅL NR. 1663**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 26. februar 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

SV har i lengre tid vært skeptisk til norsk støtte til amerikanske tenketanker over statsbudsjettet. I vårt alternative budsjett for 2026 kutter vi 10 millioner kroner i støtte til sikkerhetspolitiske tenketanker i USA. Norsk støtte til amerikanske tenketanker er uoversiktlig og går via ulike departement.

Vil finansministeren bidra til åpenhet og gi en full oversikt over norsk støtte til amerikanske tenketanker på tvers av departement?

Svar:

Jeg er enig i at det er viktig med åpenhet om hvordan midlene på statsbudsjettet benyttes. Jeg viser til mitt svar til skriftlig spørsmål nr. 1486 fra stortingsrepresentant Geir

Pollestad av 20. februar 2026. I svaret gir jeg en oversikt over tildelinger til «tenketanker, tankesmier og tilsvarende juridiske enheter» i 2025 på tvers av departementene.

Som fremgår i svaret vil vurderingen av hvilke enheter som er «tenketanker» mv., være skjønnsmessig. Oversikten er utarbeidet på bakgrunn av innspill fra departementene, som har gjort egne vurderinger av hva som faller innenfor definisjonen. Avgrensningen vil dermed kunne variere mellom departementene. Departementene har til dels innhentet informasjon fra underliggende etater, men oversikten vil ikke nødvendigvis være uttømmende.

Ved ønske om mer informasjon knyttet til forvaltning og tildeling av de enkelte tilskuddene, kan det rettes spørsmål til de ansvarlige statsrådene.

SPØRSMÅL NR. 1664**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 27. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Vil statsråden bidra til at Hagesundbrua i Alver kommune kan få fysiske sikringstiltak slik at brua ikkje blir brukt til sjølvordsforsøk, og i tilfelle når kan dette blir gjennomført?

GRUNNGJEVING:

Sjølvord er eit vanskeleg å snakke om for mange, og vi har i dag ein nullvisjon mot sjølvord. Tiltak på samferdselsfeltet er viktige for å førebyggje sjølvord. Fysiske sikringstiltak kan redde liv. Dette er godt dokumentert. Til dømes har sikring av Askøybrua i 2017 ført til ein markert nedgang i sjølvordsforsøk frå denne brua. I Nordhordland er det no uro for at Hagesundbrua ikkje er sikra. Eg har forstått det slik at det allereie finst ferdige planar for sikring av Hagesundbrua, inkludert sikringsgjerde, men

at det stoppar opp på grunn av manglande finansiering. Det er stor grunn til å få fortgang i sikring av denne brua.

Svar:

Årsakene til sjølvord og sjølvordsforsøk er samansette og knytte til ulike livssituasjonar. Sjølvordsførebygging er eit felles ansvar som krev innsats på fleire område.

I samferdselssektoren er ulike sikringstiltak særleg viktige for å hindre impulsive handlingar. Tiltak som avgrensar tilgangen til potensielle metodar kan utsetje ein akutt sjølvordsimpuls og gi tid til livreddande hjelp. Å redusere tilgangen til metodar er godt dokumentert som eit effektivt førebyggjande tiltak.

Samtidig er det ei utfordring at det ikkje alltid finst gode og effektive løysingar som fungerer likt på alle stadar. Ulike stadar har ulike fysiske, tekniske og praktiske

føresetnader, noko som gjer at sikringstiltak må vurderast og tilpassast lokalt.

Statens vegvesen har gjennom mange år vore klar over at bruer blir brukte til sjølv mord og sjølv mordsforsøk. Med bakgrunn i dette er det gjennomført sikrings-tiltak på bynære høgbruer for å forebygge sjølv mord.

I 2020 la regjeringa fram «Handlingsplan for forebygging av selvmord 2020-2025 – Ingen å miste». Regjeringa har seinare slått fast at denne planen skal forlengjast, og at han blir følgd opp vidare fram til ein ny og meir målretta handlingsplan blir lagt fram.

I handlingsplanen blir sikring av høgbruer framheva som eit viktig tiltak. Statens vegvesen gjennomførte ei kartlegging for å identifisere bruer der slike sikringstil-

tak kunne være aktuelle, og E39 Gamle Hagelsundbrua er ei av desse. I samband med arbeid på aktuelle bruer skal Statens vegvesen òg vurdere om det er aktuelt med tiltak som kan førebyggje sjølv mord.

Det finst førebels ingen ferdige planar for sikringstiltak på Hagelsundbrua, men det er utarbeidd eit forprosjekt som har kartlagt moglegheiter for å etablere ei eiga gangbane, og i den samanhengen også vurdert sjølv mordssikring med forhøya rekkverk. Forprosjektet har verifisert at det er fysisk mogeleg å byggje ei ny gangbane på brua, og det er gjort eit grovt kostnadsoverslag.

Statens vegvesen vil vurdere prosjektet innanfor sine årlege budsjett- og fullmaktsrammer.

SPØRSMÅL NR. 1665

Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Ole Herman Sveian

Besvart 24. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Klima- og miljødepartementet har innført en såkalt «bufferzone» rundt et ulvepar som oppholder seg i beiteprioritert sone utenfor den definerte ulvesonen.

Er statsråden enig i at denne de facto utvidelsen av ulvesonen er et brudd med den tydelige soneforvaltningen som Stortinget har vedtatt, og vil statsråden sørge for at dette avviker fra Stortingets soneinndeling blir brakt til opphør?

BEGRUNNELSE:

Tydelig soneforvaltning er et av hovedprinsippene i norsk rovviltpolitikk, og er i samsvar med føringer i rovviltforlikene av 2004 og 2011, samt ulveforliket fra 2016, jf. Innst. 330 S (2015–2016).

I 2020 ble en liknende sak, saken om opprettelse av en buffersone rundt Elgå-ulven, behandlet i Stortinget. I behandlingen av Dokument 8:64 S (2020-2021) slo Stortinget igjen fast at kun Stortinget har myndighet til å fatte vedtak om endringer i grensene for den nasjonalt fastsatte ulvesonen, jf. vedtak 202 (2020–2021). Videre slo Stortinget fast at enhver midlertidig eller permanent utvidelse av ulvesona er i strid med rovviltforliket, og det ble vedtatt å be regjeringen stoppe enhver utvidelse av ulvesonen, herunder midlertidig utvidelse, jf. vedtak 203 (2020–2021). Med midlertidig utvidelse forstås verne-

soner/buffersoner som verner et avgrenset område i beiteprioritert område utenfor ulvesonen der det vanligvis kan utøves lisensfelling.

Fredag 13. februar sendte Statsforvalteren i Innlandet ut varsel om midlertidig vernesone i beiteprioritert område rundt et revirhevdene ulvepar nord i Åmot kommune, mot grensen til Rendalen kommune. Det vil si utenfor ulvesonen. Vedtaket, som dermed strider klart mot Stortingets eksplisitte vedtak og føringer, er gjeldene fra og med 16. februar og det finnes her.

Statsforvalterens vedtak:

<https://www.statsforvalteren.no/nb/innlandet/miljo-og-klima/rovvilt/ending-av-lisensfellingsomrade-for-ulv/>

Svar:

Innledningsvis vil jeg understreke at det har vært åpnet for lisensfelling av ulv også i det aktuelle området fra lisensfellingsperiodens start 1. desember 2025 og frem til og med 15. februar 2026. Den mindre midlertidige endringen i lisensfellingsområdet fra 16. februar 2026 er noe statsforvalteren har myndighet til å vurdere, og vedtaket har sammenheng med dyrevelferd og er ikke en utvidelse av ulvesonen.

Det er viktig at jakt og felling av alle viltarter skjer innenfor etiske og dyrevelferdsmessig forsvarlige ram-

mer. Av den grunn er det blant annet nødvendig med fastsettelse av jakttider/ fellingsperioder der artenes biologi og økologi setter noen ytre rammer. Videre er hensynet til yngletidsfredning et påkrevd og allment akseptert rammevilkår som må vektlegges. Gjeldende lisensfellingssperiode for ulv innenfor og utenfor ulvesonen ble fastsatt i 2019, og jeg viser til at det er gitt en grundig redegjørelse til Stortinget av disse vurderingene i Prop. 90 L (2019-2020) Endringer i naturmangfoldloven (nødverge til forsvar for bufe mv. og etablering av rovviltklagenemnda). For ulv er det i hovedsak to hensyn som gjør seg gjeldende, og under er en oppsummering av hovedelementene i disse vurderingene. Det ene handler om hvor tidlig lisensfelling kan starte opp, og det andre om hvilket tidspunkt lisensfelling bør avsluttes.

Oppstart av lisensfelling bør ikke skje før ulvevalpene er store nok til å ha høy sannsynlighet for å overleve uten foreldrene. Bli foreldrene skutt mens valpene fremdeles er avhengige av sine foreldre vil de svekkes eller dø, og dette vil naturligvis være en glidende overgang fra fullstendig avhengighet til selvstendige individer. Ulvevalper blir normalt født i begynnelsen av mai, og dersom foreldredyrene forsvinner i en tidlig fase synker valpenes overlevelse dramatisk. Ved ca. 6 måneders alder øker overlevelsen selv om foreldrene blir borte, og fra og med januar året etter de ble født er det vurdert å være høy sannsynlighet for at valpene overlever uten foreldre. Dette er bakgrunnen for at lisensfellingssperioden innenfor ulvesonen, der det må forventes ulvevalper hvert år, ikke starter før 1. januar.

Tidspunkt for når lisensfelling bør avsluttes henger sammen med hensyn til å unngå at en reproduserende hunn mister sin make etter parring, og dermed blir ute av stand til å forsørge seg selv og valpene etter fødsel. Paringstiden for ulv i Skandinavia er vist å kunne starte fra 15.

februar, og ei drektig ulvetispe som blir alene etter dette tidspunktet vil få redusert mulighet for å skaffe mat til seg selv og som grunnlag for melkeproduksjon til valpene. En slik situasjon vil gi betydelig økt sannsynlighet for at valpenes overlevelse påvirkes negativt, og er bakgrunnen for at lisensfellingssperioden innenfor ulvesonen avsluttes 15. februar.

Fordi lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen normalt retter seg mot enkeltindivider på vandring er det av hensyn til beitenæringene i utgangspunktet åpnet for en betydelig lenger lisensfellingssperiode i disse områdene (1. desember – 31. mai). De samme biologiske og dyreetiske hensyn til valpenes overlevelse gjelder imidlertid uavhengig av om ulv befinner seg innenfor eller utenfor en politisk vedtatt ulvesone. Forutsetningen for å kunne ha en lenger lisensfellingssperiode utenfor ulvesonen er derfor at behovet for å ta dyreetiske hensyn også blir vurdert utenfor ulvesonen i tilfeller der det blir påvist ulvepar eller flokker. Det er en slik vurdering statsforvalteren nå har gjort, og jeg har tillitt til at dette er gjort på en god og fornuftig måte.

Noen arter medfører mer konflikter enn andre, blant annet grunnet potensialet for skade på beitedyr. Likevel er det viktig å holde fast på noen grunnleggende etiske prinsipper med ivaretagelse av hensynet til yngletidsfredning og at jakt- og fellingsperioder avgrenses på forsvarlig måte. Samtidig vil jeg understreke at hensynet til beitenæringene veier tungt utenfor ulvesonen, og at det fortsatt vil være en lav terskel for å tillate skadefelling dersom ulv vandrer inn i områder med sau eller tamrein i utmark. I spesielle situasjoner vil det som tidligere også kunne vurderes ekstraordinære uttak i regi av profesjonelt fellingspersonell i Statens naturoppsyn. Rovviltforvaltningen er svært operativ og vil fortløpende følge med på utviklingen i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 1666

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 2. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Miljødirektoratet publiserte nylig det årlige kunnskapsgrunnlaget for norsk klimapolitikk som viser at en offensiv satsning på fangst, transport og lagring av CO₂ fra industrien er avgjørende for om vi skal nå klimamålene.

Deler statsråden vurderingen til sine egne fagrådgivere, og hvor mange tonn CO₂ fra norsk industri og avfallshåndtering har statsråden ambisjon at skal fanges og lagres i Norge innen 2035 og 2050?

BEGRUNNELSE:

Miljødirektoratet skriver i sin rapport Klimatiltak i Norge, at det tiltaket som vil kunne kutte utslippene mest i Norge er karbonfangst- og lagring i industrien. I budsjettenigheten mellom AP, SV og SP fra 2024 fikk SV gjennomslag for at det skulle innføres virkemidler for å kutte utslipp fra industri- og avfallshåndtering og for at det skulle utvikles infrastruktur for transport og lagring av CO₂. Regjeringen har fremdeles ikke levert på det Stortinget har vedtatt. Det er derfor nyttig å avklare om regjeringen deler virkelighetsoppfatningen til eget fagorgan, og ser at en offensiv satsning er nødvendig for at vi skal nå klimamålene og omstille norsk industri.

Svar:

Miljødirektoratets rapport "Klimatiltak i Norge 2026" er avgrenset til å se på nasjonalt handlingsrom for utslippsreduksjoner. Rapporten er et viktig kunnskapsgrunnlag som beskriver hvordan utslippskutt i Norge kan bidra til at vi når klimamålene i 2030, 2035 og 2050. Miljødirektoratet viser at industrisektoren er krevende å omstille og trekker frem karbonfangst og -lagring (CCS) som det viktigste tiltak for å redusere utslipp fra industri og avfallsforbrenningsanlegg.

Jeg deler Miljødirektoratets vurdering av at det er et betydelig potensial for økt bruk av CCS i Norge. Samtidig er det krevende å tallfeste hvor mange tonn CO₂ som skal fanges og lagres i Norge frem mot 2035 og videre mot

2050. Dette avhenger av flere faktorer som blant annet utviklingen av verdikjeden for CCS, det regulatoriske rammeverket i Norge og i Europa og utviklingen i det frivillige markedet for karbonkreditter.

Som varslet i statsbudsjettet for 2026 jobbes det med en rettighetsbasert ordning for karbonfjerning. Denne vil gi alle aktører som permanent fjerner CO₂ fra atmosfæren rett til et fast beløp per tonn CO₂-ekvivalenter fjernet. Formålet med ordningen er å korrigere for markedssvikten som ligger i at den samfunnsverdien det har å fjerne CO₂ fra atmosfæren ikke er priset og kan bidra til oppfyllelse av Norges klimamål og legge til rette for å oppnå netto negative utslipp på sikt.

Gjennom budsjettenigheten ble 700 millioner kroner av bevilgningen i 2026 til Klima- og energifondet som forvaltes av Enova, øremerket til en egen utlysning som skal utløse reduksjoner av blandede og biogene klimagassutslipp fra industri- og avfallshåndtering. Enova er i gang med å utvikle et konkurransebasert virkemiddel og planlegger en utlysning senest første halvår av 2027.

Regjeringen redegjør hvert år for fremdriften for å nå de norske klimamålene gjennom Klimastatus og -plan, og rapporterer på oppfølging av anmodningsvedtak fra Stortinget i statsbudsjettet. I Klimastatus og -plan for 2027 vil regjeringen gjøre oppdaterte vurderinger av hvordan ulike tiltak og virkemidler i klimapolitikken kan bidra til norsk måloppnåelse. I dette inngår også en vurdering av virkemidler for CO₂-håndtering i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1667

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Margret Hagerup

Besvart 25. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Kan kunnskapsministeren redegjøre for hvorfor regjeringen ikke følger opp det brede barnehageforliket som Stortinget har inngått, særlig når det gjelder forutsetningene om likeverdig pensjonstilskudd til private barnehager?

BEGRUNNELSE:

Barnehagene lærer barna betydningen av ærlighet og å holde ord. Samtidig opplever de at staten ikke følger opp det den har forpliktet seg til gjennom Stortingets vedtak.

En rekke private barnehager i Stavanger-, Sandnes og Sola-regionen melder nå om stor fortvilelse og manglende forutsigbarhet som følge av regjeringens håndtering av pensjonstilskuddet. Den nye innretningen oppleves å bryte med forlikets forutsetninger om likebehandling og stabile rammevilkår.

Dette gjelder blant annet følgende barnehager: Aktiv, Bamsebu SA, Bogafjellbakken natur, Boganes, Bugeland, Byfjordparken AS, Byhaugen SA, Børesvingen SA, Dragaberget SA, Dronningåsen, Dusavik SA, Egenes idretts AS, Ekofisk Jr., Espira Eikenøtta, Espira Krystallveien, Espi-

ra Sandtoppen, Espira Scala Hundvåg, Espira Scala Tasta, Espira Taremareby, Espira Tastarustå AS, Espira Vagletjørn, Eventyrberget, Eventus Solahagen, Frøystad SA, Gauselbakken SA, Geitastova, Hakkebakkeskogen private Stokka, Hammaren, Hans og Grete, Håbafjell idretts, Hålandsmarka, Huskestua, Jåsund, Kornberget, Kreativ Bogafjell, Kreativ Hove, Lekeland, Lundegård, Læringsverkstedet Bratteborg, Læringsverkstedet Forus, Læringsverkstedet Hannes Lekestue Tjensvoll, Læringsverkstedet Julebygda, Læringsverkstedet Lervig Brygge, Læringsverkstedet Trollberget, Læringsverkstedet Vatnekrossen, Mjughaugskogen SA, Muldvarpen SA, Myrsnipa, Novarmen, Ormaskogen, Preg Finnøy AS, Preg Hinna AS, Preg Lura, Rodamyr, Rognebærhagen, Røyrvik gårds, Skaarlia, Skadberg, Sola, Stemvegen FUS, Stiftelsen Håholen, Stiftelsen Steiner Bukkene Bruse, Storhaug åpen, The Children's House, Tjodmarka, Tommeliten SA, Trollhaugen foreldrelag, Ulsnes SA og Ørnestein gårds AS.

Mange av disse barnehagene opplever at de ikke får dekket sine reelle pensjonskostnader, og at rammebetingelsene endres uten forankring i det Stortinget har blitt enige om. Det skaper usikkerhet for ansatte, foreldre og barn – og svekker tilliten til at inngåtte politiske forlik faktisk blir fulgt opp.

Denne problemstillingen gjelder for øvrig flere private barnehager i Rogaland og i resten av landet.

Svar:

Våren 2025 la regjeringen frem en lovproposisjon om styring og finansiering av barnehagesektoren. Denne proposisjonen fulgte opp enigheten mellom Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Pasientfokus fra 14. november 2024. Gjennom avtalen var partiene blant annet enige om at regjeringen skulle sende forslag til to ulike modeller for pensjonstilskudd på høring. Partiene skulle ta endelig stilling til modell for pensjonstilskudd etter avsluttet høring. Dette ble fulgt opp av regjeringen, og som nevnt ble det våren 2025 fremmet en lovproposisjon i tråd med forliket. Stortinget behandlet lovproposisjonen og vedtok endringer i barnehageloven 3. juni 2025. Disse lovendringene vil tre i kraft 1. august 2026, og får virkning for tilskuddsåret 2027.

Gjennom behandlingen av endringene i barnehageloven ga Stortinget flere føringer for ny finansieringsforskrift, blant annet at det skulle innføres en ny søknadsordning for pensjonstilskudd til private barnehager fra 2026. Derfor har vi fra 1. januar i år innført en ny søknadsordning for private barnehager som innebærer at flere barnehager enn i dag vil kunne søke om ekstra pensjonstilskudd. Dette vil blant annet gjelde PBL-barnehagene, som ikke har vært omfattet av dagens søknadsordning. Den nye ordningen er en forbedring av dagens ordning og innebærer at kommunene må betale ut mer i pensjonstilskudd enn de må i dag og at en større andel av sektorens

utgifter blir dekket. I tillegg har vi fastsatt en særregel for pensjonstilskudd til private barnehager som har historiske forpliktelser basert på avtaler om offentlig tjenestepensjon.

Pensjonstilskuddet utgjør kun om lag 8 pst. av barnehagenes samlede tilskudd, og det ordinære pensjonstilskuddet og den nye søknadsordningen sikrer at en svært stor del av sektorens pensjonsutgifter blir dekket. I den siste regnskapsrapporteringen fra 2024 har 53 av de 69 barnehagene som er nevnt i begrunnelsen for spørsmålet, pensjonsutgifter under taket i søknadsordningen. I tillegg er det to av barnehagene som er omfattet av særordningen for barnehager med historiske forpliktelser basert på offentlig tjenestepensjon.

Regjeringen er opptatt av at ny søknadsordning for pensjonstilskudd over tid skal fungere best mulig. Jeg vil derfor ha tett dialog med sektor og partiene på Stortinget om hvordan ordningen eventuelt kan tilpasses og forbedres. Det er et budsjettspørsmål hvorvidt søknadsordningen skal justeres på sikt, og vi vil komme tilbake til saken i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2026.

Regjeringen har også foreslått å innføre en overgangsordning som begrenser hvor stor reduksjon en privat barnehage kan få i tilskudd de tre første årene etter at de nye tilskuddsreglene har trådt i kraft. Formålet med ordningen er å gi barnehager som får reduksjon i det samlede tilskuddet tid til å tilpasse driften til de nye økonomiske forutsetningene.

Jeg vil også vise til at jeg 26. februar skal holde en redegjørelse for Stortinget om regjeringens barnehagepolitikk, hvor jeg vil gå nærmere inn på status for arbeidet med styring og finansiering av barnehagesektoren.

SPØRSMÅL NR. 1668**Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa****Besvart 2. mars 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

27. januar endra Innovasjon Norge (IN) søknadsfristen for landbrukets IBU-middel frå 1. april til 15. februar. Konsekvensen er at prosjekt ikkje blir gjennomført, mindre mjølk og kjøtt blir produsert, mindre areal blir utnytta, og i siste instans at fleire bruk blir lagt ned.

Vil ministeren pålegga IN å reversera denne uføre-seielege og næringsfiendtlige avgjerda?"

Svar:

Innovasjon Norge opplever stor etterspørsel etter investerings- og bedriftsutviklingsmidler (IBU-midler) i landbruket. Rammen til virkemiddelet vil bli brukt opp tidlig på året i flere fylker, blant annet i Nordland.

Søknadsfristen det er vist til i spørsmålet gjelder kun for Nordland. Kontoret til Innovasjon Norge i Nordland framskyndet søknadsfristen fordi det allerede ble søkt om midler langt over disponibel ramme. En medvirkende årsak til dette er at reglene for støtteutmåling ble endret i løpet av 2025, og at det derfor nå blir gitt større tilskudd til hvert bruk. Kontoret i Nordland har hatt dialog med bl.a. Nordland fylkeskommune i spørsmålet om søknadsfrist. Se også informasjon under Nordland på [Regionale prioriteringer for landbruksmidler i Innovasjon Norge](#).

Jeg er glad for å se at det er stor etterspørsel etter IBU-midler både i Nordland spesielt og i hele landet generelt. Dette vitner om investeringsvilje og framtidstro blant norske bønder, og er viktig for at vi også framover kan ha landbruk i hele landet.

SPØRSMÅL NR. 1669**Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 27. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Finnmarkssykehuset HF er mer eller mindre i gang med å legge ned fødetilbudet i Alta. Denne sommeren er det varslet at fødestua skal være stengt i to måneder, og at alle jordmødrene flyttes til Hammerfest. På Helgeland er det også varslet kutt i fødetilbudet. Fødestua i Brønnøysund stenges 20. mars klokka 08, og alle fødende på Sør-Helgeland blir da henvist til sykehuset i Sandnessjøen.

Vil statsråden sette en stopper for en slik sentralisering av fødetilbudene?

Svar:

Det er riktig at Finnmarkssykehuset la fram forslag om at jordmødre på fødestuen i Alta, som et kompetansehevende tiltak, skulle jobbe på fødeavdelingen i Hammerfest noen uker i sommer. Fødsleene ved fødestuen i Alta skul-

le overføres til Hammerfest i denne perioden. Forslaget skapte uro og usikkerhet, og Finnmarkssykehuset publiserte 20. februar en pressemelding der de informerte om at de har vurdert andre løsninger. Fødsleene på fødestuen i Alta skal gå som planlagt i sommer og jeg legger til grunn at foretaksledelsen sammen med de tillitsvalgte, ansatte og vernetjenesten finner gode løsninger for hvordan de kompetansehevende tiltakene kan gjennomføres. Det er viktig for meg å være tydelig om at Klinikk Alta skal videreutvikles, og at det skal være en fødestue i Alta i framtiden.

Når det gjelder fødestuen i Brønnøysund, har det over flere år vært en krevende driftssituasjon. Ansatte har jobbet merarbeid og overtid for å ivareta beredskapen. Helgelandssykehuset har gjennomført mange ulike rekrutteringstiltak, og har i korte perioder lyktes med å få på plass en stabil bemanning. Tiltak som har vært satt i verk, er utlysning av stillinger flere ganger, utlysninger av

utdanningsstilling i jordmorfaget, mulighet for videreutdanning i ultralyd, tilgang til pendlerbolig og dekning av reiser for søkere utenfor Brønnøysund. Det har imidlertid ikke lyktes med å skape en robust og bærekraftig nok bemanning over tid, ifølge Helgelandssykehusets nettsider.

Den kritiske bemanningssituasjonen og krav til forsvarlighet er bakgrunnen for at sykehuset stenger for fødsler fra uke 12. Fødeavdelingen i Sandnessjøen vil ta imot de fødende, slik de har gjort ved planlagte stengninger. Det tilbys følgetjeneste når det er behov for det.

Endelig vedtak om det framtidige tilbudet til de gravide på Sør-Helgeland gjøres av Helgelandssykehusets styre. Dato for dette er ikke satt.

I Nasjonal helse- og sykehusplan 2024–2027 er det en føring om at fødetilbudet skal opprettholdes innenfor planperioden, gitt forsvarlig drift. Jeg har forståelse for at endringer i fødetilbud i Brønnøysund skaper reaksjoner. Det er samtidig Helgelandssykehuset som har ansvaret og som må ta grep når dagens driftsmodell ikke lenger er forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 1670

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 2. mars 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Sårbare barnefamilier på Haugalandet ser ut til å mista eit svært viktig hjelpetilbod fordi Bufdir ikkje vil forlenga avtalen med CRUX Foreldre og barn - Solstrand. Vedtaket vil innebera at eit kompetansmiljø bygd opp over mange år vil bli avvikla, og at familiane må reisa langt for å få hjelp i ein kritisk fase, noko som i verkelegheita betyr at mange ikkje vil kunna ta i bruk hjelpetilbodet.

Vil statsråden sørge for at desse familiane får den hjelpa dei treng i nærleiken av der dei bur?

GRUNNGJEVING:

Barne-, ungdom- og familiedirektoratet (Bufdir) har varsla at dei ikkje vil ta opsjon på det siste året av avtalen med CRUX Foreldre og barn - Solstrand i Haugesund, og har tilbode CRUX ein kraftig redusert avtale som vil vera svært vanskeleg å drifta på. Slik situasjonen ser ut nå vil tiltaket vera avvikla allereie 1. april 2026. Det er svært dramatisk for sårbare familier på Haugalandet.

CRUX er ei ideell stifting som driv ulike tiltak innanfor barnevern og omsorg over heile Noreg. Solstrand har sidan oppstarten i 1992 bygd opp ein unik kompetanse på utgreiing av omsorgssvikt og rettleiing av foreldre i særleg sårbare situasjonar. Crux Foreldre og barn - Solstrand er med sine 4 døgnplassar og 6 ambulerande plassar eit viktig spisskompetansetilbod på sped- og småbarnfeltet på Haugalandet. Nå står dette tiltaket og kompetansmiljøet i fare for å bli rasert for godt.

Bufdir og regjeringa argumenterer med at regionen har god dekning på denne type tiltak, og viser folk på Haugalandet vidare til andre statlege tilbod i Bufetat region Vest, herunder Bergen, Førde og Stavanger. Dette viser dessverre manglande kunnskap om både geografiske forhold i regionen, og om dei familiane som blir vist vidare til dette tiltaket. Dei aktuelle familiane er ofte eineforsørgarar med nyfødde barn, utan sertifikat og med avgrensa ressursar. Mange har fleire barn, inkludert søsken i skule og barnehage. For desse familiane er det avgjerande å kunna oppretthalda barnehage- og skuletilbod for å sikra stabilitet i barna sin kvardag. Flytting til andre regionar i ein utgreiingsperiode er derfor i dei fleste tilfelle heilt utelukka. Senteret i Haugesund har dessutan hatt eit belegg på rundt 90% siste år, og har tatt fleire saker frå Stavanger som følge av sprengt kapasitet der. Ei eventuell avvikling av CRUX Foreldre og barn - Solstrand vil derfor skapa eit stort tomrom i tiltaka retta mot sped- og småbarn på Haugalandet og i regionen elles.

Svar:

Jeg er helt enig i at sentre for foreldre og barn er et viktig tilbud for foreldre og barn i spesielt sårbare situasjoner, og derfor skal tilbudet også fremover være tilgjengelig for de familiene som trenger det. For å kunne gjøre gode vurderinger av omsorgssituasjonen til de yngste barna og gi utsatte sped- og småbarn treffsikker hjelp tidlig, kreves ofte spesialkompetanse som ikke finnes i alle kommuner.

Derfor har staten gjennom Bufetat et tilbud til nettopp denne gruppen.

Ved Stortingets behandling av Prop 73 L (2016–2017) Endringer i barnevernloven (barnevernsreform) ble det vedtatt at det skulle gjøres endringer i tilbudet i sentrene for foreldre og barn. Bakgrunnen for endringene var et utfordringsbilde som blant annet viste at kommuner kan ha behov for et andrelinjetilbud som kan bistå i utredningen av sped- og småbarns omsorgssituasjon. Endringene innebærer at Bufetat kan tilby utredning av sped- og småbarns omsorgssituasjon i de tilfellene der det er stor usikkerhet om foreldrene har evne og kapasitet til å gi barnet den omsorgen det trenger. Bufetat kan tilby hjelpetiltak i etterkant av en slik utredning når det er nødvendig for at barnet skal få forsvarlig hjelp. For utredning og påfølgende hjelpetiltak etter en utredning betaler kommunen egenandel etter nærmere bestemte satser. De ideelle sentrene kan også tilby hjelpetiltak direkte til kommunene. Det vil da være den enkelte kommune som må avtale dette.

Bufdir har gjort en helhetlig vurdering av behovet i alle Bufetat-regionene, uavhengig av eierskap, og med utgangspunkt i dagens etterspørsel. Denne gjennomgangen viste at Bufetat de siste årene har kjøpt flere plasser enn

det har vært behov for, og Bufdir har derfor kommet til at antall plasser i de ideelle sentrene bør reduseres.

Over flere år har staten brukt flere titalls millioner på å opprettholde en kapasitet som er større enn den samlede etterspørselen. Det kan vi ikke fortsette med når Bufdir vurderer at den gjenværende kapasiteten i statlige og ideelle sentre vil gi et tilbud til familiene som kommunene søker om plass til.

Selv om Bufdir og Bufetat vurderer at kvaliteten i tilbudet er god, og at sentrene dekker et viktig behov, kan det ikke forsvares å opprettholde en overkapasitet i tilbudet over tid. De siste årene har det også vært en ønsket dreining mot økt bruk av hjemmebasert utredning. Det er også mindre inngripende for familiene som får tilbudet, og gir tjenestene mulighet til å vurdere omsorgsevnen i familiens hverdag. Samtidig skal det fortsatt være mulig å gi et døgnbasert tilbud i de tilfellene der barnevernstjenesten er usikker, og der det er nødvendig av hensyn til barnets sikkerhet og omsorg. I Bufetat Region vest er det i dag i tillegg til Crux Solstrand i Haugesund tre statlige sentre med tilbud om hjemmebasert utredning og tilgang på døgnplasser, lokalisert i Stavanger, Bergen og Førde som Bufdir vurderer gir en god geografisk dekning i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1671

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan

Besvart 27. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Korleis vil statsråden sørgja for at OUS byggjer skulefasilitetar ved Nye Rikshospitalet som oppfyller opplæringslova sitt krav til eit forsvarleg opplæringsstilbod, ivaretek prinsippet om barnets beste og Noregs plikter etter Barnekonvensjonen, og korleis vil statsråden sikra at flyttinga ikkje forringar det nasjonale, tverrfaglege og spesialpedagogiske utgreiingstilbodet som i dag er ein integrert del av Spesialsykehuset for epilepsi?

GRUNNGJEVING:

Spesialsykehuset for epilepsi (SSE) er ei nasjonal behandlingsteneste for born og unge med kompleks epilepsi frå heile landet. Ved Solberg skule, som er knytt til SSE, får mellom 650 og 700 barn årleg undervisning, systematisk

pedagogisk observasjon og spesialpedagogisk kartlegging.

Skulen er ikkje berre eit undervisningstilbod, men ein integrert del av det tverrfaglege utgreiings- og behandlingstilbodet ved SSE. Pedagogane samarbeider tett med legar, psykologar og andre fagpersonar, og observasjon i reelle lærings situasjonar er ein del av vurderingsgrunnlaget for vidare tilrettelegging i heimskule og PP-teneste.

Skulen disponerer seks klasserom, fem grupperom, gymsal, skulekjøken, sløydsal, tekstilrom og sanserom. Desse lokala gjer det mogleg å observera elevane i ulike lærings- og samspels situasjonar. For denne elevgruppa er slik pedagogisk observasjon ein sentral del av den medisinske og faglege utgreinga.

Epilepsiforbundet har uttrykt sterk bekymring for at dette nasjonale og spesialiserte skuletilbodet kan bli svekka når SSE blir flytta til Nye Rikshospitalet. Det er

mellom anna vist til at undervisninga i større grad er planlagt gjennomført som éin-til-éin-undervisning på pasientrom. Denne elevgruppa er som regel ikkje sengeliggjande, og ei slik løysing kan innebera ei vesentleg endring av dagens pedagogiske og faglege rammer.

Det er ikkje tydeleggjort korleis den spesialpedagogiske observasjonen og den tverrfaglege samhandlinga som i dag skjer ved Solberg skule, skal vidareførast ved Nye Rikshospitalet.

Svar:

Jeg har forelagt spørsmålet til Helse Sør-Øst RHF som har innhentet følgende informasjon fra Oslo Universitetssykehus HF:

«Spesialsykehuset for epilepsi (SSE) er planlagt flyttet samlet til Rikshospitalet/Gaustad innenfor arealer i eksisterende bygningsmasse. Dette vil kreve tilpasninger i bygget, både for sengeposter, poliklinikk og skolearealer. Planene er foreløpig på et overordnet nivå og beskriver plassering av SSE senger for barn

og voksne i Rikshospitalet med øvrige funksjoner/rom og kontorer i en egen nærliggende fløy på Gaustad. Den endelige plasseringen av funksjoner vil ansatte og brukere kunne være med å påvirke, for å sikre den beste pasientflyten og et sammenhengende behandlingstilbud for epilepsipasientene.

Oslo universitetssykehus HF utreder våren 2026 dagens bruk av skolefasilitetene på SSE for å kartlegge bruken av ulike funksjonsarealer opp mot eksisterende bygg og de tilpasninger som vil trenge. Hensikten er å samstemme behovene i dagens arealer med fasilitetene på Rikshospitalet og Gaustad. Dette inkluderer både klasseromsundervisning, en-til-en-undervisning og andre undervisningsfasiliteter (spesialrom, gymnastikksal, utendørsaktiviteter).

Det tilpassede skoletilbudet for barn og ungdom vil bli en del av et helhetlig skoletilbud som også omfatter andre pasientgrupper med rett til opplæring, når alle innleggelses av barn og unge under 18 år samles ved Rikshospitalet. Dagens skolearealer på Rikshospitalet er planlagt betydelig utvidet fra 114 m² til ca. 200 m². Å samle undervisningsarealer i ett område vil bidra til å skape en sosial læringsarena.»

SPØRSMÅL NR. 1672

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 26. februar 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Vil statsråden instruere Statnett om å omgjøre avslag på Forsvarets søknad om økt strømkapasitet ved Ramsund orlogsstasjon, som åpenbart er i strid med Stortingets vilje, samt prioritere utbygging av økt kapasitet til området?

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok enstemmig 26. mai 2025 følgende, etter forslag fra FrP:

Vedtak 605

«Stortinget ber regjeringen iverksette nødvendige tiltak for at forsvarsindustrien og andre kritiske samfunnsfunksjoner med betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser kan gis særskilt prioritering av strømmnett. Dersom dette ikke er mulig med dagens lovgivning, bes regjeringen om å fremme nødvendige forslag slik at slik prioritering lar seg gjøre, og komme tilbake til Stortinget på egnert måte.»

E24 avslørte 20. februar 2026 at Statnett sier nei til å øke strømkapasiteten til Ramsund orlogsstasjon i Troms. Dette skal bli basen for Norges nye ubåter, som skal leve-

res fra 2029. Hele saken kan leses her: <https://e24.no/energi-og-klima/i/RjrAO2/stroemkrise-for-norges-nye-ubaat-base>

Statnetts vedtak strider klart mot et enstemmig vedtak i Stortinget. Det er totalt uforsvarlig dersom man skal ivareta nasjonens forsvarsevne. Spørsmålsstiller ber statsråden derfor klargjøre hva han vil gjøre for å omgjøre Statnetts beslutning. Videre bes avklart hvordan han vil sørge for at nødvendig strømkapasitet bygges ut raskt, herunder også vurderer å stoppe symbolske «grønne» elektrifiseringsprosjekt i regionen.

Svar:

Regjeringen jobber for et effektivt kraftsystem og et strømmnett som gir tilgang på kraft i tide, der det trengs.

Vi lever i en urolig verden og i en alvorlig sikkerhetspolitisk situasjon. Krigen i Ukraina har endret prioriteringene og kravene til nasjonal sikkerhet og forsvar her hjemme i Norge. Lovverk etablert i en annen tid og annen

verdenssituasjon gir ikke mulighet til å prioritere nasjonale sikkerhetsinteresser for kapasitet i strømmettet.

Nettselskapene er ansvarlig for å utrede, konsesjonssøke og gjennomføre utbyggingen av strømmettet. Nettselskapene har tilknytningsplikt. Alle som etter spør nettkapasitet skal få tilknytning. Dersom det ikke er plass i nettet, må nettselskapene uten ugrunnet opphold gjennomføre nødvendige investeringer for å kunne gi tilknytning. Det er viktig at aktører som har behov for nettkapasitet tar tidlig kontakt med nettselskapet slik at nettselskapet kan hensynta aktørens behov i sin planlegging og nettutvikling.

Ifølge Statnett, mottok foretaket nylig en søknad om økt kapasitet til Forsvaret i Ramsund. Ramsund møter på flere begrensninger i transmisjonsnettet. All ledig nettkapasitet nord for Ofoten har vært reservert i lang tid, og det er står mange modne prosjekter i kapasitetskø. I tillegg er det nettbegrensninger ut mot Lofoten, Vesterålen og Harstad-området. Kraftforbruket i denne regionen har økt mye de siste årene, samtidig som det er reservert kapasitet til nytt og økt forbruk. Dette gjør at det nå er begrenset kapasitet i strømmettet til ytterligere forbruksvekst.

Det er ingen tvil om at det haster med å få økt kapasiteten i strømmettet som forsyner denne regionen. Harstad, Lofoten og Vesterålen er et prioritert område i Statnetts Systemutviklingsplan 2025.

I en alvorlig sikkerhetspolitisk situasjon, ønsker Regjeringen å sikre at nasjonale sikkerhetsinteresser skal ha prioritet når det gjelder kapasitet i strømmettet. Vi har hatt på høring et forslag til endringer i energiloven som åpner for å kunne prioritere kapasitet til bestemte kunder når det er nødvendig av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. Regjeringen vil snarlig legge frem en slik lovsak for Stortinget.

Forslaget vil innebære at etableringer og utvidelser for vår nasjonale sikkerhet, skal kunne løftes frem i nettkøen. Samtidig er det viktig at Forsvaret er tydelige på hvor mye kapasitet de trenger og til hvilket tidspunkt – for å sikre forutsigbarhet og utbygging i tråd med kraftbehovet. Vi forventer at Forsvarsbygg, det lokale nettselskapet og Statnett har tett kontakt for å se på løsninger i denne saken. Nødvendig krafttilgang er viktig for utviklingen vi skal ha i Forsvaret i årene som kommer. Forsvarsbygg har bekreftet at de har en god dialog med Statnett.

SPØRSMÅL NR. 1673

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan

Besvart 27. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kva tid vil regjeringa leggje fram den varsla planen for gjennomføring og evaluering av forebyggings- og behandlingsreforma for rusfeltet, og når kan Stortinget forvente å få planen til behandling?

GRUNNGJEVING:

Regjeringa la 25. oktober 2024 fram Meld. St. 5 om forebyggings- og behandlingsreforma for rusfeltet. Stortinget behandla saka 17. mars 2025. Under del 3 «Økonomiske og administrative konsekvenser» står det at regjeringa vil kome tilbake med ein plan for gjennomføring og evaluering av reforma.

Så langt ligg det ikkje føre ein samla plan med tidslinje, prioriteringar og tydeleg ansvarsplassering. Det er heller ikkje sett frist for når planen skal leggjast fram.

Reforma handlar om menneske som ventar på behandling, om oppfølging etter utskriving, og om bet-

re samhandling mellom kommune og spesialisthelsete-neste. Utan ein konkret plan veit ein ikkje kva som skal gjerast først, kven som har ansvaret, eller når endringane faktisk skal vere på plass. Då blir det vanskeleg å vite om reforma gir betre hjelp i praksis – eller berre blir ståande på papiret.

Stortinget treng derfor ei klar avklaring av når planen er ferdig og når han blir lagt fram.

Svar:

Regjeringen la fram Forebyggings- og behandlingsreforma for rusfeltet, del I (Meld. St. 5 (2024–2025)) høsten 2024. Stortingsmeldingen uttrykker regjeringens politikk på rusmiddelfeltet innen helse- og velferdssektoren og legger stor vekt på retten til helse, reduksjon av stigma, og forskjellsbehandling for å sikre at personer med rusmiddelproblemer mottar behandling og oppfølging på samme måte som andre pasientgrupper.

Forebyggings- og behandlingsreformen har seks innsatsområder og om lag 70 tiltak. I tillegg kommer flere stortingsvedtak som direkte eller indirekte har betydning for oppfølging av stortingsmeldingen. Slik det framkommer i meldingen vil det for flere av tiltakene være nødvendig med utredning og kostnadsberegning og tid til planlegging og gjennomføring. Det vil i mange tilfeller også være nødvendig å vurdere personellmessige konsekvenser av tiltak.

I meldingen varslet vi at Helsedirektoratet ville få oppdrag knyttet til gjennomføring av reformen. I 2025 ba jeg blant annet om et utkast til gjennomføringsplan. Dette utkastet ble levert før jul, og er nå til vurdering og videre bearbeiding i departementet.

Rusmiddelfeltet er ikke statisk. Innretningen av arbeidet må være tilstrekkelig fleksibel til å møte endringer i utfordringsbildet. En gjennomføringsplan må altså være overordnet og ikke binde oss til en bestemt rekkefølge eller tidsplan. Meldingen som sådan har heller ikke en utløpsdato, men er det styrende dokumentet for regjeringens innsats på rusmiddelfeltet.

Utkastet til gjennomføringsplan danner ramme for oppfølging av meldingen. Prioriteringer av tiltak og satsinger følger de ordinære budsjettprosessene. Slik det også framgår av meldingen vil Stortinget bli forelagt forslag til konkrete tiltak, samt oppdatert status for forebyggings- og behandlingsreformen gjennom Helse- og omsorgsdepartementets årlige budsjettproposisjoner.

Forebyggings- og behandlingsreformen ses i tett sammenheng med Opptrappingsplanen for psykisk helse Meld. St. 23 (2022–2023), som har flere felles mål og tiltak som overlapper Forebyggings- og behandlingsreformen. Både Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirek-

toratet har samorganisert oppfølgingen av de to meldingene. I tillegg til de synergier vi får ut av denne samorganiseringen, bidrar det til en mer effektiv bruk av de samlede ressursene i både departementet og direktoratet. Det er derfor naturlig at en plan for gjennomføringen av forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet også vurderes i sammenheng med oppfølgingen av Opptrappingsplanen.

Jeg vil avslutningsvis vise til at vi har både satt i gang og ferdigstilt flere tiltak i i forebyggings- og behandlingsreformen, og det er pågående aktivitet på alle reformens innsatsområder. Jeg vil trekke fram at vi har ferdigstilt Handlingsplanen mot overdoser, at vi legger fram flere endringer i regelverket for brukerromsordningen, at vi har etablert et nasjonalt rusmiddelforebyggende program overfor barn og unge, at vi videreutvikler oppsøkende arbeid som metode og har innført integrert ettervern i tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB). Jeg trekker også fram utvalget som skal utrede framtidens rusbehandling i form av en NOU. Utvalget skal utrede en rekke av de problemstillingen som løftes i meldingen. I 2025 og 2026 har Helsedirektoratet til sammen fått et tyvetalls oppdrag som direkte eller indirekte følger opp Forebyggings- og behandlingsreformen.

Regjeringen vil komme tilbake til oppfølging av enigheten som ble oppnådd vedr. strafferettslige og straffeprosessuelle endringer i narkotikasaker, jf. Stortingets behandling av Prop. 112 L (2024–2025) Endringer i straffeloven og legemiddeloven mv. (befatning med mindre mengder narkotika til egen bruk), som utgjør Forebyggings- og behandlingsreformens del II, Innst. 518 L (2024–2025) og Lovvedtak 118 (2024–2025).

SPØRSMÅL NR. 1674

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Jon Engen-Helgheim

Besvart 27. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil justisministeren sørge for at det planlegges for en samlokalisert helikopterbase i Tromsø når nye base nå planlegges?

BEGRUNNELSE:

Opsjonsavtalen for kjøp av nye ytterligere politihelikoptre går ut i 2027. Stortinget har nylig vedtatt å kjøpe ytterligere 2 nye redningshelikoptre og i disse dager planlegges bygging av ny helikopterbase i Tromsø. Det er begrenset med lokasjonsmuligheter for helikopterbasen og redningshelikopterbasen skal nå bygges ved på Tromsø lufthavn.

Regjeringen har tidligere signalisert at de vil gå inn for å kjøpe inn ytterligere politihelikoptre og vil følge anbefalingen i KVUen som er utarbeidet. Det vil si at også nye politihelikoptre må stasjoneres på Tromsø lufthavn. Dermed er det avgjørende viktig at dette tas med i planene når ny helikopterbase nå planlegges. På grunn av begrensede andre muligheter dersom det ikke planlegges for en samlokalisering allerede nå, er det grunn til å tro at det senere vil by på betydelige problemer og unødvendig høye kostnader å få på plass nye helikoptre i Troms senere.

Svar:

Det er per nå kun anskaffelse av nye redningshelikoptre som er besluttet. Stortinget har vedtatt å styrke redningstjenesten gjennom kjøp av ytterligere to redningshelikoptre, og regjeringen følger opp dette ved å legge til rette for etableringen av en ny redningshelikopterbase i Tromsø. Dette arbeidet pågår, og planleggingen skjer i tråd med Forsvarets kommende overtakelse av operatøransvaret for basen.

Konseptvalgutredning (KVU) og ekstern kvalitetssikring (KS1) har kommet med anbefalt konsept for politiets luftkapasiteter. Ved behandling av KVU og KS1 ble det besluttet å gjennomføre en prosjektavklaringsfase

i den hensikt å redusere usikkerhet rundt konseptet. Hvorvidt eller i hvilken grad regjeringen ønsker å gjennomføre et av konseptene i KVUen er ikke endelig besluttet. Det pågår utredninger som skal gi departementet bedre beslutningsunderlag. Det er ikke fattet beslutning om anskaffelse av flere politihelikoptre utover dagens kapasitet. Behovet for å styrke politiets luftkapasiteter må vurderes opp mot øvrige behov i politiet og i justissektoren.

I planleggingen av den nye redningshelikopterbasen i Tromsø vil det, så langt det er mulig og hensiktsmessig innenfor rammen av gjeldende beslutninger, bli tatt hensyn til politiets eventuelle fremtidige behov. Dette gjelder både i vurderingen av arealdisponering og i den overordnede utformingen av baseløsningen. En slik tilnærming vil kunne legge til rette for fleksibilitet på sikt, samtidig som det er nødvendig å understreke at prosjektets primære formål er å etablere en moderne og funksjonell redningshelikopterbase.

Regjeringen er opptatt av at helikopterkapasiteten i nord ivaretas på en helhetlig og kostnadseffektiv måte, og relevante behov fra ulike aktører vil derfor vurderes i den videre prosessen, innenfor de rammene som til enhver tid foreligger.

SPØRSMÅL NR. 1675

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Larsen

Besvart 2. mars 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth

Spørsmål:

Stortinget har tidligere påpekt på at nordisk samarbeid vil være det mest hensiktsmessige for å styrke de nordiske landenes forsyningssikkerhet og ikke minst for å styrke norsk matberedskap. Ref. Innst. 258 S (2023-2024). Dessverre har det skjedd lite siden den gang.

Når kan vi forvente å få en felles nordisk risiko- og sårbarhetsanalyse for forsyningssikkerhet for mat, og hva er status for regjeringens arbeid med dette?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av Meld. St. 11 (2023-2024) vedtok Stortinget å be regjeringen ta initiativ til å utarbeide en felles nordisk risiko- og sårbarhetsanalyse for forsyningssikkerhet for mat. Vedtak 564, 30. april

2024. Dette i lys av Sverige og Finlands inntog i NATO, og nødvendigheten av å tenke forsyning og matsikkerhet i et langt bredere perspektiv enn hva dagens jordbrukspolitikk legger opp til.

Regjeringen skriver i Prop. 1 S (2024-2025) at Nærings- og fiskeridepartementet og Landbruks- og matdepartementet vil ta initiativ til, sammen med våre nordiske partnere, å vurdere hvordan en slik analyse kan innrettes. Det har snart gått to år siden vedtaket ble fattet, og 1,5 år siden regjeringen oppga at dette var noe de skulle ta initiativ til og vurdere. I løpet av den samme tiden har den geopolitiske situasjonen spisset seg til, og nødvendigheten av å styrke Norges tilknytning til våre nordiske naboer og Europa har økt.

Svar:

Som stortingsrepresentant Larsen påpeker har den geopolitiske situasjonen tilspisset seg de siste årene, og med dette er Finland og Sverige blitt medlemmer av NATO. Selv om deres inntreden fant sted under et geopolitisk krevende og urolig bakteppe, har den utvilsomt også bidratt positivt til å styrke samarbeidet og samholdet mellom de nordiske landene.

Jeg opplever at vi har et tett og godt samarbeid med våre nordiske kollegaer når det kommer til forsyningssikkerhet på mat. Dette skjer gjennom den løpende dialogen mellom de nordiske landene, både i bilaterale møter, i arbeidet under Nordisk ministerråd og i forbindelse med prosesser i andre internasjonale organisasjoner. Departementet deltok også i januar i en øvelse om forsyningssikkerhet i matvareberedskapen sammen med nordiske kollegaer i regi av Nordisk ministerråd.

Det er riktig, som representanten påpeker, at prosessen knyttet til den felles nordiske analysen har tatt noe

tid. En medvirkende årsak er at departementet har ansett det som hensiktsmessig å avvente funnene fra Forsvarets forskningsinstitutt (FFI) sin rapport om mulige konsekvenser og tiltak ved krig i Norge og større forstyrrelser i globale verdi- og forsyningskjeder, før vi starter opp og vurderer innrettingen på den nordiske analysen. Jeg vil etter planen motta rapporten fra FFI 5. mars 2026.

Det er etter min vurdering mest hensiktsmessig først å gå gjennom og vurdere FFIs funn og konklusjoner om forstyrrelser i de globale verdikjedene, før vi eventuelt bruker dem som grunnlag videre. Når dette er gjort, kan vi sammen med Landbruks- og matdepartementet, slik anmodningen legger opp til, vurdere hvordan den felles nordiske analysen bør innrettes. Hensikten er å sørge for at analysen faktisk gir merverdi og svarer på de behovene vi har. Det er viktig at slike analyser bygger på et solid og relevant kunnskapsgrunnlag, slik at resultatene blir nyttige i det videre arbeidet. Dette blir særlig viktig når analysen skal utarbeides i samarbeid med flere nordiske land.

SPØRSMÅL NR. 1676

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 26. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for status for oppfølgingen av disse 72 tiltakene, hvilke som vil bli sendt på høring og når kommuner og utbyggere på Vestlandet kan forvente konkrete lov- eller forskriftsendringer som bidrar til økt boligbygging?

BEGRUNNELSE:

Utbyggere og kommuner på Vestlandet melder om langvarige plan- og byggesaksprosesser, fordyrende krav og regelverk som bidrar til høyere byggekostnader og redusert boligbygging. Samtidig har byggenæringen og kommunene utviklet 72 konkrete forslag til forenklinger og raskere prosesser. Disse ble overrasket departementet i juni 2025.

Svar:

Jeg deler problembeskrivelsen som tas opp i spørsmålet. Plan- og byggesaksprosesser må gå raskere og regelverk bør forenkles. Regjeringen ønsker et felles krafttak for å få

fart på boligbyggingen. Derfor satte vi i april 2025 ned en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skulle foreslå konkrete tiltak for raskere plan- og byggesaksprosesser. Samarbeidet med næringen og kommunesektoren har vært svært nyttig og en rekke av forslagene fra arbeidsgruppen er fulgt opp. Regjeringen har i tillegg satt i gang en rekke andre tiltak som støtter opp om boligbyggingsmålet. Målet om 130 000 nye boliger er forankret i regjeringens plan for Norge. Det innebærer at regjeringen vil fornye boligpolitikken og gjennom planen skal vi forsterke arbeidet på tvers av departements- og sektorgrenser.

Der tiltakene innebærer lov- eller forskriftsendringer, vil forslag til endringer bli sendt på høring. Jeg prioriterer de tiltakene vi mener har størst positiv effekt, minst negative sidevirkninger og kan komme på plass raskest. Jeg viser ellers til mitt svar 2. februar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1286 fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad for en gjennomgang av status for arbeidet med boligbyggingsmålet.

Jeg vil fortsette å holde tett dialog med byggenæringen og kommunesektoren, for å sikre treffsikre forenklingstiltak som bidrar til at vi får fart på boligbyggingen.

SPØRSMÅL NR. 1677

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bø
Besvart 2. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvor blir det av handlingsplanen for å forebygge og redusere ensomhet som Stortinget har vedtatt, og hvorfor har regjeringen brukt nesten fire år på den?

BEGRUNNELSE:

I mai 2022 vedtok Stortinget Høyres forslag om å forebygge og redusere ensomhet. Ensomhet er vondt, og kan føre til redusert livskvalitet og psykisk uhelse. Vi ser at særlig mange eldre opplever ensomhet og flere organisasjoner, blant annet Rådet for psykisk helse har etterlyst handlingsplanen som Stortinget har vedtatt. Men fortsatt har ikke regjeringen klart å legge den fram.

Alle tre forslagene som Høyre fikk flertall for:

Stortinget ber regjeringen utarbeide en handlingsplan for å redusere ensomhet og etablere verktøy for å måle forekomsten av ensomhet.

Stortinget ber regjeringen styrke forskning på ensomhet og øke kunnskapen om tiltak som motvirker ensomhet.

Stortinget ber regjeringen styrke samarbeidet mellom det offentlige, næringslivet, arbeidslivet og frivillige lag og organisasjoner for å forebygge ensomhet.

Svar:

Regjeringen jobber kontinuerlig for å forebygge og redusere ensomhet. Ensomhet gir psykisk smerte og kan over tid henge sammen med negative helseutfall og redusert livskvalitet. Undersøkelser anslår at 20–25 prosent av befolkningen av og til eller ofte er ensomme, særlig unge og personer over 75 år. Dette tar jeg på alvor. Ensomhet og utenforskap må møtes som samfunnsutfordringer, gjennom systematisk og langsiktig innsats.

Ensomhet inngår blant annet i Folkehelsemeldingen, Opptappingsplan for psykisk helse, Bo trygt hjem og Nasjonal helse- og samordningsplan, og er tydelig

løftet i folkehelsepolitikken. Ved revisjon av folkehelse-loven i fjor ble ensomhet også tatt inn i loven.

Helsedirektoratet anbefaler at innsatsen mot ensomhet styrkes gjennom pågående, tverrsektorielle prosesser. Ved at ensomhet både i folkehelsemeldingen og i folkehelse-loven er løftet frem som en folkehelseutfordring inngår dette i den systematiske og tverrsektorielle folkehelsepolitikken.

Flere sektorer jobber med å fremme sosial tilhørighet og innsats for å redusere ensomhet foregår i mange løp på tvers av departementer. Kommunene integrerer ofte arbeid mot ensomhet i eksisterende tjenester, folkehelsearbeid og oppfølging av eksisterende nasjonale satsinger. Jeg mener det er viktig å bygge videre på dette arbeidet og styrke innsatsen gjennom pågående prosesser, slik at vi unngår unødvendige parallelle løp med beslektet arbeid. Vi gjør det også enklere og mer treffsikkert for kommunene med å forsterke innsatsen innenfor ramme de allerede bruker.

Forskning og innovasjon er viktig for å forebygge og redusere ensomhet. Forskningsrådets portefølje (2018–2024) viser stor aktivitet, med Helse- og omsorgsdepartementet som største finansiør. I 2026 planlegges en utlysning om ensomhet, utenforskap og sosial ulikhet i helse. Folkehelseinstituttet publiserte i oktober 2025 en systematisk gjennomgang av digitale intervensjoner for ensomhet og sosial isolasjon.

Når det gjelder samarbeidet mellom offentlig sektor, næringsliv, arbeidsliv og frivilligheten, viser jeg til Innovasjons- og samskappingsutvalget (oppnevnt oktober 2024), som skal levere sin utredning innen sommeren 2026. Regjeringen følger opp satsinger på eldreområdet gjennom Eldreløftet, blant annet med en tilskuddsordning som skal fremme fysisk og sosial aktivitet og øke eldres deltakelse i frivilligheten. Målet er flere aldersvennlige møteplasser, mer frivillig innsats og mindre ensomhet.

I fjor la regjeringen frem Nasjonal livskvalitetsstrategi og målet er å utvikle politikk som i større

grad kan ta hensyn til det som er viktig for god livskvalitet. Ensomhet er en av de viktigste faktorene for redusert livskvalitet. Tilsvarende er sosial støtte viktig for gode liv. Jeg vil følge opp anmodningsvedtaket om en handlingsplan, og vil i tråd med Helsedirektoratets anbefaling

sørge for at handlingsplanen inngår i et bredere arbeid for å redusere ensomhet, der ensomhet innarbeides i det videre arbeidet med livskvalitetsstrategien og andre pågående prosesser. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1678

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bøe

Besvart 26. februar 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvorfor klarer ikke regjeringen å ta en beslutning om bruken av den tidligere marinebasen Olavsvern, og når vil regjeringen legge frem utredningen om alternativer for å sikre allierte og egne fartøy adgang til havn og fasiliteter i Tromsøregionen?

BEGRUNNELSE:

Jeg synes dette tar veldig lang tid, og i den forsvars- og sikkerhetspolitiske situasjonen vi står i er det nødvendig å få fortgang i oppbyggingen av Forsvaret og ta beslutninger som øker norsk forsvarsevne, og særlig i nordområdene.

I Stortingets innstilling til Langtidsplanen for Forsvaret som ble vedtatt i 2024 står det følgende:

«Komiteen ber regjeringen utrede alternativer for å sikre allierte og egne fartøy adgang til havn og fasiliteter i Tromsøregionen. Komiteen ber regjeringen på egnet måte komme tilbake til dette».

Denne utredningen har regjeringen fortsatt ikke lagt frem, og det er uforståelig hvorfor regjeringen bruker så lang tid på å gjøre denne vurderingen. Det er behov for å øke norsk forsvarsevne og legge bedre til rette for allierte mottak i nordområdene, og det raskt. Forsvarskommissjonen pekte i sin rapport på behovet for å ta i bruk den tidligere marinebasen Olavsvern igjen til forsvarsformål, og i november i fjor var USA tydelige på at de ønsker å kunne benytte seg av fasilitetene på Olavsvern. Heimevernet som har en rekke oppdrag i Tromsø mangler også basefasiliteter for sin nye innsatsstyrke.

Svar:

Jeg viser til mitt svar til Stortingets president av 04.12.2025 på spørsmål 615 fra representanten Svardal Bøe om

samme tema. Det er en pågående prosess med å vurdere videreutvikling og reprioriteringer i langtidsplanen for forsvarssektoren der det også er en pågående dialog med Stortinget. Spørsmål om eventuelle endrede prioriteringer knyttet til Forsvarets struktur og kapabiliteter vurderes nå helhetlig som en del av denne prosessen og ikke isolert og enkeltvis. Dette inkluderer utredningen av de tema som spørsmålet omhandler. Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget om arbeidet med denne saken som en del av oppfølgingen av arbeidet med reprioriteringer i langtidsplanen i vårsesjonen.

SPØRSMÅL NR. 1679**Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Joel Ystebo****Besvart 24. februar 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Er statsråden komfortabel med at et statlig vedtak kan svekke Norges største maritime klynge og et internasjonalt utstillingsvindu for grønn omstilling, uten at alternative løsninger som ivaretar både næringsliv og havnefunksjon er vurdert?

BEGRUNNELSE:

Bergen Havn er en sentral del av Norges største maritime klynge og har over tid etablert en unik internasjonal posisjon innen grønn havnedrift. Havnen er blant verdens ledende på bruk av landstrøm og utslippsreducerende tiltak, og fungerer som et internasjonalt referansepunkt for grønn omstilling i maritim sektor.

Det er investert over 260 millioner kroner i landstrømanlegg i Bergen havn, med betydelig offentlig støtte, blant annet fra Enova. Disse investeringene forutsetter aktiv havnedrift og tilgjengelige kaier for å gi den klimaeffekten de er finansiert for.

En reduksjon i havnekapasiteten vil kunne svekke effekten av gjennomførte klimatiltak, redusere verdien av betydelige offentlige og private investeringer og undergrave Bergen sin rolle som test- og demonstrasjonsarena for grønn maritim teknologi. Dette kan igjen få negative konsekvenser for næringsutvikling, eksportmuligheter og Norges ambisjoner innen grønn skipsfart.

Statsråden bes derfor redegjøre for hvordan regjeringen kan forsvare et statlig vedtak som potensielt svekker både Norges viktigste maritime klynge og statlig finansierte klimatiltak, uten at reelle alternative løsninger er lagt frem.

Svar:

Stortingsrepresentant Ove Trellevik (H) har tidligere stilt spørsmål (nr. 1362 og 1618) om Riksantikvarens forslag om fredning av området rundt Bergen havn. Jeg viser til mine svar på disse, av henholdsvis 5. og 20. februar.

Forslaget fra Riksantikvaren ble sendt på alminnelig høring med frist 1. februar 2026. Riksantikvaren har opplyst at fristen er utsatt til 23. februar for noen av høringsinstansene.

Jeg forutsetter at Riksantikvaren gjennom sin saksbehandling ivaretar hensyn til – og konsekvenser for – næringsliv og havnefunksjonen i et mulig vedtak om fredning. Jeg har ikke holdepunkter for at et eventuelt fredningsvedtak vil svekke Norges maritime klynge i Bergensregionen, som internasjonalt utstillingsvindu for grønn omstilling.

Som det fremgår av mitt svar på spørsmål nr. 1362 til Ove Trellevik, er det ikke naturlig at departementet involverer seg i saken på det nåværende tidspunkt, også fordi departementet er klageinstans ved eventuell klage.

SPØRSMÅL NR. 1680**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 3. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Mener statsråden at anskaffelseskompetansen i Helse Sør-Øst er tilstrekkelig til å håndtere anskaffelser i milliardklassen, når prosessene så langt har vært preget av rettstvister og svekket tillit blant aktørene som skal levere tilbud, og vil statsråden vurdere å stanse videre gjennom-

føring av anskaffelsen innen TSB – tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser – inntil rettslige prosesser er avsluttet og relevante NOU-er om helsereform og rusbehandling er ferdigstilt?

BEGRUNNELSE:

Anskaffelsene innen rehabilitering og TSB (tverrfaglig spesialisert behandling av ruslidelser) i Helse Sør-Øst, med en samlet verdi på om lag 30 milliarder kroner, har vært preget av betydelig uro, rettstvister og kritikk av gjennomføringen. Tingretten har behandlet flere midlertidige forføyningssaker knyttet til anskaffelsene, og deler av prosessene er senere annullert, samtidig som rehabiliteringsanskaffelsen er avlyst etter omfattende innsigelser.

Det har også vært varsler fra ansatte om alvorlige feil i anskaffelsesprosessene, og flere forhold har vært kjent for foretakets ledelse. Samtidig pågår viktige nasjonale utredninger, blant annet i Helsereformutvalget og Rusbehandlingsutvalget, som kan få betydning for framtidig behov og organisering av tjenestene.

For pasienter med ruslidelser er det avgjørende at anskaffelsene legger til rette for mangfoldige og faglig sterke behandlingstilbud, slik at den enkelte pasient får reelle valgmuligheter og best mulig behandlingsresultat. På denne bakgrunn reises det spørsmål om dagens styring og kontroll med anskaffelsene er tilstrekkelig, og om videre gjennomføring bør forventes til rettslige forhold og framtidige rammebetingelser er bedre avklart.

Svar:

Helse Sør-Øst RHF er den største helseregionen, og også den regionen med klart flest avtaler med private aktører. Helse Sør-Øst RHF gjennomfører årlig et betydelig antall anskaffelser av helsetjenester. Anskaffelsene følger regelverket for offentlige anskaffelser, og det stilles strenge krav til både forberedelse og gjennomføring av prosessene.

Det fremgår av formålsbestemmelsen i lov om offentlige anskaffelser at den skal fremme effektiv bruk av samfunnets ressurser. Den skal også bidra til at det offentlige opptrer med integritet, slik at allmennheten har tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en samfunnstjenlig måte.

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt Helse Sør-Øst RHF om å redegjøre nærmere for hvordan arbeidet med anskaffelser er organisert i det regionale helseforetaket, og om de konkrete prosessene det vises til i spørsmålet. De har gitt følgende redegjørelse:

«For gjennomføring av anskaffelsene har Helse Sør-Øst RHF utarbeidet en proseshåndbok for å:

- Samle og holde oversikt over de til enhver tid gjeldende retningslinjer og prosesser for Helse Sør-Øst sine anskaffelser av eksterne helsetjenester.
- Bidra til å sikre lik utøvelse av alle som arbeider med anskaffelser av eksterne helsetjenester i Helse Sør-Øst.
- Vise koblingen mellom arbeidet med anskaffelsesplan og arbeidet med anskaffelser av eksterne helsetjenester.

Helse Sør-Øst RHF har profesjonalisert anskaffelsesprosessene. Hver anskaffelse organiseres som egne prosjekter bestående av interne tverrfaglige ressurser. Prosjektleder i de store anskaffelsene har mange års erfaring og har i tillegg bakgrunn som advokat. I tillegg består anskaffelseseteamet av medarbeidere med kompetanse innen analyse, aktuell medisinsk faglig bakgrunn og økonomisk kompetanse. Juridisk avdeling er tett involvert i hele prosessen, og det foretas kvalitetssikring av ekstern advokat. For faglige vurderinger er det egne faggrupper med ressurser fra Helse Sør-Øst RHF og helseforetakene/sykehusene. Prosjektleder rapporterer til en styringsgruppe som ledes av administrerende direktør. Den består i tillegg av konserndirektør, fagdirektør og juridisk direktør. Konserndirektør har et særskilt ansvar for den løpende oppfølgingen av anskaffelsene. Anskaffelser med en betydelig økonomisk ramme forankres i styret i Helse Sør-Øst RHF.

Anskaffelsene innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) og spesialisert rehabilitering har det til felles at de har en betydelig økonomisk ramme, at det er etablerte avtaleforhold som har vart over lang tid, og at flere av avtalepartene har stor betydning for lokalmiljøet. Innen begge fagområder har det skjedd en faglig utvikling som innarbeides i anskaffelsene, og som fordrer endringer/tilpasninger i driften hos de private. Det er et stort engasjement for anskaffelsene, både politisk og i media, og avtale med Helse Sør-Øst RHF er for mange avgjørende for å opprettholde drift.

En anbudskonkurranse betyr at noen vinner og noen taper, og det kan være etablerte aktører som ikke får fornyet avtale med Helse Sør-Øst RHF, og som dermed må avvike driften. Det er derfor forventet at det vil mottas klager i etterkant av tildeling, spesielt i de store anskaffelsene.

Innen TSB ble det gjennom klagebehandlingen oppdaget en uklarhet i konkurransegrunnlaget som Helse Sør-Øst RHF ved en feil ikke hadde oppklart. Helse Sør-Øst RHF mente feilen ikke kunne rettes på annen måte enn ved å avlyse anskaffelsen for de delytelser som var berørt av feilen. Konkurransen ble derfor avlyst. Tilbydere som ikke var enige i denne beslutningen, begjærte en midlertidig forføyning. Tingretten konkluderte med at konkurransegrunnlaget ikke var uklart, og at konkurransen derfor ikke skulle vært avlyst. Helse Sør-Øst RHF besluttet da å tildele i henhold til tingrettens kjennelse. Det kom deretter en ny begjæring om midlertidig forføyning, og tingretten mente denne gangen at konkurransen likevel skulle vært avlyst. Denne avgjørelsen ble påklaget, og ved ny behandling i tingretten opprettholdt de sitt standpunkt om avlysning. Endelig konklusjon var altså i samsvar med Helse Sør-Øst RHF's opprinnelige vurdering.

Saken innen TSB viser at det er ulike interesser hos partene, og at vinnere og tapere etter et anbud har ulike motiver for å få prøvd saken rettslig.

Anskaffelsen innen spesialisert rehabilitering er ikke avlyst. Flertallet i Stortinget har fattet følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen straks stanse alle kontraktsinngåelser når det gjelder rehabiliteringsanskaffelser i Helse Sør-Øst og Helse Midt-Norge, avlyse anskaffelsen der kontrakt ikke er inngått og videreføre dagens avtaler fram til det er etablert faglig gode kvalitetskrav basert på et solid kunnskapsgrunnlag, pasientens behov og en langsiktig plan for ulike typer rehabilitering er lagt fram for Stortinget.»

Gjennom prosessen i Stortinget har det ikke kommet fram noe som indikerer at anskaffelsen ikke er gjennomført i henhold til gjeldende regelverk. Helse Sør-Øst RHF avventer hva et ev. oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet vil innebære.

Helse Sør-Øst RHF har mottatt varsler i forbindelse med anskaffelsene. Disse er håndtert i henhold til gjeldende varslingsrutine. Konsernrevisjonens konklusjon er at det ikke er avdekket kritikkverdige forhold.

I forbindelse med en ny anskaffelse innen TSB har Helse Sør-Øst RHF oppdatert behovsvurderingen fra 2022. Forebyggings- og behandlingsreformen og oppdraget om integrert ettervern har vært sentrale i arbeidet. Det har også områder som var i fokus etter forrige anskaffelse, inkludert kjønnsdelte tilbud.

Arbeidet med behovsvurderingen har vært ledet av assisterende fagdirektør i Helse Sør-Øst RHF, og i tillegg til andre interne ressurser, har fagpersoner fra helseforetakene og de private sykehusene samt brukere deltatt i arbeidet. Private leverandører, inkludert hovedorganisasjonene, samt helseforetakene ble invitert til å komme med innspill underveis i arbeidet. Den oppdaterte behovsvurderingen har vært behandlet i ulike fagforum i Helse Sør-Øst og i regionalt brukerutvalg. Behovsvurderingen er vedtatt av styret i Helse Sør-Øst RHF. I etterkant av vedtaket i styret, er det gjennomført informasjonsmøter med private leverandører, hovedorganisasjonene og med aktuelle brukerorganisasjoner.

Det vil til enhver tid være en faglig utvikling og utarbeides nye føringer innen de enkelte fagområdene. Avtalene Helse Sør-Øst RHF nå har, er en kombinasjon av gamle og nye avtaler. Behovsvurderingen viser at kapasiteten i dagens avtaler ikke er tilpasset behovet i regionen, det kjøpes for mye av noe og for lite av noe annet (ROP for voksne). I tillegg er det begrenset hvor lenge Helse Sør-Øst RHF kan opprettholde de gamle avtalene som i hovedsak er fra 2012.»

Når det gjelder de utredningsarbeidene det refereres til i spørsmålet, så ligger de begge litt frem i tid. Rusbehandlingsutvalget ble oppnevnt 24. juni 2025. Formålet med dette utvalgets utredning er å sikre god kvalitet i tjenestene og rask tilgang til riktig behandling på best effektive omsorgsnivå. Utvalget skal gjennomgå og vurdere hvordan tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) bør innrettes og utvikles, herunder kapasitet, kvalitet, or-

ganisering og samhandling mellom offentlige og private aktører. Dette utvalgets arbeid kan åpenbart bli relevant for helseregionenes fremtidige anskaffelser av behandlingstjenester fordi anbefalinger om behandlingsnivå, pasientforløp og kvalitetskrav kan omsettes til tydeligere kravspesifikasjoner, mer målrettede anskaffelser og eventuelt endrede kontrakts- og oppfølgingsmodeller. Rusbehandlingsutvalget skal levere sin utredning i april 2027. Jeg vil komme tilbake til hvordan utredningen vil bli fulgt opp etter at denne har vært på høring. Det samme vil gjelde for Helserefomutvalget, som ble oppnevnt 29. august 2025. De skal levere sin utredning i november 2026, og jeg vil følge opp denne etter at den har vært på høring.

Jeg oppfatter at det er behov for å raskt få på plass nye tilbud i Helse Sør-Øst, bl.a. for å øke kapasiteten innen ROP og for å få på plass integrert ettervern i pasientforløpene. Det er i tillegg rettslige grunner for å få fornyet avtalene innen TSB. Det er derfor vanskelig å se for seg at denne anskaffelsesprosessen skal utsettes ytterligere i påvente av disse utvalgsarbeidene. Dette innebærer imidlertid ikke at det kan komme nye krav til Helse Sør-Øst RHF innen TSB etter de nevnte utvalgsarbeidene.

Jeg vil avslutningsvis få understreke at jeg oppfatter at Helse Sør-Øst RHF legger betydelige ressurser inn i gjennomføringen av sine offentlige anskaffelser, og merker meg også at disse prosessene er tydelig lederforankret og at man benytter ekstern kompetanse for å kvalitetssikre arbeidet. Det at noen velger å forfølge de offentlige anskaffelsene rettslig er, som også illustrert her, ikke ensbetydende med at det er gjort feil. Det er naturlig og legitimt at private virksomheter som taper i konkurranse med andre, og som står i fare for å måtte legge ned sin virksomhet, søker å følge opp alle mulige spor for å ivareta sine interesser.

SPØRSMÅL NR. 1681**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 2. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Bilistenes bompengerregning kan øke til så mye som 17,3 mrd.kr for 2026 og det er flere bypakker som er en viktig bidragsyter til økningen. Bypakkene finansieres i hovedsak av bilistene, men det er lite av pengene som kommer bilistene til gode gjennom bedre veier. I Oslo skal omtrent 4 % av bompenginntektene brukes på vei.

Mener statsråden det er riktig at bilistene skal betale stadig mer for å finansiere andre trafikanters transporthverdag mens veiene fortsetter å forfalle og nye hovedveiprojekter nedskaleres eller utsettes?

Svar:

Bompenger er en sentral finansieringskilde for en rekke prosjekter på både riks- og fylkesveinettet, samt for bypakker i flere byområder. Et grunnleggende prinsipp er at bompengefinansiering – også bypakkene – skal bygge på lokalpolitisk tilslutning og initiativ. Gjennom lokalpolitiske vedtak vurderer lokale myndigheter også om den økte bompengebelastningen er akseptabel sett opp mot nytten prosjektene gir. De bompengefinansierte bypa-

kkene med mulighet for differensierte takster, er et viktig virkemiddel for å sikre bedre framkommelighet, redusere kø og utslipp i byområdene. Det er opp til lokale myndigheter å foreslå hvordan tiltakene som skal bompengefinansieres, skal fordeles mellom vei, kollektiv, sykkel og gange innenfor bypakkene for å oppnå best mulig måloppnåelse. Som kjent legges nullvekstmålet til grunn i alle byvekstavtaler og bypakker med statlig tilskudd. Nullvekstmålet har Stortinget sluttet seg til, og dette innebærer at veksten i persontransport i byområdene skal tas med kollektivtransport, sykkel og gange.

Jeg er opptatt av at bompenger, enten det er på strekningsvise prosjekter eller i byområdene gjennom bypakker, skal brukes på en måte som gir god nytte for trafikantene og samfunnet. Ettersom bypakkene bidrar til nullvekstmålet og at utfordringene i byområdene reduseres, vil de også bidra til bedre framkommelighet for dem som må bruke bil. Når det gjelder hovedveiprojekter vil jeg understreke at staten fortsatt investerer betydelig i riksveinettet, samtidig som vi legger til rette for helhetlige løsninger i byområdene i tråd med lokalpolitiske ønsker og vedtak.

SPØRSMÅL NR. 1682**Innlevert 19. februar 2026 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen****Besvart 3. mars 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng****Spørsmål:**

Hva gjør statsråden konkret for at Nav skal overholde og få ned saksbehandlingstiden, spesielt i saker hvor forsinkelser blir sterkt belastende, som for eksempel fastsettelse av barnebidrag?

Svar:

Jeg er kjent med at saksbehandlingstiden er lang på flere ytelsesområder, også for barnebidrag. Jeg forstår godt at dette kan være krevende for dem som venter på vedtak.

Arbeids- og velferdsetaten har ansvar for å utvikle Arbeids- og velferdsetaten slik at den kan nå sine mål for saksbehandlingstider for ulike ytelser. Dette innebærer løpende vurderinger og prioriteringer mellom ulike ytelsesområder, som vil være viktige for mange personer i ulike livssituasjoner. Direktoratet er de som har

best forutsetninger for å foreta disse vurderingene og avveiningene.

Departementet har i tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsdirektoratet gitt tydelige føringer om at det forventes økt effektivitet i ytelsesforvaltningen, blant annet gjennom reduserte saksbehandlingstider og/eller reduserte restanser. Samtidig skal etaten sikre en god balanse mellom kvalitet og produktivitet i saksbehandlingen. For å bidra blant annet til utfordringene knyttet til lange saksbehandlingstider ble Arbeids- og velferdsetatens driftsbevilgning varig styrket med 100 millioner kroner fra 2025, som er et viktig bidrag i å få ned saksbehandlingstidene.

Representanten viser særskilt til bidragsområdet, som er et krevende område fordi det er to parter som må involveres når barnebidrag skal fastsettes. Regelverket for barnebidrag er komplekst, og saksbehandlingen er i stor grad preget av skjønnsmessige vurderinger. I tillegg er det lite systemstøtte på området. Dette påvirker saksbehandlingstiden. Jeg viser videre til at Barne- og familiedepartementet, som varslet i Prop. 1 S (2025-2026), går gjennom

regelverket for barnebidrag. Hvordan utformingen av barnebidragsregelverket påvirker saksbehandlingstiden vil inngå i denne gjennomgangen.

Arbeids- og velferdsdirektoratet informerer om at saksbehandlingen på bidragsområdet hadde god utvikling fram til mars 2025. En betydelig økning i henvendelser og søknader har likevel ført til lengre saksbehandlingstid, særlig for nasjonale bidragssaker. Direktoratet informerer videre at de nå har satt inn ekstra ressurser på området, og at de også skal gjennomføre en bred gjennomgang av bidragsområdet for å finne flaskehalsen og tiltak som kan gjøre saksbehandlingen mer effektiv.

Jeg vil avslutningsvis uttrykke forståelse for at lang saksbehandlingstid er utfordrende for mange brukerne. Departementet følger derfor utviklingen i ytelsesforvaltningen tett i styringsdialogen med Arbeids- og velferdsdirektoratet. Jeg viser også til det nylig nedsatte ekspertutvalget som blant annet skal se på organiseringen av Arbeids- og velferdsforvaltningen og hvordan den kan forbedres til det beste for folk og velferdsstaten.

SPØRSMÅL NR. 1683

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 2. mars 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre nærmere for konsekvensene av EFTA-domstolens dom innenfor områdene angitt under bakgrunn, samt opplyse om hvilke tiltak regjeringen vil gjøre for å hindre skadelige konsekvenser for Norges viktigste næring?

BEGRUNNELSE:

Det følger av EFTA-domstolens dom i sak E-6/25 at EØS-avtalen artikkel 126 nr. 1 ikke unntar petroleumsvirksomhet på en EØS-stats kontinentalsokkel fra EØS-avtalens virkeområde.

Det reiser en betydelig usikkerhet knyttet til konsekvensene av EØS-avtalen skal gjelde for petroleumsvirksomhet på norsk sokkel, samt hvilke direktiver, krav, herunder også klimakrav og økonomiske konsekvenser det vil ha for norsk oljenæring.

Svar:

EFTA-domstolen avga den 19. februar 2026 en rådgivende uttalelse på forespørsel fra Høyesterett i sak som pågår for de norske domstolene. EFTA-domstolens uttalelse har ikke direkte virkning i Norge. Høyesterett vil etter å ha mottatt den rådgivende uttalelsen fortsette sin behandling av saken. Vi må avvente Høyesteretts endelige avgjørelse før eventuelle konsekvenser kan klarlegges. Det er på denne bakgrunn for tidlig å kunne gi representanten en nærmere redegjørelse for hvilke konsekvenser EFTA-domstolens uttalelse vil kunne få. Selv om denne saken reiser mange spørsmål, berøres ikke Norges selvråderett over ressursene på norsk kontinentalsokkel av denne uttalelsen.

SPØRSMÅL NR. 1684**Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen****Besvart 2. mars 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Har statsråden innledet kontakt med EU for å sørge for at endringen i antatt rettstilstand ikke får negative konsekvenser for norsk oljenæring, og hvilke muligheter er det for å etablere et unntak for norsk oljenæring gjennom eksempelvis særlige tilpasninger for EFTA-statene på visse områder, slik som de sektorvise tilpasningene som gjelder for Liechtenstein som angitt i vedlegg VIII til EØS-avtalen, samt unntakene for Island og Norge knyttet til fiskeri og fiske som angitt i henholdsvis nr. 9 og 10 i samme vedlegg?

BEGRUNNELSE:

Den 11. april 2025 anmodet Høyesterett EFTA-domstolen om en rådgivende uttalelse hvor spørsmålet blant annet var hvorvidt EØS-avtalen artikkel 126 nr. 1 ikke unntar petroleumsvirksomhet på norsk kontinentalsokkel. Se-

ner har EFTA-domstolen konkludert i sin nylig avsagte dom at art. 126 nr. 1 ikke gir unntak. Regjeringen har nesten hatt et år på seg for å være føre var mot at EØS-avtalen skal gjelde for petroleumsvirksomhet på norsk sokkel.

Svar:

EFTA-domstolen avga den 19. februar 2026 en rådgivende uttalelse på forespørsel fra Høyesterett i sak som pågår for de norske domstolene. EFTA-domstolens uttalelse har ikke direkte virkning i Norge. Vi må vente på Høyesteretts dom i saken før vi har oversikt over eventuelle konsekvenser, og dermed hvorvidt og hvordan den eventuelt skal følges opp overfor EU. Selv om denne saken reiser mange spørsmål, berøres ikke Norges selvråderett over ressursene på norsk kontinentalsokkel av denne uttalelsen.

SPØRSMÅL NR. 1685**Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal****Besvart 27. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvordan vurderer statsråden fremdriften i oppfølgingen av sitt eget boligsmål i lys av alvoret i situasjonen, og vil statsråden legge frem en konkret plan for hvordan målet skal nås i pressområder som Bergen for å hindre en priseksplosjon?

BEGRUNNELSE:

Regjeringens mål om å bygge 130 000 nye boliger innen 2030 trues av historisk lav boligbygging og høye byggekostnader. I Bergen er det varslet kraftig boligprisvekst de neste årene, og byggebransjen i regionen har samtidig opplevd store konkurser og kraftig fall i igangsettingen av nye boliger.

Svar:

De siste årene har det vært krevende tider for byggenæringen, med lav byggeaktivitet. Økte bolig- og leiepriser og lav boligbygging gjør det også mer utfordrende å komme seg inn på boligmarkedet. Derfor trengs det flere boliger, ikke minst i store byene. Regjeringen har satt et ambisiøst mål i boligpolitikken, med et mål om igangsetting av 130 000 nye boliger innen 2030. Dette er en av våre hovedprioriteringer i regjeringens Plan for Norge.

Målet betyr et gjennomsnitt på 26 000 boliger per år. Det innebærer høyere byggeaktivitet enn det vi har hatt de seneste årene. Samtidig er det ikke unormalt høyt hvis vi ser utviklingen i et lengre tidsperspektiv.

I 2025 ble det gitt igangsettingstillatelser til 21 804 boliger, når vi tar med boliger som har kommet til gjennom ombygging av eksisterende bygg. Tallet er 7 prosent

flere enn i 2024. Økt kjøpekraft framover kan bidra til at etterspørselen etter nye boliger går opp. Samtidig jobber regjeringen kontinuerlig for å få opp boligbyggingen.

Plan- og byggesaksprosesser må gå raskere og regelverk bør forenkles. Effektivisering og forenkling av prosessene er ikke minst viktig for å få opp byggetakten i pressområdene og de store byene. Regjeringen ønsker et krafttak for å få fart på boligbyggingen, og vil forsterke samarbeidet på tvers av departements- og sektorgrenser. I

april 2025 satte vi ned en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skulle foreslå tiltak for raskere plan- og byggesaksprosesser, og en rekke av forslagene er fulgt opp. Framover vil jeg vurdere flere av tiltakene, og jeg vil lansere nye tiltak fortløpende. Jeg viser ellers til mitt svar 2. februar på spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1286 fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad for en gjennomgang av status for arbeidet med boligbyggingsmålet.

SPØRSMÅL NR. 1686

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag

Besvart 26. februar 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Barnehager over hele landet jubla da Rødt i budsjettforliket for 2026 sørget for at tilskudd til toppa bemanning ble firedobla til 800 mill. Utdanningsdirektoratets sider om «Tilskudd til toppet bemanning i barnehagene» er ikke oppdatert siden september 2025, og mangler oversikt over kommunetildelinger og søknadsprosess- og frist.

Hva vil statsråden gjøre for at ordningen umiddelbart blir oppdatert og tilgjengelig for kommuner og barnehager, herunder konkret tidfestet plan for publisering av tildelingsoversikt og søknadsfrister?

BEGRUNNELSE:

Rødt sikra i budsjettforliket for 2026 en betydelig styrking av ordningen for toppet bemanning i barnehagene. Tilskuddets formål er å gi bedre oppfølging av barn, bedre arbeidsforhold for ansatte og styrke kvaliteten i barnehagetilbudet. For at midlene skal få effekt må kommuner og barnehager kunne planlegge og søke i tide. Per i dag fremstår Utdanningsdirektoratets informasjonsside om ordningen som utdatert (sist oppdatert september 2025). Dette skaper usikkerhet og praktiske hindringer: kommuner kjenner ikke hvor mye de potensielt kan få i tildeling, barnehagene kan ikke planlegge ansettelser eller bemanningsendringer, og søknadsfrister og søknadsprosedyrer er uavklarte.

Manglende oppdatert informasjon kan føre til at midler ikke blir brukt, at søknadsprosesser skjer for sent og at det skapes usikkerhet om effekten av tiltaket. Dette svekker ordningens mål. Det trengs at statsråden redegjør

for hvordan departementet sikrer god informasjon om tilgangen på disse midlene.

Svar:

Utdanningsdirektoratet, som forvalter ordningen, bruker barnehagetall for 2025 når de beregner fordeling av tilskuddet. Disse tallene ble publisert 19. februar. Utdanningsdirektoratet opplyser at de planlegger for utlysning i løpet av mars, med søknadsfrist fastsatt i selve utlysningen. Publisering av tildelingsoversikt kan først skje etter at søknadsfristen er gått ut. Dette tilskuddet har en forenklet søknadsprosess der alle kommuner vil motta en invitasjon til å delta i tilskuddsordningen. I invitasjonen vil det fremgå hvor mye kommunen som minimum vil kunne motta i tilskudd. Deretter må kommunen bekrefte at de ønsker å motta tilskuddet og at tilskuddet skal brukes til formålet. Alle kommuner som bekrefter deltakelse innen fristen, mottar tilskudd. Tilskudd som tildeles i 2026 gjelder barnehageåret 2026/2027, mens tilskudd for toppet bemanning som ble gitt i 2025 gjelder barnehageåret 2025/2026.

Jeg er enig i at det er viktig med god og oppdatert informasjon om tilskuddsordninger. Jeg vil sørge for at departementet tar kontakt med Utdanningsdirektoratet om hvordan informasjonen om tilskuddsordninger kan forbedres.

SPØRSMÅL NR. 1687**Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll****Besvart 2. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for status i arbeidet med nye regler for bruk av kollektivfelt, som skal gi elektriske varebiler generell adgang, og når planlegger departementet å legge fram de nye reglene, som ifølge budsjettavtalen for 2025 skulle vært innført i fjor?

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2025 ble det i forliket vedtatt å gi elektriske varebiler generell tilgang til kollektivfeltet. Forslaget skulle sendes på høring innen 1. februar 2025 med sikte på innføring fra august 2025.

Under behandlingen av statsbudsjettet viste flertallet i transport- og kommunikasjonskomiteen til at Statens vegvesen (SVV) arbeider med retningslinjer for framtidig bruk av kollektivfeltet for alle kjøretøy. Flertallet presiserte samtidig at vurderingen av tilgang for elvarebiler inngår i dette arbeidet.

Statens vegvesen leverte sitt forslag til nye regler for bruk av kollektivfeltet i august 2025. SVV foreslo blant

annet å gi elektriske varebiler generell tilgang til kollektivfeltet.

Tall fra Opplysningsrådet for veitrafikken viser at andelen elektriske kjøretøy blant nye varebiler endte på 45 prosent i 2025, betydelig lavere enn i personbilmarkedet. Dette skyldes at vi har færre virkemidler for å elektrifisere næringstransporten enn vi har i personbilmarkedet.

Næringstransporten utgjør en stor andel av klimagassutslippene i transportsektoren, og det haster med å elektrifisere også denne delen av transporten.

Det er derfor stort behov for flere virkemidler for å få fortlgang på salget av elektriske varebiler. Tilgang til kollektivfeltet vil være et godt virkemiddel for å gjøre overgangen til nullutslipp mer attraktiv for bedrifter.

Svar:

Arbeidet med å ferdigbehandle forslaget om nye regler for bruk av kollektivfelt har tatt lengre tid enn forutsatt og ønsket. Det tas sikte på at saken ferdigbehandles i løpet av våren i år.

SPØRSMÅL NR. 1688**Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Bengt Fasteraune****Besvart 4. mars 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for eierskapet for denne veien?

BEGRUNNELSE:

Eiendoms- og ansvarsforholdene for veistrekningen mellom Tjønnebakken og Spranget i Sel kommune framstår som uklare. I dokumentasjon fra Arkivverket fremgår det at fjellstyrene i Sel og Nordre Kolloen historisk har hatt eiendomsretten til veien, og at A/L Tjønnebakkvegen gjennom en avtale fra 1976 ble gitt disposisjonsrett til drift og

vedlikehold av veistrekningen fram til parkeringsplassen ved Rondane nasjonalpark.

I tillegg viser korrespondanse mellom Statskog, fjellstyrene og lokale aktører at det over tid har vært flere ulike avtaler, organisatoriske endringer og overgang av arkivmateriale som gjør det krevende å få full oversikt over det formelle eierskapet. Statskog opplyser også at eldre arkivserier knyttet til eiendom og statsallmenning delvis befinner seg hos Statskog selv og ikke er avlevert til Arkivverket, noe som ytterligere kompliserer klarleggingen av eierskap og ansvar.

Veien har stor betydning for både næringsdrift og friluftsliv, blant annet som adkomstvei til Rondane nasjonalpark.

Svar:

Statskog SF er et eget juridisk rettssubjekt. Foretaket følges opp av staten som eier i tråd med statens eierpolitikk, jf. eierskapsmeldingen (Meld. St. 6 (2022-2023)). I eierskapsmeldingen, som fikk bred støtte i Stortinget under behandlingen, fremgår det at statens eierskap skal utøves i tråd med selskapslovgivningens ansvars- og rollefordeling mellom staten som eier og selskapets styre og daglig ledelse. Etter selskapslovgivningen er styret og daglig ledelse ansvarlig for forvaltningen og driften av foretaket.

Med dette som grunnlag er det ikke riktig av meg å vurdere eierskapet av en vei som går over Statskog SFs grunn, men heller vise til hva foretaket opplyser om saken.

I dette tilfellet dreier det seg om en vei som blant annet går over statsallmenning der Statskog SF er grunneier. Statskog SF viser til at Tjønnbakkvegen er en sommeråpen vei i Sel kommune. Den starter på privat grunn, før den passerer grensen til Sel og Nordre Kolloen statsallmenning. Veien fortsetter da ca. 2 km. inn i allmenningen,

og til parkeringsplassen ved Spranghaugen. I tiltaksplanen for Rondane villreinområde er det foreslått at veien skal stenges permanent med bom på allmenningsgrensen, og parkeringsplassen legges ned. De som driver næring i området i dag, inkludert de som har allmenningsrett, får nøkkel til bommen slik at de fortsatt skal komme seg inn i allmenningen.

Statskog SF opplyser at de ikke har sett grunn til å avklare eierskap til selve veilegget, ettersom de ikke ser at det har relevans for bruken eller ansvaret for drift og vedlikehold. Veglova kap. VII sine bestemmelser om ansvar, rettigheter og plikter knyttet til drift og vedlikehold av private veier kommer til anvendelse uavhengig av eierskap. Statskog har ikke vurdert at eierskap til veien medfører noen økonomiske fordeler, siden ansvaret for vedlikeholdet av veien er avklart gjennom veglaget og at loven ikke legger opp til at det kan kreves inn større beløp for bruk av veien enn det som trengs til vedlikehold og drift. Dersom noen ser et behov for å få avklart eierskapet vil det ved uenighet mellom brukerne måtte bringes inn for jordskifteretten. Det vil da være en forutsetning at jordskifteretten mener at den som har brakt saken inn for domstolen har en rettslig interesse i å få avklart spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 1689

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug

Besvart 2. mars 2026 av statsminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

Hvordan vurderer statsministeren at Stortingets vedtak om prioritet for forsvarsindustrien og nasjonale sikkerhetsinteresser i nettkøen faktisk er fulgt opp, når Forsvaret fortsatt ikke får koble seg på nettet og står uten nødvendig krafttilgang på grunn av kapasitetsmangel og manglende hjemmel for prioritet, til tross for statsministerens nylige uttalelse om at forsvarsindustrien «selvfølgelig skal ha tilgang på kraft»?

BEGRUNNELSE:

Statnett har nylig avslått Forsvarets søknad om økt krafttilgang til Ramsund orlogsstasjon, som er planlagt som hovedbase for Norges nye ubåter fra 2029, med begrunnelse i at det ikke er ledig nettkapasitet og at gjeldende

regelverk ikke gir Forsvaret særskilt prioritet i nettkøen. Dette har ført til at Forsvarets anlegg står bakerst i den ordinære kapasitetskøen, til tross for at behovet har vært kjent i mer enn ti år, og kan få konsekvenser for både planlagte investeringer og nasjonal beredskap.

Utfordringer med krafttilgang og nettkø i norsk forsvarsindustri har vært gjenstand for debatt tidligere. Behovet for tilgang på kraft har blitt omtalt som en forutsetning for verdiskaping, produksjon og sikkerhetskritiske leveranser. Stortinget har på initiativ fra Framskrittspartiet enstemmig vedtatt at forsvarsindustrien og andre nasjonale sikkerhetskritiske funksjoner skal kunne gis særskilt prioritet ved tildeling av nettkapasitet, og bedt regjeringen iverksette nødvendige tiltak, herunder lovendringer, for å muliggjøre dette.

For bare én uke siden uttalte statsministeren i Stortinget at «vår forsvarsindustri skal selvfølgelig ha tilgang på kraft, så representanten Listhaug kan ta det med stor ro». Likevel viser det seg at Statnett fortsatt ikke kan prioritere i tråd med Stortingets vedtak og fordi regelverket fortsatt ikke gir Forsvaret særskilt prioritet.

Svar:

For Arbeiderparti-regjeringen er det viktig å sikre at nasjonale sikkerhetsinteresser skal ha prioritet, også når det gjelder kapasitet i strømmettet. Energidepartementet har hatt på høring et forslag til endringer i energiloven som

åpner for å kunne prioritere kapasitet til en bestemt uttaks-kunde når det er nødvendig av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. Forslaget støtter opp om regjeringens nasjonale sikkerhetsstrategi, og er etter min vurdering helt nødvendig gitt den alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen vi nå står i. Vi legger til grunn at lovforslaget kan behandles i Stortinget allerede før sommeren. Dersom det fremkommer behov som ikke løses gjennom normale prosesser for tildeling av nettkapasitet, vil dette lovforslaget gi mulighet for å prioritere nettilknytning når dette er nødvendig for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser.

SPØRSMÅL NR. 1690

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Stian Storbukås

Besvart 3. mars 2026 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere å gjenbruke Ingøy-senderen i Finnmark som en bakkebasert reserve for tid og koordinering, eller annen beredskapsnyttig virksomhet?

BEGRUNNELSE:

Ingøy-senderen er planlagt tatt ned i 2026. Dagens samfunnskritiske systemer er ekstremt avhengige av presis tid og synkronisering. 5G og elkraft-forsyning er avhengige av satellitter (GNSS/GPS) og fiber for å fungere. Jamming og spoofing forstyrrer satellittsignaler, og har vært et økende problem i Finnmark. Ved utfall av dagens systemer mister vi kontroll over nødkommunikasjon og kraftnett.

Ingøy-senderen i Finnmark kan potensielt benyttes som bakkebasert reserve for tid og koordinering. Med 362 meter er dette Skandinavias høyeste byggverk, med unik dekning i nordområdene og Barentshavet. Den kan eksempelvis benyttes på prinsipper som LORAN-5G for robust, lavfrekvent tidsangivelse som utfyller moderne 5G-nett. Da får man en uavhengig kanal for tid og data når GPS og fiber svikter.

Riving av mast og sender fremstår som dårlig bruk av eksisterende infrastruktur, og lite gjennomtenkt i en tid hvor beredskap er viktigere enn noensinne. Bruken av masten bør vurderes på nytt som del av konseptet «Landbasert tid og koordinering».

For øvrig vises det til innlegg på Nordnorskdebatt.no fra ingeniørene Sundfær, Hoxmark og Liseter publisert 17.02.26.

Svar:

Jeg er enig med stortingsrepresentant Storbukås i at mange kritiske samfunnsfunksjoner i dag er svært avhengige av nøyaktig tid og synkronisering, og at satellittbasert posisjonsbestemmelse, navigasjon og tidsbestemmelse (PNT) i mange tilfeller benyttes som eneste kilde til nøyaktig tid. Dette utgjør en sårbarhet som vi som samfunn må håndtere.

Jeg har i tidligere svar på spørsmål fra representanten (spørsmål nr. 715 til skriftlig besvarelse, desember 2025) redegjort for hva regjeringen gjør for å håndtere samfunnets avhengighet av satellittbasert PNT. Jeg fremhevet at regjeringen har identifisert PNT som en grunnleggende nasjonal funksjon (GNF) og vil benytte virkemidlene i sikkerhetsloven for å sørge for nødvendig sikring av virksomheter, objekter og infrastruktur som er avgjørende for denne grunnleggende nasjonale funksjonen.

Jeg pekte også på at vi har igangsatt et omfattende utredningsarbeid knyttet til PNT-tjenester, bruk og avhengighet av slike tjenester i ulike sektorer, sårbarhet ved svikt i de satellittbaserte PNT-tjenestene samt tiltak for å redusere sårbarheten. Utredninger fra Forsvarets forskningsinstitutt og Menon Economics som vil foreligge

om kort tid, vil gi bedre kunnskap om sårbarhet for svikt i satellittbaserte PNT-tjenester og mulige risikoreducerende tiltak.

I spørsmålet pekes det på behov for en bakkebasert reserveløsning for distribusjon av nøyaktig tid i Norge. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) gjennomfører nå en scenarioanalyse av manipulering av satellittbasert tid. Denne vil gi nærmere kunnskap om sårbarhet for manipulering (såkalt spoofing) av satellittbaserte PNT-signaler i ulike sektorer som er avhengige av nøyaktig tidsbestemmelse. Jeg vil også peke på at Justervesenet og Nasjonal kommunikasjonsmyndighet har utredet behovet for en nasjonal infrastruktur for distribusjon av nøyaktig tid i Norge. I denne utredningen vurderes

ulike tekniske løsninger for distribusjon av nøyaktig tid som alternativ til satellittbasert PNT, og det anbefales en løsning basert på fibernett for distribusjon av nøyaktig tid i Norge. Etatene er gitt i oppdrag å utarbeide en plan for stegvis oppfølging av anbefalt løsning i utredningen.

Samlet sett mener jeg det pågående utredningsarbeidet vil sikre at vi har et bredt og solid kunnskapsgrunnlag for å vurdere hvordan vi skal redusere samfunnets sårbarhet for bortfall eller manipulasjon av nøyaktige tidssignaler fra satellitt. Regjeringen vil følge opp disse utredningene i sitt videre arbeid med PNT. Det er imidlertid tidlig å ta stilling til hva slags infrastruktur som benyttes ved ev. utbygging av en bakkebasert tjeneste for distribusjon av nøyaktig tid. Som på alle andre områder vil vi vurdere kostnader og nytte ved enkelttiltak.

SPØRSMÅL NR. 1691

Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Finn Krokeide

Besvart 2. mars 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Hvis tallene i Sentios innbyggerundersøkelse ikke er ment å representere – altså være representativ for – synet befolkningen i Gran kommune har på spørsmålet om fylkesbytte, hva mener statsråden at tallene da skal brukes til og forstås som, og er statsråden enig i at det er nødvendig med transparens i rekrutteringen av utvalg som brukes til måling av folkemeningen om en sak, når tallene er ment brukt som beslutningsgrunnlag for et stortingsvedtak?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål av 09.02.26 som ble besvart statsråden den 17.02.26, jf. Dokument nr. 15:1534 (2025-2026). Spørsmålet gjaldt regjeringens forslag om å overføre Gran kommune fra Innlandet til Akershus, jf. Prop. 34 LS. Konkret ble det spurt om regjeringens omgang med og bruk av tall, samt utelatelsen av viktige opplysninger i Prop. 34 LS om tallgrunnlaget i Sentios innbyggerundersøkelse. Denne innbyggerundersøkelsen er den eneste målingen som er foretatt om hva innbyggerne i Gran kommune mener om endring av fylkestilhørighet fra Innlandet til Akershus.

Det vises særlig til følgende del av statsrådets besvarelse av spørsmålet, som hitsettes:

«Forskjellen mellom de to utvalgene er at Sentio Research ikke har styrt rekrutteringen til ekstrautvalget, og jeg antar at det er dette representanten mener med manglende kvalitets sikring. Sentio Research ga alle innbyggere i Gran kommune over 16 år mulighet til å besvare undersøkelsen, og ikke kun et representativt utvalg. Jeg mener det derfor er hensiktsmessig å legge begge utvalgene til grunn i et samlet resultat, da representativitet ikke er en faktor i dette tallgrunnlaget.»

Den siste setningen i det siterte utdraget fra statsrådets svar, må forstås dithen at dette tallgrunnlaget ikke er ment å representere – være representativt for – synet befolkningen i Gran kommune har på spørsmålet om fylkesbytte. Det bes derfor besvart hva statsråden da mener at tallene i innbyggerundersøkelsen da skal brukes til og forstås som. Avslutningsvis bes det besvart om statsråden er enig i at det er nødvendig med transparens i rekrutteringen av utvalg som brukes til måling av folkemeningen om en sak, når tallene er ment brukt som beslutningsgrunnlag for et stortingsvedtak.

Avslutningsvis i statsrådets svar, vise det til at forslaget om endret fylkestilhørighet er basert på alle relevante momenter, der innbyggernes mening bare er ett moment i den helhetsvurderingen som er foretatt, jf. siste del av statsrådets besvarelse. Det fremstår merkelig at det her fremholdes at innbyggernes mening er vurdert, når det tidligere i samme besvarelse er vist til at representa-

tivitet ikke er en faktor i tallgrunnlaget – altså at innbyggerundersøkelsen ikke er ment å representere innbyggerne i Gran sitt syn på et fylkesbytte.

Svar:

Jeg viser til svar 17. februar 2026 på spørsmål til skriftlig besvarelse om samme sak. Innbyggerundersøkelsen ble gjennomført ved at alle innbyggerne (hele populasjonen) ble gitt mulighet til å si sin mening. Det var ikke en utvalgsundersøkelse hvor statistisk representativitet er viktig. Som jeg har redegjort for i mine foregående svar, er det positivt at alle innbyggere over 16 år i Gran kommune ble gitt mulighet til å gi sitt syn i saken, og jeg mener det

eneste riktige er å ta med alle innbyggernes synspunkt i vurderingen av saken.

Som jeg også har svart representanten tidligere, er min vurdering av spørsmålet om et fylkesbytte for Gran kommune basert på alle relevante forhold i saken. Innbyggernes mening er ett av disse forholdene, som må vurderes sammen med andre relevante momenter.

Regjeringen har i Prop. 34 LS (2025–2026) foreslått at Gran kommune blir en del av Akershus fylke, i tråd med kommunestyrevedtak i Gran kommune og tilråding fra Statsforvalteren i Innlandet. Saken ligger nå til behandling i Stortinget. Det er opp til Stortinget om Gran kommune skal bli en del av Akershus fylke sammen med nabokommunene Lunner og Jevnaker.

SPØRSMÅL NR. 1692

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Marie Sneve Martinussen

Besvart 27. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan regjeringa garantere at det er uaktuelt å innføre EUs forordning om helikoptertransport offshore, også i lys av den nye uttalelsen fra EFTA-domstolen?

BEGRUNNELSE:

EU vil at Norge skal innføre regelverket om helikoptertransport offshore (HOFO). I fagbevegelsen, særlig i oljeindustrien, frykter man at EU-reglene vil gi dårligere sikkerhet fordi operatørene skal godkjennes av luftfartsmyndighetene i hjemstaten, og kravet om særskilt norsk godkjenning fjernes. Grundige og detaljerte rutiner for helikoptersikkerhet kan stå for fall, om forordningen innføres.

Det er ikke lenge siden vi hadde en fatal helikopterulykke på norsk sokkel. Kravene til helikoptertransporten kan rett og slett ikke fires på. Vi trenger egen norsk godkjenning, så vi vet at aktører som skal operere her kjenner til de lokale forholdene.

Så langt har regjeringa vært klare på motstanden mot regelverket om helikoptertransport offshore.

Juridisk argumenterer Norge for at siden regelverket gjelder virksomhet på sokkelen, faller det utenfor EØS-avtalens geografiske virkeområde. Norge har vært uenig med EU om hvorvidt EØS-avtalen gjelder på sokkelen siden EØS-avtalen trådte i kraft.

På torsdag kom en uttalelse fra EFTA-domstolen, i en helt annen sak, som kan rokke ved denne argumentasjonen. Norsk sokkel er omfattet av EØS-avtalen, ifølge domstolen.

I lys av EFTA-domstolens uttalelse er det behov for en avklaring på hva regjeringens posisjon er nå. Om regjeringa slår klart og tydelig fast nå at det ikke er aktuelt å innføre EUs regelverk om helikoptertransport offshore (HOFO) vil det skape trygghet og forutsigbarhet for mange.

Svar:

Jeg antar at bakgrunnen for at representanten Sneve Martinussen stiller dette spørsmålet nå, er EFTA-domstolens rådgivende uttalelse av 20. februar 2026 om tolkningen av EØS-avtalen artikkel 126 nr. 1. Uttalelsen gjelder avtalens geografiske virkeområde på kontinentalsokkelen, nærmere bestemt bruken av vikarbyrådirektivet (direktiv 2008/104/EF) på personer som arbeider om bord på fartøy i forbindelse med petroleumsvirksomhet på en EØS-stats kontinentalsokkel.

Høyesterett har bedt EFTA-domstolen om en rådgivende tolkingsuttalelse som ledd i sin behandling av en sak som gjelder lønnsrettigheter som er regulert i vikarbyrådirektivet. Høyesterett vil nå gjenoppta behandlingen av saken. Før Høyesterett har avsagt sin dom bør

regjeringen være tilbakeholden med å uttale seg om løsningen av andre EØS-saker som kan knyttes til forståelsen av EØS-avtalens geografiske virkeområde. Dette kan blant annet gjelde den pågående forhandlingen om EØS-relevansen av forordning (EU) 2016/1199 om helikopteroperasjoner offshore (HOFO).

Regjeringen holder fast på sin forhandlingsposisjon om at Norge må ha mulighet til å opprettholde de kra-

vene som er nødvendige for at personer som arbeider på installasjonene på sokkelen, eller som arbeider om bord i helikoptrene, skal være og skal føle seg trygge. Regjeringen holder også fast på at tilsynet med disse kravene må skje på en måte som sikrer reell etterlevelse av kravene.

Jeg er med andre ord enig med spørsmålsstilleren i at løsninger som senker sikkerhetsnivået ikke er gode nok.

SPØRSMÅL NR. 1693

Innlevert 20. februar 2026 av stortingsrepresentant Ole Herman Sveian

Besvart 4. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen

Spørsmål:

Kan statsråden redegjøre for det rettslige og forvaltningmessige grunnlaget for at norske myndigheter gjennom EUs klimavoteregulering (EU ETS) håndhever bærekrafts- og utslippsreducerende kriterier for biomasse med henvisning til EUs fornybardirektiv, herunder de skjerpede kriteriene i endringsdirektiv (EU) 2023/2413 (RED III), til tross for at direktivet ennå ikke er innlemmet i EØS-avtalen, og er konsekvensene av denne form for forvaltningspraksis tilstrekkelig utredet?

BEGRUNNELSE:

EU vedtok i 2023 endringsdirektiv (EU) 2023/2413 (RED III), som skjerper bærekrafts- og utslippsreduksjonskriteriene for bioenergi i fornybardirektivet (EU) 2018/2001 (RED II). Direktivet trådte i kraft i EU 20. november 2023, men er foreløpig ikke innlemmet i EØS-avtalen.

Samtidig er EUs klimavotesystem (EU ETS) innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett. Den oppdaterte overvåkings- og rapporteringsforordningen (MRR), som er EØS-innlemmet, viser til bærekrafts- og utslippskriteriene i fornybardirektivet som vilkår for nulltelling av biogene utslipp. Dette innebærer at kriterier fra et direktiv som ennå ikke er formelt innlemmet i EØS-avtalen, i praksis får rettsvirkninger i Norge gjennom henvisning i annet regelverk.

Dette reiser prinsipielle spørsmål om hjemmelsgrunnlag, forholdet til EØS-avtalens institusjonelle system og krav til demokratisk forankring og forutsigbarhet.

Praksisen har også betydelige administrative og økonomiske konsekvenser for norsk skog- og bioenerginæring. Kvotepliktige virksomheter må dokumentere

at biomasse oppfyller EUs skjerpede bærekraftskriterier for å unngå kvoteplikt, og skogeiere og leverandører pålegges økte krav til sertifisering, dokumentasjon og tredjepartsverifikasjon. Dette påvirker markedsadgang, kostnadsnivå og konkurranseforhold for norske aktører.

På denne bakgrunn er det behov for en redegjørelse for det rettslige grunnlaget for gjeldende praksis og for om de rettslige og økonomiske konsekvensene er tilstrekkelig utredet.

Svar:

I 2005 etablerte EU et klimavotesystem for å begrense utslippene av klimagasser fra utvalgte sektorer. Norge har deltatt i klimavotesystemet gjennom EØS-avtalen siden 2008. Per 2026 omfatter systemet utslipp fra industri, petroleumsutvinning, fossil kraftproduksjon, luftfart og skipsfart. Systemet er også utvidet med et nytt kvotemarked for utslipp fra veitransport, bygg og andre sektorer (ETS2). Kvoteplikten for aktivitet omfattet av ETS2 vil etter planen tre i kraft i 2028.

Kjernen i klimavotesystemet er at de kvotepliktige aktørene må levere klimavoter for å gjøre opp for utslippene sine. Den kvotepliktige må returnere én klimavote per tonn CO₂-ekvivalenter den slipper ut fra sine aktiviteter. Det er et begrenset antall klimavoter i systemet, og antall kvoter reduseres år for år. Systemet setter dermed et tak på utslippene fra sektorene som omfattes slik at utslippene gradvis reduseres.

En viktig del av klimavotesystemet er reglene som angir hvordan de kvotepliktige aktørene skal beregne størrelsen på utslippene sine, og rapportere disse utslippene til myndighetene. Reglene på dette området fremgår

av forordning (EU) 2018/2066 om overvåking og rapportering av utslipp (MRR), som er hjemlet i klimakvotedirektivets artikkel 14.

Klimakvotereguleringen, herunder forpliktelser om overvåking, rapportering og kvoteplikt, er totalharmonisert i EU/EØS-området. At reguleringen praktiseres likt er viktig for å sikre at utslippene beregnes på samme måte i hele Europa, og – i forlengelsen av dette – at det blir like konkurranseforhold på det indre marked.

Utgangspunktet er at det skal leveres kvoter for utslipp av CO₂. Som et gode for aktørene, kan utslipp fra biomasse nulltelles på nærmere vilkår. Nulltelling av utslipp innebærer at de kvotepliktige aktørene ikke trenger å levere inn kvoter for de aktuelle utslippene. Det er over tid innført strengere vilkår for nulltelling av fast biomasse i klimakvotesystemet.

- Da MRR ble vedtatt i 2018 fremgikk det av artikkel 38 nr. 2 at «utslippsfaktoren til biomasse skal være null». Så lenge den kvotepliktige aktøren kunne underbygge at den forbrant biomasse, kunne utslippene nulltelles i klimakvotesystemet.
- MRR fra 2018 ble i første omgang endret gjennom forordning (EU) 2020/2085. Her ble det innført en ny artikkel 38 nr. 5 om bærekraft. Den nye bestemmelsen innebar at biomassen fra og med 2022 måtte oppfylle bærekraftskriteriene i 2018-versjonen av fornybardirektivet for å kunne nulltelles. Endringen av MRR gikk kort fortalt ut på å gjøre MRR konsistent med innholdet i 2018-versjonen av fornybardirektivet.
- MRR ble endret på nytt gjennom forordning (EU) 2022/388. I denne forordningen ble det besluttet at medlemsstatene kan velge å se bort fra artikkel 38 nr. 5 i perioden 1.1.2022 til 31.12.2022. Dermed kunne de kvotepliktige aktørene fremdeles nulltelle utslipp uten krav om oppfyllelse av bærekraftskriterier frem til 1.1.2023. Bakgrunnen for utsettelsen var utfordringer med å få regelverket til å fungere på EU-nivå.
- MRR ble senest endret gjennom forordning (EU) 2024/2493. Denne endringen av MRR gikk kort fortalt ut på å gjøre MRR konsistent med innholdet i 2023-versjonen av fornybardirektivet, dvs. utslippsreduksjons- og bærekraftskriteriene slik de lyder etter at fornybardirektivet ble endret i 2023. I EU var fristen for gjennomføring av 2023-versjonen av fornybardirektivet 21. mai 2025, og fra dette tidspunktet har de strengere kriteriene i utgangspunktet vært gjeldende i klimakvotesystemet i EU.

Klimakvotemyndighetene i Norge har gjort en rettslig vurdering av hvordan forordningen og henvisningene til utslippsreduksjons- og bærekraftskriteriene i fornybardirektivet skal forstås i en norsk sammenheng. Som stortingsrepresentant Sveian er inne på i sitt spørsmål, er det slik at norske klimakvotemyndigheter har konkludert med at det er et krav at aktørene oppfylle de utslippsreduksjons- og bærekraftskriteriene som det hen-

vises til i den versjonen av MRR som er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett. Dette innebærer som representanten påpeker, at kvotepliktige virksomheter må dokumentere at biomasse oppfyller EUs skjerpede bærekraftskriterier for å unngå kvoteplikt, og skogeiere og leverandører pålegges økte krav til sertifisering, dokumentasjon og tredjepartsverifikasjon.

Det er flere grunner til at klimakvotemyndighetene har forstått og praktisert regelverket slik.

For det første har utslippsreduksjons- og bærekraftskriteriene i fornybardirektivet ikke rettsvirkninger i seg selv. Kriteriene er rettslig forankret i fornybardirektivet, men rettsvirkningene følger av de enkelte regelverkene som henviser til kriteriene. Selve rettsregelen – åpningen for nulltelling – fremgår av MRR. MRR er innlemmet i EØS-avtalen. Vi er derfor forpliktet til å etterleve MRR i Norge.

For det andre er denne forståelsen og praksisen vurdert som nødvendig for at norske aktører ikke skal miste et økonomisk viktig privilegium – muligheten til å nulltelle sine utslipp. MRR ble i EU endret for å vise til de oppdaterte utslippsreduksjons- og bærekraftskriteriene i 2023-versjonen av fornybardirektivet. Derfor er det reell risiko for at EFTAs overvåkingsorgan og Kommisjonen ikke vil tillate at norske aktører – etter at vi har innlemmet MRR – fremdeles får nulltelle utslipp basert på eldre og svakere kriterier enn de som gjelder i EU. Det er avgjørende å sørge for likebehandling av aktørene innad i klimakvotesystemet. Det å tillate nulltelling basert på kriteriene i 2018-versjonen av fornybardirektivet innebærer en risiko for etterbetaling av klimakvoter, dersom EFTAs overvåkingsorgan eller Kommisjonen skulle slå ned på en norsk praksis der vi åpner for nulltelling på annet grunnlag enn det som følger av EU-regelverk som er innlemmet i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett.

På denne bakgrunn har klimakvotemyndighetene lagt seg på en forståelse og praksis der det er EØS-innlemmelsen av MRR, ikke innlemmelsen av fornybardirektivet, som avgjør hvilke kriterier som kommer til anvendelse i klimakvotesystemet i Norge. Dette er i tråd med tidligere forståelse og praksis. Kriteriene fra 2018-versjonen av fornybardirektivet kom til anvendelse i Norge fra og med 1.1.2023, etter EØS-innlemmelsen og den nasjonale gjennomføringen av tilhørende MRR-bestemmelser i 2022 – og uavhengig av EØS-innlemmelsen av fornybardirektivet. Tilsvarende gjøres kriteriene fra 2023-versjonen av fornybardirektivet gjeldende fra og med 1. mars 2026, som var tidspunktet for den nasjonale gjennomføringen av endringsforordning (EU) 2024/2493 til MRR. Som tidligere nevnt går denne forordningen ut på å oppdatere MRR og å gjøre MRR konsistent med innholdet i 2023-versjonen av fornybardirektivet.

Avslutningsvis vil jeg også nevne at Miljødirektoratet har kontakt med bransjen i denne saken, de har hatt informasjonsmøter og det er utarbeidet detaljert veiledningsmaterieell.

SPØRSMÅL NR. 1694**Innlevert 21. februar 2026 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 2. mars 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery****Spørsmål:**

Sørger statsråden for at Nasjonalbiblioteket sin steinkopi av hodet til Magnus Lagabøte blir plassert permanent i byen han ligger begravd i?

BEGRUNNELSE:

Nasjonalbiblioteket sin mye omtalte steinkopi må nå plasseres slik at den kan fortelle historien om kongen som var opphavet til landsloven. Det er rimelig åpenbart at Bergen er stedet der Lagabøte selv ville valgt så jeg tar for gitt at man bare venter på bedre kjøreforhold før steinen kjøres over fjellet.

Svar:

Steinhodet av Magnus Lagabøte ble bestilt av Nasjonalbiblioteket i forbindelse med utstillingen «Med lova i hand», som var en del av den nasjonale markeringen av Landslovjubileet i 2024.

Flere aktører har ytret ønske om å få overta steinhodet av Lagabøte, men i motsetning til hva representanten antyder er det Nasjonalbibliotekets oppgave å ta stilling til eventuell videre bruk av steinhodet. Nasjonalbiblioteket vil nå gjøre en grundig vurdering av steinhodets verdi, og kartlegge ulike alternativer for gjenbruk og framtidige formidlingsmuligheter. Dette er en prosess den nye nasjonalbibliotekaren vil involveres i når hun tiltrer stillingen i april.

SPØRSMÅL NR. 1695**Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 2. mars 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Fordømmer regjeringen USAs oljeblokade og bruk av sivil nød som virkemiddel mot Cuba?

BEGRUNNELSE:

USA har på ulike måter blokkert og sanksjonert handel med Cuba siden 1960, og president Trump har intensivert sanksjonene kraftig i både sin første og andre presidentperiode. USA har nå innført en nær total oljeblokade bla. ved å ilegge straffetoll på land som direkte eller indirekte leverer olje til Cuba.

Cuba er avhengig av oljeimport for å produsere strøm til matproduksjon og helsevesen. Utenriksdepartementet skriver i en pressemelding – som fraråder nordmenn å reise til Cuba, men ikke tar stilling til oljeblokaden – følgende:

«Cuba befinner seg i en drivstoffkrise som fører til daglige strømbrudd og betydelige begrensninger i transport. Det er begrenset tilgang på helsehjelp. Også vannforsyning, belysning, kjøling og kommunikasjon er påvirket av situasjonen.»

FNs generalsekretær António Guterres advarer om humanitær kollaps om Cuba ikke får tilgang på olje. FNs ekspertpanel fordømte på sin side USAs oljeblokade i en uttalelse 12. februar, hvor de mente den utgjør kollektiv avstraffelse av sivile cubanere og et brudd på FN-pakten. Ekspertpanelet uttalte at:

«Normaliseringen av unilateral, økonomisk tvang undergraver den internasjonale rettsorden, svekker multilaterale institusjoner og påfører uakseptable lidelser på sivilbefolkninger (...) Kollektiv handling fra stater er avgjørende for å forsvare en demokratisk og likestilt internasjonal orden.»

Ved siden av UD's reiseadvarsel har ikke spørsmålstiller registrert noen reaksjon fra regjeringens side mot USAs bruk av tvang i dette tilfellet eller den humanitære krisen den står i fare for å forårsake. Spørsmålsstiller vil

derfor vite om regjeringen vil fordømme oljeblokaden mot Cuba.

Svar:

Jeg viser til spørsmål 1695 og 1698 fra representanten Moxnes som begge omhandler situasjonen på Cuba.

Situasjonen i Latin-Amerika og Karibia er spent. Cuba befinner seg i en langvarig dyp økonomisk og sosial krise som i skrivende stund har gått over i en mer akutt fase. Landet befinner seg nå i en drivstoffkrise som fører til daglige omfattende strømbrydd og betydelige begrensninger i transport. Dette påvirker vannforsyning, belysning, distribusjon av varer, kjøling og kommunikasjon. Sykehusene varsler begrensninger i tjenester som ikke er akutte.

Norge har gitt uttrykk for bekymring for situasjonen i Cuba over tid. I høst stemte vi i likhet med 164 andre land for den årlige FN-resolusjonen om å avslutte USAs embargo mot Cuba. Vi har tatt opp vår bekymring både for den humanitære situasjonen og menneskerettighets-situasjonen i landet i flere fora. I kjølvannet av den siste tidens hendelser har vi uttrykt våre synspunkter også i bilateral dialog med begge parter. Dette vil vi fortsette med. Det gjelder nå å unngå en eskalering av situasjonen og at videre utfordringer løses gjennom dialog og innenfor rammene av folkeretten.

Når situasjonen nå er forverret for den kubanske befolkningen følger vi særlig med på utviklingen knyttet til matsikkerhet og helsevesenets kapasitet. Vi vil vurdere muligheter for å bistå ytterligere humanitært dersom behovene øker.

SPØRSMÅL NR. 1696

Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 3. mars 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Mener statsråden det er en god ide å innføre avgift på kjøtt?

som vi forsterker løpende tiltak for natur, miljø og klima gjennom jordbruksavtalen og sammen med faglagene.

BEGRUNNELSE:

Det vises til oppslag på Nationen.no om statsrådenes respons på forslaget fra Miljødirektoratet om å innføre 50 % avgift kjøtt. Her vises statsråden kun til hva det er flertall for og ikke på Stortinget. Det er ønskelig med en avklaring på hva landbruks- og matministeren mener.

Svar:

Det er viktig å styrke norsk matproduksjon på norske ressurser. Det er nødvendig for å forsterke selvforsyningsgraden korrigerert for det vi importerer av korn, soya og andre råvarer til kraftfôr slik Stortinget har vedtatt. Samtidig må utslippene reduseres og karbonbindingen øke. Ved å prioritere tiltak som reduserer utslippene per produserte enhet kan vi både øke selvforsyningen og redusere klimagassutslippene.

Det er ikke noe flertall på Stortinget for dette forslaget om avgift. Vi jobber videre med å forsterke norsk matproduksjon på de naturressursene vi har samtidig

SPØRSMÅL NR. 1697**Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Finn Krokeide****Besvart 2. mars 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Kan statsråden garantere at alle respondentene i ekstrautvalget i Sentios innbyggerundersøkelse faktisk var bosatt i Gran kommune da de avga sitt svar, ser statsråden absolutt ingen betenkeligheter ved å benytte tallene fra ekstrautvalget som faktisk beslutningsgrunnlag for et stortingsvedtak, og hvordan vurderes tallbruken og utelatelsen av opplysningene om flere utvalg i Prop. 34 LS å være forenlig med Instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen)?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål av 09.02.26 som ble besvart statsråden den 17.02.26, jf. Dokument nr. 15:1534 (2025-2026). Spørsmålet gjaldt regjeringens forslag om å overføre Gran kommune fra Innlandet til Akershus, jf. Prop. 34 LS. Konkret ble det spurt om regjeringens omgang med og bruk av tall, samt utelatelsen av viktige opplysninger i Prop. 34 LS om tallgrunnlaget i Sentios innbyggerundersøkelse. Denne innbyggerundersøkelsen er den eneste målingen som er foretatt om hva innbyggerne i Gran kommune mener om endring av fylkestilhørighet fra Innlandet til Akershus. Det ble også spurt spesifikt om hvordan tallbruken og utelatelsen av opplysningene er forenlig med utredningsinstruksen.

Det bes med dette om en garanti fra statsråden om at respondentene i ekstrautvalget – som statsråden mener det er riktig å benytte som beslutningsgrunnlag – faktisk var bosatt i Gran kommune på det tidspunktet de avga sitt svar i innbyggerundersøkelsen. Det bes videre besvart om statsråden ikke ser noen betenkeligheter ved å benytte tallene fra ekstrautvalget som faktisk beslutningsgrunnlag for et stortingsvedtak.

Det vises til at statsråden ignorerte og ikke besvarte den delen av spørsmål nr. 1534 som gjaldt hvordan tallbruken og utelatelsen av opplysningene om flere utvalg i Prop. 34 LS ble vurdert å være forenlig med Instruks om utredning av statlige tiltak (utredningsinstruksen). Derfor stilles dette spørsmålet nå på nytt, og det bes om at statsråden svarer på det han nå har blitt spurt om to ganger.

Det bemerkes avslutningsvis at statsråden nå forsiktig begynner å kommunisere at regjeringens forslag om endret fylkestilhørighet skjer i strid med folkeviljen i Gran, jf. de to siste setningene i statsrådets besvarelse. Slik denne prosessen har vært håndtert, er dette ikke noen ny viten. Men på bakgrunn av at dette nå kommuniseres

så klart, finner spørsmålsstiller grunn til å understreke at det som er tematikken for dette spørsmålet er de kvalitetsskrav Stortinget med rette må kunne stille til det faktiske underlaget departementet fremmer i en proposisjon, og dermed ber Stortinget bruke som beslutningsgrunnlag for et stortingsvedtak. Et stortingsvedtak som med stor sannsynlighet vil endre den regionale maktbalansen ved at Nordland mister et stortingsmandat til Akershus.

Svar:

Regjeringen har lagt frem sitt forslag om endret fylkestilhørighet for Gran kommune for Stortinget i Prop. 34 LS (2025–2026). Departementets vurderinger er basert på kommunens utredning, innkomne høringssvar fra statsforvalterens høring av saken og statsforvalterens tilråding. Sentios innbyggerundersøkelse fra 2022 utgjør en del av kommunens innbyggerinvolvering, og dermed en del av saksgrunnlaget. Som jeg også viser til i mitt svar på representantens spørsmål 9. februar 2026 (Dokument nr. 15:1534 (2025–2026)), mener jeg det er hensiktsmessig å legge begge utvalgene i innbyggerundersøkelsen til grunn i denne saken. Alle innbyggerne i Gran kommune har fått anledning til å uttale seg om kommunens fylkestilhørighet.

Det er argumenter både for og mot at Gran skal endre fylkestilhørighet fra Innlandet fylke til Akershus fylke. De ulike argumentene framgår av Prop. 34 LS (2025–2026). Departementets vurdering og tilråding om fylkesbytte for Gran kommune er basert på alle relevante forhold i saken, i tråd med Inndelingsloven og utredningsinstruksen.

Saken ligger nå til behandling i Stortinget. Det er opp til Stortinget om Gran kommune skal bli en del av Akershus sammen med nabokommunene Lunner og Jevnaker.

SPØRSMÅL NR. 1698**Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 2. mars 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide****Spørsmål:**

Hva er utenriksministerens syn på USAs blokade av energi til befolkningen på Cuba og hva foretar Norge seg i denne situasjonen?

BEGRUNNELSE:

Nylig strupte Trump-administrasjonen den viktige importen av olje fra Venezuela, Cubas nære allierte. Blokaden har tatt situasjonen på Cuba fra vondt til verre. Nå varsler FN om en mulig «humanitær kollaps» på den karibiske øya. Cubanske myndigheter har aldri vært mer presset.

30. januar innførte Trump straffetoll mot land som selger eller skaffer olje til Cuba. Oljeblokaden har betydelig forverret en situasjon som fra før av var ille.

Cuba står foran en alvorlig humanitær krise, advarer landets helseminister. USAs oljeblokade gjør sykehus hjelpeløse og setter tusenvis av liv i fare.

Cuba har lenge slitt med et helsevesen preget av mangel på medisiner, utstyr og ansatte. Nå advarer myndighetene om at situasjonen har nådd et kritisk punkt. Ambulanser har problemer med å få drivstoff, og vedvarende strømbrudd forverrer situasjonen på sykehusene ytterligere, ifølge Euronews. Fredag opplyser Utenriksdepartementet at det frarådes reiser til Cuba som ikke er «strengt nødvendige».

Svar:

Jeg viser til spørsmål 1695 og 1698 fra representanten Moxnes som begge omhandler situasjonen på Cuba.

Situasjonen i Latin-Amerika og Karibia er spent. Cuba befinner seg i en langvarig dyp økonomisk og sosial krise som i skrivende stund har gått over i en mer akutt fase. Landet befinner seg nå i en drivstoffkrise som fører til daglige omfattende strømbrudd og betydelige begrensninger i transport. Dette påvirker vannforsyning, belysning, distribusjon av varer, kjøling og kommunikasjon. Sykehusene varsler begrensninger i tjenester som ikke er akutte.

Norge har gitt uttrykk for bekymring for situasjonen i Cuba over tid. I høst stemte vi i likhet med 164 andre land for den årlige FN-resolusjonen om å avslutte USAs embargo mot Cuba. Vi har tatt opp vår bekymring både for den humanitære situasjonen og menneskerettighets-situasjonen i landet i flere fora. I kjølvannet av den siste tidens hendelser har vi uttrykt våre synspunkter også i bilateral dialog med begge parter. Dette vil vi fortsette med. Det gjelder nå å unngå en eskalering av situasjonen og at videre utfordringer løses gjennom dialog og innenfor rammene av folkeretten.

Når situasjonen nå er forverret for den kubanske befolkningen følger vi særlig med på utviklingen knyttet til matsikkerhet og helsevesenets kapasitet. Vi vil vurdere muligheter for å bistå ytterligere humanitært dersom behovene øker.

SPØRSMÅL NR. 1699**Innlevert 21. februar 2026 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad****Besvart 2. mars 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hva vil fergesambandene til Austevoll gi i årlig fergeavløsningsmidler om man erstatter de med fastlandssamband til Austevoll?

BEGRUNNELSE:

Jeg har tidligere spurt om anslag på årlig fergeavløsning om man legger ned fergesambandene Husavik - Sandvikvåg og Hufthamar - Krokeide. Det har skjedd utvikling

på kostnadene av ferge drift så jeg ber om et nytt anslag i 2026 kr.

Svar:

Et ferjeavløsningsprosjekt innebærer at et ferjesamband erstattes eller kortes inn av en bro eller undersjøisk tunnel med tilhørende veinett. Gjennom ferjeavløsningsordningen kan fylkeskommunene delfinansiere slike prosjekter med midlene som ferjesambandet utløser gjennom inntektssystemet.

Kommunal- og distriktsdepartementet mottok i 2022 en forespørsel fra Vestland fylkeskommune om et anslag på ferjeavløsningsmidler for en ny broforbindelse mellom Huftarøy (Austevoll) og Reksteren (Tysnes). Hvis prosjektet blir realisert, skal det etter planen avløse begge ferjesambandene til Austevoll, både Krokeide–Hufthamar og Husavik–Sandvikvåg. Fylkeskommunen presiserte i henvendelsen at vurderingen av prosjektet var i en tidlig fase, og at en ny broforbindelse først kan være aktuelt etter realisering av ny E39 mellom Stord og Os (Hordfast).

Departementet har beregnet et oppdatert anslag på årlige ferjeavløsningsmidler ut fra inntektssystemet for 2026, men har ikke hentet inn nye opplysninger fra fylkeskommunen om veiprosjektet. Fylkeskommunen presiserte i 2022 at opplysningene om det nye veinettet var basert på en tidlig mulighetsstudie, og at tallene var svært foreløpige anslag. De oppdaterte anslagene på ferjeavløsningsmidler er derfor usikre. I anslaget er det lagt til grunn at begge ferjesambandene blir avløst og at prosjektet blir godkjent som en del av den fylkeskommunale ferjeavløsningsordningen. Det er Samferdselsdepartement-

et som fatter vedtak om hvilke prosjekter som faller inn under ordningen.

I inntektssystemet for 2026 utløser ferjesambandet Krokeide–Hufthamar om lag 171,9 mill. kroner, mens Husavik–Sandvikvåg utløser om lag 30,4 mill. kroner. Beløpene er inkludert kompensasjonen for ordningen med gratis ferje. Det høye beløpet for Krokeide–Hufthamar skyldes at ferjesambandet er forholdsvis langt og har mye trafikk. Det fører til at de normerte ferjekostnadene er svært høye for dette sambandet. En ny broforbindelse mellom Huftarøy og Reksteren vil gi økt tilskudd gjennom delkostnadsnøkkelen for fylkesvei, og dette trekkes fra i beregningen av ferjeavløsningsmidlene. Basert på beregninger på tidligere innhentede opplysninger om det nye veinettet, vil den nye veiforbindelsen utløse om lag 11,0 mill. kroner gjennom inntektssystemet. Det årlige beløpet med ferjeavløsningsmidler kan dermed anslås til om lag 191,3 mill. kroner med inntektssystemet for 2026 (171,9 + 30,4 – 11,0 mill. kroner).

Det endelige beløpet med ferjeavløsningsmidler skal ifølge retningslinjene fastsettes etter at fylkeskommunen har sendt den endelige søknaden om å komme inn under ordningen. Som nevnt har fylkeskommunen tidligere lagt til grunn at en eventuell gjennomføring av prosjektet først er aktuelt etter realiseringen av Hordfast. Prosjektet ligger derfor trolig et stykke fram i tid, og det kan skje endringer i både inntektssystemet og grunnlagsdataene for beregning av ferjekriteriet før det eventuelt skal fattes et endelig vedtak om ferjeavløsningsmidler for dette prosjektet. Overslaget på ferjeavløsningsmidler er derfor usikkert, og en eventuell endelig beregning vil gi et annet resultat.

SPØRSMÅL NR. 1700

Innlevert 21. februar 2026 av stortingsrepresentant Erling Sande

Besvart 2. mars 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Bobby Jaffery

Spørsmål:

Har regjeringa dokumentasjon av grunnforholda som tilseier at eit påbygg av dagens Nationaltheater mot vest, slik det er skissert i planane til initiativtakarane, er umulig eller svært kostnadskrevjande?

BEGRUNNELSE:

I arbeidet med framtida til Nationaltheatret har det av initiativtakarar blitt peika på ei løysing som medfører utbygging av dagens teaterbygning mot vest og som både vil kunne ivareta bygningsmassen og verdiane i dagens bygg, samtidig som ein gjev rom for nødvendig utviding og funksjonar ein treng dersom teateret skal halde fram aktiviteten sin på dagens lokasjon. Området utbygging er

tenkt på vart regulert av Oslo kommune til formålet i 1983 og grunnen er statseigd. Alternativet burde difor vere aktuelt å utgreie når ein vurderer ulike framtidsløysingar for Nationaltheatret. Det blir frå enkelte hald hevda at ei slik utbygging ikkje kan la seg gjere på grunn av grunnforhold og transportinfrastruktur i arealet som er tenkt utbygd ved ei slik løysing. Det er difor nyttig for Stortinget å vite om grunnforholda gjer ei utbygging av teatret, slik den er skissert i forslaget frå initiativtakarane, umogeleg.

Svar:

Prosjektet med å rehabiliterer Nationaltheatret har vore under grundig utgreiing i mange år, i tråd med statens modell for utgreiing og planlegging av store investeringsprosjekt. Vurdering av grunnforholda i området rundt Nationaltheatret, inkludert tunnellopa under bakken, har vore ein viktig del av dei ulike fasane for prosjektet. Ulike former for utbygging over og under bakken i tilknytting til Nationaltheaterbygningen har vore vurdert som del av mogleighetsrommet for utvikling av teateret.

Det er godt kjent at det er grenser for og utfordringar med bygging under bakken inntil Nationaltheatret i det nordvestre hjørnet. Der ligg tunnellopa for t-banen og jernbanen svært nær Nationaltheaterbygningen. Ei eventuell utbygging i nærleiken av konstruksjonane til dei eksisterande tunnellopa har utfordringar knytt til anlegga, men òg for teaterdrifta med tanke på støy og vibrasjonar. Etablering av ei eventuell byggegropp rundt Nationaltheatret vil påverke områda rundt, både tunnellop, nabobygg og andre konstruksjonar i tilstøytande gater.

Det har tidlegare òg blitt gjort vurderingar av ein eventuell framtidig togtrasé i Stortingsgata for ny rikstunnel mellom Oslo S og Lysaker for togtrafikken. Tiltaket om eventuell ny rikstunnel er omtalt i gjeldande Nasjonal transportplan (2025–2036), og planen er å få eit oppdatert vedtaksgrunnlag for ein eventuell ny rikstunnel gjennom Oslo til den neste nasjonale transportplanen. Omsynet til ein eventuell ny rikstunnel under bakken i Stortingsgata vil vidare ha betydning for mogleighetene til å utvide Nationaltheaterbygget ved gateløpet. Over bakken er området eit viktig kollektivknutepunkt for t-bane, jernbane, trikk og buss, og eit av Oslos mest trafikkerte område for fotgjengarar.

Representanten viste i grunngevinga til spørsmålet til at Oslo kommune i 1982 utarbeidde eit forslag til reguleringsendring for Nationaltheatret basert på ein arkitektkonkurranse frå 1974. Det dåverande Miljøverndepartementet vurderte forslaget frå kommunen i samband med behandlinga og vedtaket om å frede Nationaltheatret. Miljøverndepartementet avviste forslaget og uttalte i 1983 at departementet «ikke [har] funnet det riktig nå å stadfeste en plan som gir anvisning på en bestemt bygningsmessig utforming når det gjelder løsning av teatrets fremtidige plassbehov. Valg av løsning bør først skje

når en utvidelse er aktuell og da på grunnlag av en grundig vurdering av mulige alternativer.»

Statens eige dom rundt Nationaltheatret er hovudsakeleg regulert til friområde (plass/park).

Plassen aust og nord for Nationaltheaterbygningen (mot Roald Amundsens gate) blei derimot regulert som byggeområde for offentleg bygning (teater) under bakken i 1997, i samband med at kapasiteten ved Nationaltheatret stasjon blei utvida. Statsbygg utarbeidde i 2018–2021 forprosjekt for rehabilitering av Nationaltheatret som inkluderte etablering av nybygg under bakken på denne plassen aust for teateret. Forprosjektet viste ein vesentleg auke i kostnadsestimatet og behov for full refundamentering, mellom anna på grunn av omfattande gravearbeid og kopling til dagens bygg. Det blei gjennomført grundige vurderingar og kontrollar av dei geotekniske forholda til prosjektet, inkludert ekstern kvalitetssikring KS2.

Regjeringa valde å ikkje gå vidare med ei slik løysing med omfattande gravearbeid og tilbygg til teateret, og har utgreidd vidare ei enklare rehabilitering med mindre omfattande inngrep tilpassa dagens bygningskropp, der antikvariske omsyn, universell utforming, tekniske anlegg og funksjonsareal knytt til hovudscenen blir prioritert. Eit slikt forenkla prosjekt ligg til grunn for regjeringa sitt val av løysning, det såkalla minimumsalternativet, som blei tatt i 2025.

Som ein del i underlaget for regjeringas avgjerd, blei det gjennomført ekstern kvalitetssikring av utgreiinga for Nationaltheatret. Kvalitetssikringsrapporten frå 2025 viser òg til store utfordringar knytt til plasseringa av eit eventuelt påbygg til Nationaltheaterbygningen mot vest, og at det er vesentleg usikkerheit knytt til kollektivinfrastrukturen i grunnen. Moglege krav frå kollektiveigarane og andre interessenter vil òg kunne medverke til auka investeringskostnader. Rapporten viser til at det er usikkert om løysinga i det heile er realiserbar innanfor ein akseptabel kostnad grunna dei mange utfordringane knytt til kulvertar for jernbane og t-bane og grunnforhold generelt. Kvalitetssikrarane konkluderte i rapporten med at det er høg sannsynlegheit for at investeringskostnadane vil bli høgare samanlikna med minimumsalternativet regjeringa har valt.

På bakgrunn av det underlaget vi har om grunnforhold mv., er eg overtydd om at regjeringa har valt ei god løysing både for den historiske teaterbygningen og for teatret si verksemd i framtida.

SPØRSMÅL NR. 1701**Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Oda Indgaard****Besvart 3. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Nå som dato for gjenåpning av midlertidig togspor forbi Nesvatnet er bekreftet, hva vites om ekstrakostnader for gjenoppbygging etter raset og konsekvenser for både kostnad og tidslinje for hhv effektpakken og plan for videre elektrifisering av Trønderbanen?

BEGRUNNELSE:

Flere medier har omtalt nyheten fra Bane Nor om at ny åpning av Trønderbanen/Nordlandsbanen etter raset i Levanger nå er bekreftet å bli i juni.

Svar:

Det stemmer at arbeidet med gjenoppbyggingen ved Nesvatnet etter raset i august 2025 følger planlagt fremdrift, og at Bane NOR legger opp til å kunne gjenoppta trafikken på et midlertidig togspor i løpet av juni 2026.

Jernbanedirektoratet, som har innhentet informasjon fra Bane NOR, melder om at rasområdet ved Nesvatnet er teknisk krevende, og at gjenoppbyggingen innebærer betydelig masseutskifting og stabilisering av grunnforholdene. Bane NOR har god oversikt over påløpte kostnader så langt, men usikkerheten knyttet til endelig arbeidsomfang gjør likevel at det per nå ikke foreligger en pålitelig prognose for totale sluttkostnader.

Når det gjelder tilbudsforbedringen på Trønderbanen, er kryssingssporet ved Nesvatnet ett av ca. 20 tiltak som skal være ferdigstilt innen desember 2029 (R30). På nåværende tidspunkt vurderer Bane NOR at raset ikke har direkte konsekvenser for den overordnede fremdriften i effektpakken. Jeg viser her for øvrig til svaret jeg ga i Stortinget 23. februar i år, der jeg opplyser om at risiko for fremdrift først og fremst er knyttet til utrulling av ERTMS.

Raset har heller ingen direkte konsekvenser for effektpakken Elektrifisering av Stjørdal-Steinkjer.

SPØRSMÅL NR. 1702**Innlevert 21. februar 2026 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 4. mars 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen****Spørsmål:**

Mener statsråden at statlig praksis der statsforvalteren og Landbruksdirektoratet overstyrer kommunale vedtak om boligbygging – slik at en 27-åring i Balsfjord nektes å bygge på en eiendom som tidligere ble godkjent for fradeling og boligformål – er forenlig med politiske mål om bosetting i distriktene, og hvordan vil statsråden sikre at kommuner faktisk får myndighet til å legge til rette for at unge kan bygge og bo der de kommer fra?

BEGRUNNELSE:

Det vises til sak omtalt i Nordlys:

<https://www.nordlys.no/kommunens-anke-avvist-kenneth-far-ikke-bygge-pa-heimgarden/s/5-163-129871>

I mange konkrete saker fremstår det nå som byråkratiet, og da særlig statsforvalter, opptrer som et hinder for levende bygder og spredt bosetting. Dette skjer gjennom uforståelige regler som effektivt stopper boligbygging, i strid med beslutninger som er forankret i lokaldemokratiet.

Spørsmålsstiller har tatt opp tilsvarende konkrete saker med statsråden tidligere. Det etterlyses at kommunal- og distriktsdepartementet viser handlekraft, og på en god måte instruerer underliggende etater om å korrigere det som fremstår som en direkte distriktsfiendtlig politikk.

Svar:

I begrunnelsen til spørsmålet er det vist til en konkret sak omtalt i Nordlys. Det er anført at statsforvalter opptreter som et hinder for levende bygder og spredt bosetting og handler i strid med beslutninger forankret i lokaldemokratiet. Det er vist til at Kommunal- og distriktsdepartementet må vise handlekraft og instruere underliggende etater om å korrigere det som fremstår som en distriktsfiendtlig politikk.

Avgjørelsen av den konkrete saken som det er vist til i spørsmålet er gjort med hjemmel i jordlova § 9. Det er derfor jeg som landbruks- og matminister som svarer på spørsmålet, ikke kommunal- og distriktsministeren.

Saken gjelder en søknad om omdisponering av 1,5 dekar fulldyrka jord av et samlet jordbruksareal på 5,9

dekar. Balsfjord kommune har gitt tillatelse til omdisponering av arealet til boligomt. Statsforvalteren har, med hjemmel i forvaltningsloven § 35 omgjort kommunens vedtak og nektet omdisponeringen. Kommunen har deretter bedt om at Statsforvalterens vedtak omgjøres. Landbruksdirektoratet svarte 26. januar 2026 på henvendelsen fra kommunen, og opplyste at det ikke forelå feil eller mangler som gir grunnlag for å omgjøre Statsforvalterens vedtak.

Jeg vil presisere at loven åpner for at Statsforvalteren kan omgjøre kommunens vedtak uten at det foreligger noen klage. Dette er forholdene i denne saken, og slik omgjøring skjer i enkelte tilfeller hvert år.

Jeg ønsker å ta skritt for å undersøke denne saken nærmere.

SPØRSMÅL NR. 1703

Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Oda Indgaard

Besvart 2. mars 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Innenfor dagens gjødselvereforskrift må biogjødselen ikke ha plast med partikkelstørrelse > 4 mm og skal ikke utgjøre mer enn 0,5 vektprosent av totalt tørrstoff. Dette kan lede til insentiver om å kverne plastrestene mindre fremfor å faktisk fjerne mikroplasten. Mikroplastforurensning av matjord og maten vår kan utgjøre en trussel mot matkvalitet.

Hva tenker statsråden om denne problemstillingen og hva gjøres for å fjerne mikroplast i biogjødsel helt?

BEGRUNNELSE:

Stadig mer forskning viser at plast og mikroplast akkumulerer i matjord. En studie fra Norsk institutt for vannforskning (NIVA) viser at matplanter tar opp plasten som havner i matjorden, og at veksten og matkvaliteten gradvis forringes. Studien viser omfattende forurensning i europeisk matjord, og at plast kan utgjøre rundt en promille av jordvekten enkelte steder. Skrekkszenarioet kan bli at matfatet vårt blir mer og mer utsatt for plastforurensning i alle kjeder av matproduksjonen. Plasten brytes aldri helt ned, men blir til stadig mindre biter som kan føre til spredning til alle organer i kroppen.

Svar:

Den nye gjødselvereforskriften sier at den samlede mengden glass, metall og plast over to millimeter i den ferdige gjødselveren skal være lavere enn fem gram per kilogram tørrstoff. I gjødselvarer produsert etter 1. januar 2026 skal likevel mengden plast være lavere enn 2,5 gram per kilogram tørrstoff. Videre skal virksomhetene gjennomføre tiltak for å fjerne glass, metall og plast over to millimeter før behandling eller lagring. Mattilsynet har i sin veiledning og kommunikasjon vært tydelige på at kverning ikke anses som fjerning. Å kverne plast for å oppfylle kravene i gjødselvereforskriften er derfor et brudd på regelverket.

En av kildene til plast i gjødselvarer er emballert matavfall fra næringsmiddelaktører i de tilfellene hvor matavfall og emballasje ikke blir tilfredsstillende skilt. Hvis man benytter en kvern for å skille matavfall og emballasje, så kan kvernen brukes til å åpne emballasje, men ikke til å knuse plasten i småbiter for å overholde kravet i regelverket.

Mattilsynet har signalisert til næringen at kravet til plastinnhold i gjødselvereforskriften kan bli ytterligere skjerpet. Dette var ikke mulig da forskriften ble fastsatt, blant annet på grunn av manglende analysemetoder for å påvise små plastmengder i gjødselvarer og begrenset tilgjengelig teknologi for fjerning av plast.

Jeg viser til at utviklingen på området følges tett, både nasjonalt og i EU. Målet er å sikre at bruk av organiske gjødselvarer skjer på en måte som ivaretar jordhelse,

mattrygghet og miljø, og som samtidig bidrar til å opprettholde tilliten til sirkulære løsninger.

SPØRSMÅL NR. 1704

Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Pål Morten Borgli

Besvart 27. februar 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Når vil regjeringen komme med konkrete og effektive forenklinger i plan- og regelverket for å øke boligbyggingen, og vil statsråden vurdere midlertidige eller ekstraordinære tiltak – etter modell fra barnehageforliket – for raskt å avhjelpe den akutte boligmangelen i kommunene?

BEGRUNNELSE:

Flere kommuner over hele landet melder nå om alvorlig mangel på boliger. Situasjonen rammer studenter som møter svært høye priser og få ledige leiligheter, barnefamilier som ikke finner egnede boliger til overkommelige priser, og kommuner som ikke klarer å bosette flyktninger til tross for statlige vedtak. Dette er et vedvarende og økende problem.

Regjeringen har tidligere varslet forenklinger i plan- og bygningsregelverket for å få fart på boligbyggingen. Situasjonen minner på mange måter om barnehagekrisen tidlig på 2000-tallet, der raske og målrettede grep – blant annet midlertidige lettelsener i rigide plan- og reguleringskrav og tett samarbeid mellom kommuner og private aktører – bidro til å få på plass nødvendig kapasitet på kort tid. I dag finnes det betydelige ledige arealer, og mange private aktører er klare til å bidra dersom rammebetingelsene legges bedre til rette.

Svar:

Jeg er enig i at det må bygges flere boliger og regjeringen har satt et mål om å sette i gang bygging av 130 000 nye boliger innen 2030. Plan- og byggesaksprosesser må gå raskere og regelverk bør forenkles. Regjeringen ønsker et felles krafttak for å få fart på boligbyggingen. Derfor satte vi i april 2025 ned en hurtigarbeidende arbeidsgruppe som skulle foreslå konkrete tiltak for raskere plan- og byggesaksprosesser. Samarbeidet med næringen og kommunesektoren har vært svært nyttig og en rekke av forslagene fra arbeidsgruppen er fulgt opp. Jeg viser til mitt svar fra 2. februar på

spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1286 fra stortingsrepresentant Helge André Njåstad for en gjennomgang av status for arbeidet med oppfølgingen av arbeidsgruppens 72 forslag.

I tillegg til å vurdere forslagene fra arbeidsgruppen, har regjeringen satt i gang andre tiltak som støtter opp om boligbyggingsmålet. Målet om 130 000 nye boliger innen 2030 er forankret i regjeringens plan for Norge. Det innebærer at regjeringen vil fornye boligpolitikken og gjennom planen skal vi forsterke arbeidet på tvers av departements- og sektorgrenser. Jeg legger nå større tyngde bak arbeidet med å forstå og redusere byggekostnader. Derfor har vi satt i gang et større arbeid med å forenkle og modernisere byggeteknisk forskrift (TEK17), vi inngår et samarbeid om økt produktivitet i byggenæringen og vi øker kunnskapen om driverne bak endringene i byggekostnadene for bedre å se helhetlig på hvilke reguleringer som påvirker kostnadsbildet.

Framover vil jeg vurdere flere av tiltakene fra arbeidsgruppen, og jeg vil lansere nye tiltak fortløpende. Der tiltakene innebærer lov- eller forskriftsendringer, vil forslag til endringer bli sendt på høring. Det er for tidlig å gå inn på hvilke forslag som vil bli sendt på høring når. Vi prioriterer de tiltakene vi mener har størst positiv effekt, minst negative sidevirkninger og kan komme på plass raskest.

Det er store lokale forskjeller i boligmarkedene rundt om i landet. I 2025 var det rekordhøy studentboligbygging og over 5 000 studentboliger er nå under etablering. Det bidrar til å dempe presset i leiemarkedet. Jeg mottok også nylig en rapport som viser at norske byregioner med høyt utbyggingspress, allerede har satt av mye areal til ny boligbygging. I disse kommunene anslår rapporten at så mye som 158 100 boenheter kan være klar for byggesaksbehandling. Det vil si at boligene er ferdigregulert eller ikke trenger en reguleringsplan.

Jeg mener det viktigste vi gjør nå er å legge til rette for boligbygging gjennom gode rammebetingelser, og vi skal bidra til å få ned tidsbruken i plan- og byggesaksprosessen. Endringene vi gjennomfører skal stå seg over tid.

Jeg vil fortsette å holde tett dialog med byggenæringen og

kommunesektoren, for å sikre treffsikre forenklingstiltak som bidrar til at vi får fart på boligbyggingen.

SPØRSMÅL NR. 1705

Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 2. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

På hvilke strekninger/ruter innenfor statlig og fylkeskommunal ferje- og hurtigbåt er det satt krav om nullutslipp i anbudet, og hvilke erfaringer det har gitt sammenlignet med situasjonen før?

BEGRUNNELSE:

Det bes om en generell vurdering av resultatet, samt konkrete konsekvenser for regularitet, kostnad og utslipp.

Det bes om at både ruter/strekninger inkluderes siden fylkeskommunale anbud må gjennomføres innenfor statlige føringer.

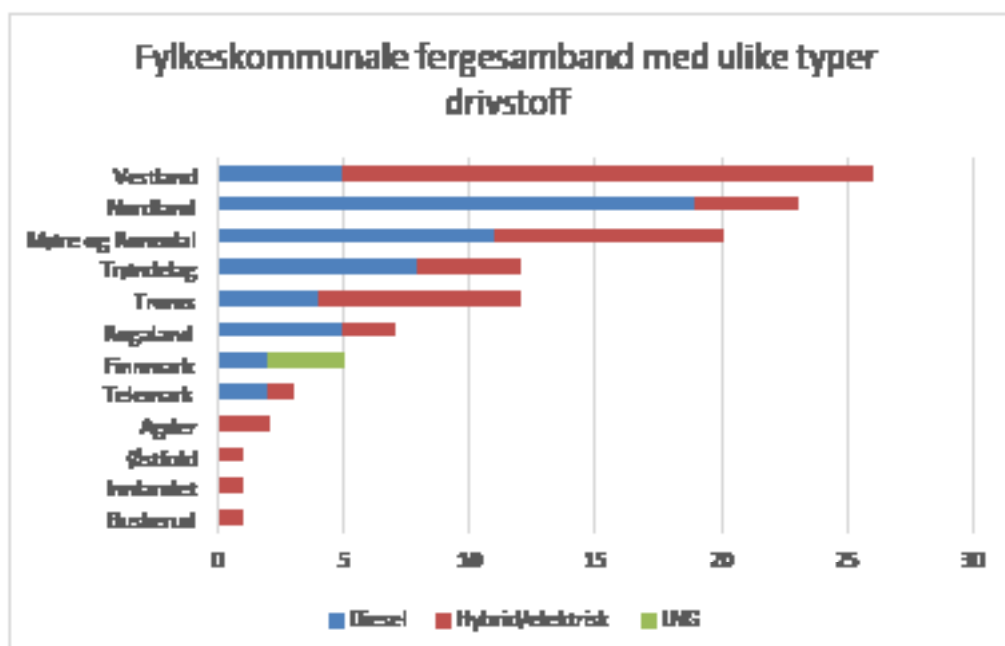
Svar:

Strekninger/ruter innenfor statlig og fylkeskommunal ferje- og hurtigbåt er det satt krav om nullutslipp i anbudet

Jeg har på bakgrunn av innspill fra Statens vegvesen utarbeidet grunnlag for svar. For den fylkeskommunale ferje- og hurtigbåttrafikken er oversikten på fylkesnivå og for riksvegferjene på strekningsnivå. Oversikten skiller heller ikke mellom hybrid og elektrisk. Oversikten er utarbeidet på grunnlag av Kollektivtrafikkforeningens markedsoversikt for hurtigbåt og ferge¹.

For fylkeskommunale ferjesamband ser vi at om lag halvparten er hybrid eller elektrisk, jf figur 1.

Tabell 1

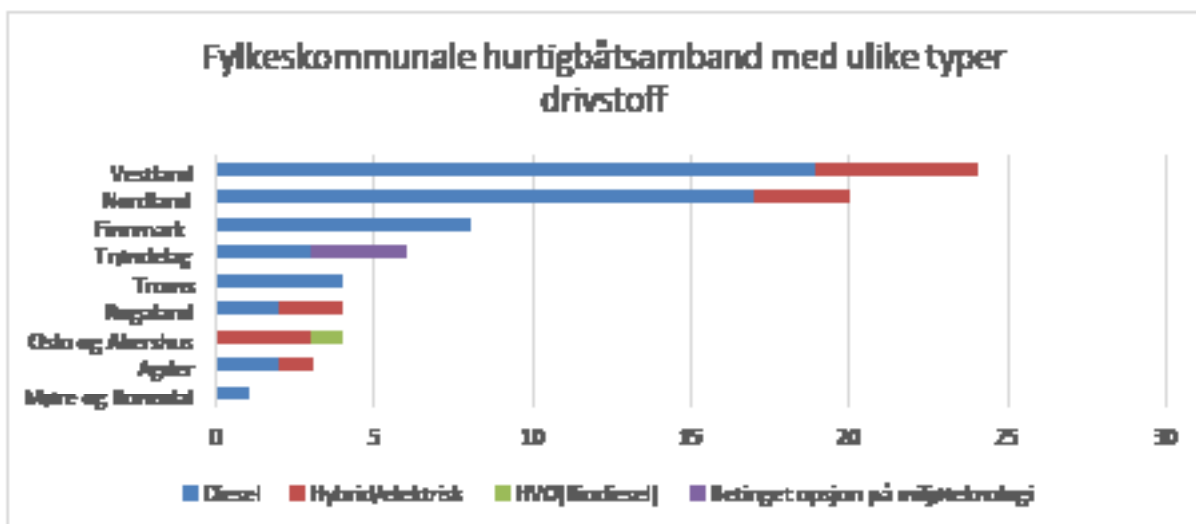

Figur 1 Oversikt over hvor mange fylkeskommunale fergesamband som benytter ulike typer energibærere/drivstoff i gjeldende kontrakter i 2025 i de ulike fylkene (Kilde: Kollektivtrafikkforeningens markedsoversikt med noen justeringer).

1 [Markedsoversikt sjø - kollektivtrafikk.no](https://www.kollektivtrafikk.no/Markedsoversikt-sjo-kollektivtrafikk.no)

For hurtigbåter har teknologien kommet kortere enn på ferjer. Det er derfor dieseldrift som dominerer, med noe innslag av hybridløsninger, jf figur 2.

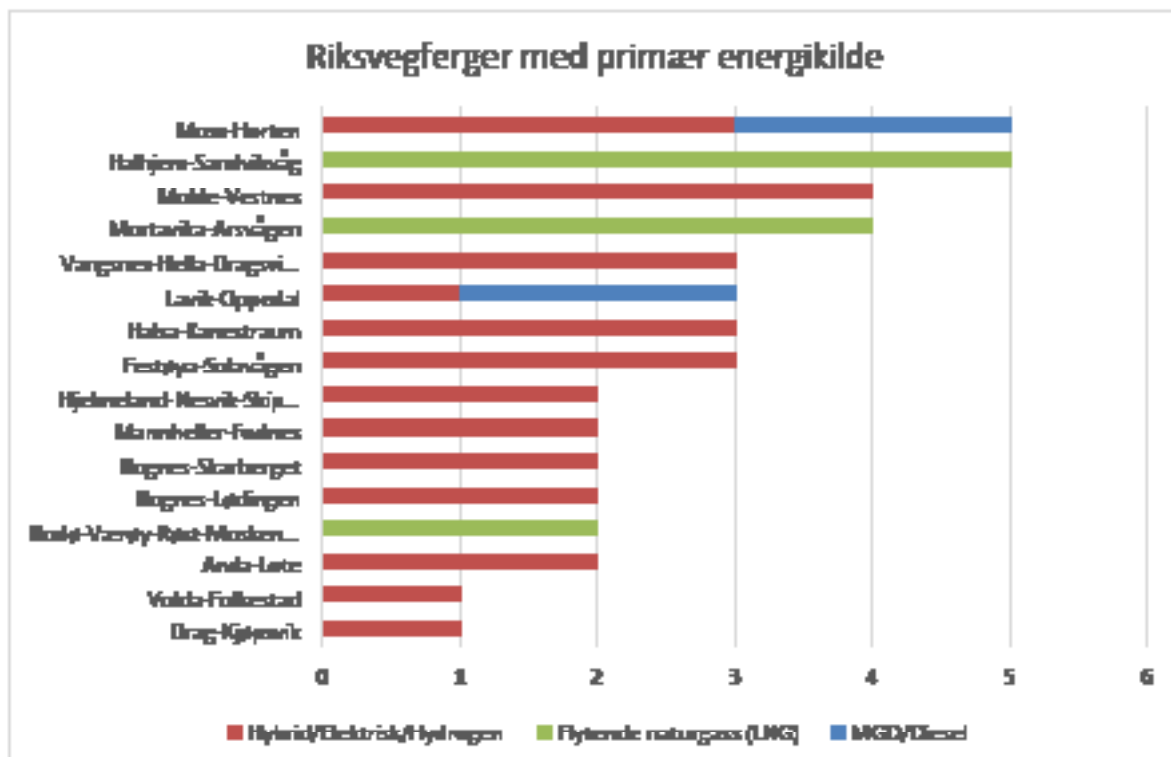
Tabell 2

Figur 2 Antall hurtigbåtsamband med ulike typer energibærere/drivstoff i kontraktene i 2025 i de ulike fylkene (inkludert bilførende hurtigbåter (Kilde: Kollektivtrafikkforeningens markedsoversikt).

Ved utgangen av 2025 var 44 hovedfartøy i drift i riksvegfergedriften, og 29 av disse benyttet batteri eller hydrogen som energibærere i ordinær drift, jf figur 3.

Tabell 3

Figur 3 Hovedfartøy i riksvegfergedriften fordelt etter primær energikilde per 31.12.2025 (Kilde: Statens vegvesen)

Statens vegvesen har i tillegg inngått kontrakter som sikrer ytterligere fem fartøy med null-eller lavutslippsteknologi innen 2026/2027. Tre av disse skal settes inn på E39 Lavik – Oppedal, mens to skal trafikkere rv. 80 Bodø – Røst – Værøy – Moskenes. De sistnevnte skal bruke minst 85 prosent hydrogen. Med unntak av M/F «Ampere», hybride løsninger med tilgang til en sekundær energibærer om bord – vanligvis marin gassolje eller biodiesel.

Erfaringer – kostnader

Statens vegvesen opplyser at det generelt har vært en stor kostnadsøkning innenfor kollektiv- og fergetransport de siste årene.² For fylkeskommunal båt og hurtigbåt har kostnadsveksten i perioden 2019-2024 vært på +14 % og innenfor fylkeskommunal

fergetransport på i underkant av 16 %³. Det er ulike årsaker til den samlede kostnadsveksten, blant annet spiller økte lønnskostnader, rentekostnader, lav kronkurs og geopolitisk uro inn.

KS gjennomførte høsten 2025 en analyse av nye fylkeskommunale buss, båt og fergekontrakter i 2025, hvor de fant at kostnadsøkningen i de nye kontraktene i gjennomsnitt var på ca. 30 %. KS fant at ca. 5 % av kostnadsøkningen var knyttet til elektrifisering.

Kostnadene for nybygging av elektriske/hybride fartøy er ikke nødvendigvis høyere enn nybygging av fartøy med fossil drift. Merkostnadene ved overgang til nullutslipp er i hovedsak knyttet til investering i kaianlegg, la-
deinfrastruktur og tilførsel av strøm til kai, og avhengig av

2 Jamfør rapport «Fylkeskommunal kollektiv- og ferjetransport. Kartlegging og analyse av utvikling i kost-

nader og tilbud» (Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet, 2026).

3 Korrigert for overgang fra nettokontrakter til bruttokontrakter.

kontraktslutt for pågående kontrakter, vil merkostnadene variere de kommende årene. Elektrisk drift er rimeligere enn dieseldrift, slik at når investeringene i infrastruktur er gjort, er det grunn til å forvente at overgangen til elektrisk drift gir reduserte kostnader på sikt.

Erfaringer - Regularitet og utslipp

Statens vegvesen opplyser at det kan være ulike årsaker til dårlig regularitet. Mannskapsmangel har vært en spesielt stor utfordring de siste årene. I tillegg har eldre fartøy ofte større risiko for driftsavbrudd enn nye fartøy. Statens vegvesen har imidlertid ikke oversikt over hvilke konsekvenser overgangen til nullutslipp har hatt for regularitet og utslipp. I 2015 var de direkte utslippene fra riksvegfergedriften på om lag 300 000 tonn CO₂-ekvivalenter. I 2025 var de direkte utslippene nesten halvert til rundt 157 000 tonn CO₂-ekvivalenter. Denne reduksjonen skyldes i hovedsak innsetting av batterihybride fartøy.

Da de batterihybride fartøyene ble satt i drift på riksvegfergesambandene, stilte Statens vegvesen krav om at ruteproduksjonen skulle kunne opprettholdes selv ved bortfall av lading fra land. Ferjeoperatørene har derfor etablert løsninger som sikrer drift også når fartøyene ikke mottar landstrøm. Etter Statens vegvesens vurdering har kombinasjonen av ny teknologi, krav til funksjon og redundans gitt en høy grad av driftssikkerhet. De batterielektriske ferjene fremstår i all hovedsak som minst like driftssikre som fartøyene de erstattet, samtidig som de muliggjør reduksjoner i klimagassutslipp.

SPØRSMÅL NR. 1706

Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Mirell Høyer-Berntsen

Besvart 2. mars 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil statsråden ta initiativ til lovendringer i utlending-sloven § 53 første ledd bokstav b for å sikre at mishan-

dlingsbegrepet omfatter alle former for vold uten krav om «redusert livskvalitet», at det gis rett til fri rettshjelp i denne type saker, og at kvinner som utsettes for vold un-

2 Jamfør rapport «Fylkeskommunal kollektiv- og ferjetransport. Kartlegging og analyse av utvikling i kostnader og tilbud» (Statens vegvesen og Jernbanedirektoratet, 2026).

3 Korrigert for overgang fra nettokontrakter til bruttokontrakter.

der behandling av familieinnvandringsøknad, faktisk vil beskyttes mot utsendelse?

BEGRUNNELSE:

Likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) konkluderer i rapporten «Mellom vold og opphold» med at Utlendingsdirektoratet i flere saker praktiserer mishandlingsbestemmelsen i utlendingsloven § 53 første ledd bokstav b med for høy terskel. Seksuell, psykisk, økonomisk og kontrollpreget vold anerkjennes i begrenset grad. Ulike voldsformer vurderes sjelden i sammenheng, og fysisk vold, herunder kvelertak, bagatelliseres. Ombudet uttrykker også bekymring for at kravet om «reduert livskvalitet» bidrar til å heve terskelen ytterligere.

Disse funnene samsvarer med erfaringene fra JURK, andre sivilsamfunnsorganisasjoner og krisesentre. I sivilsamfunnets skyggerapport til Istanbulkonvensjonen, lansert så nylig som januar 2026, pekes det på at retten til selvstendig opphold i praksis kan være lite kjent og vanskelig tilgjengelig. Kvinner som frykter å miste oppholdstillatelsen, velger å bli i voldelige relasjoner. Når kvinner forblir i vold for å sikre sitt oppholdsgrunnlag, fungerer bestemmelsen ikke i tråd med sitt formål.

Det foreligger heller ingen rett til fri rettshjelp ved førstegangssøknad etter § 53. Sakene gjelder særlig sårbare kvinner og har avgjørende betydning for deres fremtidige livssituasjon. Erfaringer fra organisasjoner som bistår kvinnene, herunder JURK og Mira-senteret, viser at flere ikke er klar over at seksuell vold omfattes av

mishandlingsbegrepet, eller opplever det som tabubelagt å omtale volden. Det viser til at ved uavhengig juridisk bistand vil kvinnene i større grad kunne få klarlagt og dokumentert det samlede voldsbildet. Uten slik bistand er risikoen betydelig for mangelfull saksutredning og uriktige, inngripende vedtak.

Videre faller kvinner som utsettes for vold mens søknad om familieinnvandring er til behandling, utenfor beskyttelsen i § 53. Dersom de bryter ut av forholdet før søknaden er avgjort, kan dette føre til avslag og utreiseplikt – selv i saker hvor det pågår etterforskning av partnervold. I praksis kan dette presse kvinner til å

Europarådets Istanbulkonvensjonen forplikter staten til å sikre effektiv beskyttelse mot vold i nære relasjoner. Når både ombud og sivilsamfunn dokumenterer strukturelle barrierer, reises det spørsmål om dagens regelverk og praksis gir den reelle tryggheten loven er ment å sikre.

Svar:

Jeg viser til svar 30. september 2025 på spørsmål nr. 3187 og svar 3. november 2025 på spørsmål nr. 236, og redegjørelsene som fremkommer der om oppfølging av problemstillinger knyttet til utlendingsloven § 53 første ledd bokstav b, herunder om oppfølging av regjeringens Opptrappingsplan mot vold og overgrep mot barn og vold i nære relasjoner (2024–2028) og NOU 2024: 13 Lov og frihet. Det er foreløpig ikke tatt stilling til om det er aktuelt å gjøre endringer i gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1707

Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 2. mars 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

Hva er prognosen for erstatning for kostnad etter at H, FrP og V sitt forbud mot hold av pelsdyr i Norge?

BEGRUNNELSE:

Det bes om orientering av status - både når det gjelder endelige tilbud fra landbruksdirektoratet og gjenstående klagesaker som ligger i hhv. direktoratet og departementet.

Svar:

Det er fortsatt usikkerhet rundt prognosene for hva man forventer vil bli de endelige samlede utbetalingene av kompensasjon og erstatning som følge av forbud mot hold av pelsdyr. Dette skyldes blant annet at det fortsatt er flere klagesaker til behandling i Landbruksdirektoratet og i Landbruks- og matdepartementet, i tillegg til en del søknader knyttet til riving og opprydding som fortsatt er til behandling.

Ifølge informasjon innhentet fra Landbruksdirektoratet, er det er gitt 233 endelige tilbud (3 av disse har fått

både et tilbud og et avslag - eks. tilbud i leid anlegg, avslag i eget). Det er gitt 43 avslag, og en sak er fortsatt under behandling i Landbruksdirektoratet. Det har kommet inn i alt 283 søknader om kompensasjon for rivning og opprydding. 17 av disse er senere trukket. 39 av de innkomne søknadene kom inn i desember 2025.

Når det gjelder klagesaksbehandlingen ligger det per 26. februar 2026 14 klager til behandling hos direktoratet (5 klager på avslag og 9 klager på endelig tilbud),

samt 5 klager til behandling i Landbruks- og matdepartementet.

Per 26. februar 2026 er det i alt er utbetalt 2.123.213.079 kroner. Som nevnt innledningsvis, er det fortsatt usikkerhet rundt prognosene for de endelige samlede utbetalingene. Landbruksdirektoratet anslår i en tilbagemelding til departementet en prognose på om lag 2,5 mrd. kroner.

SPØRSMÅL NR. 1708

Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Grunde Almeland

Besvart 26. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere om gebyrsatsene i «Forskrift om kommunal håndheving av politivedtekt» § 6 bør heves slik at kommunene får bedre virkemidler mot bevisst og gjentatt forsøpling?

BEGRUNNELSE:

Ryddearbeid og oppfølging av forsøpling ved miljøstasjoner og returpunkter medfører betydelige kostnader for flere kommuner. I enkelte tilfeller kan det fremstå økonomisk mer fordelaktig å hensette større mengder avfall ulovlig enn å levere det på lovlig måte.

Ulovlig hensetting av avfall er i strid med forurensningsloven. Etter loven skal det normalt gis varsel og frist for opprydding før det kan fattes pålegg, noe som kan innebære at avfallet blir liggende over tid. For å kunne reagere raskt og begrense ulemper for nærmiljøet benytter kommunene derfor i stor grad politivedtektene i slike saker.

I Stavanger kommune er de årlige kostnadene til opprydding og håndtering av denne typen saker oppgitt til over to millioner kroner. Selv med bruk av overvåkingskameraer og undersøkelser knyttet til avfallet er det ofte krevende å identifisere ansvarlige. Når gebyret samtidig er begrenset, dekkes kun en liten del av kostnadene til oppfølging og opprydding.

Etter «Forskrift om kommunal håndheving av politivedtekt» § 6 første ledd er gebyret ved forsøpling begrenset til mellom 500 og 1 000 kroner. Forskriften er fra 2012, og nivået fremstår ikke som justert i ettertid. Det reises derfor spørsmål om gebyrintervallet bør økes vesentlig,

slik at kommunene får et tydelig større handlingsrom og kan fastsette høyere gebyr der omfang, gjentakelse eller ressursbruk tilsier det.

Svar:

Forskrift om kommunal håndheving av politivedtekter ble fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 19. juni 2012, og forskriften er ikke endret siden. Endringer i departementets forskrifter foretas blant annet på bakgrunn av innspill fra underliggende virksomheter og andre berørte parter. Jeg er ikke kjent med at vi i senere tid har mottatt innspill som tilsier at det er behov for justeringer av satsene i forskriften § 6 første ledd, som gjelder for overtredelser av vedtektsbestemmelser om å hindre «tilgrising» på steder som er alminnelig beferdet eller bestemt for alminnelig ferdsel. Dersom det er slik at et overtredelsesgebyr er for lavt til at det anses egnet til å forebygge den typen overtredelser som det kan ilegges for, kan det være grunn til å vurdere justering av satsene.

SPØRSMÅL NR. 1709**Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Grunde Almeland****Besvart 2. mars 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Når kan allmennheten forvente å få tilgang til et lett søkbart offentlig aksjeeierregister oppdatert i sanntid?

BEGRUNNELSE:

Stortinget har flere ganger etterlyst et oppdatert aksjeeierregister i tråd med flere vedtak som er gjort opp gjennom de siste årene. I Meld. St. 4 (2025-2026) gir regjeringen en oppdatering på arbeidet med registeret. Det gis likevel ikke et estimat på når regjeringen anslår at arbeidet med registeret ferdigstilles.

Svar:

Større åpenhet om aksjeeiere vekker stort engasjement, og jeg er enig i at det er viktig å lykkes med å få det til. Regjeringen har hele sin periode arbeidet aktivt med tiltak for at allmennheten lettere skal få innsyn i hvem som har eierskap i norske selskaper.

Samtidig er det allerede allment tilgjengelig hvem som eier aksjer i norske aksje- og allmennaksjeselskaper. Gjennom forskrift 17. november 2024 nr. 2804 om innsyn i aksjeeierboken, aksjeeierregisteret og forvalterregistrerte aksjer, som trådte i kraft 1. februar 2025, har allmennheten rett til kostnadsfritt, digitalt innsyn i aksjeeierboken og aksjeeierregisteret. I tillegg finnes informasjon om aksjeeierskap i selskapers årsregnskap og i Skatteetatens aksjonærregister, men denne informasjonen oppdateres kun årlig.

Allmennhetens tilgang til aksjeeierinformasjon i sanntid avhenger av at myndighetene har oppdaterte opplysninger. Det er derfor igangsatt arbeid med å vurdere en løsning for helhetlig og forenklet rapportering og tilgjengeliggjøring av informasjon om aksjeeiere i norske aksje- og allmennaksjeselskaper.

Jeg har sammen med finansministeren 2. juli 2025 gitt Skatteetaten og Brønnøysundregistrene mandat for forprosjekt om myndighetenes tilgang til aksjeeieropplysninger. Det sentrale styringsdokumentet (SSD) for konseptet «K3 – Samordnet aksjeeierregister» ble motatt 7. januar. Vi arbeider nå med å kvalitetssikre dette. Løsningen som velges skal legge til rette for at også andre enn myndighetene enkelt skal kunne få innsyn i hvem som eier aksjer. Intensjonen til regjeringen er å åpne for at allmennheten får innsyn i den samordnede aksjeeieroversikten så snart slik informasjon er tilgjengelig. Jeg vil

derfor parallelt med utvikling av løsninger for samordning av aksjeeierinformasjon utvikle regelverk som skal legge til rette for innsyn i den sammenstilte informasjonen om eiere i norske aksjeselskaper.

Samtidig er det viktig at regelverket ivaretar hensynet til personvern og informasjonssikkerhet på en god måte, slik at vi ikke legger til rette for misbruk og svindel. Løsningen skal i tillegg ivareta andre sentrale samfunnshensyn som verdiskaping, reduksjon av næringslivets rapporteringskostnader, stabile finansmarkeder og kontroll med persondata. Når kvalitetssikringen er ferdig og konsept for samordnet aksjeeieroversikt er valgt, vil jeg komme tilbake til Stortinget med forslag til lovregulering av både det offentliges og allmenhetens innsyn i den sammenstilte informasjonen.

SPØRSMÅL NR. 1710**Innlevert 22. februar 2026 av stortingsrepresentant Mari Holm Lønseth****Besvart 26. februar 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hvilke tiltak har statsråden iverksatt for å sørge for nok tolkekapasitet i domstolene?

BEGRUNNELSE:

Jeg har merket meg flere saker om mangel på tolker i flere domstoler. Viser blant annet til sak fra TV2 den 17. januar 2026.

Svar:

Jeg forstår spørsmålet slik at det knytter seg til at Norsk tolkeforening for tiden oppfordrer sine medlemmer til å takke nei til oppdrag i domstolene under en viss varighet, for å markere misnøye med reduksjonen i tolkesalæret som ble vedtatt av Stortinget i statsbudsjettet for 2026.

Tolker spiller en viktig rolle i rettssystemet og justissektoren er avhengig av tilgang på kvalifiserte tolker. Den informasjonen jeg har fått fra Domstoladministrasjonen i forbindelse med den pågående aksjonen indikerer at tilgangen på tolk i noe grad er påvirket av denne, men bildet er variert. Noen domstoler rapporterer om få

eller ingen konsekvenser, mens andre opplever visse utfordringer med å skaffe tolk. Blant de domstolene som har rapportert om utfordringer, er administrativt merarbeid for å skaffe tolk, utsettelse og omberamninger av saker, at enkelte saker gjennomføres med tolk med noe lavere kvalifikasjoner enn hva domstolene normalt ville fått og at rettsmøter gjennomføres på engelsk blant de nevnte konsekvensene.

Domstoladministrasjonen har publisert en veileder på domstolenes intranett til bruk når domstolene ikke lykkes å skaffe tolk etter de vanlige tolkebestillingsrutinene. I veilederen foreslås følgende tiltak i prioritert rekkefølge: søke etter tolk i hele landet som kan tolke ved fjerntolking, bestille fra alle tolkebyråene, vurdere å gjennomføre rettsmøtet på engelsk hvis alle de møtende finner det akseptabelt/forsvarlig, bestille fjerntolk fra Sverige med tilstrekkelig kvalifikasjon hvis alle de møtende finner det akseptabelt/forsvarlig.

Jeg vil avslutningsvis gjøre oppmerksom på at det nedsatte Salærutvalget i sitt mandat har fått i oppdrag å utrede godtgjøringen og andre rammebetingelser for blant andre tolker i offentlige oppdrag. Jeg ser frem til å motta utredningen.

SPØRSMÅL NR. 1711**Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Hilde Grande****Besvart 2. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Når kan reiselivsnæringen forvente en avklaring og harmonisering av hvordan dispensasjoner fra krav om drosjeløyve praktiseres på tvers av fylkesgrensene i Nord-Norge, slik at seriøse aktører ikke risikerer bøter når de transporterer egne gjester mellom Lofoten/Vesterålen og Evenes?

BEGRUNNELSE:

Nordland har derfor oversendt saken til Samferdselsdepartementet for tolkning, og informert næringen om at kjøring over fylkesgrensen nå skjer på egen risiko inntil statsråden avklarer spørsmålet.

Svar:

Yrkestransportloven stiller krav om løyve for de som vil drive persontransport mot vederlag. Det finnes imidler-

tid enkelte unntak. Etter yrkestransportforskriften § 48 e kan fylkeskommunene gi dispensasjon fra kravet om drosjeløyve for transport av egne kunder og brukere til og fra aktiviteter som inneholder av dispensasjonen selv er arrangør av. Transporten må skje i tilknytning til selve arrangementet, og må være en underordnet tilleggsytelse til hovedytelsen.

Dispensasjonsadgangen er altså lagt til fylkeskommunen. Fylkeskommunen gis derfor frihet til selv å vurdere ut fra forholdene i eget fylke i hvilken grad det er ønskelig å gi dispensasjon. Jeg er kjent med at fylkeskommunene i nord fører ulik praksis på området. Der fylkeskommunen ikke ønsker å gi dispensasjon fra krav om løyve, kan det likevel gis fritak fra enkelte krav som følger av yrkestransportloven § 9, for eksempel fra krav om taklampe, taksameterkrav og sentraltilknytningsplikt. Så vidt departementet kjenner til er det en slik praksis som føres av for eksempel Troms fylkeskommune.

Nordland fylkeskommune har bedt om en vurdering av hvorvidt regelverket gir hjemmel for at en fylkeskommune kan gi en begrenset dispensasjon fra løyvekravet, for eksempel på bestemte strekninger. Samferdselsdepartementet vurderer denne henvendelsen og har i den forbindelse også bedt om å få Troms fylkeskommune sitt syn på saken. Uavhengig av om regelverket åpner for slik avgrenset dispensasjon, vil det være opp til den aktuelle fylkeskommunen om de ønsker å gi slik dispensasjon. Dersom fylkeskommunen ikke har gitt dispensasjon, gjelder altså kravet om løyve.

De som ønsker å drive persontransport mot vederlag, og som ikke har fått innvilget dispensasjon fra løyvekravet der de har tenkt til å kjøre, må skaffe løyve. De kan eventuelt søke om fritak fra for eksempel krav om taksameter, taklampe og sentraltilknytningsplikt. De risikerer ingen sanksjoner om de har slikt løyve.

SPØRSMÅL NR. 1712

Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Hege Bae Nyholt

Besvart 2. mars 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvor mye får kommersielle barnehager i tilskudd?

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om informasjon om hvor mye kommersielle barnehager mottok i offentlige tilskudd og foreldrebetaling i 2025.

Svar:

Regjeringen har ikke en offisiell definisjon av kommersielle barnehager, og regnskapstallene for de private barnehagene for 2025 er ikke klare. Ifølge SSB var foreldrebetalingen til private barnehager i 2024 til sammen 3,1 milliarder kroner, mens summen av de offentlige tilskuddene var på 27,2 milliarder kroner. Disse tallene skiller ikke mellom små, enkeltstående barnehager, ideelle barnehager, og større kjeder.

Stortinget har vedtatt en definisjon av hva som er en ideell barnehage, jf. Prop. 138 L (2024-2025) Endringer i barnehageloven (styring og finansiering av barnehagesektoren) og Innst. 510 L (2024-2025). Det følger av definis-

jonen at med ideelle barnehager menes barnehager som ikke har erverv til formål og som reinvesterer overskudd i barnehagedrift. Definisjonen vil fremgå av ny § 14 i barnehageloven og trer i kraft 1. august 2026.

Med den nye definisjonen av ideelle barnehager vil det bli et tydeligere skille mellom ideelle og kommersielle barnehager, som kan gi et bedre grunnlag for å følge utviklingen i sektoren fremover.

SPØRSMÅL NR. 1713**Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen****Besvart 27. februar 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hva vil statsråden gjøre for å sikre tilstrekkelig parkeringsskapasitet ved sykehuset i Harstad, og dermed bedre tilgjengelighet for pasienter og pårørende?

BEGRUNNELSE:

Fremskrittspartiet har blitt kontaktet av flere frustrerte innbyggere som opplever betydelige problemer med parkeringen ved sykehuset i Harstad. Dette er også omtalt i flere artikler i media.

Etter at UNN tok i bruk et nytt parkeringsområde i forbindelse med det nye Helsehuset til Harstad kommune var ferdig, er antallet tilgjengelige plasser redusert til rundt 60, inkludert fire for personer med funksjonsnedsettelse. Dette er færre plasser enn tidligere. Situasjonen forverres ytterligere vinterstid når snø reduserer kapasiteten ytterligere.

Pasienter og pårørende forteller at de må kjøre i ring for å finne parkering. Enkelte må parkere langt unna sykehuset.

God tilgjengelighet til sykehus er avgjørende for et likeverdig helsetilbud. Situasjonen som beskrives, rammer særlig eldre, personer med funksjonsnedsettelse, pasienter med akutte behov og pårørende i krevende situasjoner. Det fremstår derfor nødvendig at staten, som eier av de regionale helseforetakene, bidrar til å igangsette tiltak for å sikre at pasienter kommer seg trygt og forutsigbart til behandling, og for pårørende som skal besøke noen av sine kjære som får hjelp på sykehuset.

Svar:

Helse- og omsorgsdepartementet har henvendt seg til Helse Nord RHF for å få en orientering om saken, og hvilke tiltak de mener bør iverksettes for å håndtere de utfordringene som representanten Eilertsen peker på.

Høsten 2025 reetablerte og oppgraderte Universitetssykehuset Nord-Norge HF, Harstad (UNN Harstad) hovedparkeringsplassen for pasienter og besøkende. Dette medførte en endring fra 72 p-plasser (hvorav to plasser til forflytningshemmede), til 64 p-plasser (hvorav fire plasser for forflytningshemmede). I tillegg har UNN Harstad parkering for pasienter og ansatte på andre anviste områder.

UNN har fått tilbakemeldinger fra pasienter og besøkende om at det i vinter har vært utfordrende å finne

plass for parkering. Dette er en krevende og beklagelig situasjon, som også berører sykehusets aktivitet med forsinkelser til timeavtaler. Drifts- og eiendomssenteret ved UNN har i uke 8 og 9 kartlagt parkeringssituasjonen. Samtidig er det jobbet med tiltak på kort sikt for å øke antall p-plasser for besøkende, samt vurdert et tydeligere skille på parkering for ansatte og pasienter/besøkende.

På grunnlag av kartleggingen vil UNN Harstad fra og med uke 11 i 2026 øke antall plasser for pasienter og besøkende til Barne- og ungdomspsykiatrisk senter og Voksenpsykiatrisk senter. I tillegg skal antall p-plasser for besøkende rett ovenfor hovedparkeringsplassen økes. Beslutning om antall plasser vil foreligge i uke 10.

UNN Harstad erfarer at kapasitetsbristen er størst midt på dagen, og at problemet har økt etter at kommunens nye helsehus åpnet for fullt i november 2025. UNN Harstad vil gå i dialog med Harstad kommune for å vurdere om det er tiltak som kan iverksettes i fellesskap.

SPØRSMÅL NR. 1714

Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 2. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren leggje fram ei oppdatert liste over alvorlige ulykker og dødsulykker, fordelt pr. fylke og fordelt pr. ulykkespunkt/vegstrekning?

GRUNNGJEVING:

Utviklinga ang alvorlige ulykker og dødsulykker på norske vegar går i feil retning, og har dessverre auka siste året. Mykje av ulykkene er også på fylkesvegane.

Svar:

Tabellen under viser foreløpige tal på drepne og hardt skadde fordelt på fylke og vegtype for 2025:

	Riksveg	Fylkesveg	Annen veg	Sum
Agder	8	22	10	40
Akershus	18	50	13	81
Buskerud	12	16	6	34
Finnmark	10	3	1	14
Innlandet	29	38	16	83
Møre og Romsdal	7	16	14	37
Nordland	20	23	7	50
Oslo	17	0	50	67
Rogaland	9	36	21	66
Telemark	6	19	6	31
Troms	12	11	3	26
Trøndelag	12	21	5	38
Vestfold	3	19	6	28
Vestland	25	45	18	88
Østfold	7	18	6	31
Sum	195	337	182	714

I 2023 og 2024 var det om lag 670 drepne og hardt skadde per år. I 2025 var det ein auke med om lag 40-50 drepne og hardt skadde, til 714. Det er ingen fylke som peikar seg særskilt ut da auken er spreidd utover heile landet. Tala for 2025 kan bli endra noko, særleg på grunn av etterslep i rapportering av hardt skadde. Tala blir ikkje endelege før i slutten av mai 2026.

Statens vegvesen har arbeidd systematisk gjennom mange år med å fjerne punkt på vegnettet med mange alvorlege ulukker. Statens vegvesen prioriterer midlar til trafikktryggleiksinvesteringar basert på risiko, det vil seie at midlane blir brukt der dei forventar størst effekt av infrastrukturetiltak.

Tabellen under viser drepne og hardt skadde (foreløpige tal) fordelt på fylke og vegar i 2025. Det er viktig å påpeike at dei ulike vegane har stor forskjell i lengde og trafikkmengd.

Fylke	Veg	Sum drepne og hardt skadde
Agder	EV18	2
Agder	EV39	4
Agder	FV3488	1
Agder	FV3600	1
Agder	FV3720	1
Agder	FV403	1
Agder	FV404	1
Agder	FV405	1
Agder	FV4078	1
Agder	FV410	1
Agder	FV415	1
Agder	FV4194	1
Agder	FV420	2

Agder	FV4220	1
Agder	FV4224	1
Agder	FV4236	1
Agder	FV43	2
Agder	FV454	2
Agder	FV471	2
Agder	FV482	1
Agder	KV14350	1
Agder	KV14630	1
Agder	KV4675	1
Agder	KV55136	1
Agder	PV-Ukjent	1
Agder	RV9	2
Agder	Ukjent	5
Akershus	EA18	1
Akershus	EV134	3
Akershus	EV16	5
Akershus	EV18	2
Akershus	EV6	3
Akershus	FV115	1
Akershus	FV120	3
Akershus	FV1386	2
Akershus	FV1398	1
Akershus	FV1440	1
Akershus	FV1481	1
Akershus	FV1496	2
Akershus	FV1504	1
Akershus	FV1515	1
Akershus	FV152	1
Akershus	FV1523	1
Akershus	FV1536	1
Akershus	FV1542	1
Akershus	FV1544	1
Akershus	FV1549	1
Akershus	FV156	2
Akershus	FV1560	1
Akershus	FV1574	3
Akershus	FV1592	1
Akershus	FV1596	1
Akershus	FV1606	2
Akershus	FV161	1
Akershus	FV1621	2
Akershus	FV1628	1
Akershus	FV1634	1
Akershus	FV1640	1
Akershus	FV165	2
Akershus	FV168	1

Akershus	FV169	1
Akershus	FV170	1
Akershus	FV171	1
Akershus	FV172	1
Akershus	FV174	1
Akershus	FV177	1
Akershus	FV180	1
Akershus	FV241	1
Akershus	FV2684	2
Akershus	FV281	2
Akershus	KV1073	1
Akershus	KV1114	1
Akershus	KV1475	1
Akershus	KV21094	1
Akershus	KV3808	1
Akershus	KV4600	1
Akershus	KV6050	1
Akershus	KV8900	1
Akershus	PV-Ukjent	3
Akershus	PV2125	1
Akershus	RV159	1
Akershus	RV22	2
Akershus	RV4	1
Akershus	Ukjent	1
Buskerud	EV16	3
Buskerud	EV18	1
Buskerud	FV2752	1
Buskerud	FV2766	1
Buskerud	FV280	1
Buskerud	FV2822	1
Buskerud	FV283	3
Buskerud	FV2860	1
Buskerud	FV287	1
Buskerud	FV290	1
Buskerud	FV319	1
Buskerud	FV40	5
Buskerud	KV1151	1
Buskerud	KV1212	1
Buskerud	KV1237	1
Buskerud	KV6975	1
Buskerud	RV350	7
Buskerud	RV7	1
Buskerud	Ukjent	2
Finnmark	EV6	9
Finnmark	FV8850	1
Finnmark	FV888	1
Finnmark	FV98	1

Finnmark	KV6300	1
Finnmark	RV94	1
Innlandet	EV136	3
Innlandet	EV16	8
Innlandet	EV6	1
Innlandet	FV1820	1
Innlandet	FV1868	1
Innlandet	FV1890	1
Innlandet	FV198	1
Innlandet	FV206	1
Innlandet	FV210	3
Innlandet	FV215	1
Innlandet	FV216	1
Innlandet	FV2222	1
Innlandet	FV227	1
Innlandet	FV229	1
Innlandet	FV2306	1
Innlandet	FV2310	1
Innlandet	FV232	1
Innlandet	FV2324	1
Innlandet	FV2366	1
Innlandet	FV2388	1
Innlandet	FV24	1
Innlandet	FV2442	1
Innlandet	FV2446	1
Innlandet	FV246	1
Innlandet	FV2520	1
Innlandet	FV255	1
Innlandet	FV258	1
Innlandet	FV26	1
Innlandet	FV2600	1
Innlandet	FV30	3
Innlandet	FV33	5
Innlandet	FV34	1
Innlandet	FV51	1
Innlandet	KV1059	2
Innlandet	KV1070	1
Innlandet	KV2042	1
Innlandet	PV-Ukjent	2
Innlandet	PV96670	2
Innlandet	PV98364	1
Innlandet	PV98698	1
Innlandet	PV99354	1
Innlandet	RV15	4
Innlandet	RV2	6
Innlandet	RV25	1
Innlandet	RV3	6

Innlandet	SV-Ukjent	1
Innlandet	SV4	2
Innlandet	SV7	1
Innlandet	SV80	1
Møre og Romsdal	EV39	4
Møre og Romsdal	FV531	1
Møre og Romsdal	FV60	2
Møre og Romsdal	FV6050	1
Møre og Romsdal	FV61	1
Møre og Romsdal	FV6142	1
Møre og Romsdal	FV6192	1
Møre og Romsdal	FV63	1
Møre og Romsdal	FV64	3
Møre og Romsdal	FV653	1
Møre og Romsdal	FV659	1
Møre og Romsdal	FV662	2
Møre og Romsdal	FV680	1
Møre og Romsdal	FV-Ukjent	1
Møre og Romsdal	KV1039	1
Møre og Romsdal	KV1611	1
Møre og Romsdal	KV1730	2
Møre og Romsdal	KV4900	1
Møre og Romsdal	KV7056	1
Møre og Romsdal	KV7232	1
Møre og Romsdal	PV-Ukjent	2

Møre og Romsdal	PV98382	1
Møre og Romsdal	RV70	3
Møre og Romsdal	Ukjent	3
Nordland	EV10	8
Nordland	EV6	9
Nordland	FV17	8
Nordland	FV7224	1
Nordland	FV7318	1
Nordland	FV7572	1
Nordland	FV76	3
Nordland	FV7702	1
Nordland	FV810	1
Nordland	FV82	6
Nordland	FV821	1
Nordland	KV10700	1
Nordland	KV1100	1
Nordland	KV2100	1
Nordland	KV5018	1
Nordland	KV80009	1
Nordland	RA85	1
Nordland	RV80	2
Nordland	Ukjent	2
Oslo	EV18	2
Oslo	EV6	7
Oslo	KF99999	1
Oslo	KV10805	1
Oslo	KV10904	1
Oslo	KV10967	2
Oslo	KV10982	1
Oslo	KV11048	1
Oslo	KV11062	1
Oslo	KV11309	1
Oslo	KV11462	1
Oslo	KV11995	1
Oslo	KV12208	1
Oslo	KV12345	1
Oslo	KV12550	1
Oslo	KV12873	1
Oslo	KV13070	1
Oslo	KV13078	1
Oslo	KV13359	1
Oslo	KV13536	1
Oslo	KV13622	1
Oslo	KV13707	1

Oslo	KV13965	1
Oslo	KV14102	1
Oslo	KV14792	1
Oslo	KV14815	1
Oslo	KV15323	1
Oslo	KV155	2
Oslo	KV15670	1
Oslo	KV15742	1
Oslo	KV15816	1
Oslo	KV161	2
Oslo	KV16559	1
Oslo	KV16762	1
Oslo	KV17079	1
Oslo	KV17126	1
Oslo	KV17894	1
Oslo	KV17988	1
Oslo	KV18016	1
Oslo	KV18368	1
Oslo	KV21615	1
Oslo	KV4	1
Oslo	PV10430	1
Oslo	PV12232	1
Oslo	PV12613	1
Oslo	PV12910	1
Oslo	PV17327	1
Oslo	PV18639	1
Oslo	RV150	3
Oslo	RV162	1
Oslo	RV163	1
Oslo	RV4	3
Oslo	Ukjent	1
Rogaland	EV134	4
Rogaland	EV39	3
Rogaland	FV334	1
Rogaland	FV44	6
Rogaland	FV441	2
Rogaland	FV4427	1
Rogaland	FV4434	2
Rogaland	FV4452	1
Rogaland	FV4454	1
Rogaland	FV4484	1
Rogaland	FV4512	1
Rogaland	FV4526	1
Rogaland	FV4536	1
Rogaland	FV4598	1
Rogaland	FV46	1
Rogaland	FV47	2

Rogaland	FV4736	1
Rogaland	FV4808	1
Rogaland	FV4820	1
Rogaland	FV4826	1
Rogaland	FV4852	1
Rogaland	FV503	1
Rogaland	FV505	3
Rogaland	FV510	2
Rogaland	FV511	2
Rogaland	FV547	1
Rogaland	KV-Ukjent	1
Rogaland	KV1017	1
Rogaland	KV1125	1
Rogaland	KV1210	1
Rogaland	KV1232	1
Rogaland	KV1440	1
Rogaland	KV2025	1
Rogaland	KV2180	2
Rogaland	KV2234	1
Rogaland	KV24300	1
Rogaland	KV34200	1
Rogaland	KV4346	1
Rogaland	KV5030	1
Rogaland	KV5335	1
Rogaland	KV8056	1
Rogaland	PV-Ukjent	2
Rogaland	PV98526	1
Rogaland	PV98838	1
Rogaland	PV98896	1
Rogaland	RV426	1
Rogaland	RV509	1
Telemark	EV134	3
Telemark	EV18	2
Telemark	FV32	4
Telemark	FV3260	1
Telemark	FV3282	1
Telemark	FV3288	1
Telemark	FV3322	1
Telemark	FV3330	1
Telemark	FV3430	1
Telemark	FV351	1
Telemark	FV354	1
Telemark	FV359	2
Telemark	FV360	1
Telemark	FV37	3
Telemark	FV38	1
Telemark	KV1031	1

Telemark	KV87600	1
Telemark	KV96000	1
Telemark	PV5557	1
Telemark	PV96693	1
Telemark	RV36	1
Telemark	SV702	1
Troms	EV6	5
Troms	EV8	7
Troms	FV7754	1
Troms	FV825	1
Troms	FV848	2
Troms	FV8600	1
Troms	FV862	1
Troms	FV864	1
Troms	FV866	3
Troms	FV91	1
Troms	KV1007	1
Troms	PV98397	1
Troms	SV820	1
Trøndelag	EV14	2
Trøndelag	EV39	4
Trøndelag	EV6	5
Trøndelag	FV17	1
Trøndelag	FV6312	1
Trøndelag	FV6454	1
Trøndelag	FV6460	1
Trøndelag	FV6658	1
Trøndelag	FV6682	1
Trøndelag	FV6878	1
Trøndelag	FV6916	1
Trøndelag	FV705	3
Trøndelag	FV710	1
Trøndelag	FV714	4
Trøndelag	FV717	1
Trøndelag	FV720	1
Trøndelag	FV74	1
Trøndelag	FV770	1
Trøndelag	FV950	1
Trøndelag	KV1510	1
Trøndelag	KV5510	1
Trøndelag	KV8630	1
Trøndelag	PV99794	1
Trøndelag	RV706	1
Trøndelag	Ukjent	1
Vestfold	FV256	3
Vestfold	FV2962	1
Vestfold	FV2980	1

Vestfold	FV301	1
Vestfold	FV303	1
Vestfold	FV3030	1
Vestfold	FV3048	1
Vestfold	FV305	1
Vestfold	FV3052	1
Vestfold	FV3056	1
Vestfold	FV306	1
Vestfold	FV308	1
Vestfold	FV311	1
Vestfold	FV315	1
Vestfold	FV3160	1
Vestfold	FV35	2
Vestfold	KV-Ukjent	1
Vestfold	KV2158	1
Vestfold	KV23300	1
Vestfold	KV38200	1
Vestfold	PV-Ukjent	1
Vestfold	PV51213	1
Vestfold	RV19	2
Vestfold	RV400	1
Vestland	EV134	4
Vestland	EV16	3
Vestland	EV39	9
Vestland	FV258	1
Vestland	FV47	2
Vestland	FV48	1
Vestland	FV49	1
Vestland	FV500	2
Vestland	FV5132	1
Vestland	FV5154	1
Vestland	FV5158	1
Vestland	FV5186	1
Vestland	FV5198	1
Vestland	FV5216	1
Vestland	FV5246	1
Vestland	FV5268	1
Vestland	FV5286	1
Vestland	FV5304	1
Vestland	FV5318	1
Vestland	FV5332	1
Vestland	FV5338	1
Vestland	FV5390	2
Vestland	FV544	1
Vestland	FV5448	1
Vestland	FV545	1
Vestland	FV5464	1

Vestland	FV549	1
Vestland	FV55	1
Vestland	FV550	2
Vestland	FV557	1
Vestland	FV558	1
Vestland	FV5582	2
Vestland	FV560	1
Vestland	FV563	1
Vestland	FV565	1
Vestland	FV567	1
Vestland	FV570	1
Vestland	FV5742	1
Vestland	FV578	2
Vestland	FV582	1
Vestland	FV584	1
Vestland	FV610	1
Vestland	KV1063	1
Vestland	KV1128	1
Vestland	KV1750	1
Vestland	KV41	1
Vestland	KV4181	1
Vestland	KV46	2
Vestland	KV4628	1
Vestland	KV5752	1
Vestland	PV21177	1
Vestland	PV2809	1
Vestland	PV41170	1
Vestland	PV41650	1
Vestland	PV96456	1
Vestland	PV99042	1
Vestland	PV99608	1
Vestland	RV15	4
Vestland	RV5	2
Vestland	RV555	2
Vestland	RV7	1
Vestland	SV123	1
Vestland	Ukjent	1
Østfold	EV18	1
Østfold	EV6	2
Østfold	FV106	3
Østfold	FV108	3
Østfold	FV112	1
Østfold	FV115	1
Østfold	FV1156	1
Østfold	FV1158	1
Østfold	FV117	1
Østfold	FV120	1

Østfold	FV128	1
Østfold	FV129	1
Østfold	FV1310	1
Østfold	FV220	1
Østfold	FV279	1
Østfold	FV381	1
Østfold	KV25800	1
Østfold	KV42300	1
Østfold	KV56650	1
Østfold	KV6570	1
Østfold	KV95575	1
Østfold	RV110	1
Østfold	RV19	1
Østfold	RV22	2

Østfold	SV49	1
---------	------	---

Forklaringar til tabellen:

E – Europaveg

R – Riksveg

F – Fylkesveg

K – Kommunal veg

P – Privat veg

S – Skogsveg

Ukjent - Det er ikkje registrert kvar i fylket ulukka har skjedd

Når det står til dømes KV–ukjent veit Statens vegvesen ikkje kvar på det kommunale vegnettet i fylket at ulukka har skjedd

Eg vil også vise til månadleg statusoversikt for drepne og hardt skadde på Statens vegvesen sin heimeside: <https://www.vegvesen.no/fag/fokusomrader/trafiksikkerhet/ulykkesdata/utvikling-i-talet-pa-hardt-skadde/>

SPØRSMÅL NR. 1715

Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Frank Edvard Sve

Besvart 2. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan samferdselsministeren leggje fram ei oversikt over trafikkutviklinga for riksvegferjene, fordelt pr fylke, og pr samband målt i ÅDT og PBE, for 2024 og 2025?

GRUNNGJEVING:

Ferjetrafikken aukar over heile landet, og er ein viktig del av samferdsels systemet i landet.

Riksvegferjesamband	Sum PBE 2024	Sum PBE 2025	Endring i %	ÅDT (PBE) 2024	ÅDT (PBE) 2025
Østfold/Vestfold					
Rv. 19 Moss - Horten	4 100 245	4 144 386	1,08 %	11 234	11 354
Rogaland					
E39 Mortavika - Arsvågen	3 299 524	3 376 457	2,33 %	9 040	9 251
Rv. 13 Hjelmeland - Skipavik - Nesvik	494 605	497 326	0,55 %	1 355	1 363
Vestland					
E39 Halhjem - Sandvikvåg	2 244 951	2 381 917	6,10 %	6 151	6 526

Svar:

Ferjene er ein del av vegnettet og utgjer ein viktig del av transportsystemet. Trafikkutviklinga for riksvegferjesambanda mellom 2024 og 2025, målt i personbileiningar (PBE) og årsdøgntrafikk (ÅDT PBE), går fram av oversikta under. Statistikken er henta frå Ferjedatabanken.

E39 Anda - Lote	874 897	933 984	6,75 %	2 397	2 559
E39 Lavik - Oppedal	1 231 106	1 277 219	3,75 %	3 373	3 499
Rv. 13 Vangsnæs - Hella - Dragsvik	477 589	500 623	4,82 %	1 308	1 372
Rv. 5 Mannheller - Fodnes	1 408 181	1 459 505	3,64 %	3 858	3 999
Møre og Romsdal					
E39 Festøya - Solavågen	1 228 716	1 239 376	0,87 %	3 366	3 396
E39 Molde - Vestnes	1 865 509	1 928 062	3,35 %	5 111	5 282
Rv. 651 Folkestad–Volda	334 522	350 114	4,66 %	916	959
Trøndelag/Møre og Romsdal					
E39 Halså - Kanestråum	1 049 899	1 124 619	7,12 %	2 876	3 081
Nordland					
Rv. 80 Bodø - Værøy - Røst - Moskenes	199 649	205 463	2,91 %	547	563
Rv. 85 Bognes - Lødingen	439 543	457 302	4,04 %	1 204	1 253
Rv. 827 Drag - Kjøpsvik	221 752	219 710	-0,92 %	608	602
E6 Bognes - Skarberget	326 805	356 830	9,19 %	895	978
Total	19 797 492	20 452 894	3,31 %	54 240	56 035

SPØRSMÅL NR. 1716

Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Bent-Joachim Bentzen

Besvart 26. februar 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Viser til spørsmål 15:19 (2025-2026). I spørsmålet mitt viste jeg til strategien kyst til marked, hvor det ble en flertallsmerknad i forbindelse med behandlingen av NTP som også AP stilte seg bak. Statsråden viste i sitt svar til at oppfølgingen av strategien ville komme i budsjettokumentene fra regjeringen. I Prop. 1 s (2025-2026) er ikke strategien nevnt med et eneste ord.

I hvilken budsjettprop. vil statsråden komme tilbake til Stortinget med den konkrete oppfølgingen av flertallsmerkna den og strategien kyst til marked?

Svar:

Regjeringen har i Nasjonal transportplan 2025–2036, og i tidligere svar på spørsmål fra stortingsrepresentanten, redegjort for hvordan den vil legge til rette for effektiv, sikker og miljøvennlig transport av gods i hele landet, herunder enkelte tiltak for å utbedre farleder og fiskerihavner.

Gjennom å vri innsatsen fra store investeringsprosjekter til drift, vedlikehold og mindre investeringstiltak på eksisterende vei- og jernbaneinfrastruktur vil regjeringen bedre punktlighet på jernbanen, øke fremkommeligheten og sikkerheten i transportinfrastrukturen, samt gjøre den mer motstandsdyktighet mot klimaendringer. Et an-

net viktig tiltak vil være bruk av teknologi, som kan varsle og informere om alternative ruter. Dette bidrar til at infrastrukturen i større grad kan holdes åpen og gi sjømatnæringen og andre mer forutsigbarhet når de skal frakte sine varer ut i markedet. I tillegg gjennomføres tiltak for å utbedre farledene og fiskerihavnene.

Oppfølgingen av Nasjonal transportplan 2025–2036 skjer gjennom de årlige statsbudsjettene, og konkrete tiltak og prosjekter fremgår av de årlige proposisjonene. Ressursbruken det enkelte budsjettår må tilpasses det samlede økonomiske opplegget i statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 1717

Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug

Besvart 5. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Er statsråden kjent med at det er i ferd med å utvikle seg en praksis på norske sykehus der kroniske migrenepasienter tvinges til en behandlingspause med CGRP-hemmere - i strid med Stortingets vedtak fra 2022, og vil statsråden gi sykehusene klar beskjed om at Stortingets vedtak fremdeles gjelder?

BEGRUNNELSE:

Det vises til at det 1. april 2022 ble innført en tvungen behandlingspause for migrenepasienter på CGRP-hemmere. Dette innebar at alle pasienter med kronisk migrene måtte ta pause fra denne medisinen uten individuelle hensyn, selv om dette for mange av dem ville innebære tilbakekomst av sterke smerter. Stortinget reagerte på dette, og fattet 27. oktober 2022 et vedtak om at innstramming av reglene for å kunne få, samt beholde, individuell refusjon (blå resept) for CGRP-hemmere for migrenepasienter oppheves. Dette vedtaket innebærer at den enkelte legespesialist som behandler pasienten skal avgjøre når det er på sin plass å forsøke en behandlingspause, og sikrer en individuell vurdering.

Imidlertid har undertegnede blitt kjent med at det er i ferd med å etableres en praksis ved norske sykehus der alle migrenepasienter på CGRP-hemmere skal tvinges til å ta en pause på 3 måneder etter 1-2 år. Dette vil i mange tilfeller medføre grusomme smerter for pasientene som tas av en medisin som hjelper dem. Ifølge retningslinjer som er utformet er behandlingspausen et generelt krav, og ikke basert på en individuell vurdering av pasienten hos legespesialisten. Dette bryter retten som den enkelte pasient har til individuell vurdering.

Svar:

Mange pasienter med migrene vil oppleve at tilstanden varierer gjennom livet. Både nasjonale og internasjonale retningslinjer anbefaler derfor at det underveis i behandlingen gjøres vurderinger om pasienten fortsatt har nytte av forebyggende behandling.

Jeg har innhentet opplysninger fra de regionale helseforetakene om deres praksis. Ut fra svarene som jeg har mottatt så gjøres det individuelle vurderinger i alle regionene når behovet for fortsatt forebyggende behandling vurderes.

Det faglige grunnlaget kommer frem i følgende utdrag fra svarene fra de regionale helseforetakene

Helse Nord RHF:

«Nordlandssykehuset HF informerer om følgende praksis: Det foretas en individuell vurdering etter en periode med bruk av CGRP-hemmere, f.eks. 1-2 år. En slik individuell vurdering kan resultere i en behandlingspause, for å finne ut om dokumentert effekt og dermed behov for behandling fremdeles er til stede.»

«Også de andre HFene i regionen som Helse Nord RHF har mottatt innspill fra, poengterer at nåværende praksis støtter seg på individuell vurdering/dokumentert effekt av behandling.»

«Gjeldende praksis i Helse Nord støtter seg dermed på individuell vurdering/dokumentert effekt, og medfører ikke noen automatikk i at pasientene må gjennomføre en behandlingspause etter en gitt periode.»

Helse Midt-Norge RHF:

«Det er ikke praksis for at pasienter tvinges til behandlingspause fra CGRP-hemmere i helseforetakene i Helse Midt-Norge RHF.»

«Det er likevel viktig å poengtere at behandlingspause ved forebyggende migrenemedisin, inkludert CGRP-hemmere, er anerkjent medisinsk praksis når det skjer etter individuell vur-

dering. Det dreier seg ikke om en særregel for denne legemiddelgruppen.»

Helse Vest RHF:

«Helse Vest RHF har ikke opplysninger som tilsier at det er innført en tvungen behandlingspause i vår region slik beskrevet i spørsmålet fra Stortingsrepresentanten. Som beskrevet i svaret fra Helse Bergen er det imidlertid internasjonalt anbefalt at det gjøres individuelt tilpassede forsøk med behandlingspauser, men da etter dialog med pasienten og individuell vurdering.»

Helse Vest RHF har referert Helse Bergen HF i sitt svar:

«Migrene har et naturlig forløp der mange pasienter kan oppleve stabilisering av tilstanden. Samtidig vet vi at CGRP-hemmere har sterk placeboeffekt ved siden av den medisinske effekten. Dette tilsier at det er viktig å få evaluert om pasienter fortsatt har behov, for å unngå å videreføre unyttig behandling. I systematiske studier av behandlingspause ser man at ca. 1/3 av pasientene ikke trenger fortsatt behandling, og eventuell forverring skjer gradvis, og vanligvis ikke tilbake til tidligere nivå.»

Vi har derfor i våre interne forløp lagt inn en tentativ behandlingspause etter ca. 18-24 mnd. Dette er harmonisert med gjeldende europeiske retningslinjer European Headache Federation guideline on the use of monoclonal antibodies targeting the calcitonin gene related peptide pathway for migraine prevention ...»

Videre skriver de: «Beslutning om pause tas på individuelt grunnlag av behandlende lege, med bakgrunn i avdelingens felles interne forløp. Pausen kan også fravikes mht. plassering og varighet hvis særlige grunner tilsier dette. Vi har også rutiner som sikrer at pasienter som opplever forverring, får tilpasset sin oppfølging i henhold til dette. Pasientene får god muntlig og

skriftlig (vedlagt) informasjon både ved start av behandling og ved start av behandlingspause.»

Helse Sør-Øst RHF:

Helse Sør-Øst har hentet inn informasjon fra tre av sine helseforetak.

«Oslo universitetssykehus HF har organisert en egen gruppe av fagpersoner som arbeider med hodepine (...). Gruppen av spesialister i hodepineteamet har utarbeidet felles interne retningslinjer på flere problemstillinger, deriblant behandlingspauser ved forebyggende medikamenter ved migrene. For mer avansert behandling, som med CGRP-hemmere, er en slik behandlingspause i utgangspunktet en forutsetning for videre bruk.

Unntak fra interne retningslinjer gjøres ut fra individuelle hensyn hos den enkelte pasient og slike saker diskuteres i plenum i det ukentlige møte i hodepineteamet.»

«Akershus universitetssykehus HF pålegger ikke pasienter behandlingspause, men anbefaler over tid alltid en behandlingspause. Dette skjer i samråd med pasienten, og eventuelt tidspunkt/fase bestemmes også i samråd med pasienten. Det understrekes at denne praksisen ikke er bestemt ut fra økonomiske, ventelistebestemte eller andre praktiske forhold, men på basis av beste medisinske praksis.»

«Neurologisk avdeling, Drammen sykehus, utreder og behandler denne pasientgruppen på vegne av Vestre Viken HF. Helseforetaket bekrefter at individuell vurdering er ivarettatt i pasienttilbudet. Ved påvist effekt av behandling, gjør man sammen med pasienten en vurdering av behandlingspause for å kunne vurdere om behandling fortsatt er indisert. Tidspunkt for pausen er ikke låst i tid, og det gjennomføres bare etter avtale med pasientene.»

SPØRSMÅL NR. 1718

Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen

Besvart 3. mars 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid

Spørsmål:

Kan statsråden legge fram tall for hvordan aktiviteten ved statlige og private/ideelle sentre for foreldre og barn de siste to årene fordeler seg mellom døgnopphold, polikliniske tjenester og hjemmebaserte tiltak, samt opplysninger om gjennomsnittlig døgnpris ved statlige og ideelle sentre, og besvare dette i tabellform?

BEGRUNNELSE:

Døgnopphold ved sentre for foreldre og barn kan gi et mer helhetlig og presist vurderingsgrunnlag i saker der omsorgssituasjonen er særlig kompleks, og har stor betydning for sped- og småbarn. Det er indikasjoner på at aktiviteten ved enkelte sentre i økende grad er dreid mot polikliniske tjenester.

For å kunne vurdere konsekvensene av en slik utvikling, er det ønskelig med oversikt over faktisk aktivitetsfordeling, sett i sammenheng med kostnader. Sam-

menligninger mellom statlige og ideelle sentre må ta høyde for forskjeller i åpningstider, helge- og feriedrift og døgnberedskap. En fremstilling i tabellform vil gi Stortinget et bedre grunnlag for å vurdere både ressursbruk og konsekvenser for kvalitet og tilgjengelighet.

Svar:

Mitt departement har innhentet statistikk fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, som er ansvarlig for tilbudet staten gir i sentre for foreldre og barn gjennom Bufetat.

Tabellene under viser oppholdsdager fordelt på poliklinisk/hjemmebasert og døgnopphold. Antall oppholdsdager i hjemmebasert og poliklinisk tilbud er slått sammen, da det ikke er et skille på dette i rapporteringssystemene. Direktoratet opplyser imidlertid at hovedvekten av oppholdsdagene er hjemmebaserte, og at poliklinisk er lite brukt.

For de statlige sentrene er kostnad per oppholdsdag oppgitt samlet. Siden det er samme ressurser som benyttes til døgnopphold og hjemmebaserte/poliklinisk vil etterspørsel fra kommunene avgjøre hvor stor kapasitet det er på de ulike arenaer innenfor den samlede driftsrammen.

Kostnadene i statlige og private sentre er ikke direkte sammenlignbare. For de private inngår alle administrative kostnader, mens for de statlige sentrene er ikke regionledelse og sentral administrasjonen i Bufetat inkludert. I beregningen av kostnad per oppholdsdag for private sentre er det tatt utgangspunkt i de totale kostnadene, med leverandørens faktureringsgrunnlag som kilde. Dette inneholder også betaling for ubenyttede plasser der det er garanterte kjøp. Kostnadene for de private er beregnet ut fra avregningsperiode som går fra 1. november t.o.m. 31. oktober hvert år, mens det for statlige sentre er tatt utgangspunkt i 1.1. – 31.12.

Region	Statlige		2024				2025			
		Nævn senter	Antall dager døgnopphold	Antall dager poliklinisk/ hjemmesøstent	Sum oppholds- dager	Kostnad per oppholdsdag	Antall dager døgnopphold	Antall dager poliklinisk/ hjemmesøstent	Sum oppholds- dager	Kostnad per oppholdsdag
Øst	Berg, Mørungen		581	837	1 418	9 237	103	1 442	1 545	8 955
Øst	Seljeia		-	1 271	1 271	8 950	160	1 078	1 238	10
Øst	Gullhella		149	1 175	1 324	8 976	574	934	1 508	8 964
Sør	Bankeved		310	778	1 088	11 068	346	861	1 207	10 035
Sør	Vestfjell		217	956	1 173	22 654	371	676	1 047	8 764
Sør	Tokmark		1 452	965	2 417	8 838	1 802	445	2 247	7 063
Sør	Agder		299	848	1 147	24 460	203	758	961	14 054
Midt	Senter for foreldre og barn i Midt		424	799	1 223	13 772	623	979	1 602	12 290
Midt	Senter for foreldre og barn i Thordhøien		363	1 379	1 742	10 937	762	1 321	2 083	9 534
Vest	Foreldre - Senter for foreldre og barn				131	54 381			539	13 183
Vest	Region vest senter for foreldre og barn avd Snarømsveie				1 828	8 450			1 443	10 194
Vest	Strømmer - Senter for foreldre og barn				1 498	6 174			1 986	4 694
Nord	Sokkelen barne og familierenter		1 433	-	1 433	12 888	1 590		1 590	11 031

Private		2024					
Region	Navn sender	Antall dager dagsopphold	Antall dager politisk/ hjemmebasert	Sum oppholds- dager	Kostnad per oppholds- dag	Kostnad per oppholds- dag hjemmebasert/politisk	Kostnad per oppholdsdag, døgn og politisk/ hjemmebasert samlet
Midt/Nord	IBA Kres Agh	808	210	1 018	10 680	10 982	10 742
Vest	Cans.Suletrand Sehbelows	1 182	378	1 560	8 730	19 986	11 458
Øst/Nnmil/Sør	stiftelse	980		980	13 424		13 424

Private		2025					
Region	Navn sender	Antall dager dagsopphold	Antall dager politisk/ hjemmebasert	Sum oppholds- dager	Kostnad per oppholds- dag	Kostnad per oppholds- dag hjemmebasert/politisk	Kostnad per oppholdsdag, døgn og politisk/ hjemmebasert samlet
Midt/Nord	IBA Kres Agh	431	42	473	21 095	55 135	24 117
Vest	Cans.Suletrand Sehbelows	1 292	672	1 964	8 275	11 723	9 455
Øst/Nnmil/Sør	stiftelse	1 177		1 177	11 586		11 586

SPØRSMÅL NR. 1719**Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik****Besvart 3. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Bane NOR gjennomfører fra 25. februar til 1. april omfattende oppgraderingsarbeid på Sørlandsbanen mellom Kristiansand og Egersund, inkludert skinnebytte ved Egersund, Sira og Moi. Strekningen har ras- og skredutsatte partier som Drangsdalen.

Vil statsråden bidra til at Bane NOR prioriterer testing av teknologi for sanntidsdeteksjon av ras, skred og objekter i sporet som del av arbeidet?

BEGRUNNELSE:

Denne teknologien kan styrke sikkerheten på utsatte strekninger. Tidligere forslag om øremerkede midler ble ikke fulgt opp i muntlig spørretime, og Bane NOR har ansvaret for prioriteringer. Det pågående arbeidet gir en unik mulighet for et prøveprosjekt.

Svar:

Sikkerhet er alltid høyt prioritert på jernbanen. Denne regjeringen har prioritert høyt å ta vare på den infrastrukturen som vi har, og det gjør vi gjennom økte bevilgninger til drift, vedlikehold, fornying og mindre investeringer. Sikkerhet og miljø er blant de prioriterte områdene for mindre investeringer, og tiltak for flom- og skredsikring inngår i dette.

Behovet for skredsikring langs jernbanen er betydelig, og Bane NOR arbeider med å styrke sikkerheten på strekninger som er utsatt for skred, som for eksempel Drangsdalen. Teknologi blir en stadig viktigere del av arbeidet for å kunne oppdage skredhendelser tidligere, og dermed redusere risiko for alvorlige hendelser. Bane NOR utvikler og tester flere teknologiske løsninger som kan bidra til bedre overvåking av skredfare, og det planlegges blant annet et eget prøveprosjekt på Sørlandsbanen.

Bane NOR har ansvaret for å prioritere innsatsen knyttet til skredsikring ut fra vurderinger av behov og nytte, og jeg har tillit til at Bane NOR gjør dette på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1720**Innlevert 23. februar 2026 av stortingsrepresentant Tone Wilhelmsen Trøen****Besvart 3. mars 2026 av barne- og familieminister Lene Vågslid****Spørsmål:**

Kan statsråden legge fram en samlet nasjonal oversikt over alle Sentre for foreldre og barn i Norge, både statlige og private/ideelle, med opplysninger om antall plasser, faktisk belegg og beleggsprosent måned for måned de siste to årene, fordelt på aldersgruppene 0–3 år, 0–6 år, 0–12 år, og besvare dette i tabellform?

BEGRUNNELSE:

Barnevernsbarometeret 2025 viser økende bekymring for de mest sårbare barna, særlig sped- og småbarn, og at

mange familier med alvorlige utfordringer fanges opp for sent. Samtidig er det godt dokumentert at tidlig innsats gir de beste resultatene for både barn, foreldre og samfunn. Sentre for foreldre og barn har en særlig spisskompetanse på denne målgruppen og leverer døgnutredninger og tverrfaglig oppfølging som gir et avgjørende beslutningsgrunnlag i komplekse barnevernssaker og styrker rettssikkerheten. Nå kommer det tydelige signaler om en nedbygging av kapasitet og at avtaler ikke videreføres, for eksempel legges nå Crux Solstrand i Haugesund ned. Da mister man ikke bare plasser, men også fagmiljøer som det tar lang tid og betydelige ressurser å bygge opp igjen.

Svar:

Mitt departement har innhentet statistikk fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, som er ansvarlig for tilbudet staten gir i sentre for foreldre og barn gjennom Bufetat.

Tabellen under viser fordeling av antall plasser i statlige sentre og rammeavtaleplasser i ideelle sentre. Antall plasser for statlige sentre er med utgangspunkt i antall døgnplasser. Siden det er samme ressurser som benyttes til døgnopphold og hjemmebaserte/poliklinisk vil etter-spørsmål fra kommunene avgjøre hvor stor kapasitet det er på de ulike arenaer. Direktoratet opplyser at det generelt er usikkerhet rundt datakvaliteten. Direktoratet har ikke belegget for statlige sentre i region Sør for 2024.

I tabellen er det vist andel barn i de ulike målgruppene per region, og per leverandør. Beleggsprosenten er ut fra totale antall plasser, da tilbudet i sentrene ikke er låst til/dimensjonert ut fra aldersgrupper.

Kapasitetsutnyttelse i statlige sentre er beregnet ut fra antall barn, og ikke per familie, da dette er registre-

ringsgrunnlaget. Det betyr at for en familie med 2 barn vil en plass bli belagt med 200 % i perioden familien oppholder seg på senteret. Det gjør at kapasitetsutnyttelsen kan fremstå noe høyere enn faktisk kapasitetsutnyttelse.

Kapasitetsutnyttelse hos private er beregnet ut fra antallet avtalte plasser. Dette beregnes ut fra systemet for kommunenes egenandel, der ett barn med en forelder teller en plass, mens to foreldre med ett barn teller 1,5 plasser og for hvert øvrige barn legges det til 0,5 plasser.

Hos private er antall polikliniske/hjemmebaserte plasser gitt med utgangspunkt i avtalt antall utredninger løpende til enhver tid. Det er kontraktsfestet at utredningstiden skal være 6 uker, slik at en poliklinisk plass utgjør i snitt 8,7 utredninger per år. I tabellen er døgn og poliklinisk behandling slått sammen.

Grunnlaget for beregning av kapasitetsutnyttelse er altså ulikt mellom statlige og private sentre, og ikke direkte sammenlignbart. Direktoratet har ikke beregninger av kapasitetsutnyttelse per måned.

		2024				2025			
Statlige sentre, region	Antall døgnplasser	Andel barn 0-3 år	Andel barn 4-6 år	Andel barn 7-12 år	Beleggsprosent 2024	Andel barn 0-3 år	Andel barn 4-6 år	Andel barn 7-12 år	Beleggsprosent 2025
Øst	18	91 %	9 %	0 %	61 %	79 %	21 %	0 %	61 %
Sør	12	66 %	33 %	1 %		81 %	16 %	3 %	82 %
Vest	13	88 %	9 %	2 %	72 %	70 %	23 %	5 %	83 %
Midt	12	73 %	27 %	0 %	68 %	79 %	18 %	3 %	93 %
Nord	4	66 %	34 %	0 %	93 %	78 %	22 %	0 %	109 %
Bufetat	59	77 %	22 %	1 %		77 %	20 %	2 %	81 %
		2024				2025			
Leverandør	Antall plasser	Andel barn 0-3 år	Andel barn 4-6 år	Andel barn 7-12 år	Beleggsprosent 2024	Andel barn 0-3 år	Andel barn 4-6 år	Andel barn 7-12 år	Beleggsprosent 2025
Aglo	3 døgn, 4 polikliniske	100 %	0 %	0 %	40 %	78 %	22 %	0 %	19 %
Crux	4 døgn, 6 polikliniske	69 %	31 %	0 %	43 %	72 %	23 %	5 %	54 %
Sebbelow	6 døgn og 0,5 uten garanti	86 %	14 %	0 %	45 %	83 %	17 %	0 %	54 %

SPØRSMÅL NR. 1721

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Morgan Langfeldt

Besvart 3. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Vil statsråden gjennomgå beslutningsgrunnlaget og prosessen i Vestre Viken HF for nedleggelsen av urologitilbudet ved Ringerike sykehus, herunder om kravene til faglig involvering og partssamarbeid er fulgt, og hvordan vil regjeringen sikre at lokalsykehus som Ringerike ikke gradvis tappes for funksjoner til ulempe for pasienter i distriktene?

BEGRUNNELSE:

I Vestre Viken HF er det nylig vedtatt å legge ned urologitilbudet ved Ringerike sykehus og samle fagområdet ved Bærum og Drammen sykehus.

Tillitsvalgte ved Ringerike sykehus har uttrykt sterk bekymring for både prosessen og konsekvensene av vedtaket. De peker blant annet på at sentrale fagpersoner ved Ringerike i liten grad har vært involvert, at partssamarbeidet ikke har oppfylt forutsetningene i arbeidsmiljøloven og hovedavtalen, og at viktige alternative modeller – som ville opprettholdt poliklinikk og dagkirurgi i distriktet – ikke er reelt vurdert.

Tillitsvalgte og ansatte mener beslutningen vil gi pasienter i store deler av Buskerud betydelig lengre reisevei, med særlig stor belastning for eldre og syke pasienter i distriktene Hallingdal og Numedal.

Det pekes også på at reisekostnader er kraftig undervurdert, og at Vestre Viken allerede må investere i ombygging og økte bemanningskostnader i Bærum som overstiger summene som ville vært nødvendige for å opprettholde et lokalt tilbud.

Lokale fagmiljøer frykter at dette er starten på en bredere sentraliseringsprosess som kan svekke Ringerike sykehus ytterligere.

Svar:

For å kunne opplyse denne aktuelle saken på en god måte så har Helse- og omsorgsdepartementet innhentet opplysninger fra Helse Sør-Øst RHF, som igjen har innhentet informasjon fra Vestre Viken HF.

Vestre Viken HF opplyser at de over flere år har hatt utfordringer med å rekruttere og beholde urologer ved Ringerike sykehus. Fagmiljøet har vært lite og sårbart og det har i perioder, helt eller delvis, vært drevet av vikarer. Kontinuiteten i pasientbehandlingen har derfor vært utfordrende. Som et annet bakteppe for dagens situasjon

vises det til at utdanningsstatus innenfor urologi for hele Vestre Viken HF har vært truet, etter at læringsarenaen ved Ringerike sykehus ble underkjent etter besøk fra spesialistkomiteen i urologi høsten 2024. Dette skjedde på bakgrunn av blant annet manglende supervisering av LIS-leger og felles undervisning. Det ble derfor iverksatt hastetiltak for å kunne beholde utdanningsstatus, og besluttet overflytting fra Ringerike sykehus til Bærum sykehus. Det ble da gjennomført risikovurdering og drøfting med tillitsvalgte og verneombud – og lagt en plan for å utarbeide en helhetlig utdanningsplan for urologi.

Utfordringene rundt ivaretagelse av urologitilbudet ved Ringerike sykehus og Bærum sykehus skal ha tiltatt ytterligere i første halvår 2025 grunnet stort arbeidspress, høyt sykefravær og vakanser. Det ble gjort en ny risikovurdering av situasjonen i mars 2025, og flere strakstiltak ble iverksatt. I mai 2025 ble det satt ned et mandat for å se på det helhetlige tilbudet innenfor urologi i Vestre Viken HF, hvor det fremgår at en arbeidsgruppe skulle:

«Utrede endret organisering av urologi hvor Vestre Viken helseforetak ses som en helhet. Endret organisering må legge til rette for at foretaket skal ha et godt og robust fagmiljø som kan tilby likeverdige og stabile tjenester på tvers av ulike lokasjoner, og sikre at vi kan utdanne, rekruttere og beholde dyktige leger.»

Arbeidsgruppen leverte sin rapport i november 2025 hvor tre ulike modeller var utredet, og hvor konsekvensene av hver modell ble risikovurdert. Drøftingsmøte ble gjennomført med foretakstillitsvalgte og foretaksverneombud i forkant av beslutning som ble gjort i helseforetakets ledermøte 16. januar i år. Da ble ny organisasjonsmodell for urologi i Vestre Viken HF besluttet, hvor urologi altså samles ved Drammen sykehus og ved Bærum sykehus. Det ble også vedtatt å etablere et gjennomføringssprosjekt, hvor det er tydelig vektlagt at gjeldende regler for omstilling skal følges i prosessen.

Som arbeidsgiver har Vestre Viken HF vært opp-tatt av at helseforetaket skal ha et helhetlig og likeverdig pasienttilbud og at fremtidig organisering innenfor urologi skal legge til rette for robuste og bærekraftige fagmiljø som sikrer mengdetrening og god kvalitetsutvikling både for urologer, utdanningskandidater i urologi og annet helsepersonell.

Vestre Viken HF sin vurdering er at gjeldende regler og overenskomster for medvirkning er fulgt i dette arbeidet. Foretakstillitsvalgte og foretaksverneombud har vært med i styringsgruppen, og lokale tillitsvalgte og verneombud har vært invitert og deltatt i risikovurdering av

de ulike modellene som har vært utredet. Det har dessuten vært gjennomført drøfting før beslutning. Vestre Viken HF opplyser at de parallelt med denne beslutningen er i gang med å se på hvordan ulike pasienttilbud er ivaretatt i hele helseforetaket. De ønsker å styrke både Ringerike sykehus og Kongsberg sykehus og vil se på annen aktivitet som kan etableres når den urologiske aktiviteten flyttes.

Jeg vil avslutningsvis understreke at jeg forventer og legger til grunn at lokalsykehusene kan spille en enda mer sentral rolle i fremtidens helsetjenester. Utviklingen og ulike utfordringer som oppleves i spesialisthelsetjenesten, innebærer at det vil være behov for omstillinger og driftsmessige justeringer. Samtidig kan det være aktuelt å legge nye og endrede tilbud til dagens lokalsykehus.

SPØRSMÅL NR. 1722

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen

Besvart 6. mars 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Hva er fremdriften for avklaring av Nasjonalgalleriets bruk og kan vi igjen etablere et Glyptotek i bygningen?

BEGRUNNELSE:

Nasjonalgalleriet ble opprinnelig etablert som skulpturmuseum i midtbygningen.

Sparebankstiftelsen DNB og Nasjonalmuseet har laget to mulighetsstudier for drift i Nasjonalgalleriet. Første del 24.9.2020 og andre del 26.1.2022.

I første del av rapporten finner vi:

Nasjonalgalleriet er fredet og ble bygget som det første kunstmuseet i Norge og er i kraft av sin historie og funksjon av nasjonal betydning. Bygningen er uttrykk for en tydelig idé – den er et museumsobjekt i seg selv.

I fredningsvedtaket fra 2012 la Riksantikvaren til grunn at bygningen fortsatt skal være et visningssted for kunst: Nasjonalgalleriet er en viktig monumentalbygning med stor symbolverdi, som mange mennesker har et nært forhold til. Bygningen fra 1881 har vært vårt fremste utstillingssted for norsk kunst gjennom tidene. Flere sentrale kulturinstitusjoner ble etablert i første halvdel av 1800-tallet og fikk etter hvert egne bygninger i sentrum av hovedstaden. Nasjonalgalleriet var sammen med Kulturhistorisk museum (KHM), Nationaltheatret og Kunstindustrimuseet viktige investeringer da en ny nasjon skulle bygges etter 1814. Arkitekturen forteller viktige historier og er symbol for mer enn seg selv. Den er en del av fortellingen om Norge.

Nasjonalgalleriet ble opprinnelig etablert som skulpturmuseum i midtbygningen.

Det er ikke uten interesse å gjenskape hele eller deler av bygningen som et museum for skulptur. Et Glyptotek – som vi eksempelvis finner i København.

Da siste delrapport ble overlevert til daværende kultur- og likestillingsminister Anette Trettebergstuen (Ap), uttalte hun at regjeringen skulle finne en løsning i løpet av 2022.

På Nasjonalmuseets egne nettsider kan vi lese:

Framtidig bruk av Nasjonalgalleriet er uvis. Nasjonalmuseet si leigekontrakt gjekk ut 31. desember 2022. Bygget er eidd av Staten og blir forvalta av Statsbygg.

Svar:

Ingen ønsker at gamle, ærverdige bygninger skal stå tomme og vi ønsker å legge til rette for bruk av bygningen. Etter at Stiftelsen Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design flyttet ut og Nasjonalmuseet åpnet i 2022, har bygningen vært utleid i kortere perioder; Nordi (2023), KORO (2025), Stiftelsen Oslo Negativ (2025) og Stiftelsen Nobels fredssenter (2025). I en periode har bygningen stått tom på grunn av avklaring av fremtidig løsning for Nationaltheatret og påkrevde tekniske arbeider.

Det er avklart at bygningen ikke blir en del av ny løsning for Nationaltheatret. Neste steg vil være å vurdere om det er statlig behov for eiendommen. Den prosessen vil starte i nær fremtid. Jeg vil ikke legge noen konkrete føringer nå for hva bygningen skal brukes til.

Inntil fremtidig bruk av Nasjonalgalleriet er avklart, legger Statsbygg til rette for korttidsutleie av arealer i bygget. Planen er å ha på plass nye leietakere før sommeren 2026.

SPØRSMÅL NR. 1723**Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer****Besvart 5. mars 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Hvordan vurderer ministeren at ansatte i et statlig foretak som Statkraft kan få utbetalt om lag 40 millioner kroner for tradingvirksomhet i kraftmarkedet, samtidig som regjeringen har måtte etablere og finansiere omfattende prisregulerende ordninger mot kraftmarkedet - herunder fastprisordningen Norgespris til anslått kostnad på ca. 10 milliarder kroner p.a. - fordi markedsprisene i kraftmarkedet de siste årene har vært - og fremdeles er - altfor dyre og uforutsigbare for norske husholdninger og næringsliv å betjene?

BEGRUNNELSE:

Flere aviser har den siste uken skrevet om den best betalte direktøren i Statkraft, som i 2024 mottok 2,96 millioner pund, tilsvarende om lag 40,6 millioner kroner. I 2023 var tilsvarende godtgjørelse 2,72 millioner pund, tilsvarende om lag 35,7 millioner kroner.

Jeg bemerker at oppmerksomheten rundt bonusordningene allerede kom i 2022, da posten "andre ytelse" i konsernregnskapet tilsynelatende økte fra 920 millioner kroner til 2,26 milliarder kroner, i hovedsak som følge av det jeg har notert som "bonusutbetalinger". Jeg bemerker samtidig at selskapet senere har erkjent at ordningen kom ut av kontroll, og at de skulle sørge for endringer med virkning fra 1. januar 2023.

For 2024 har Statkraft like vel opplyst at samlede bonusutgifter innenfor "trading & origination" var 413 millioner kroner, at høyeste opptjente bonus for en ansatt trader i Norge var 15 millioner kroner, og at gjennomsnittlig bonus til ansatte tradere utenfor Norge var 2,3 millioner kroner. For 2025 bemerker jeg att på til det er opplyst at den største utbetalingen var 28,5 millioner kroner til en ansatt trader.

Statkraft er et norsk statsforetak og den mest sentrale aktøren i det norske kraftmarkedet. De siste årene har imidlertid markedet vært preget av ekstraordinære og uforutsigbare prisutslag og -variasjoner. I samme periode har regjeringen etablert og finansiert omfattende strømstøtteordninger. Fastprisordningen Norgespris er den siste, som ifølge kraftanalytikere kan koste staten over 10 milliarder kroner p.a.

I alt bes det det om statsrådets vurdering av om nivået på lønn, bonuser og godtgjørelser for ansatte i Statkraft i det hele tatt er forenlig med de overordnede sosiale målsettingene for energipolitikken, hensynet til

legitimitet og tillit i befolkningen til et statsforetak, og statens rolle som eier av dette statsforetaket, Statkraft, sett i sammenhengen med et markedsbasert kraftsystem med beviselig altfor uforutsigbare, ekstraordinære prisutslag og -variasjoner, og regjeringens nødvendige, omfattende, statlige, prisregulerende ordning for å sikre mer forutsigbare og håndterbare strømregninger for folk flest.

Svar:

Denne regjeringen er opptatt av moderasjon, og staten forventer at godtgjørelse og andre insentiver i selskapet fremmer oppnåelsen av selskapets og eiers mål. Moderasjon i godtgjørelser er viktig for å ivareta selskapenes langsiktige interesser. For høye godtgjørelsesnivåer kan svekke selskapenes omdømme dersom de bidrar til urimelige forskjeller internt i selskapene eller i samfunnet for øvrig. Samtidig er det viktig å balansere hensynet til moderasjon med behovet for å tiltrekke seg og beholde kompetanse og erfaring på relevant nivå. Jeg legger derfor til grunn at hensynet til moderasjon skal ivaretas innenfor rammen av konkurransedyktige betingelser.

Statens eierskap i Statkraft forvaltes innenfor rammene som fremgår av eierskapsmeldingen, jf. Meld. St. 6 (2022–2023), som fikk bred støtte i Stortinget. Statens mål som eier er høyest mulig avkastning over tid innenfor bærekraftige rammer. Det følger av selskapslovgivningen og eierskapsmeldingen at styret og ledelsen har ansvaret for forvaltningen av selskapet, herunder fastsettelse av nivået på godtgjørelser.

Åpenhet skaper forutsigbarhet og er viktig for at allmennheten skal ha tillit til at verdiene i det statlige eierskapet forvaltes på en god måte. Departementet som eier har oppfordret Statkraft til å utvise størst mulig åpenhet om sine bonusordninger. Her kan det være mange hensyn å ta, slik som personvern og konkurranseforhold. Det er styret som må gjøre vurderingene av graden av åpenhet selskapet kan utvise.

Som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet, offentliggjør Statkraft fra og med årsrapporten for 2024 blant annet samlet årlig bonusutbetaling, høyeste bonusopptjening for en enkelt medarbeider i Norge og gjennomsnittlig opptjening for ansatte utenfor Norge. Selskapet oppgir fra og med årsrapporten for 2024 også forholdet mellom høyeste totalutbetaling og medianlønnen i konsernet (godtgjørelsesgraden), som også gir innblikk i bonusordningene i selskapet.

Statkrafts handelsvirksomhet har de siste årene bidratt vesentlig til selskapets samlede resultater og utbytter til fellesskapet. Resultatene medførte imidlertid uforutsett høye bonusutbetalinger. Selskapet har tatt selvkritikk på dette og strammet inn ordningene med virkning fra 2023, noe vi har støttet.

Handelsvirksomhet innenfor energi er en spesialisert og konkurranseutsatt aktivitet, hvor resultatene i betydelig grad avhenger av de ansattes kompetanse og erfaring. Det er ikke uvanlig at spesialister i slik handelsvirksomhet har prestasjonsbaserte godtgjørelsesordninger, blant annet ut fra markedspraksis og konkurranseforhold.

Etter innstrammingene som Statkraft gjorde i sine ordninger, er det fortsatt slik at medarbeidere i denne

virksomheten som oppnår svært gode resultater, og dermed bidrar til selskapets verdiskaping, kan oppnå bonusutbetalinger på nivåer som i allmenn sammenheng er meget høye.

Det følger av eierskapsmeldingen at statlig eierskap ikke urettmessig skal medføre andre konkurransevilkår, verken fordeler eller ulemper, enn for selskaper uten statlig eierandel. Etter mitt syn bør også selskaper hvor staten er eier kunne tilby konkurransedyktige ordninger for å tiltrekke seg og beholde nødvendig spesialistkompetanse. I den sammenheng opplyser Statkraft at selskapet vurderer bonusordninger på dagens nivå som nødvendige for å kunne være konkurransedyktige.

SPØRSMÅL NR. 1724

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Lill Harriet Sandaune

Besvart 2. mars 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Vil statsråden sørge for økonomisk kompensasjon slik at fylkeskommunene settes i stand til å følge opp den utvidede retten til opplæring for elever med individuell plan, i tråd med lovens intensjon?

BEGRUNNELSE:

Da fullføringsretten ble innført i ny opplæringslov fra 1. august 2024, fikk alle elever rett til videregående opplæring frem til oppnådd sluttkompetanse. Retten omfatter også elever med individuell opplæringsplan (IOP). For denne elevgruppen innebærer lovendringen en utvidelse av retten til opplæring frem til det skoleåret eleven fyller 24 år, før retten eventuelt videreføres i voksenopplæringen.

Lovendringen innebærer økte forpliktelser for fylkeskommunene. Utvidelsen medfører behov for større kapasitet, flere ansatte og tilpasning av skolebygg og læringsarenaer. KS har estimert at endringene samlet kan påføre fylkeskommunene ekstra kostnader på om lag fire milliarder kroner. Det er ikke lagt inn særskilt kompensasjon for disse kostnadene, noe som gjør det svært krevende for fylkeskommunene å oppfylle de utvidede rettighetene i tråd med lovens intensjon.

Svar:

Fylkeskommunene har ansvar for videregående opplæring og staten bidrar til finansiering av dette gjennom rammefinansieringen til kommunesektoren. Utgifter til drift av videregående opplæring gjennom fylkeskommunene beløper seg til godt over 40 milliarder kroner årlig.

Regjeringen har som mål at flere skal fullføre videregående opplæring, og siden 2020 er det bevilget betydelige øremerkede midler til fylkeskommunene for å legge til rette for fullføringsretten i videregående opplæring. Dette var midler som hadde som formål å gi fylkeskommunene mulighet til å bruke tid for å tilrettelegge for innføringen av fullføringsretten. Dette inkluderer både tilskudd til fylkeskommunene i årene før fullføringsreformen, samt finansiering av nye rettigheter som kom med opplæringsloven som trådte i kraft 1. august 2024.

I årene 2021 til 2024 ble det bevilget om lag 300 mill. kroner årlig over Kunnskapsdepartementets budsjett til disse formålene. Da fullføringsretten ble iverksatt ble finansieringen beholdt som et øremerket tilskudd i 2025 og utgjorde 320 mill. kroner. I 2026 er tilskuddet videreført og innlemmet som en varig økning i rammefinansieringen til fylkeskommunene.

I tillegg har flere andre sentrale tiltak i Meld. St. 21 (2020-2021) Fullføringsreformen blitt innlemmet i og

økt rammetilskuddet til fylkeskommunene. Dette gjelder blant annet 189 mill. kroner til retten til yrkesfaglig rekvalifisering, samt tilskuddet til formidling og kvalifisering til flere læreplasser i fag- og yrkesopplæringen på 466 mill. kroner som også støtter opp om reformen.

Bakgrunnen for den økte finansieringen av fullføringsretten var at det ble lagt til grunn at flere ville benytte seg av en utvidet rett til videregående opplæring. Estimaten ble beregnet med utgangspunkt i hele elevbefolkningen, uansett behov. I tillegg ble det lagt til grunn at fullføringsretten gjelder alle, også ulike grupper elever med rett til individuelt tilrettelagt opplæring.

Jeg mener fullføringsretten er finansiert i tråd med de antatte kostnadene da Stortinget vedtok ny opplæringslov og i tråd med vanlig praksis ved innføring av nye rettigheter og plikter for kommunesektoren.

Innføringen av fullføringsretten innebærer at flere vil kunne bli lenger i videregående opplæring. Dette gjelder også alle grupper elever med rett til individuelt tilrettelagt opplæring. Dette har vært kjent siden 2019 da Kunnskapsdepartementet innledet en dialog med fylkeskommunene om en mulig fullføringsrett. I departemen-

tets forslag til ny opplæringslov, i Prop 57 L (2022-2023) punkt 40.2.4.2, ble det samtidig tydeliggjort at departementet ville følge med på utviklingen og vurdere om det er behov for endringer, dersom det viser seg at de foreslåtte utvidelsene har uheldige konsekvenser.

Høsten 2025 oppfattet jeg, i dialog med KS og fylkeskommunene, at flere fylkeskommuner det siste året nå har vurdert at dersom elever med særskilt store tilretteleggingsbehov blir værende lenger i videregående opplæring, kan det få større økonomiske konsekvenser for fylkeskommunene enn tidligere vurdert. Samtidig registrerer jeg at de økonomiske anslagene foreløpig er usikre og varierer mellom fylkeskommunene.

Jeg tar bekymringene fra KS og fylkeskommunene på alvor. Det er bakgrunnen for at mitt departement har tatt initiativ til å sette ned en felles arbeidsgruppe for å se på disse problemstillingene. Arbeidsgruppen består av representanter fra Kunnskapsdepartementet, KS og utvalgte fylkeskommuner og har som mål å få et bedre og omforent kunnskapsgrunnlag som utgangspunkt for videre arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1725

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Anna Molberg

Besvart 3. mars 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Hvilke vurderinger gjør regjeringen av at Domstoladministrasjonen har utarbeidet en bemanningsmodell som legger til grunn at dommere i snitt jobber 42 timer ukentlig og hvilke konsekvenser mener regjeringen dette kan få for saksbehandlingstider, restanser eller dommenes arbeidssituasjon?

BEGRUNNELSE:

Domstoladministrasjonen (DA) har utformet en ny modell for bemanning av landets tingretter. Modellen skal sikre «forsvarlig bemanning basert på kvalitet og effektivitet» og være et styringsverktøy for å bemanne tingrettene fra og med 2026. Hensikten er å fordele ressursene i domstolene bedre og likere. I DAs styrevedtak heter det at:

«For embetsdommere legges det til grunn en normal arbeidsuke på 42 timer».

DA har uttalt at vedtaket kun gjelder ressursfordelingen i domstolene – altså at domstolene skal bemannes i tråd med modellen – men at det ikke er krav om at dommerne faktisk arbeider i henhold til arbeidstiden i modellen. I praksis vil det med dagens ressurser og saksinngang føre til én av to situasjoner: Enten må dommerne arbeide mer, eller så vil saksbehandlingstiden og restansene øke.

Dommere ved landets ting- og lagmannsretter har tatt til motmæle mot DAs forslag, og hovedverneombudene ved domstolene ber DA omgjøre vedtaket ifølge en artikkel hos Rett24 18.februar 2026. Arbeidstidsundersøkelser i domstolene viser at dommere i snitt arbeider vesentlig mer enn en normalarbeidsuke i staten. Mange dommere jobber 50 timer i uken eller mer. Dommerne har reagert på at det også fremover planlegges med en drift av domstolene basert på at dommerne skal arbeide 42 timer i uken. I realiteten er dette en drift av domstolene med færre dommerressurser enn det som er behovet.

Svar:

Ressursfordelingen mellom domstolene er lagt til Domstoladministrasjonen, som en del av statens grunnlovfestede forpliktelse til å sikre en uavhengig administrasjon av domstolene.

Det følger av Grunnloven § 91 at statens myndigheter skal sikre en uavhengig administrasjon av domstolene. Administrasjonen av domstolene er lagt til Domstoladministrasjonen, jf. domstoloven § 33. Domstoladministrasjonen har myndighet til å fordele midler, og til å fastsette

mål og resultatkrav innenfor rammene fra Stortinget. I forarbeidene er det blant annet lagt til grunn at Domstoladministrasjonen – i den grad ikke annet er fastlagt gjennom Stortingets budsjettbehandling – foretar de nødvendige prioriteringer innenfor domstolene.

Det vises til Ot.prp. nr. 44 (2000–2001) Om lov om endringer i domstoloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling) punkt 1.6.

SPØRSMÅL NR. 1726

Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Tom Staahle

Besvart 4. mars 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hvordan vurderer finansministeren at rettssikkerheten er ivarettatt i denne ordningen, herunder opp mot Grunnloven § 98 om likebehandling og EMK P1-1 om vern av eiendom, når adgangen til å få fastsatt korrekt skattegrunnlag i praksis forutsetter privatfinansiert dokumentasjon?

BEGRUNNELSE:

Fra og med inntektsåret 2026 innfører staten en ny modell for fastsettelse av ligningsverdi på bolig, der verdien fastsettes ensidig av skattemyndighetene. Statistisk sentralbyrå dokumenterer i sitt notat "Modell for beregning av boligverdi" at for landet samlet avviker modellens beregnede boligverdi fra observert markedsverdi med mer enn 20 prosent for om lag én av fire boliger. Skattyter kan formelt endre ligningsverdien i skattemeldingen, men uten dokumentasjon på at den forhåndsfastsatte verdien er for høy, får endringen ingen rettsvirkning. Dokumentasjonskravet innebærer i praksis ofte kostnader til takst eller verdivurdering, samtidig som en for høy ligningsverdi gir umiddelbar økning i formuesskatten.

Eiendom Norge har pekt på at denne ordningen kan reise rettssikkerhetsmessige utfordringer, særlig fordi staten på forhånd vet at verdsettelsesmodellen gir betydelige individuelle avvik, samtidig som kostnaden og bevisbyrden ved å korrigere statens beregning i praksis legges på den enkelte skattyter.

Svar:

Jeg har tidligere svart på et tilsvarende spørsmål til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Hans Andreas Limi.

Skattepliktige formuesobjekter skal som hovedregel verdsettes til omsetningsverdien ved inntektsårets slutt. Boligeiendommer har siden 2010 blitt verdsatt etter en sjablongmodell fra Statistisk sentralbyrå (SSB) som beregner omsetningsverdi for boliger (boligmodellen). Regjeringen mener det er et gode at folk eier sin egen bolig. Primærboliger er derfor betydelig skjermet i formuesskatten gjennom verdsettelsesrabatter som gis på den beregnede omsetningsverdien. Verdsettelsesrabatten virker også som en første sikkerhet mot at primærboliger formuesbeskattes etter sin fulle verdi.

Det har over tid vært en svakhet i formuesskatten at særlig dyre boliger har vært undervurdert, mens andre boliger har vært tillagt for høy verdi. SSB har i notat 2025/10, som også spørsmålsstiller viser til, vist at beregnet verdi etter den tidligere modellen i gjennomsnitt avvek med mer enn 20 pst. fra faktisk markedsverdi for om lag én av fire boliger. Ved behandlingen av statsbudsjettet for 2022 fattet Stortinget et anmodningsvedtak om å «endre metoden for verdsetting av dyre boliger slik at verdsettingen bedre samsvarer med eiendommenes reelle markedsverdi».

SSB har, på oppdrag fra Finansdepartementet, revidert modellen for verdsettelse av boliger. Hovedendringen er at verdiene beregnes innenfor flere, geografisk mindre og likere områder enn tidligere. Dette gir tydelige

forbedringer i modellens treffsikkerhet, også for dyre boliger (SSB Notater 2023/3).

I statsbudsjettet for 2026 fulgte regjeringen opp anmodningsvedtaket med en oppdatert modell som bedre treffer boligens reelle verdi. Selv om søkelyset har vært på de dyre boligene, viser beregningene at også mange boliger får redusert verdi med den oppdaterte modellen.

SSB publiserte 23. januar oppdaterte beregninger som viser at den isolerte virkningen av endrete boligverdier var større enn antatt. Departementet ba SSB om å gjennomføre en beregning som også tar hensyn til de øvrige formuesskatteendringene i 2026-budsjettet, dvs. at bunnfradraget er økt til 1,9 mill. kroner og at innslagspunktet for den delen av boligens verdi som verdsettes med 70 pst., holdes uendret.

De oppdaterte anslagene viser at statens inntekter vil kunne bli 550 millioner kroner høyere enn det som var anslått i statsbudsjettet for 2026. Det betyr at forutsetningene regjeringen la til grunn for innføringen av den oppdaterte boligmodellen, er endret. De samlede inntektene fra formuesskatten skal ikke øke som følge av oppdatert verdsettelsesmodell.

Regjeringen har derfor nå varslet at vi vil fremme forslag i revidert nasjonalbudsjett (RNB) om å heve innslagspunktet for høy verdsetting av primærbolig fra 10 til 14 millioner kroner. Med forslaget vil om lag 98 pst. av landets primærboliger ha en formuesverdi på 25 pst.

av beregnet markedsverdi. For boliger med verdi over 14 millioner kroner vil formuesverdien være 70 pst. av beregnet markedsverdi bare for den delen som overstiger 14 millioner kroner.

Selv om en oppdatert modell er langt mer treffsikker enn den forrige, vil den aldri kunne treffe markedsverdiene i alle enkelttilfeller. Helt siden innføring av ny boligmodell i 2010 har skatteloven gitt anvisning på en sikkerhetsventil der skatteyder kan dokumentere omsetningsverdi hvis den er lavere enn beregnet verdi fra boligmodellen. Det er et viktig element i rettssikkerheten at skattytere kan få lagt til grunn en lavere, dokumentert verdi dersom modellen overvurderer verdien på boligen. I skattekortet kan boligeiere selv endre verdien i skattekortet til den markedsverdien de mener er riktig for sin bolig. Dagens dokumentasjonskrav innebærer ikke et krav om å innhente takst. Også annen relevant prisinformasjon, for eksempel prisvurdering fra eiendomsmegler eller dokumentasjon på oppnådd salgssum for den aktuelle eiendommen eller tilnærmet lik eiendom i samme område, vil kunne være tilstrekkelig. Formålet med dokumentasjonskravet er å sikre at formuesverdien fastsettes på et korrekt og forsvarlig grunnlag.

Regjeringen vil gjøre det enklere å benytte sikkerhetsventilen. Boligeiere kan fremover innhente dokumentasjon når som helst i inntektsåret, og bruke den som grunnlag for å få satt ned boligverdien i skattemeldingen.

SPØRSMÅL NR. 1727

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 4. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva vil det koste å innføre faste avganger hver halvtime fra kl. 06-23 på ferjesambandene Hella-Dragsvik, Hella-Vangsnes og Vangsnes-Dragsvik, og hvilke muligheter er det for endringer i rutetilbudet i dag?

BEGRUNNELSE:

Ferjetilbudet på trekantsambandet Hella-Dragsvik-Vangsnes har ulike rutetider gjennom året. I tillegg går det lang tid mellom hver avgang mange ganger i døgnet. Et bedre ferjetilbud og mer forutsigbare rutetider ville vært en stor fordel for både lokalbefolkning, reiseliv og næringsliv i hele regionen.

Svar:

Riksveiferjesambandet Vangsnes-Hella-Dragsvik består av strekningene Vangsnes-Hella, Hella-Dragsvik og Dragsvik-Vangsnes. Sambandet trafikkeres av to ferjer i vinterperioden oktober til april og med tre ferjer i sommerperioden mai til september. I sommerperioden er det vanligvis 30 minutter mellom avgangene i tidsrommet kl. 08.00 til kl. 20.00, sett bort i fra noen få avvik grunnet korresponderende bussruter. Dagens kontrakt om drift av sambandet går ut 2027, med mulighet for ett års forlengelse.

Min fagetat Statens vegvesen vurderer at de foreslåtte ruteendringene vil kunne innføres i innværende

kontraktperiode, men det vil kreve økt bruk av det tredje fartøyet som i dag kun benyttes i sommerperioden. I dag benyttes dette fartøyet som reservefartøy i flere samband/kontrakter i perioden oktober til april. Dersom fartøyet ikke skal fungerer som et seilende reservefartøy på Vangsnes-Hella-Dragsvik, må ferjeoperatør ha tilgang på et ekstra fartøy. Det er heftet usikkerhet ved tilgang og kostnad ved dette. En utvidelse av perioden med tre fartøy vil også medføre behov for økt bemanning hos ferjeoperatør.

For å oppnå fast frekvens hele året med 30 minutter mellom avgangene må det settes inn ett ekstra fartøy i perioden oktober til april. Foreløpige beregninger viser

at merkostnaden ved å sette inn et ekstra fartøy i denne perioden vil være rundt 50 millioner kroner i året. For å innføre faste avganger hver halvtime i tidsrommet kl. 06.00 til kl. 23.00, må åpningstiden til to av ferjene også utvides. Statens vegvesen vurderer at utvidelse av åpningstiden alene vil kunne koste rundt 12 millioner kroner i året. Til sammen vil innføring av faste avganger hver halvtime i tidsrommet kl. 06.00 til 23.00 kunne koste rundt 62 millioner kroner i året ut kontraktperioden.

Jeg viser til at driftskontrakten ikke har opsjon på helårsdrift med tre ferjer for sambandet Vangsnes-Hella-Dragsvik. Endelig løsning og beløp er derfor heftet med stor usikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 1728

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Harry Valderhaug

Besvart 4. mars 2026 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Hvordan følger Nærings- og fiskeridepartementet opp Stortingets ønske om et enhetlig, korrekt, og faglig forankret beregnings- og vurderingsgrunnlag for overlevelse for de ulike dyreartene i husdyrproduksjon, og hvordan sikrer statsråden at dette grunnlaget er tilpasset det biologiske risikobildet for hver dyreart, slik Stortinget har slått fast, og vil et tallfestet ambisjonsnivå for overlevelse gjelde for alt dyrehold?

BEGRUNNELSE:

Under behandlingen av Dyrevelferdsmeldingen våren 2025, sluttet et bredt flertall bestående av Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre seg til flertallsmerknader om at «det i norsk dyrehold bør være en udiskutabel ambisjon om å sikre så høy overlevelse som mulig for alle dyrearter i matproduksjon. Ambisjonen om høy overlevelse bør omfatte all husdyrproduksjon. For kunne å realisere dette må beregnings- og vurderingsgrunnlaget for overlevelse i de ulike produksjonsfasene være enhetlig, korrekt, faglig forankret og tilpasset det spesifikke biologiske risikobildet for hver dyreart».

Arbeiderpartiet, Høyre, Senterpartiet og Fremskrittspartiet mente også at «det er viktig at eventuelle nye krav til dyrehold vurderes nøye opp mot næringenes økonomiske bærekraft, og at det sikres en god balanse

mellom strenge velferdskrav og muligheten for fortsatt utvikling og lønnsom drift. Når det gjelder havbruk, vil dette flertallet særlig understreke at denne næringen spiller en viktig rolle for verdiskaping og sysselsetting langs kysten. God fiskehelse er avgjørende for velferden til akvatiske dyr, og det er viktig at tiltak for forbedret fiskevelferd tar hensyn til både biologiske, økonomiske og konkurransemessige faktorer». De samme partiene slo også fast at «det ikke er formålstjenlig å innføre en øvre grense for uakseptabel dødelighet».

Av dette følger det logisk at et tallfestet ambisjonsnivå for overlevelse, vil måtte gjelde alt dyrehold.

Sjømat Norge sendte for to måneder siden en henvendelse til Nærings- og Fiskeridepartementet (registrert mottatt 09.12.26) om mål for fiskedødelighet i havbruksnæringen, hvor de ber om avklaring på faktagrunnlaget for mål om overlevelse (dødelighet).

De siste 30 årene har havbruksnæringen sett en stabil og svakt nedadgående trend i tapstall. De to siste årene har overlevelsen gått ned med 15 % ifølge Veterinærinstituttets tall. Og i januar i år, ble det registrert de laveste tallene for antall døde fisk i anleggene siden minst 2018 og muligens enda lenger tilbake.

Svar:

Regjeringen har i dyrevelferdsmeldingen gitt uttrykk for en ambisjon om å sikre høyest mulig overlevelse for alle

produksjonsdyr fram til husdyrene skal slaktes. Jeg vil innledningsvis bemerke at jeg svarer på spørsmålet ut ifra mitt konstitusjonelle ansvar for akvatisk husdyr-produksjon (akvakultur).

Regjeringen slo i Meld. St. 8 (2024-2025) fast at det skal være en målsetting å få dødelighet ned mot fem prosent for alle fiskearter i akvakultur. Bakgrunnen for målsettingen er at regjeringen mener at dødeligheten for oppdrettsfisk har vært for høy over tid. Samtidig er det mange oppdrettere som klarer å holde dødeligheten lav også over tid. Det viser at muligheten for forbedringer er klart til stede. Jeg mener derfor at det er viktig å uttrykke en klar målsetting om høyere overlevelse for å sikre bedre dyrevelferd. En slik målsetting innebærer ikke et regulatorisk krav om at all akvakulturproduksjon skal oppnå en lavere dødelighet enn fem prosent innen en viss tid. Å uttrykke en slik målsetting innebærer heller ikke å innføre en øvre grense for akseptabel dødelighet, noe regjeringen i dyrevelferdsmeldingen mente ikke var formålstjenlig.

Å redusere dødeligheten vil kreve målrettet innsats fra den enkelte oppdretter. Regjeringen ønsker å stille klare krav til kontinuerlig forbedring hos den enkelte oppdretter. Vi har nå forslag til ny forskrift om styring av akvakultur på høring. Forslaget legger til rette for mer moderne og helhetlig risikostyring, og en kontinuerlig forbedring i alle deler av driften. Den nye forskriften skal også gi myndighetene et bedre verktøy for oppfølging av havbruksnæringen. Å sikre god dyrevelferd er næringsaktørens ansvar, og en forutsetning for en bærekraftig og konkurransedyktig havbruksnæring.

Sjømat Norge er i sitt brev til departementet opp tatt av om de anleggene som i dag oppnår lav dødelighet har ulik produksjonslengde, slaktevekt eller produksjonsstørrelse enn gjennomsnittet og hvor disse er plassert geografisk. Dette er interessante data for å vurdere om det

er noe spesielt som karakteriserer en produksjon med lav dødelighet. Samtidig mener jeg at den enkelte aktør bør ha god nok kunnskap om risikopunkter i egen produksjon til å stadig kunne ta bedre valg for dyrene de har ansvar for. Dyr som har det godt er ofte friske, og friske dyr er mer robuste.

Representanten peker på behovet for et enhetlig, korrekt og faglig forankret beregnings- og vurderingsgrunnlag. Som påpekt i dyrevelferdsmeldingen mener regjeringen at aktører som driver med produksjon av matfisk av laks i sjø, har mulighet for å oppnå målsettingen. Det er imidlertid rom for forbedring i hvordan næringen rapporterer inn sine tall til myndighetene. Å etablere hensiktsmessige rapporteringskrav vil derfor styrke forvaltningens datagrunnlag. Dette prioriterer jeg.

Jeg mener at det ikke er nødvendig med vitenskapelige beregninger for å uttrykke politiske målsettinger om bedre dyrevelferd. Vi har i dag god mulighet til å følge med på utviklingen i dødelighet for den største delen av norsk akvakulturproduksjon. Fiskeridirktoratet legger ut månedlige innrapporterte tapstall på sine nettsider på produksjonsområdenivå. Veterinær-instituttet og Havforskningsinstituttet har i en årrekke beregnet dødelighetstall i henholdsvis Fiskehelse rapporten og Risiko rapport for norsk fiskeoppdrett. Veterinærinstituttet har nå lansert applikasjonen «Laksetap» som viser interaktiv statistikk over tap og beregnet dødelighet for oppdrettet laksefisk i sjøfasen. Tallene oppdateres kvartalsvis gjennom året og kan inndeles geografisk, både på fylkesnivå og produksjonsområdenivå. Her kan man blant annet se at i Nordland fylke var det 25 prosent av de produksjons syklusene som ble fullført i 2025 som oppnådde en dødelighet under 6,5 prosent. Dette viser etter mitt syn at det er mulig å redusere dødeligheten.

SPØRSMÅL NR. 1729

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug

Besvart 3. mars 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at datasentre med mangelfulle sikkerhetstiltak etterlever gjeldende lovverk?

BEGRUNNELSE:

Ekomloven og datasenterforskriften stiller tydelige krav til sikkerhet og beredskap for datasenteroperatører i Norge. Sammen med bestemmelsene om registreringsplikt utgjør disse reglene den eneste reelle formen for regulering

norske myndigheter har overfor datasenternæringen som opererer på norsk territorium. Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) har hjemmel til å ilegge overtredelsesgebyr ved manglende etterlevelse. I en pressemelding 23. februar 2025 opplyser Nkom at et gjennomført tilsyn avdekker «store forskjeller innen digital sikkerhet hos datasentre i Norge.» Tilsynet viser særlig svakheter når det gjelder regelmessige sikkerhetsoppdateringer av servere og klienter, samt mangler i overvåkning og rapportering av uønskede hendelser. Det er samtidig verdt å merke at denne undersøkelsen er basert på 17 datasentres kartlegging av egen virksomhet. Nkom varsler at de vil utarbeide anbefalinger og veiledning for datasenteroperatører når det kommer til digital sikkerhet. Men nettopp fordi sikkerhetskravene er det eneste obligatoriske virkemidlet norske myndighetene har overfor denne næringen, er det helt avgjørende at disse reglene følges opp og håndheves på en effektiv måte.

Svar:

Sikkerhet i datasentre er avgjørende for nasjonal beredskap, samfunnssikkerhet og digital suverenitet. Regjeringen var derfor den første til å etablere et tydelig og forpliktende regelverk for datasentre. Gjennom dette regelverket

har jeg fått på plass krav til at datasenteroperatør skal tilby datasentertjenester med forsvarlig sikkerhet i fred, krise og krig. Kravene ble innført 1. januar 2025 og representerer en første regulering av datasenternæringen.

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) førte tilsyn høsten 2025 som et første steg for å kartlegge sikkerhetstilstanden. Tilsynsrapporten har fokus på modenheten i bransjen når det gjelder IKT-sikkerhet, den skal være en veileder for bransjen og legge grunnlaget for fremtidige tilsyn.

Ettersom regelverket er nytt for datasenternæringen foreligger det et behov for veiledning fra myndighetenes side. Det er allerede gjennomført muntlig veiledning for datasenternæringen, i tillegg til at det utarbeides skriftlig veiledningsmateriale.

Ekomloven gir Nkom hjemmel til å føre tilsyn med at datasentre har forsvarlig sikkerhet og at relevante og effektive sikkerhetstiltak implementeres. Dersom det foreligger brudd på kravene til forsvarlig sikkerhet vil Nkom kunne pålegge krav om retting, og eventuelt sanksjonere med overtredelsesgebyr. Nkom vil gjennomføre jevnlig tilsyn i datasenternæringen fremover, på lik linje med tilsyn i andre sektorer som faller innenfor mitt ansvarsområde.

SPØRSMÅL NR. 1730

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Mimir Kristjánsson

Besvart 4. mars 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Hvor mange jobber og har jobbet i Utdanningsdirektoratet?

BEGRUNNELSE:

Jeg ber om en tabell med antall årsverk i Utdanningsdirektoratet per år fra opprettelsen til i dag.

Svar:

Utdanningsdirektoratet (Udir) ble opprettet i 2004 og har siden den gangen fått en større portefølje som favner hele utdanningsløpet fra barnehage til videregående opplæring.

Nedenfor følger to tidsserier med tall for antall årsverk som viser trenden for utviklingen i antall årsverk for Udir. Det gjøres oppmerksom på at de to oversiktene har ulike kilder og ulik opprinnelse og at tallene dermed ikke er direkte sammenlignbare. Hverken SSB eller Sikt har tall fra 2015. Det var en omlegging i registerbruk dette året.

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk	Antall årsverk
160	219	238	246	270	258	261	287	299	305	302

Kilde; Sikt, Forvaltningsdatabasen, herunder kategori: Antall årsverk, alle lønnskategorier

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Avtalte årsverk	Avtalte årsverk	Avtalte årsverk	Avtalte årsverk	Avtalte årsverk	Avtalte årsverk	Avtalte årsverk	Avtalte årsverk	Avtalte årsverk	Avtalte årsverk
308	300	372	359	337	341	368	375	367	381

Kilde; SSB 12623: Antall ansatte i staten, herunder statistikkvariabelen «Avtalte årsverk».

Udir ble opprettet ved fusjon mellom det daværende Læringscenteret og Statped's sentrale administrasjon. Det ble samtidig overført en rekke oppgaver fra departementet, herunder for eksempel regelverks- og tilskuddsforvaltning, og med disse oppgavene fulgte også et antall ansatte fra departementet. I årene deretter har det vært en økning av antall årsverk med nye oppgaver/roller som ble lagt til direktoratet.

Den større økningen i 2017-2018 skyldes sammenhengslåingen med daværende Senter for IKT i utdanningen. En annen større økning i årsverk i 2021-2022 skyldes i hovedsak at Udir fra 1. januar 2022 fikk ansvaret for å føre nasjonalt økonomisk tilsyn med private barnehager. Det understrekes at tallene også svinger med andre forhold enn konkrete oppgaveendringer, herunder for eksempel turnover det konkrete året.

SPØRSMÅL NR. 1731

Innlevert 24. februar 2026 av stortingsrepresentant Ingrid Fiskaa

Besvart 6. mars 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Kva er det konkrete rettslege grunnlaget for at ein firebarnsfar frå Karmøy framleis er fridomsrøva ved Politets utlendingsinternat på Trandum, trass i at Borgarting lagmannsrett – som Oslo tingrett før – har kome til at utvisinga er ugyldig og i strid med EMK artikkel 8 (retten til familieliv), og vil statsråden ta initiativ til at han straks blir lauslaten og får koma heim til familien medan saka eventuelt blir vurdert vidare av forvaltninga?

GRUNNGJEVING:

Vedkomande er far til fire barn som alle er norske statsborgarar, og bur med kona si på Karmøy. Han vart pågripen heime, framfor familien, natt til 28. januar og sett på Trandum. Dette skjedde medan det framleis låg føre ei

pågåande rettsleg avklaring, og etter at saka over tid har vore gjenstand for omfattande vurderingar i både forvaltning og domstolar.

No har Borgarting lagmannsrett – for andre gong i rettssystemet – slått fast at utvising av firebarnsfaren vil vera uforholdsmessig overfor barna og innebera brot på Den europeiske menneskerettskonvensjonen artikkel 8. Dommen byggjer mellom anna på at utvising vil påføra barna «uvanleg store belastningar», og at kontakt over telefon og internett ikkje i tilstrekkeleg grad vil avdempa skadeverknadene av eit relasjonsbrot. Når domstolen har konkludert slik, reiser det alvorlege rettstryggleiks- og proporsjonalitetsspørsmål at han likevel blir halden internert.

Fridomsrøving er eitt av dei mest inngripande tiltaka staten kan nytta, og føreset eit tydeleg lovgrunnlag,

individuell og oppdatert vurdering av naudsyntheit, og at mildare tiltak ikkje er tilstrekkelege. I denne saka er det opplyst at Politiets utlendingsenhet (PU) ikkje vil sleppa han fri, at Utlendingsnemnda (UNE) vurderer vidare prosess, og at det samstundes har vore vanskeleg å få klåre svar og innsyn frå ansvarlege organ. Dette skapar uvisse for familien og forsterkar belastninga for barna, som allereie har vore gjennom langvarig uro.

På denne bakgrunnen er det nødvendig at statsråden klargjer kva heimel og vurderingar som ligg til grunn for fortsett internering, korleis omsynet til «barnets beste» og domstolen sine konklusjonar blir følgde opp i praksis,

og kva tiltak regjeringa vil setja i verk for å sikra at forvaltninga respekterer domstolskontroll og grunnleggjande rettstryggleik.

Svar:

Utlendingen ble i kjennelse fra Oslo tingrett 29. januar 2026 internert frem til 26. februar 2026 i medhold av utlendingsloven § 106 første ledd bokstav a og b. Borgarting lagmannsrett besluttet i kjennelse 4. mars 2026 at utlendingen kan holdes videre internert frem til 26. mars 2026. Lagmannsrettens kjennelse kan ankes.

SPØRSMÅL NR. 1732

Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Silje Hjemdal

Besvart 4. mars 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Hvordan vil statsråden sikre at ansatte ved Sjøkrigsskolen og Haakonvern fortsatt har tilgang på forutsigbare barnehageplasser tilpasset Forsvarets behov når Sjøsprøyten og Skårungen legges ned, og mener statsråden at avviklingen av spesielt Sjøsprøyten er i tråd med Forsvarets uttalte ambisjoner om en bedre familiepolitikk for å rekruttere og beholde personell?

BEGRUNNELSE:

Det er nylig kjent at Forsvarsbygg har sagt opp leieavtalen med Sjøsprøyten barnehage i Bergen med virkning fra 1. september 2027. Barnehagen, som har 62 plasser og prioriterer barn av Forsvarets ansatte, melder at de ikke har alternative lokaler og derfor må legge ned driften. Begrunnelsen fra Forsvarsbygg er at arealene trengs til "forsvarsformål" som ledd i forsvarsløftet.

Samtidig er det varslet kutt i kommunale barnehageplasser i Bergen, spesielt i Laksevåg bydel. Det gjelder også Skårungen barnehage på Haakonvern.

Undertegnende er blitt kontaktet av flere som nå er sterkt bekymret for hva nedleggelsen av spesielt Sjøsprøyten vil kunne bety og at det vil fjerne et viktig velferdstilbud som er skreddersydd for familier med foreldre i operativ tjeneste og turnus.

Svar:

Forsvaret øker sin aktivitet, noe som medfører større behov for bygg og areal på militære områder. Barnehagene Sjøsprøyten og Skårungen er lokalisert på arealer Forsvaret har alternativ bruk for. Forsvaret ser derfor behov for å avvikle de respektive leieavtalene.

Forsvaret opplyser at det i bergensområdet er god barnehagedekning, og det er rimelig å anta at forsvarsansattes barn vil få plass i andre lokale barnehager. Tilgang på barnehager er et kommunalt ansvar, og Forsvaret opplyser om konstruktiv dialog med Bergen kommune.

Jeg har forståelse for at avvikling av barnehageplasser er utfordrende for personell som har hatt et godt tilbud i nær tilknytning til arbeidsplassen. Jeg tror likevel det er forståelse for at den økte aktiviteten i Forsvaret må gis prioritet.

SPØRSMÅL NR. 1733**Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen****Besvart 4. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård****Spørsmål:**

Kan samferdselsministeren redegjøre for hvordan Statens vegvesen har vurdert risiko, kostnader og insentivstruktur i kontrakten for hydrogenferjene i Lofoten, herunder hvorfor dagbøtene er på et nivå som kan være lavere enn de kostnadsbesparelsene operatøren oppnår ved ikke å levere fartøyene i henhold til kontrakt?

BEGRUNNELSE:

Det er reist spørsmål i offentligheten om de økonomiske insentivene i kontrakten for hydrogenferjene i Lofoten. Etter det som er kjent, kan dagbøtene operatøren ilegges være betydelig lavere enn de besparelsene som følger av utsatt levering, både når det gjelder drivstoffkostnader og kapitalkostnader knyttet til nybygg. Dersom dette stemmer, kan kontraktsutformingen ha skapt en situasjon der manglende levering blir økonomisk gunstigere enn å oppfylle kontrakten. Det er også opplyst at verftskontrakt ble inngått lang tid etter tildeling, noe som kan ha bidratt til forsinkelsene. Saken reiser prinsipielle spørsmål om kontraktsforvaltning, statlige anskaffelser og bruk av offentlige midler. For å sikre tillit til styringen av store maritime nullutslippsprosjekter er det behov for en grundig redegjørelse fra regjeringen.

Svar:

Statens vegvesen signerte 20. januar 2022 en kontrakt med Torghatten Nord for drift av ferjesambandet Bodø–Røst–Værøy–Moskenes. Kontrakten løper i 15 år med opsjon på forlengelse i inntil ett år. Den omfatter drift med totalt fire fartøy: To hovedferjer (85 pst. hydrogendrevne) og to supplerings-/reservefartøy. Kontraktsoppstart var 1. oktober 2025. De nye hydrogenferjene er under bygging og forventes satt i trafikk rundt årsskifte 2026/2027.

Statens vegvesen utformer ferjedriftskontrakter med en insentivstruktur som skal gjøre det lønnsomt for operatøren å levere i henhold til kontrakten. Både risiko, kostnader og insentivvirkninger ble grundig vurdert under utarbeidelsen av denne kontrakten. For å sikre riktig risikofordeling og unngå uheldige økonomiske insentiver, er det inkludert en egen prisavslagsklausul. Klausulen gir oppdragsgiver (Statens vegvesen) rett til å kreve prisavslag dersom operatørens leveranse ikke oppfyller de kontraktsmessige forpliktelsene. Prisavslaget skal beregnes ut fra reduksjonen i tjenestens verdi som kontraktsbrud-

det medfører, og det skal minst tilsvare den besparelsen operatøren oppnår ved ikke å oppfylle kontrakten. Med andre ord vil ethvert kostnadsfortrinn operatøren eventuelt oppnår ved forsinket levering bli motvirket gjennom redusert vederlag. Dette er også en standardklausul i kontraktene som inngås for drift av riksveiferjesamband.

For det aktuelle sambandet, som krysser en krevende havstrekning med få alternative fartøy tilgjengelig, er det inntatt en klausul om døgntrekk i kontrakten. Kombinasjonen av døgntrekk og prisavslag skal sikre at det ikke blir økonomisk fordelaktig for operatøren å levere fartøyene forsinket. Kontrakten er dermed utformet slik at operatøren ikke skal ha økonomisk gevinst av å ikke oppfylle sine forpliktelser til avtalt tid.

Avslutningsvis vil jeg presisere at behandlingen av den konkrete forsinkelsen fortsatt pågår. Den faktiske økonomiske sanksjonen, som vil bli gjort gjeldende for manglende levering til avtalt oppstart, er under saksbehandling og er derfor ikke fastsatt.

SPØRSMÅL NR. 1734**Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 5. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvilke strakstiltak vil statsråden iverksette for å få ned tiden det tar for å få autorisasjon for bioingeniører utdannet i utlandet, ut over å vise til helsepersonellplan 2040?

BEGRUNNELSE:

Flere saker i Dagens Medisin har pekt på mangelen på bioingeniører, og Statistisk sentralbyrå beregner at Norge vil mangle 2400 bioingeniører i 2035. Bioingeniører utdannet i utlandet må ofte gjennom en eller flere praksisperioder for å gå autorisasjon for å jobbe i Norge, en prosess som kan være svært tidkrevende, og fører til at sårt tiltrengt kompetanse står ubrukt. Også Helsedirektoratet selv vil ha ned saksbehandlingstiden.

Ifølge Dagens Medisin var det i 2025 og 2024 127 søknader om autorisasjon for bioingeniører utdannet i utlandet, mens i 2023 var antallet 108. Fagforeningen NITO Bioingeniørfaglig institutt (BFI) frykter for pasientsikkerheten ved flere sykehus landet over. Bakgrunnen er at flere tillitsvalgte har gitt tilbakemelding om mangel på autorisert helsepersonell, og at det ansettes personell med andre utdanninger i bioingeniørstillinger. Flere av helseforetakene melder om at de har problemer med å rekruttere og beholde bioingeniører, blant andre klinikksjef ved Diagnostisk klinikk ved Nordlandssykehuset. Det bekreftes også av Helgelandssykehuset, Universitetssykehuset Nord-Norge og Finnmarkssykehuset.

OsloMet hadde inntil nylig en komplementerende utdanning med 90 plasser, som blant annet var ment for bioingeniører.

Fra sykehus, fagforeninger og utdanningsinstitusjoner har det blitt pekt på at det er behov for å få tilbake en komplementerende utdanning, få ned behandlingstiden i Helsedirektoratet og å vurdere nye måter å få bioingeniører med utdanning fra utlandet inn i norsk helsetjeneste på enn slik det er organisert i dag.

Statssekretær Karl Kristian Bekeng uttaler til Dagens Medisin 24. februar at praksisplass ikke er en rettighet for utenlandsutdannede. Men det er et stort behov for bioingeniører i Norge, så selv om det ikke er en rettighet å få praksisplass, vil det være av stor nytte for helsetjenesten både i kommuner og spesialisthelsetjenesten at vi har flere autoriserte bioingeniører i jobb i Norge.

Svar:

Jeg er enig med representanten Toppe i at det er viktig å legge til rette for rask godkjenning av utenlandsutdannet helsepersonell. Mangel på helsepersonell er en stor utfordring i helse- og omsorgstjenesten, og helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre land er arbeidskraft den norske helse- og omsorgstjenesten behøver. Bioingeniører med yrkeskvalifikasjoner fra andre land må ha norsk autorisasjon for å kunne utøve yrket selvstendig i Norge. Tildeling av autorisasjon skal bidra til å sikre at helsepersonell med en bestemt tittel har en bestemt type kompetanse.

Helsedirektoratet er godkjenningmyndighet for helsepersonell med yrkeskvalifikasjoner fra andre land. For bioingeniører med utdanning fra EU/EØS-området, må søker fremlegge kvalifikasjonsbevis som gir rett til å utøve yrket i et annet EU/EØS-land, for å få autorisasjon. Hvis det er vesentlige forskjeller i søkers utdanning sammenliknet med den norske utdanningen, eller hvis det er forskjeller i de lovregulerte yrkesaktivitetene som utføres av bioingeniører i Norge sammenliknet med bioingeniører i det aktuelle EU/EØS-landet, kan Helsedirektoratet pålegge søker å gjennomføre utlikningstiltak, eksempelvis en veiledet praksisperiode. Autorisasjon innvilges da hvis utlikningstiltaket gjennomføres og bestås.

For bioingeniører med utdanning fra utenfor EU/EØS-området (tredjeland), foretar Helsedirektoratet en vurdering av om vedkommende har bestått utenlandsk utdanning og eksamen som anerkjennes som jevn god med tilsvarende norsk utdanning og eksamen, eller om søkeren på annen måte kan dokumentere nødvendig kyndighet ved bestått eksamen i helsefaglig utdanning, og tilleggsutdanning eller yrkeserfaring. Hvis Helsedirektoratet vurderer at eventuelle manglende kvalifikasjoner kan veies opp for med noe ekstra praksis, kan søker få tilbud om en ny vurdering etter gjennomført praksis. Tilbudet om praksis til tredjelandsutdannede, gjelder altså søkere som i utgangspunktet får avslag på sin autorisasjonssøknad, men som gis en mulighet til å opparbeide nødvendig kyndighet. Dette åpner for godkjenning av flere bioingeniører med utdanning fra land utenfor EU/EØS. Hvis søkeren anses som jevn god eller å ha nødvendig kyndighet, må søker også gjennomføre tilleggskrav før autorisasjon kan innvilges: Norsk språk på nivå B2, og kurs i nasjonale fag. Disse tilleggskravene ble innført i 2017. Utlikningstiltak for EU/EØS-utdannet personell, og tilleggskrav for tredjelandsutdannede, bidrar til å sikre kvalitet

i godkjenningssprosessene, og kvalitet og pasientsikkerhet i tjenesten.

Jeg vil understreke at når kandidater søker om praksisplass i tjenesten, må tjenestens kapasitet for å ta imot og veilede utenlandsutdannede kandidater alltid vurderes opp mot tjenestens kapasitet til å utføre sine lovfestede hovedoppgaver, som blant annet er pasientbehandling og utdanning av helsepersonell.

Kompletterende utdanning gir flyktninger og innvandrere mulighet til å bygge på sin tidligere utdanning slik at de kan oppfylle kvalifikasjonskrav i Norge. OsloMet fikk tildelt 90 studieplasser til kompletterende utdanning innenfor lærer-, helse- og realfag og teknologi fra 2016. De mottok også utviklingsmidler til oppbygningen av utdanningene i perioden 2016–2021. Siden 2022 har det vært gjennomført kompletterende utdanning for bioingeniører med utdanning fra tredjeland som ikke vurderes å være jevn god med norsk utdanning. Det har kun vært seks uteksaminerte fra 2023 til våren 2025. Det er OsloMet selv, i god dialog med praksisfeltet og andre relevante aktører som Helsedirektoratet, som vurderer hvordan mid-

lene brukes best mulig for å utdanne kvalifisert personell på de ulike utdanningene. OsloMet har meldt at det ikke tas opp studenter til utdanningen i 2026.

Jeg arbeider kontinuerlig med å forbedre og effektivisere godkjenningssprosessene for utenlandsutdannet personell på en måte som best mulig ivaretar både hensynet til kvalitet og pasientsikkerhet i tjenesten, og hensynet til tilgang til arbeidskraft, i dialog med kunnskapsministeren. Jeg har derfor gitt Helsedirektoratet årlige oppdrag om forbedringer i godkjenningssprosessene, senest i 2025. De tidligere oppdragene har blant annet dreid seg om forbedringer i samarbeidet mellom Helsedirektoratet som godkjenningmyndighet og universitets- og høyskolesektoren som faglig rådgiver for Helsedirektoratet i godkjenningssprosessene.

Jeg er kjent med at Helsedirektoratet har som prioritert mål å korte ned saksbehandlingstid for godkjenning av utenlandsutdannet helsepersonell. I tillegg til ovennevnte tiltak, jobber Helsedirektoratet med digitaliseringstiltak for å effektivisere saksbehandlingen.

SPØRSMÅL NR. 1735

Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Svardal Bø

Besvart 4. mars 2026 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Hva vil statsråden gjøre helt konkret for å ta tak i utfordringene som har vært med hvalsafari i Nord-Norge?

BEGRUNNELSE:

Hvalsafari har de siste årene blitt en stadig viktigere del av reiselivet i Nord-Norge, og tiltrekker både norske og internasjonale besøkende. Likevel mangler det reguleringer som sikrer forsvarlig drift med hensyn til dyrevelferd. De etablerte aktørene har gått sammen om en «code of conduct» for å ivareta hvalene, men som NRK nylig viste på Dagsrevyen, er det langt fra alle som følger denne.

Hovedutfordringen er at mindre, raske båter jager hvalene for å komme nær eller dykke med dem, noe som både stresser dyrene og skaper problemer for lokale aktører. Presset på hvalene øker, og det er reell risiko for at opplevelsene skader dyrene.

Årets hvalsafarisesong i Tromsø har satt rekord i antall båter, og en ny sesong starter allerede i oktober. Det

er positivt at statsråden har vært i dialog med næringen, men det er også behov for konkrete grep for å sikre ansvarlig og bærekraftig hvalsafari allerede fra neste sesong. Blant annet har det vært diskutert mulighetene for å innføre en egen løyveordning, slik at både hvalene beskyttes og reiselivet kan videreutvikles på en trygg måte.

Svar:

Reiseliv er et satsingsområde som regjeringen prioriterer høyt. Målene for reiselivspolitikken er satt i veikartet for reiselivsnæringen. Regjeringen vil legge til rette for at reiselivet blir mer lønnsomt, grønnere og lokalt bærekraftig. Vi ønsker at reiselivsnæringen kan fortsette å vokse og skape verdier, men det er viktig at det skjer på en balansert måte, som hensyntar naturens og lokalsamfunnets tålegrenser.

Reiselivsaktivitet skal ivareta både dyrevelferd, bærekraft og hensynet til lokalsamfunn. Reiselivspolitik-

ken skal legge til rette for en slik utvikling, for bare slik kan reiselivsnæringen være en langsiktig næring.

Hvalsafari er blitt et attraktivt reiselivsprodukt i Nord-Norge, og det er mange som ønsker å oppleve hvalens jakt på sild på nært hold. Nærings- og fiskeridepartementet vedtok i 2019 en forskrift som regulerer deler av utøvelsen av hvalsafari i Norge. Denne stiller blant annet krav til at aktørene skal holde avstand til fartøy i fiske, og forbyr utøvelse som forstyrrer hvalen. Dette regelverket håndheves både av Sjøtjenesten og Kystvakten. Før starten av hver sesong holder Sjøtjenesten også informasjonsmøter med bransjen i samarbeid med Skatteetaten, LO og hvalforskere.

Fiskeridirektoratet har den siste tiden mottatt bekymringsmeldinger om hvordan hvalsafari til tider utøves, særlig i områder med pågående fiske. Dette kan svekke reiselivsnæringens omdømme, skape dårlige opplevelser for de besøkende, true dyrevelferden og gå ut over sikkerheten til både ansatte og gjester. Direktoratet har derfor gått ut med en presisering til næringen om å

følge regelverket som skal sikre både hensynet til hvalene og trygg gjennomføring av fisket.

Jeg er godt kjent med de utfordringene som har kommet med rask vekst i hvalsafariaktiviteten. Det synes klart at det er behov for et tydeligere regelverk for utøvelse av hvalsafari, og jeg vil gjennomgå dagens regelverk med sikte på å ha et bedre regelverk på plass til neste sesong.

Regjeringen vil legge til rette for en reiselivsnæring som er konkurransedyktig, har stadig lavere klima- og miljøavtrykk, respekterer naturens og lokalsamfunnets tålegrenser og bidrar til lønnsomme helårsarbeidsplasser og attraktive reisemål over hele landet. Regjeringen vil derfor også se på andre reguleringer av reiselivet for å sikre like konkurransevilkår, seriøsitet i bransjen og ordnede arbeidsvilkår, blant annet for det natur- og aktivitetsbaserte reiselivet. Her vil regjeringen legge stor vekt på bransjens egne innspill. Bakgrunnen er nettopp utfordringene som følger av rask vekst innen blant annet naturbaserte opplevelser.

SPØRSMÅL NR. 1736

Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Helene Røsholt

Besvart 4. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Når vil regjeringen fremme lovendringer for å følge opp vedtak 961 om henvisning til rådgivende enheter for rusaker, og hvordan vil regjeringen sikre fremdrift i forebyggings- og behandlingsreformen – herunder styrket helsekompetanse, nasjonalt rusforebyggende program for barn og unge og veiledende materiell – i lys av kuttene på nesten 450 millioner til kommunalt rusarbeid, 24 millioner til frisklivs-, lærings- og mestringstilbud og 82 millioner til program for folkehelsearbeid i kommunene?

BEGRUNNELSE:

Forebyggings- og behandlingsreformen (Meld. St. 5 (2024–2025)) varsler en betydelig styrking av forebygging, tidlig innsats, helsekompetanse og samhandling mellom tjenester. I forliket om del to vedtok Stortinget vedtak 961 om hjemmel for henvisning til rådgivende enheter for rusaker, men regjeringen har ennå ikke fulgt dette opp. Samtidig er det kuttet betydelige midler til kommunalt rusarbeid, frisklivs-, lærings- og mestringstilbud og folke-

helsearbeid – ordninger som skal bidra til å realisere reformens mål.

Svar:

Regjeringen la fram Forebyggings- og behandlingsreformen for rusfeltet, del I ([Meld. St. 5 \(2024–2025\)](#)) høsten 2024 og meldingen uttrykker regjeringens politikk på rusmiddelfeltet innen helse- og velferdssektoren. Gjennom reformen vil vi forebygge bedre og komme tidligere inn med god hjelp og oppfølging.

Oppfølging av vedtak 961, om henvisning til rådgivende enhet for rusaker, er under behandling i departementet, og regjeringen kommer tilbake til Stortinget på egnet måte. For framdrift og status på tiltak i Forebyggings- og behandlingsreformen viser jeg til for øvrig til omtaler i departementets budsjettramlegg, men opplyser om at det har vært aktivitet og igangsatt tiltak på alle reformens innsatsområder.

Kommunene kom betydelig styrket ut av budsjettforliket for 2026, med 3 milliarder i økte frie inntekter,

samtidig som om lag 600 millioner er endret fra tilskudd til frie inntekter. Til sammen ble det innlemmet øremerkede tilskudd tilsvarende mer enn 1,6 milliarder kroner. Kommunene skal først og fremst levere tjenester og ikke bruke tid på søknader og rapportering. Dette er altså ikke et kutt, men et grep for å styrke den nære velferden og å ha tillit til de folkevalgte og de ansatte i kommunene. Kommunene må få mulighet til å tilpasse tilbud, hjelp og støtte i sine tjenester til sine lokale forhold. Kommunene skal gi gode tjenester til alle sine innbyggere, og midlene som kommunene får skal også gå til å kommunalt rusarbeid. Det er tydeliggjort i rammebrevet til kommunene.

Innlemminger et svar på at norske kommuner lenge har påpekt at styringstrykket fra staten er for stort. Innlemmingen bygger på et viktig prinsipp om at det er kommunen selv som vurderer lokale behov og selv velger hvordan de ivaretar disse behovene.

Uavhengig av tilskudd har vi bevilget 13 mill. kroner til å etablere det Nasjonale rusmiddelforebyggende programmet representanten viser til. Programmet skal styrke kunnskapsformidling om rusmiddelbruk og kvalitetssikre verktøy og metodikk i henhold til internasjonale standarder. Videre skal programmet bidra til økt bruk av kunnskapsbaserte metoder og tiltak i det rusmiddel-

forebyggende arbeidet. Arbeidet med programmet er organisert under Helsedirektoratet, i nært samarbeid med Folkehelseinstituttet og de regionale kompetansesentrene for rusfeltet (KORUS) Nasjonalt program for rusforebyggende arbeid blant barn og unge - Helsedirektoratet.

De rådgivende enhetene for russaker er finansiert over rammetilskuddet. Vi har mottatt utkast til nytt veiledende materiell for enhetene fra Helsedirektoratet som vi nå vurderer. Imidlertid er det lovendringer på gang som også berører enhetene som følge av Stortingets behandling av Prop. 112 L (2024–2025) Endringer i straffeloven og legemiddeloven mv. (befatning med mindre mengder narkotika til egen bruk), jf. Innst. 518 L (2024–2025) og Lovvedtak 118 (2024–2025). Det er naturlig at vi avventer nytt veiledende materiell til dette arbeidet er ferdigstilt. Dagens veiledning til kommunene er publisert på helsedirektoratets nettsider Rådgivende enhet for russaker - Helsedirektoratet.

Både for det videre arbeidet med det nasjonale programmet og veiledende materiell og videreutvikling av de rådgivende enhetene, er KORUSene, i tillegg til Helsedirektoratet, viktige aktører for implementering og forankring i kommunene.

SPØRSMÅL NR. 1737

Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken

Besvart 5. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

I Adresseavisa kunne vi 23. februar i år lese at stadig flere gravide betaler nesten 2 500 kroner for RS-vaksine, med mål om å beskytte babyen sin mot den vanligste sykdommen hos små barn. Folkehelseinstituttet har anbefalt at vaksinen blir en del av det offentlige vaksinasjonsprogrammet.

Vurderer regjeringen å gjøre RS-vaksinen for gravide til en del av barnevaksinasjonsprogrammet, slik at det blir tilgjengelig for alle og ikke bare de som har råd til den?

Svar:

I Norge har vi høy tillit til rådene om vaksiner, og høy oppslutning rundt barnevaksinasjonsprogrammet. Vi har

etablert et system for å sikre gode vurderinger av vaksinasjonstiltak, for å gi forutsigbare prosesser og gode beslutningsgrunnlag. I dette systemet identifiserer Direktoratet for medisinske produkter vaksiner som kan være aktuelle for offentlig finansiering, og gjennomfører deretter økonomiske og smittevern faglige vurderinger av relevante vaksiner i samarbeid med Folkehelseinstituttet. Folkehelseinstituttet og Direktoratet for medisinske produkter har utredet to ulike tiltak for beskyttelse mot RSV-infeksjon hos spedbarn, enten med vaksinasjon av gravide, eller med langtidsvirkende monoklonalt antistoff. Etter Folkehelseinstituttets vurdering er begge tiltakene gode alternativer.

Folkehelseinstituttet leverte høsten 2025 en anbefaling om å beskytte spedbarn mot RSV-infeksjon gjennom barnevaksinasjonsprogrammet. Saken behandles nå

i departementet. Beslutninger om endringer i barnevaksinasjonsprogrammet tas i ordinære budsjettprosesser.

SPØRSMÅL NR. 1738

Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius

Besvart 5. mars 2026 av kultur- og likestillingsminister Lubna Boby Jaffery

Spørsmål:

Bufdir har ifølge avisen Subjekt 23.2 inngått en kontrakt på 2,9 mill. kroner med et konsulentselskap. I all hemmelighet skulle selskapet påvirke og “dulte” offentlige ansatte på subtile og ofte ubevisste måter til å “ta det riktige valget” om kjønns- og seksualitetsmangfold.

Hvorfor skal offentlig ansatte påvirkes til å tro på teorier om at kjønn er et spørsmål om identitet fremfor biologi og at det finnes flere kjønn en to, hvorfor skal potensielt manipulerende “dulting” brukes og hvorfor skulle dette hemmeligholdes?

BEGRUNNELSE:

Kontrakten i prosjektet “Mangfoldskompasset” ble ifølge Subjekt forsøkt sladdet før innsyn, men opplysningene kunne likevel leses. Prosjektet handler ikke bare om kurs og informasjon, men om aktiv adferdsendring. Målet er å: «utløse ønsket adferd fremfor bare å appellere til gode intensjoner».

Altså: Ikke bare forklare – men påvirke handling.

Jeg reagerer på at staten bevisst bruker adferdspsykologi og “dulting” for å styre hvordan offentlige ansatte skal handle og tenke, uten tydelig politisk forankring eller offentlig debatt. “Dulting” er subtile og ofte ubevisste adferdsintervensjoner som påvirker beslutninger. De retter seg mot hjernens “system 1”-prosesser - emosjonelle, automatiske og raske responser - snarere enn bevisst, rasjonell resonnering.

Og hvem definerer hva som er «riktig adferd»? I prosjektet kan det virke som det er interesseorganisasjonen Fri, som er valgt som “domeneekspert”. Forsøket på sladding forsterker også mistanken om at innholdet i dette prosjektet ikke er vurdert å tåle offentlighetens lys.

Svar:

Prosjektet det vises til, «Mangfoldskompasset», har sin bakgrunn i tiltak 10 i regjeringens handlingsplan for kjønns- og seksualitetsmangfold. Prosjektet bør ses i sammenheng med handlingsplanens mål om å jobbe langsiktig og systematisk for økt kompetanse om kjønns- og seksualitetsmangfold i offentlig sektor for å sikre likeverdige offentlige tjenester. Det er et dokumentert behov: Skeive opplever oftere barrierer i møte med offentlige tjenester, og ansatte etterspør mer kompetanse. Prosjektet skal ikke utvikle nye anbefalinger eller påvirke ansattes personlige oppfatninger, men gjøre eksisterende statlige ressurser om kjønns- og seksualitetsmangfold lettere å finne og bruke i praksis.

Jeg er orientert om at Comte Bureau AS ble valgt som hovedleverandør til prosjektet etter en åpen anbudskonkurranse. Comte Bureau AS samarbeider med fem partnere om utførelsen av oppdraget, blant annet FRI. Subjekt søkte innsyn i kontrakten som var inngått mellom Bufdir og Comte, og ble gitt delvis innsyn. Da Bufdir sladdet deler av dokumentet, var det basert på en vurdering om at dokumentet inneholdt konkurransesensitive opplysninger som er underlagt taushetsplikt etter offentleglova § 13 første ledd, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. På generelt grunnlag er det lovpålagt å sladde slike opplysninger. Fremstillingen av at kontrakten er «lekket» og bevisst forsøkt holdt tilbake fra offentligheten for å skjule politiske eller faglige vurderinger gir derfor et misvisende bilde av situasjonen.

Prosjektet får støtte gjennom Stimulab-ordningen, som er en etablert ordning for brukersentrert innovasjon i offentlig sektor, og som forvaltes av Digitaliseringsdirektoratet i samarbeid med DOGA. Stimulab-ordningen støtter offentlige innovasjonsprosjekter der løsningen ikke er fastlagt på forhånd, og der man gjennom testing og piloter undersøker hva som fungerer for brukerne. En anerkjent tilnærming i offentlige innovasjonsprosjekter er atferdsdesign. Comte har foreslått atferdsdesign som et av flere

verktøy de vil bruke for å utforske hva som skal til for at ansatte i offentlige tjenester lettere finner, forstår og bruker statlige ressurser om kjønns- og seksualitetsmangfold. Det handler ikke om å påvirke ansattes grunnleggende forståelse av kjønn eller om å styre tenkning og holdninger, men om praktiske spørsmål knyttet til hvordan ansatte enklere kan finne frem til fagstoff, forstå det og bruke det i hverdagen. Comte beskriver dette som å bruke «kjente psykologiske mekanismer» når man utvikler eller tester ut løsninger. Dette kan for eksempel handle om å gjøre veiledning mer intuitiv, informasjon lettere tilgjengelig

eller å legge til rette for gode samarbeidsprosesser mellom aktører.

Påstandene om at prosjektet skal påvirke ansattes syn på kjønn er derfor ikke i tråd med prosjektets faktiske innretning og blir avvist av Bufdir i artikkelen representanten viser til.

Prosjektet legger opp til en åpen og bred involvering av offentlige ansatte, på tvers av roller og tjenester. Løsninger vil i tråd med brukersentrert innovasjonsmetodikk utvikles i tett samarbeid med de som skal bruke løsningene.

SPØRSMÅL NR. 1739

Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Hilde Grande

Besvart 4. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hvilke konkrete og umiddelbare tiltak vil samferdselsministeren iverksette for å sikre Lofoten et tilgjengelig og funksjonelt flytilbud, nå – og på hvilken måte kan ministeren dokumentere at tidligere tiltak har hatt effekt, og at økningen i trafikk, særlig drevet av turismen ikke fortrenger lokalbefolkningens behov og hvordan ministeren ved å ikke iverksette ytterligere tiltak kan garantere at manglende flykapasitet ikke skaper betydelige samfunnsmessige konsekvenser for , næringsliv, beredskap, helse for Lofotens befolkning?

BEGRUNNELSE:

Til tross for gjentatte lovnader og tidligere annonserte tiltak fra Samferdselsdepartementet for økt flykapasitet i Lofoten, kan det nå slås fast at disse ikke har hatt effekt. Kapasitetsproblemene i Lofoten er ikke bare uendret – de er forsterket. Kapasitetsproblemene og flytrafikken bare vokser, også vinterstid, Leknes er nå blitt Norges største kortbaneflyplass, og Svolvær den tredje største, uten at dette er fulgt av en styrking av rutetilbud eller økt tilgjengelighet og mobilitet for lokalbefolkningen.

Den kraftige veksten i flytrafikken, særlig drevet av turisme, har ført til at lokalbefolkningens behov for transport systematisk blir skjøvet til side. Pendlere, næringsliv, helsepersonell, pasienter, næringsliv og lokalbefolkning opplever daglig konsekvensene av et tilbud som ikke lenger fungerer. Dette skaper økende friksjon mellom turistnæringen og fastboende, utfordrer lokal beredskap og for-

sterker opplevelsen av at statlige myndigheter ikke forstår eller tar situasjonen alvor.

Det fremstår som et mønster at samferdselsministeren og departementets svar til ordførere, regionalpolitisk nivå og lokalbefolkningen- begrenses til henvisninger om kommende anbudsprosesser, Nasjonal transportplan eller andre fremtidsorienterte prosesser som ikke løser den akutte situasjonen. Lofoten kan ikke basere sitt samfunnsliv på løfter om at «dette vil vurderes senere». Når tiltak ikke virker, når kapasiteten ikke øker, og når befolkningen i praksis mister sin mobilitet, må statsråden ta ansvar – ikke skyve problemet foran seg.

Lofoten har rettmessig forventninger om et likeverdig statlig luftfartstilbud, men som er blitt sterkt redusert og mindre tilgjengelig, og som ikke lenger er forutsigbart og tilpasset regionens reelle behov. Det er ikke lenger akseptabelt av statsråden å avfeie kritikken som om dette er «politisk støy». Dette er en alvorlig infrastrukturkrise for et av landets sterkest voksende lokalsamfunn- som samferdselsministeren, til tross for flere invitasjoner fra politisk ledelse i Lofoten, enda ikke har besøkt eller tatt på alvor og besøkt regionen for å sette seg inn i problemstillingene – som er mye større enn bare manglende kapasitet i flytilbudet, men del av et manglende sammenhengende transporttilbud i hele regionen, som ikke sees i sammenheng.

Svar:

Fly- og helikopterrutene i Lofoten er i hovedsak en del av ordningen med statlig kjøp av flyruter der markedet alene ikke gir et tilstrekkelig tilbud (såkalte FOT-ruter). I disse avtalene fastsetter staten minimumskrav til blant annet samlet årlig setekapasitet og daglige frekvenser. Innenfor disse rammene kan operatøren tilpasse kapasitet og frekvenser gjennom året, så lenge kontraktens krav oppfylles. Det faktiske og juridiske handlingsrommet for å endre kravene i inneværende kontraktsperiode er imidlertid begrenset.

Widerøe, som er operatør på flyrutene i Lofoten, har opplyst at frekvensen på enkelte av rutene økes når sommerprogrammet trer i kraft fra april. Sammenlignet med vinterprogrammet innebærer dette en økning med fire rundturer per uke fra Svolvær og åtte rundturer per uke fra Leknes, mens Røst og Lufttransports helikopterrute fra Værøy har uendret frekvens. Endringene er en sesongmessig omfordeling innenfor gjeldende kontrakt.

Når det gjelder effekten av tidligere tiltak, har jeg sett på utviklingen i kabinfaktor fra 2024 til 2025. På flere av rutene har kabinfaktoren gått noe ned samtidig som kapasiteten er økt. En lavere kabinfaktor indikerer bedre tilgjengelighet og flere ledige seter på avgangene. Det dokumenterte utviklingen viser at tiltakene som Wid-

erøe har gjennomført har hatt effekt i form av bedre tilgjengelighet.

Samtidig må vi erkjenne at flyene på kortbanenettet har begrenset kapasitet og at etterspørselen varierer mellom enkeltavganger. Etter prishalveringen har flere valgt å fly, noe som i utgangspunktet er positivt. I perioder og på avgangstidspunkter med høy etterspørsel vil rimelige billetter fortsatt være et knapphetsgode, selv når kapasiteten er tilpasset innenfor kontraktens rammer. Regjeringen har lagt vekt på å holde maksimalprisene lave, samtidig som vi arbeider for best mulig tilgjengelighet.

Jeg er opptatt av at pasienter som skal til behandling, skal ha et forutsigbart tilbud. Det er etablert en løsning i samarbeid mellom Widerøe og helseforetakene som sikrer at det holdes av kapasitet til pasientreiser, også i perioder med høy etterspørsel.

Større endringer i rutetilbud og kontraktskrav gjøres i hovedsak ved ordinære kontraktsrullinger. Dagens avtaler for Nord-Norge gjelder til 31. oktober 2028. Arbeidet med neste anbudsperiode fra 1. november 2028 er allerede i gang. Det skal gjennomføres en ekstern transportfaglig utredning som sendes på høring før nye kontrakter lyses ut.

Jeg vil fortsatt følge utviklingen og legge vekt på å sikre et tilfredsstillende og forutsigbart flytilbud for befolkningen i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1740

Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Peter Frølich

Besvart 5. mars 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Vil det bli publisert et ugradert sammendrag av FFIs Forsvarsanalyse for 2026, slik det har blitt gjort i tidligere år, og hvis ikke, hvorfor?

Svar:

Forsvarsanalysen 2025 er et av flere bidrag til forsvarssjefens kontinuerlige arbeid med å gi regjeringen helhetlige råd om hvordan eksisterende planer kan forbedres og fornyes. Forsvaret og Forsvarets Forskningsinstitutt (FFI) opplyser at de ikke planlegger å utgi en UGRADERT versjon av årets rapport, da dette primært er et internt saksunderlag. Vi har nå en pågående dialog med Stortinget om

reprioriteringen av langtidsplanen for forsvarssektoren, og i rammen av denne prosessen vil det være naturlig at forsvars- og utenrikskomiteen får en orientering om hovedfunnene i analysen.

SPØRSMÅL NR. 1741**Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Kathy Lie****Besvart 5. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Fedme er et helseproblem som rammer svært mange, som har ulike årsaker og som kan ha store konsekvenser. Mange har vært gjennom svært mange forsøk med både slankekurer og fedmeoperasjoner, uten at det er nok. For noen er slankesprøyter eneste utvei, og en viktig metode for å bli friske. Dyre sprøyter gjør imidlertid at medisinen kun er tilgjengelig for de som har råd til det.

Vil statsråden vurdere å gjøre slankesprøyter mer tilgjengelig for de som har medisinsk behov for den?

Svar:

Takk for spørsmålet. Fedme defineres som en kronisk sykdom. Regjeringen vil vurdere å gjøre legemidler mot fedme mer tilgjengelig for pasienter med medisinsk behov.

Direktoratet for medisinske produkter har nylig gjennomført en metodevurdering av legemiddelet semaglutid (Wegovy) til pasienter med sykkelig overvekt og minst to følgesykdommer. Etter prisforhandlinger med legemiddelleverandøren, ble behandlingen vurdert som kostnadseffektiv i et utvidet helsetjenesteperspektiv. Etersom budsjettkonsekvensene er betydelige og langt over fullmaktsgrensen på 100 millioner kroner, vil spørsmålet om en eventuell finansiering av behandlingen følges opp i budsjettprosessene.

Når det gjelder legemidler mot fedme bør det blant annet utredes hvordan vi organiserer oppfølging av pasientens livsstil gjennom ernæring og fysisk aktivitet, f.eks. frisklivssentral mv., slik at de får best mulig effekt av behandlingen. Ordninger for finansiering må også utredes og etableres.

SPØRSMÅL NR. 1742**Innlevert 25. februar 2026 av stortingsrepresentant Jonas Andersen Sayed****Besvart 2. mars 2026 av utviklingsminister Åsmund Aukrust****Spørsmål:**

Vil utviklingsministeren ta initiativ til å forbedre strukturen og oppløsningen i bistandsbudsjettet, herunder vurdere bruk av tydeligere tematiske oversikter, slik at Stortinget og offentligheten får bedre innsyn i de samlede prioriteringene på tvers av budsjettposter?

BEGRUNNELSE:

Bistandsbudsjettet er sammensatt og midler til samme formål fordeles over flere kapitler og poster. Dette gjør det krevende å følge ressursbruken og å få oversikt over de reelle tematiske prioriteringene. Dette har også utviklingsministeren selv påpekt i et intervju med Panorama Nyheter 22. oktober 2025.

Dette bør ryddes opp i. I Innst. 243 S (2016–2017) fikk et forslag om ny budsjettstruktur med klarere og mindre overlappende fordeling av bistandsformål, supplert

med indikative plantall, flertall. I budsjettproposisjonen for 2019 ble det presentert tydeligere mål for blant annet helse, utdanning, klima og humanitær bistand. Denne oversikten er senere fjernet fra Støre-regjeringens budsjetter.

Svar:

Jeg er enig i at det er utfordrende å få oversikt over den planlagte bistanden for kommende år til f.eks. et tematisk område ved å lese Utenriksdepartementets budsjettproposisjon. En bedre fremstilling av regjeringens prioriteringer på bistandsbudsjettet er en del av gjennomgangen av hele utviklingspolitikken som vil munne ut i en egen stortingsmelding planlagt fremlagt for Stortinget i 2027. I dette arbeidet vil vi også se på mulige endringer i budsjettstrukturen for UD's del av statsbudsjettet.

SPØRSMÅL NR. 1743**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Jorunn Gleditsch Lossius****Besvart 5. mars 2026 av forsknings- og høyere utdanningsminister Sigrun Aasland****Spørsmål:**

Kjenner statsråden til utilsiktede konsekvenser som det nye finansieringssystemet har fått for kunstutdanningene, og kjenner statsråden til hvilket studieår som ble brukt som benchmark for å vurdere om det har vært en økning eller reduksjon i avlagte studiepoeng?

BEGRUNNELSE:

Jeg takker statsråden for svaret på mitt forrige spørsmål. Samtidig er det nødvendig å løfte fram forhold som ikke omtales, men som er avgjørende for å forstå konsekvensene av det nye finansieringssystemet – særlig for små, kostnadskrevenne fag slik som utøvende kunstutdanninger.

Statsråden understreker at endringene i finansieringssystemet ikke innebærer en reduksjon i bevilgningene til institusjonene så lenge antallet avlagte studiepoeng opprettholdes. Det er riktig i en snever forstand, men dette bildet er ufullstendig. Endringene innebærer at de tidligere seks finansieringskategoriene ble redusert til tre, og at alle kunstutdanninger i kategori A og B ble flyttet ned til kategori 2. Dette er en betydelig nedgradering av fag som allerede har høye og uunngåelige kostnader. For nye studieplasser skal det etter endringen dessuten bare være én felles gjennomsnittssats, med unntak av medisin, veterinærmedisin og odontologi. Det betyr at nye studieplasser i kunsthøgskolefag etter endringen er finansiert med et beløp som ikke står i forhold til reelle kostnader. Det vil i praksis gjøre det svært vanskelig å utvikle nye tilbud eller ivareta nødvendig faglig bredde.

Konsekvensene er alvorlige for spesialiserte institusjoner som NMH, KHiO og AHO, som kan klare å videreføre dagens tilbud, men knapt etablere noe nytt. For breddeuniversiteter vil insentivene være enda tydeligere: det blir økonomisk rasjonelt å bygge ned kunstutdanningene til fordel for rimeligere fag. Dette er en utilsiktet, men svært reell konsekvens av omleggingen.

Det er også verdt å minne om at de tidligere finansieringskategoriene A-F, selv om de er grove anslag, bygger på en politisk anerkjennelse av at enkelte utdanninger faktisk er dyrere å drive. Kunstfagene utgjør dessuten bare rundt fire prosent av studieplassene i de tidligere kategoriene A og B utenom medisin, veterinær og odontologi. Å behandle de utøvende kunsthøgskolefagene på linje med disse tre fagområdene ville derfor ha gitt et mer realistisk system.

Svar:

Finansieringssystemet for universitetene og høyskolene ble forenklet med virkning fra og med 2025 for å gi institusjonene mer handlingsrom og ansvar for å utvikle sin virksomhet i tråd med målene for sektoren og den enkelte virksomhet. Målet er å styrke institusjonenes evne til å gjøre prioriteringer ved egen institusjon. Det gjelder disponeringen mellom ulike aktiviteter som forskning og utdanning og mellom ulike utdanninger. Slik sett støtter endringene opp om rammefinansieringen av universitetene og høyskolene.

Den resultatbaserte uttellingen i budsjettet for 2025 var basert på endringen i resultater fra 2022 til 2023, multiplisert med de nye satsene. Uttellingen i budsjettet for 2026 er basert på resultatendringen fra 2023 til 2024. Det er på samme måte som i det gamle systemet. Jeg minner om poenget i mitt forrige svar om at endringene ikke innebar en endring i finansiering av den enkelte institusjon, og at dersom tallet på avlagte studiepoeng i et studieprogram holder seg på samme nivå som tidligere, vil endringene i finansieringssystemet ikke medføre noen endring i bevilgning. Både under det gamle og det nye systemet har styrene ved institusjonene ansvaret for å disponere bevilgningen slik at de overordnede målene nås best mulig, uavhengig av satsene og kategoriene i finansieringssystemet.

Forenklingen av kategoriene i finansieringssystemet innebærer ikke at det ikke lenger er en anerkjennelse av at enkelte utdanninger er dyrere å drive. Forenklingen gjør det tydeligere enn før at satsene ikke er ment å uttrykke hva de faktiske kostnadene bør være for hver enkeltutdanning. Til tross for at de gamle satsene var relativt grove, var det også en lang rekke enkeltutdanninger som var plassert enkeltvis, blant dem enkelte kunstutdanninger. Dette var imidlertid ikke systematisk, og det ga et inntrykk av at kategoriene var mer fininnstilt til de naturlige kostnadsforskjellene mellom ulike utdanninger enn det som var tilfellet. Mange små utdanninger vil ha høye kostnader per student. Og noen utdanninger bør være små – der det er viktig for samfunnet at det uteksamineres kandidater, men hvor behovet dekkes av et lavt antall uteksaminerte. Dette er imidlertid ikke særskilt for utøvende kunstutdanninger. Slike tilbud finnes også innenfor andre fagområder, som humaniora, realfag og helsefag. Det finnes også andre grunner, som behov for utstyr og infrastruktur, til at noen utdanninger har høyere kostnader per student enn andre. Jeg har tillit til at insti-

tusjonene er i stand til å gjøre disse vurderingene for utdanningene sine, også de kunstneriske utdanningene.

Som representanten viser til, benyttes det nå i hovedsak en standardsats ved tildeling av midler til nye studieplasser. Å benytte en standardsats er i tråd med politikken om institusjonene sitt ansvar for å dimensjonere de enkelte utdanningene. Også her er det samme system som for andre utdanninger. At det nå er innført en felles sats for tildeling av midler til nye studieplasser, har ingen konsekvens for eventuelle kapasitetsendringer som institusjonene selv prioriterer innenfor sine gjeldende rammer.

Dersom det i årene fremover skulle bli aktuelt å øke kapasiteten på utdanninger hvor standardsatsen er utilstrekkelig for å ivareta god nok kvalitet, vil det kunne vurderes tilleggsbevilgninger for de aktuelle institusjonene. Studieplassatsen er en standard for ordinære kapasitetsendringer, og legger ingen begrensninger på at det i særskilte tilfeller kan være aktuelt med andre typer bevilgninger. Det vil avhenge av prioriteringene i de enkelte budsjettene.

Jeg mener vi må forsterke arbeidet med å sikre den kompetansen Norge trenger. Vi er derfor i gang med å utvikle et kompetansebudsjett, hvor formålet er å arbeide mer systematisk med hvordan vi kan sikre en best mulig sammenheng mellom det samlede utdanningstilbudet og den kompetansen samfunnet og arbeidslivet trenger, i en tid hvor vi kommer til å måtte prioritere strengere når knappheten på arbeidskraft øker. De nye utviklingssavtalene med de statlige universitetene og høyskolene som skal gjelde fra 2027, blir en viktig del av dette. I dette arbeidet ber vi universitetene og høyskolene blant annet om å arbeide med prioritering og arbeidsdeling, slik at samfunnet og arbeidslivet får den kompetansen som trengs, både på kort og lang sikt, herunder også de kunstfaglige utdanningene. Dette handler ikke om at noe er viktig og noe ikke er det, men om balansen mellom ulike utdanninger. Disse grepene er etter mitt syn bedre enn å forsøke å reflektere utdanningspolitiske prioriteringer gjennom et finmasket insentivsystem.

SPØRSMÅL NR. 1744

Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant May Helen Hetland Ervik

Besvart 4. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kan statsråden gjøre rede for status for kvalitetssikringsarbeidet (KS2), og når Stortinget kan forvente å få seg forelagt forslag til kostnadsramme, og hvilke konkrete tiltak regjeringen vil iverksette for å sikre at prosjektstart for E39 Figgjo–Ålgård faktisk kan skje som annonsert?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har annonsert at prosjektstart for E39 Figgjo–Ålgård i Rogaland er prioritert, men at utbyggingen ikke kan starte før ekstern kvalitetssikring (KS2) er gjennomført og Stortinget har vedtatt en endelig kostnadsramme. Det tidligere kostnadsoverslaget på om lag 3,3 milliarder kroner skal nå vurderes på nytt.

Svar:

I Prop. 1 S (2025–2026) for Samferdselsdepartementet fremgår det at det er prioritert prosjektstart for E39 Figgjo–Ålgård, og at oppstart forutsetter Stortingets tilslutning

til kostnadsramme. Videre fremgår det at det legges opp til å gjennomføre ekstern kvalitetssikring av kostnadsoverslag og styringsunderlag (KS2) for prosjektet i 2026.

I tråd med omtalen i Prop. 1 S (2025–2026) er arbeidet med den eksterne kvalitetssikringen startet opp og vil pågå ut over våren. Departementet vil komme tilbake til Stortinget om saken på et senere tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1745**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Lars Haltbrekken****Besvart 6. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Hvordan kan Miljødirektoratet gjenåpne mottaket av PFAS-forurensede jordmasser ved giftdeponiet i Raudsand i Molde kommune uten å dokumentere at anlegget er sikkert for ny avrenning av PFAS-forurensing til Tingvoll-Sunndalsfjorden, og hvorfor har ikke brudd på forurensingsloven fått økonomiske konsekvenser for bedriften som står ansvarlig for deponiet?

BEGRUNNELSE:

Siden 2022 har deponiet på Raudsand i Molde kommune tatt imot rundt 30 tusen tonn PFAS-forurensede jordmasser. Etter tilsyn, stoppet Miljødirektoratet 23.06.25 mottak av PFAS-masser ved anlegget grunnet avvik og brudd på forurensingsloven. Deponiet viste seg å ikke være et trygt sluttdeponi, og det var sannsynlig at sigevann lekket ut i Tingvoll-Sunndalsfjorden.

09.12.25, opphevet imidlertid Miljødirektoratet mottaksstoppen, uten at vi vet om avvikene ved anlegget er lukket. Dermed er det stor fare for at noe av miljøgiften slipper ut og miljødeleggelsene i fjorden fortsetter. Fisk og skalldyr inneholder de største mengdene PFAS. Stoffet samler seg opp og blir værende i næringskjeden, og kan gjøre stor skade på både mennesker og miljø.

PFAS-massene skal legges i tett deponi og sigevannet skal renses. Når Miljødirektoratet ikke vet hvor mye sigevann det er i deponiet, og hvor mye som renner ut, og det ikke er tatt hensyn til at mengden masse nå kan økes uten at det er gjort noe med kapasiteten til renseanlegget, er mange bekymret for at miljøgiften, som skulle til et sikkert sluttdeponi, får forurense en gang til.

Svar:

Miljødirektoratet har informert departementet om at de på bakgrunn av tilsyn ved deponiet til Veidekke Industri AS den 5. juni 2025 fattet pålegg om stans i mottak av PFAS-holdige masser. Bakgrunnen for pålegget var at det på tilsynet ble avdekket at PFAS-cellen i deponiet ikke var tilstrekkelig sikret mot avrenning til deponiet for ordinært avfall. Miljødirektoratet gjennomførte et nytt tilsyn hos virksomheten 16. september 2025. På bakgrunn av direktoratets tilsyn og Veidekke Industri AS' sluttrapport 12. november 2025 opphevet Miljødirektoratet vedtak om stans i mottak av PFAS-holdige masser den 9. desember 2025. Ifølge vedtaket har Miljødirektoratet

vurdert at det var gjennomført tilstrekkelige tiltak for å oppfylle tillatelsens vilkår om sikring av PFAS-cellen og avskjæring av overvann.

Når ulovlige forhold avdekkes, vurderer Miljødirektoratet hvilken oppfølging som er nødvendig. Oppfølgingen kan for eksempel innebære veiledning, økt tilsyn, vedtak om tvangsmulkt, pålegg om stans eller overtredelsesgebyr. I denne saken vurderte Miljødirektoratet at det mest hensiktsmessige var å pålegge stans i mottak av PFAS-holdige masser. Miljødirektoratet opplyser at dette er et inngripende virkemiddel som har økonomiske konsekvenser for virksomheten og som gjenspeiler alvorligheten i saken. Naturvernforbundet i Molde har påklaget Miljødirektoratets vedtak 9. desember 2025 om oppheving av stans av mottak i PFAS-holdige masser. Klagen vil bli avgjort av Klima- og miljødepartementet. På nåværende tidspunkt kan jeg derfor ikke kommentere saken ytterligere.

SPØRSMÅL NR. 1746**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Hans Edvard Askjer****Besvart 6. mars 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Hvordan vil statsråden håndtere det forventede gapet mellom økt behov for fengsels- og varetektsplasser som følge av kriminalitetsutviklingen og omfattende stengninger av høysikkerhetsplasser, og det forhold at Oslo etter planen vil stå uten operativt fengsel i om lag fem år, samtidig som nytt fengsel på Grønland får redusert kapasitet når ferdig utbygd?

BEGRUNNELSE:

Jeg bemerker at regjeringen høsten 2022 besluttet en tredelt løsning for å dekke behovet for fengselsplasser i Oslo-regionen, med 76 nye plasser ved Ullersmo, 130 nye plasser på Ilseng og et nytt, nedskalert Oslo fengsel på Grønland med 140 plasser, mot dagens 240. Plan og bygningsetaten har opplyst at Statsbygg planlegger at nytt fengsel tilsynelatende kan tas i bruk i 3. kvartal 2031. Dette innebærer at Oslo i byggeperioden etter planen vil stå uten operativt fengsel i om lag fem år.

Samtidig har Kriminalomsorgsdirektoratet november 2025 i brev til Politidirektoratet og Riksadvokaten vist til betydelig mangel på fengselsplasser, varetektsplasser og personell. Ifølge dem står om lag 330 personer i soningskø, med en gjennomsnittlig ventetid på 68 dager. Om lag 560 plasser for menn på høyt sikkerhetsnivå er midlertidig stengt, nedlagt eller under rehabilitering, blant annet som følge av stengning av Sarpsborg fengsel, avvikling av Drammen fengsel og stenging av Bredtveit fengsel og forvaringsanstalt. I tillegg er over 100 plasser midlertidig stengt som følge av bemanningssituasjonen.

Tilgangen på varetektsplasser er tilsynelatende allerede så begrenset i dag at politiet må benytte soningsplasser langt utenfor Østlandet, noe som medfører betydelig ressursbruk til transport i forbindelse med avhør og fengslingsmøter. Samtidig reduseres kapasiteten i Oslo permanent fra 240 til 140 plasser når nytt fengsel står ferdig.

I lys av utviklingen i kriminalitetsbildet, særlig innen alvorlig og organisert kriminalitet, fremstår det som en tydelig risiko for et økende strukturelt gap mellom behov og kapasitet for fengsels- og varetektsplasser i Oslo og på Østlandet. En lengre periode uten operativt fengsel i Oslo kan forsterke presset på varetektskapasiteten, gi økte kostnader og påvirke stabiliteten i fagmiljøet.

Jeg etterspør derfor en samlet vurdering av hvordan regjeringen vil sikre tilstrekkelig kapasitet og beredskap i denne overgangsperioden, og på lengre sikt.

Svar:

Situasjonen ved Oslo fengsel er kritisk, og står i fare for å bli stengt. Fengselet har i dag store problemer knyttet til isolasjon, har et stengingsvarsel fra 2019 og er ikke egnet for moderne fengselsdrift. Det haster derfor å få på plass gode løsninger. Etter flere år med utredninger og planlegging, har regjeringen besluttet å gå for en tredelt løsning hvor dagens Oslo fengsel erstattes med nye plasser gjennom en utvidelse av Ullersmo fengsel (76 plasser), nytt høysikkerhetsfengsel på Ilseng (om lag 130 plasser) og nytt fengsel på dagens tomt på Grønland (om lag 140 plasser). Sammen vil dette gi en god og helhetlig løsning som erstatning for dagens Oslo fengsel. De nye byggene skal ivareta kravene til moderne fengselsbygg, med tilstrekkelig muligheter for felleskap, aktivisering og tilgang til skole- og andre velferdstilbud. Løsningen vil også gi økt kapasitet totalt sett.

Siden Oslo fengsel står i fare for akutt stengning, har regjeringen prioritert en snarlig løsning for ny fengselkapasitet på Østlandet. Utvidelsen ved Ullersmo ble ferdig både før tiden og under budsjett, blant annet takket være et godt samarbeid mellom kriminalomsorgen og Statsbygg. Plassene stod ferdig i månedsskiftet november/desember i 2025, og er allerede i bruk. I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett i 2025 ble det bevilget oppstartbevilgning til nytt fengselsbygg på Ilseng. Byggestart på det nye høysikkerhetsfengselet på Ilseng var sommeren 2025 og fengselet skal etter planen stå klart i 2028. Nå gjenstår kun Oslo fengsel på Grønland for at den tredelte løsningen skal være på plass. Det pågår nå arbeid med å få på plass endelig plan for nybygg på dagens tomt på Grønland, som etter planen skal stå klar medio 2031.

Situasjonen med økende behov for varetekts- og fengselskapasitet på Østlandet vil være krevende i årene fremover og fram til ny kapasitet er på plass. Kriminalomsorgen jobber nå med flere tiltak som skal bidra til å håndtere de midlertidige kapasitetsutfordringene. Et tiltak er blant annet å fortløpende overføre domfelte til fengsler i andre deler av landet for å frigjøre kapasitet og varetektsplasser på Østlandet.

I tillegg vurderer departementet i dialog med kriminalomsorgen, om det er mulig å iverksette midlertidig

dublering ved enkelte enheter i kriminalomsorgen. Dette kan gi flere plasser på kort sikt, men må vurderes nøye opp mot sikkerhet, bemanning og forsvarlig drift.

Videre er det et pågående arbeid i kriminalomsorgen om å få på plass en konkret plan for plassering av innsatte og ansatte mens Oslo fengsel må holdes midlertidig stengt.

Disse tiltakene vil bidra til å dempe konsekvensene av kapasitetsmangelen, men jeg må være åpen på at situasjonen vil være utfordrende frem til ny kapasitet står ferdig. Jeg følger utviklingen tett og vurderer fortløpende ytterligere tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1747

Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Anne Kristine Linnestad

Besvart 5. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er statsråd Nygård, fornøyd med at Statens vegvesen, etter en oppgradering til 2,6 milliarder kroner, hvor økt brannsikkerhet var ett av målene, velger å ikke aktivere røykdeteksjon i Lærdalstunnelen – og mener statsråden at dagens teknologiske løsninger ikke er modne nok til å ivareta sikkerheten for de trafikantene som ferdes i tunnelen?

BEGRUNNELSE:

Lærdalstunnelen gjennomgår for tiden en omfattende oppgradering til en kostnad av 2,6 milliarder kroner, blant annet for å bedre brannsikkerheten i den 24,5 kilometer lange tunnelen. Tunnelen vil ved ferdigstilling være utstyrt med 400 kameraer og et automatisk system med teknisk kapasitet til å oppdage og varsle om en rekke farer, herunder røyk.

Det fremkommer av Sogn Avis 18. februar 2026 at Statens Vegvesen likevel har valgt å ikke aktivere røykdeteksjonsfunksjonen. Prosjektleder Susanne Svoldal begrunner dette med at systemet gir mange feilmeldinger, og at etaten ønsker å holde teknologien enkel for å unngå feil i kompliserte anlegg. Varsling vil dermed kun utløses ved stans av kjøretøy.

Rask deteksjon og varsling er i ekspertmiljøer ansett som avgjørende for utfallet av en tunnelbrann.

Svar:

Automatisk varsling av hendelser som oppstår i tunnelen er viktig for å sikre at det blir satt inn riktig tiltak så raskt som råd. I Lærdalstunnelen satses det på robust og velkjent teknologi som kan detektere stanset kjøretøy.

Ved stans går det automatisk melding direkte til vegtrafikksentralen (VTS) i Bergen som vurderer hendelsen og setter inn rett tiltak.

Det er også mulig å automatisk detektere røyk i dag med kamera, men det viser seg at denne teknologien har problem med å vurdere om det er snakk om dis, tåke, støv eller røyk. Erfaring fra flere tunneler viser at automatisk røykdeteksjon gir flere feilmeldinger. Automatisk deteksjon av røyk vil også kreve at mannskap på VTS må gjøre en vurdering før tiltak iverksettes. På bakgrunn av erfaringene Statens vegvesen har fra flere andre tunneler, er det konkludert med at automatisk deteksjon av stanset kjøretøy er den teknologien som gir den beste varslingen. Den er rask og har få feilmeldinger.

Sikkerheten i Lærdalstunnelen er godt ivarettatt med denne løsningen. Sammen med et godt rustet brannvesen på begge sider, personell på VTS med høy kompetanse og et godt system for å styre både fart og retning på røyken ivaretar denne løsningen sikkerheten til trafikantene.

Alle system som blir installert i en tunnel skal driftes og vedlikeholdes. Statens vegvesen har også ansvar for høy oppetid på vegnettet. Det er derfor vesentlig å velge robuste løsninger med lite feilmeldinger, som selvfølgelig skal gi en trygg tunnel i tilfelle brann. Pr. i dag mener Statens vegvesen at røykdeteksjon ikke er rett teknologi å satse på. Utvikling av slike systemer skjer imidlertid raskt, og systemet som er planlagt installert i Lærdalstunnelen vil kunne oppgraderes senere hvis dette blir vurdert som viktig og nyttig.

SPØRSMÅL NR. 1748**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Mats Henriksen****Besvart 4. mars 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Mener statsråden at den avgiftsmessige kostnaden montering av bakseter i en pickup, med uendret lasteplan og nytteverdi, etter dagens regelverk er rimelig og forholdsmessig, og vil regjeringen vurdere justeringer i regelverket slik at avgiftsbehandlingen i større grad reflekterer kjøretøyets faktiske bruks- og nytteverdi fremfor antall seter?

BEGRUNNELSE:

Pickup registrert som varebil klasse 2 benyttes i stor grad av næringsdrivende og personer med behov for betydelig lastekapasitet. Kjøretøytypen har åpent lasteplan og vesentlig nyttelast, og skiller seg konstruksjonsmessig fra ordinære personbiler.

Når eier av en slik pickup ønsker å montere bakseter, utløser dette i dag krav om omregistrering til personbil og betaling av engangsavgift etter gjeldende satser. Avgiften beregnes som om kjøretøyet nå er en ordinær personbil, selv om bilens konstruksjon, lasteplan og nytteverdi i hovedsak er uendret. For mange innebærer dette en betydelig og lite forholdsmessig avgiftsbelastning, selv om endringen i realiteten kun gjelder antall sitteplasser.

Som eksempel kan nevnes at montering av bakseter i en VW Amarok 2020-modell kan medføre en samlet kostnad på over 290 000 kroner. Dette medfører at mange heller kjøper en ekstra personbil, som vil være rimeligere enn å montere bakseter i en pickup, for å få plass til å hente barna på skole og i barnehage etter endt arbeidsdag.

Svar:

Med unntak av lastebiler og større busser skal det betales engangsavgift for de fleste typer motorvogner som skal benyttes på vei. Avgiften betales når motorvognen registreres i kjøretøyregisteret for første gang. For motorvogner med forbrenningsmotor er kjøretøyene delt inn i seks avgiftsgrupper med ulike avgiftssatser og -grunnlag. Høyest avgift svares for avgiftsgruppe a, som blant annet omfatter personbiler. Personbiler mv. ilegges i tillegg en egen vektgradert avgift. Denne vektgraderte avgiften omfatter også elektriske biler.

Næringskjøretøy er delvis skjermet fra engangsavgiften. Lastebiler og store busser er som nevnt ikke omfattet av engangsavgiften. Varebiler står i en mellomstilling mellom næringskjøretøy og privatbiler. Disse ilegges en

forholdsmessig andel av personbilavgiften, som er ment å reflektere fordelingen mellom bruk i næring og bruk privat.

Ved endring av avgiftsmessig status, typisk fra varebil til personbil, skal det betales tilleggsavgift. Tilleggsavgiften tilsvarer differansen mellom avgiften for opprinnelig og ny avgiftsgruppe, med et prosentvist fradrag basert på den tiden som har gått mellom registrering og statusendringen. Etter 20 år kan ombygging gjennomføres uten avgift.

Mange kjøretøy som leveres som varebiler er i realiteten ombygde personbiler, som relativt enkelt vil kunne bygges tilbake til personbil. Reglene om tilleggsavgift ved statusendring er nødvendige for å unngå omgåelser ved at ombygde personbiler registreres som varebiler, for deretter å bygges tilbake til personbiler etter registrering. Uten disse reglene ville det være vanskelig å opprettholde systemet med lavere engangsavgift på varebiler enn for personbiler.

SPØRSMÅL NR. 1749**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Anne Lise Gjerstad Fredlund****Besvart 11. mars 2026 av digitaliserings- og forvaltningsminister Karianne O. Tung****Spørsmål:**

Ansatte i statlige institusjoner er pålagt å bruke reisebyrå som staten har fellesavtale med. Det er per nå Berg-Hansen og Egencia. Vi har fått opplyst at Berg-Hansen ikke tilbyr togreiser, for eksempel på strekningen Oslo-Stockholm.

Stemmer det at staten har avtale med reisebyrå som ikke tilbyr togreiser, og hvis det stemmer, hvorfor har ikke staten lagt føringer for å legge til rette for mest mulig miljøvennlige reiser?

Svar:

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) inngår og forvalter felles innkjøpsavtaler på vegne av om lag 190 statlige virksomheter. Muligheten til å bestille togreiser er tilgjengelig hos begge reisebyråene som staten har fellesavtale med. Fellesavtalene bidrar til effektivitet og

store besparelser for staten, både økonomisk og ressursmessig. Derfor prioriterer regjeringen slike fellesavtaler.

Fellesavtale om kjøp av reisebyråtjenester ble inngått første gang i januar 2018 og er en del av flere fellesavtaler innen innkjøpskategorien reise. For den tredje og gjeldende fellesavtalen om kjøp av reisebyråtjenester (inngått i juni 2025), ble det stilt krav om at togreiser innenlands kan bestilles i samme digitale brukergrensesnitt som eksempelvis hotell og flyreiser. Dette kravet er oppfylt. Statens innkjøpscenter (som er en del av DFØ) har i flere år arbeidet systematisk med oppfølging av dette temaet. Allerede gjennom forrige fellesavtale om kjøp av reisebyråtjenester ble det stilt krav om mulighet for å bestille togreiser. Dette representerte en endring for reisebyråene i forretningsreisemarkedet. Reisebyråene er engasjert i dette arbeidet og leverer god funksjonalitet. Det er nå også mulig å bestille togreiser internasjonalt i utvalgte markeder, blant annet strekninger fra Norge til Sverige.

SPØRSMÅL NR. 1750**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Bent-Joacim Bentzen****Besvart 6. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Nylig ble ambulansetjenesten i Sømna nedlagt og nå har Helgelandssykehuset varslet nedleggelse av fødetilbudet i Brønnøysund. Argumentet for nedleggelse er mangel på rekruttering, men dette kan ikke være et argument for varig nedbygging av helsetilbud. Da må man heller finne tiltak for å sikre rekruttering.

Tror statsråden nedleggelse av fødetilbud bidrar til at flere ønsker å få barn i regionen, om ikke, vil han gripe inn i saken?

BEGRUNNELSE:

Det er et paradoks at Helse nord prioriterer konkurransedyktige lønninger til ledelsen, men ikke prioriterer helsetjenestene. En jordmor som går beredskapsvakt på Sør-Helgeland får bare betalt for hver fjerde time. Dette til tross for et kontinuerlig ansvar for akutte situasjoner, liv og helse – ofte alene, når bemanningen er lav.

En høygravid kvinne i Vik i Sømna må først vente på en ambulanse som må kjøre 38 km fra Brønnøysund. Deretter må ambulansen kjøre enten 235 km via E6, inkludert den rasutsatte Toserveien (Fv 76), eller følge Fv 17 med to ferjer som ofte kanselleres vinterstid. Dette er en uforutsigbar og potensielt farlig reise, og ikke et forsvarlig helsetilbud for en region med store avstander og

krevene forhold. Konsekvensene kan bli kostbare i form av utstrakt bruk av helikopter og ambulanse, følgetjeneste og transportfødsler.

Svar:

Det har ifølge Helgelandssykehuset HF vært en krevende driftssituasjon ved fødestuen i Brønnøysund over flere år, og de ansatte har strukket seg langt. Driftsmodellen i Brønnøysund er bemanningskrevende. De siste årene har det vært rundt 25 fødsler eller færre per år, men det kreves likevel full beredskap med to jordmødre og en helsefagarbeider/barnepleier i hjemmevakt. Helgelandssykehuset opplyser at den kritiske bemanningssituasjonen og krav til forsvarlighet er grunnen til at sykehuset stenger for fødsler fra uke 12.

Ifølge Helgelandssykehuset er det gjennomført mange ulike rekrutteringstiltak som utlysning av stillinger flere ganger, utlysninger av utdanningsstilling i jord-

morfaget, mulighet for videreutdanning i ultralyd, tilgang til pendlerbolig og dekning av reiser for søkere utenfor Brønnøysund. Det har imidlertid ikke lyktes med å skape en robust og bærekraftig bemanning over tid. Bemanningen har vært svært sårbar i flere år, og er nå ytterligere forverret, ifølge Helgelandssykehuset.

I Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027 er det en føring om at fødetilbudet skal opprettholdes innenfor planperioden, gitt forsvarlig drift. Jeg har forståelse for at endringer i fødetilbud i Brønnøysund skaper reaksjoner. Jeg vil samtidig understreke at det er Helgelandssykehuset som har ansvaret og som må ta grep når dagens driftsmodell ikke lenger er forsvarlig. Endelig vedtak om det framtidige tilbudet til de gravide på Sør-Helgeland gjøres av Helgelandssykehusets styre. Dato for dette er ikke satt. Jeg legger til grunn at driften blir videreført hvis Helgelandssykehuset klarer å løse bemanningssituasjonen slik at driften blir forsvarlig.

SPØRSMÅL NR. 1751

Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Marius Langballe Dalin

Besvart 5. mars 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Kravene i byggt teknisk forskrift tar ikke opp i seg de forpliktelsene Norge har gjennom menneskerettsloven (MRL) og FN-konvensjonen for rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD).

Hvordan vil regjeringen sikre at kravene i byggt teknisk forskrift er i henhold til forpliktelsene i MRL og CRPD?

BEGRUNNELSE:

I henhold til CRPD artikkel 9 skal Norge sørge for "...at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal få et selvstendig liv og kunne delta fullt ut på alle livets områder ...". For å få til dette skal Norge "... treffe hensiktsmessige tiltak for å sikre at mennesker med nedsatt funksjonsevne på lik linje med andre får tilgang til det fysiske miljøet, til transport, til informasjon og kommunikasjon, herunder informasjons- og kommunikasjonsteknologi og – systemer, og til andre tilbud og tjenester som er åpne for eller tilbys allmennheten, både i byene og i distriktene."

Det går videre frem av art 9 2. ledd bokstav d, at Norge skal "sørge for at bygninger og andre anlegg som er åpne for allmennheten, har skilt i punktskrift og i en form som er lett å lese og enkel å forstå". Det er ingen krav til merking av skilt med punktskrift i byggt teknisk forskrift.

I møte med Norges Blindforbund ble det fortalt om flere tilfeller av bygg som ikke er tilgjengelige, der svaksynte og blinde må få assistanse for å finne frem. Dette til tross for at det ville være enkelt å få på plass ledesystemer, med blant annet taktil merking, informasjon i punktskrift og ledelinjer, som gjør at også svaksynte og blinde kan orientere seg og finne frem på egenhånd.

Det må derfor nå gjøres en revidering av byggt teknisk forskrift. Det må blant annet komme på plass krav til punktskrift på alle relevante skilt, taktil merking og ledelinjer, som sikrer at kravene i byggt teknisk forskrift er i henhold til våre forpliktelser etter mrl. og CRPD.

Svar:

Regjeringen deler målet om at personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne orientere seg og finne fram i bygg, og delta i samfunnet på lik linje med andre.

Oppfyllelse av menneskerettsloven og CRPD sikres i sum gjennom flere virkemidler. Det ble i forbindelse med inkorporering av konvensjonen vurdert om det var behov for lovendringer for å oppfylle konvensjonens forpliktelser. Med noen mindre unntak ble det vurdert at slike lovendringer ikke var nødvendige. Likestillings- og diskrimineringsloven pålegger offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten en lovfestet plikt til

universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner. Dette omfatter også de fysiske forholdene i bygg. I tillegg blir krav til universell utforming i nye bygg, og når relevant ved tiltak i eksisterende bygg, konkretisert gjennom byggteknisk forskrift.

Jeg har satt i gang et arbeid med å forenkle og modernisere byggteknisk forskrift. Jeg er samtidig opptatt av at vi skal ha gode bygg for fremtiden. I arbeidet vil jeg lytte til innspill fra næringen, kommunene, interessegrupper og brukerne. Vi skal ha de kravene vi trenger, ikke mer enn vi trenger, og på riktig nivå.

SPØRSMÅL NR. 1752

Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Alf Erik Andersen

Besvart 3. mars 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Når forventer statsråden at utredningen om tiltak for at ingen offentlige ansatte skal tape tjenestepensjon ved å stå, eller ha stått, lengre i jobb enn 67 år og blitt fanget av samordningsfella, skal være klar, og vil statsråden komme til Stortinget med en sak om dette?

BEGRUNNELSE:

I Innst. 54 L (2025-2026) samordningsfella vedtok Stortinget i vedtak 164:

“Stortinget ber regjeringen utrede tiltak for at ingen offentlig ansatte taper offentlig tjenestepensjon ved å stå, eller ha stått, lengre i jobb enn 67 års alder (etter oppnådd alder hvor levealdersjustering er fullt ut kompensert for), at dette skal gjelde fra kullene født fra og med 1944, samt hva budsjettkonsekvenser og samfunnsøkonomiske effekter vil være om dette innføres fra 1.1.2027.”

Det er fortsatt nærmest daglige oppslag i media om alle de som føler seg lurt inn i samordningsfella ved oppfordring om å stå lengre i jobb.

Svar:

Vedtaket om å utrede tiltak for at ingen offentlig ansatte skal tape offentlig tjenestepensjon ved å stå, eller ha stått, lengre i jobb enn 67 års alder, av enkelte omtalt som

«samordningsfella», ble fattet av Stortinget rett før jul i fjor. Vedtaket er for tiden til oppfølging i departementet.

Utredningsinstruksen (fastsatt ved kgl.res. 19. februar 2016) stiller krav til hvordan statlige tiltak skal utredes før beslutning tas. Instruksen gjelder for alle statlige forvaltningsorganer og skal sikre et godt beslutningsgrunnlag, god planlegging og involvering av relevante aktører.

I utredningen av tiltak er det blant annet behov for å involvere tjenestepensjons-leverandørene. Det er videre viktig at det som eventuelt foreslås er grundig utredet, både når det gjelder konsekvenser for statsbudsjettet, for kommunenes pensjonskostnader og når det gjelder administrative konsekvenser for tjenestepensjonsleverandørene. Utredningsarbeidet vil derfor nødvendigvis ta noe tid.

Departementet vil komme tilbake til Stortinget med en orientering på et egnet tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1753**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Ole Herman Sveian****Besvart 4. mars 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Nå er det fire år siden Russland startet sin brutale angrepsskrig mot Ukraina. Norge deler grense med Russland, og det burde være selvsagt at norsk sikkerhet har øverste prioritet i alle deler av regjeringens arbeid. Likevel hører vi nå at Forsvaret har fått avslag på sin søknad om strøm til sin ubåtbase i Ramsund. Samtidig leser vi i media at lokale nett- og strømselskap er overrasket over Statnett sitt avslag. Dette strider mot all sunn fornuft.

Når vil statsråden ordne opp i dette?

BEGRUNNELSE:

I saker om nasjonal sikkerhet holder det ikke at man fra regjeringshold viser til paragrafer og byråkratiske hindre, særlig ikke når det er gått fire år siden sikkerhetssituasjonen ble brutalt endret. Stortinget vedtok i fjor at forsvarsformål skal kunne prioriteres i nettkøen. Det ble til og med vedtatt to ganger. Her spiller altså Stortinget og fornuften på lag, mens regjeringen henger etter. Jeg mener det er på høy tid at statsråden kommer på banen og ordner opp.

Svar:

Nettselskapene er ansvarlig for å utrede, konsesjonssøke og gjennomføre utbyggingen av strømmettet. Nettselskapene har tilknytningsplikt. Alle som etterspør nettkapasitet skal få tilknytning. Dersom det ikke er plass i nettet, må nettselskapene uten ugrunnet opphold gjennomføre nødvendige investeringer for å kunne gi tilknytning. Det er viktig at aktører som har behov for nettkapasitet tar tidlig kontakt med nettselskapet slik at nettselskapet kan hensynte aktørens behov i sin planlegging og nettutvikling.

Ifølge Statnett, mottok foretaket nylig en søknad om økt kapasitet til Forsvaret i Ramsund. Ramsund møter på flere begrensninger i transmisjonsnettet. All ledig nettkapasitet nord for Ofoten har vært reservert i lang tid, og det er står mange modne prosjekter i kapasitetskø. I tillegg er det nettbegrensninger ut mot Lofoten, Vesterålen og Harstad-området. Kraftforbruket i denne regionen har økt mye de siste årene, samtidig som det er reservert kapasitet til nytt og økt forbruk. Dette gjør at det nå er begrenset kapasitet i strømmettet til ytterligere forbruksvekst. Det er ingen tvil om at det haster med å få økt kapasiteten i strømmettet som forsyner denne regionen. Harstad, Lo-

foten og Vesterålen er et prioritert område i Statnetts Systemutviklingsplan 2025.

I en alvorlig sikkerhetspolitisk situasjon, ønsker Regjeringen å sikre at nasjonale sikkerhetsinteresser skal ha prioritet når det gjelder kapasitet i strømmettet. Vi har hatt på høring et forslag til endringer i energiloven som åpner for å kunne prioritere kapasitet til bestemte kunder når det er nødvendig av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. Regjeringen vil snarlig legge frem en slik lovsak for Stortinget.

Forslaget vil innebære at etableringer og utvidelser for vår nasjonale sikkerhet, skal kunne løftes frem i nettkøen. Samtidig er det viktig at Forsvaret er tydelige på hvor mye kapasitet de trenger og til hvilket tidspunkt – for å sikre forutsigbarhet og utbygging i tråd med kraftbehovet. Vi forventer at Forsvarsbygg, det lokale nettselskapet og Statnett har tett kontakt for å se på løsninger i denne saken. Nødvendig krafttilgang er viktig for utviklingen vi skal ha i Forsvaret i årene som kommer. Forsvarsbygg har bekreftet at de har en god dialog med Statnett.

SPØRSMÅL NR. 1754**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Ole Herman Sveian****Besvart 4. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvilke statlige tilskudds- og støtteordninger som i dag finnes for naturrestaurering, herunder åpning av lukkede bekkeløp som er viktige gytebekker for sjøørret og laks, restaurering av vassdrag og opprydning i natur- og friluftsområder, og hvor mye som er bevilget til disse formålene i inneværende og foregående budsjettår?

BEGRUNNELSE:

Norge har gjennom internasjonale forpliktelser og nasjonale målsettinger forpliktet seg til å stanse tapet av naturmangfold og restaurere ødelagt natur. Restaurering av natur, inkludert gjenåpning av lukkede bekker og opprydning i belastede områder, er viktige tiltak for å styrke biologisk mangfold, bedre vannkvalitet, redusere flomfare og sikre gode nærmiljø for befolkningen.

For kommuner, frivillige organisasjoner og private aktører er det avgjørende med oversiktlige og forutsigbare støtteordninger for å kunne planlegge og gjennomføre slike tiltak. En samlet oversikt over eksisterende ordninger og bevilgede midler vil gi Stortinget bedre grunnlag for å vurdere om innsatsen står i forhold til målsettingene, og om det er behov for å styrke eller samordne virkemidlene.

Svar:

Naturrestaurering gir oss viktige naturgoder og er avgjørende for å styrke og ivareta robusthet og resiliens. I Naturmeldingen (Meld. St. 35 (2023–2024)) er det slått fast at Norge vil øke innsatsen på naturrestaurering, som nasjonalt bidrag til naturavtalens mål om å iverksette effektiv restaurering av minst 30 % av arealene med forringede økosystemer innen 2030.

Det finnes flere statlige tilskudds- og finansieringsordninger for naturrestaurering i dag. Det er bevilget midler til statlig naturrestaurering over post 31 kap.1420, Tiltak i verneområder, tiltak for villrein og naturrestaurering. Posten skal brukes til å restaurere natur som har blitt forringet, i økosystem som våtmark, skog, fjell, kulturlandskap, åpent lavland, elver, innsjøer og marine naturtyper langs kysten, også utenfor verneområdene. Etter budsjettforliket for 2026-budsjettet er det bevilget 159,1 mill. kroner til formålet. I 2025 var det bevilget 79,8 mill. kroner.

Under post 80 kap. 1420 Tilskudd til tiltak for å ta vare på natur er det to tilskuddsordninger for naturrestaurering. Tilskudd til naturrestaurering har mål om at ordningen skal medvirke til å restaurere natur som har blitt forringet. I 2026 er det bevilget 30 mill. kroner, som er det samme som i 2025. Tiltak som kan få tildelt tilskudd over ordningen er tiltak for å restaurere natur som har blitt forringet, blant annet i økosystem som skog, fjell, kulturlandskap og åpent lavland, og våtmark inkludert gruntvannsområder, tidevannsenger og -summer og ålegressenger langs kysten. Tilskudd kan også gå til naturbaserte løsninger som forbedrer forholdene for naturmangfoldet og samtidig bidrar til klimatilpasning eller til å sikre karbonlagre. Videre kan tilskudd bli tildelt for å planlegge og følge opp restaureringstiltakene. Kommuner, organisasjoner og private tiltakshavere kan søke om tilskudd.

I tillegg er det Tilskudd til vannmiljøtiltak, inkludert restaureringstiltak for Oslofjorden, kalking og anadrome laksefisk med mål om å bidra til å nå miljømålene i vannforskriften, målene for Oslofjorden, redusere de negative effektene av sur nedbør på naturmangfoldet i vassdrag og tilrettelegge for bevaring og forvaltning av ville anadrome laksefisk. Kommuner, interkommunale organ, frivillige organisasjoner, forskningsinstitusjoner, vannområdeutvalg, interkommunale vannprosjekter, private virksomheter, fiskerettshavere og fiskere kan søke om tilskudd. I 2026 er det bevilget 134,5 mill. kroner på denne posten, en økning på 69 mill. kroner fra 2025-budsjettet.

SPØRSMÅL NR. 1755**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Tage Pettersen****Besvart 9. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Hvordan har statsråden vurdert konsekvensene av den foreslåtte maksgrensen for nikotininnhold i snus for omfanget av grensehandel til Sverige, ulovlig innførsel og fremveksten av et uregulert marked, og hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å forhindre at norske snusbrukere i økende grad henvises til kjøp utenfor det lovlige norske markedet?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har foreslått en ny øvre grense for nikotininnhold i snus, som vil gjøre en betydelig andel av dagens snusprodukter ulovlige – både innenfor tradisjonell porsjonssnus og helhvitt snus. Bransjeanalyser viser at over 50 % av snusvariantene som selges i Norge i dag, tilsvarende over 200 unike produkter, vil bli ulovlige. Dette utgjør hele 60 % av det totale markedsvolumet, og om lag 73 % av det helhvite snusmarkedet vil måtte trekkes fra butikhyllene.

Når lovlige produkter som mange voksne nordmenn allerede bruker, fjernes fra markedet, er det grunn til å tro at etterspørselen ikke forsvinner, men flytter seg. Norske forbrukere bruker allerede betydelige summer månedlig på grensehandel, og Sverige er et nærliggende og attraktivt marked for kjøp av snus, hvor mange av produktene som blir forbudt i Norge fortsatt vil være lovlige og lett tilgjengelige.

En fersk undersøkelse fra Norstat, blant snusere, viser for eksempel at 56 % av respondentene på Østlandet vil vurdere å handle i Sverige. 43 % svarer det samme nasjonalt, mens 24 % vil vurdere å handle på nett.

En ytterligere innstramning i Norge, som ikke speiles på samme måte i nabolandene, vil derfor kunne føre til økt grensehandel, mer privatimport og en forsterket fremvekst av organisert, ulovlig omsetning.

Dette innebærer ikke bare tapte avgiftsinntekter for staten, men også at den økte ulovlige omsetningen kan bidra til å finansiere organisert kriminalitet.

I et uregulert marked har myndighetene i liten grad oversikt over nikotininnhold, ingredienser og produkt-sikkerhet, noe som utgjør en betydelig folkehelse- og skaper et mer komplekst landskap for etterforskning og beslag.

Svar:

Regjeringen har ikke foreslått et forbud mot snus, men sendte før jul på høring et forslag om øvre grense for nikotininnhold i snus på 12 mg/g og en maksgrense for posestørrelsen på 1 gram. Forslaget er nå på høring og jeg ønsker velkommen alle innspill.

Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet har anbefalt at det innføres en grense for nikotin i snus og foreslått det som et tiltak for å oppnå en tobakks- og nikotinfri generasjon, og et tiltak mot økende bruk av snus blant barn og unge. Dette er et mål i regjeringens tobakksstrategi, som er inntatt i Meld. St. 15 (2022–2023) Folkehelsemeldinga – Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjeller punkt 4.2, lagt frem for Stortinget våren 2023. Helse- og omsorgsdepartementet er dessuten, med unntak av kreft, i stor grad knyttet til nikotininnholdet. Dette er bakgrunnen for at vi hører forslaget om regulering av nikotininnholdet i snus.

Høringsforslaget er at grensen settes til 12 mg/g nikotin. Dette er tilsvarende grense som ble foreslått av et offentlig nedsatt utvalg i Sverige og sendt på høring av departementet, jf. SOU 2024:23 En trygg oppvåxt utan nikotin, alkohol och lustgas. Utvalget viste til en helse- og omsorgsdepartementets vurdering av nikotinposer, som anbefalte at nikotinposer som inneholder mer enn 16,6 mg/pose bør merkes med et giftsymbol. Utvalget viste også til at forhandlerne selv betegnet snus med mer enn 12 mg/g nikotin som produkter med sterkt nikotininnhold.

Representanten spør om den foreslåtte maksgrensen for nikotininnhold i snus kan ha innvirkning på omfanget av grensehandel, ulovlig innførsel og fremveksten av et uregulert marked. Det vil alltid være en fare for at person vil søke å få tak i produkter som enten er regulert, forbudt eller av andre grunner ikke finnes i Norge. Myndighetene bør likevel, etter min mening se på måter vi kan regulere produkter som er helseskadelig, og særlig i de tilfeller vi kan skåne barn og unge helse.

Forslaget om nikotिंगrense er på høring, og vi forventer nå høringsinnspillene. Vi er også opptatt av å se hen til reguleringen i våre nordiske naboland.

SPØRSMÅL NR. 1756

Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Laabak

Besvart 5. mars 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Hvor mange personer har mottatt stønad til parykk etter folketrygdloven § 10 7 bokstav i i hvert av de siste fem årene, fordelt på personer under 30 år og personer over 30 år, og hva var de samlede utbetalingene til hver av disse aldersgruppene per år?

BEGRUNNELSE:

NAV publiserer satsene for stønad til parykk, men det er ikke offentlig tilgjengelig statistikk som viser hvor mange personer som faktisk mottar denne stønaden per år, eller hvordan fordelingen er mellom unge under 30 år og øvrige mottakere. For å kunne vurdere om ordningen fungerer etter intensjonen og om stønadsnivåene treffer målgrup-

pen, er det nødvendig med oversikt over antall mottakere og utbetalinger fordelt på alder.

Personer som rammes av hårtap møter ulike utfordringer. For personer over 30 år er det en stor utfordring i seg selv med de høye egenkostnadene fordi NAV satsen er betydelig lavere enn for personer under 30 år. Prisene på parykker har i tillegg økt drastisk de siste årene.

Svar:

Jeg har innhentet tall for parykkstøtte fra Arbeids- og velferdirektoratet. Direktoratet har ikke eksakte tall for hvor høy andel av mottakerne av parykkstøtte som er under 30 år og hvor mange som er over 30 år, men har utarbeidet et anslag for 2023 og 2024. Tabellen under viser anslagene:

År	I alt	Under 30 år	Over 30 år
2023	7 300	660	6 640
2024	8 300	660	7 640

Direktoratet anslår videre at om lag en tredel av de totale utgiftene til parykk går til stønad til aldersgruppen under 30 år, mens to tredjedeler går til stønad til alders-

gruppen over 30 år. Tabellen under viser folketrygdens totale utgifter til parykk de siste fem årene:

År	Utgifter i mill. kroner
2021	72
2022	75
2023	80
2024	86
2025	81

Det understrekes at dette er usikre anslag.

SPØRSMÅL NR. 1757**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen****Besvart 6. mars 2026 av næringsminister Cecilie Myrseth****Spørsmål:**

Mener statsråden at det foreligger faglig og empirisk dokumentasjon for påstanden om at offentlige bygg- og anleggsprosjekter kan kutte utslipp med opptil 20 prosent «uten økte kostnader», hvis statsråden deler dette synet, hvilke konkrete gjennomførte prosjekter viser statsråden til der dette er dokumentert?

BEGRUNNELSE:

I Stortingets høring om offentlige anskaffelser ble det fra enkelte i påstått at skjerpede klima- og miljøkrav i bygg- og anleggsprosjekter kan gi store utslippskutt uten merkostnader. Det hevdes og at man kan kutte klimagassutslippene med om lag 20 prosent dersom oppdragsgiver bruker tidlig markedsdialog, stiller mer funksjonsbaserte krav og lar leverandørene konkurrere om «mest mulig klimakutt for pengene». Påstanden fremstår som lite etterprøvbart, og fremmes samtidig som flere offentlige utbyggere melder om usikkerhet om omfattende krav til dokumentasjon og økte prosjektkostnader. Bransjeaktører melder også at de lavhengende fruktene allerede er tatt, ytterligere kutt av klimagassutslipp vil koste. Det er lite som tyder på at det ikke koster å kutte klimagassutslipp.

Norsk byggenæring er i en alvorlig situasjon. Byggeaktiviteten er kraftig redusert, ordreinngangen faller, marginene er presset, og konkurser og permitteringer rammer alle. I 2025 la Prognosesenteret frem tall som viste at det ikke er bygget færre boliger siden 1946. Selv moderate merkostnader vil gi, økt risiko og skjerpede dokumentasjonskrav og enda færre prosjekter. Det har hverken næringen eller Norge råd til.

Erfaringer viser at utslippskutt har en kostnad og en investering i ny produksjonsteknologi skal også nedbetales. Byggevarer som kjøres til byggeplass med nullutslippskjøretøy, kjøretøy som er vesentlig dyrere i innkjøp, i tillegg har lavere lastekapasitet. Elektriske anleggsmaskiner på byggeplass er dyrere enn tradisjonelle, og er krevende med hensyn til elektrisk infrastruktur, og har redusert driftstid. Det øker kostnadene betydelig.

Når påstanden om «store kutt uten økte kostnader» vurderes, må det stilles klare krav til dokumentasjon. Narrativet om at klimagasskutt ikke koster noe i bygg- og anleggsektoren må utfordres.

Det er usikkert om regjeringens kravregime faktisk leverer «klimakutt for pengene», eller om det i realiteten flytter kostnader og risiko over på en del av byggenærin-

gen (vareprodusentene, transportsektoren og maskinentreprenørene) som allerede er under sterkt økonomisk press. Regjeringens ambisjoner om 130 000 nye boliger frem mot 2030 blir uoppnåelig i en situasjon der forventningen om null merkostnader for klimagasskuttene møter realitetene.

Svar:

Jeg er opptatt av at byggenæringen skal være robust og levere gode kvalitetsbygg til det offentlige i lang tid fremover. Det har vært krevende tider i byggenæringen i flere år. Stigende renter, økte byggekostnader og usikkerhet i økonomien generelt, er noen av forklaringene. Regjeringen har satt i gang en rekke tiltak som støtter opp om å gjøre det enklere å bygge. Vi vil blant annet forenkle og modernisere byggteknisk forskrift.

Stortinget vedtok nylig at et formål med anskaffelsesloven skal være å fremme effektiv og bærekraftig bruk av samfunnets ressurser. Dette inkluderer både økonomisk og miljømessig bærekraft. En målsetning er derfor at anskaffelser gjennomføres på en måte som sikrer at offentlige ressurser brukes på en langsiktig og økonomisk ansvarlig måte. Samtidig er det helt sentralt å ta hensyn til anskaffelsenens påvirkning på miljøet, og bidra til et bærekraftig klima.

Som det fremgår av Prop. 147 L (2024–2025) Lov om endringer i anskaffelsesloven (samfunnshensyn mv.), som ligger til grunn for nylig vedtatte endringer i anskaffelsesloven, kan klima- og miljøkrav gjøre anskaffelser mer komplekse, og stille krav til kompetansen hos oppdragsgivere og leverandører. Slike krav kan også medføre at færre leverandører kan gi tilbud, noe som kan føre til mindre konkurranse mellom leverandører, og dermed økte priser.

Klima- og miljøvennlige bygge- og anleggsanskaffelser vil likevel ikke nødvendigvis være dyrere for oppdragsgiverne. Dette gjelder særlig dersom oppdragsgiver ikke bare ser på innkjøpsprisen, men også kostnader gjennom hele byggets levetid.

Entreprenørforeningen – Bygg og Anlegg (EBA), Grønn Byggallianse og Norsk Eiendom har i samarbeid utarbeidet Veileder for klimagassreduksjoner: Formålsbygg. I veilederen fra 2023 har de vurdert at utslipp kan reduseres med omtrent 20 prosent sammenlignet med 2020-nivå gjennom gode materialvalg, uten at dette medfører

merkostnader. Jeg kjenner ikke til det nærmere grunnlaget for dette anslaget.

Regjeringen jobber nå videre med å forenkle anskaffelsesregelverket. Dette vil også komme byggenærin-

gen til gode, ved at det kan bli enklere å levere tilbud til det offentlige.

SPØRSMÅL NR. 1758

Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Amalie Gunnufsen

Besvart 5. mars 2026 av kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun

Spørsmål:

Ønsker statsråden at det kommunale tilbudet om IB-line på Kristiansand International School skal videreføres?

BEGRUNNELSE:

IB-linjen på grunnskolenivå gjør det mulig for folk med internasjonal spisskompetanse å bosette seg i Norge. Samtidig er tilbudet viktig for norske familier som forbereder arbeidsopphold i utlandet. For Kristiansand kommune er dette særlig viktig da mange bedrifter innen leverandøriindustrien har tilhold i kommunen. Derfor har kommunen i samarbeid med industrien opprettet et IB-tilbud for barn og ungdom på grunnskolenivå.

Kunnskapsministeren har nå gitt uttrykk for at det offentlige ikke bør stå for et slikt tilbud.

Svar:

Jeg er overhodet ikke imot IB-opplæring. Privatskoleloven åpner for at det etter søknad kan godkjennes private skoler med rett til statstilskudd på et internasjonalt grunnlag. Disse skolene kan drive sin virksomhet etter internasjonale læreplaner, for eksempel IB, og ha engelsk som opplæringspråk. Jeg vil på ingen måte fjerne denne muligheten, men som jeg flere ganger har orientert Stortinget om, mener jeg dette er en type opplæring vi bør fortsette å ha som et supplement til den offentlige grunnskolen. Jeg er samtidig særlig opptatt av å verne om den norske fellesskolen. Det at grunnskoleelever møtes uavhengig av bakgrunn og forutsetninger, gir elevene felles verdier og felles referanser som forener oss, og bidrar til å gjøre oss tolerante og robuste.

Jeg er kjent med at Kristiansand kommune er involvert i driften av Kristiansand International School, men skolen er likevel ikke en del av den offentlige grunnskoleopplæringen. Skolen er en privat grunnskole

godkjent etter opplæringsloven § 22-1. Private grunnskoler godkjent etter opplæringsloven har ikke krav på statstilskudd, og kan selv avgjøre størrelsen på eventuelle skolepenger. Elevene ved slike skoler har heller ikke rett til for eksempel skoleskyss eller individuell tilrettelegging.

I hvilken grad kommunen ønsker å være involvert i driften av denne skolen er noe kommunen selv er nærmest til å vurdere.

SPØRSMÅL NR. 1759**Innlevert 26. februar 2026 av stortingsrepresentant Sunniva Holmås Eidsvoll****Besvart 6. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Allerede i 2024 fastslo ESA i sin Early Warning rapport at Norge ikke ligger an til å nå EUs krav om 50 prosent materialgjenvinning av plastemballasje innen 2025, og peker særlig på lav utsorteringsgrad i husholdningene som en hovedårsak. Tiltak som bedre merking og økt bevissthet alene vil ikke være nok til å nå 55 prosent innen 2030.

Hvilke konkrete nye virkemidler og tiltak vil statsråden iverksette for å sikre at Norge oppfyller sine forpliktelser?

Svar:

Å øke materialgjenvinningen av husholdningsavfall og husholdningslignende næringsavfall generelt, og plastemballasjeavfall spesielt, er et viktig ledd i omstillingen til en mer sirkulær økonomi. Vi jobber derfor i flere spor for å sikre at vi når disse viktige målene.

Emballasjeavfall er regulert etter avfallsforskriften, og produsenter har plikt til å sørge for materialgjenvinning av emballasjeavfall og nå gitte mål for dette. Jeg har gjort flere endringer som vil øke materialgjenvinningen sammenlignet med hva vi oppnådde i 2021 som ESAs rapport tar utgangspunkt i. Vi innførte nye krav til utsortering og materialgjenvinning av plastemballasjeavfall fra 1.

januar 2023. I 2025 utførte Statsforvalteren et omfattende tilsyn med kommuner og virksomheter som skal bidra til å sikre overholdelse av disse forskriftskravene. Fra 1. juli 2025 presiserte vi at produsentene skal dekke nødvendige kostnader, i regelverket om utvidet produsentansvar for emballasje.

Miljødirektoratet leverte nylig forslag til endring av forurensningsloven for å gi kommunene en plikt til å fastsette differensierte avfallsgebyrer, slik at husholdningene får sterkere insentiver til å sortere bedre og kaste mindre. Jeg følger nå opp dette forslaget videre. EUs emballasje-forordning har blant annet krav om at all emballasje skal designes slik at den kan materialgjenvinnes innen 2030. Miljødirektoratet vurderer nå hvordan forordningen best kan gjennomføres i Norge.

Regjeringen har i flere år tildelt midler til LOOP Stiftelsen for kildesortering og gjenvinning. De veileder og formidler viktig kunnskap om kildesortering til befolkning og virksomheter.

I tildelingsbrevet til Miljødirektoratet for 2026, har jeg bedt dem vurdere nye tiltak og virkemidler som skal sikre økt forberedelse til ombruk og materialgjenvinning for husholdningsavfall og lignende næringsavfall. Dette er viktig arbeid for å avdekke ytterligere virkemidler som kan bidra til å nå målet, også for plastemballasje.

SPØRSMÅL NR. 1760**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Kirsti Bergstø****Besvart 5. mars 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran****Spørsmål:**

Hvorfor mener statsråden at en leieboerordning som gir flere tilgang til et rimeligere og mer stabilt leiemarked, utfordrer eierlinja i norsk boligpolitikk, og hvilke vurderinger har regjeringen gjort av hvordan en slik ordning kan styrke boligtryggheten uten å svekke målet om høy eierandel?

BEGRUNNELSE:

En NRK-artikkel om boligmarkedet sammenligner situasjonen for en norsk helsefagarbeider i Oslo med en dansk sykepleier i København, og viser hvordan den danske allmennboligordningen gir tilgang til rimeligere og mer stabile leieforhold også i pressområder. Artikkelen beskriver at allmennboliger utgjør en betydelig del av det danske

boligmarkedet, og at ordningen har gjort det mulig for personer med vanlige inntekter å bo sentralt og langsiktig.

Samtidig viser artikkelen hvordan norske lønns-mottakere med vanlige inntekter presses ut av de store byene, selv i yrker samfunnet er avhengig av. Leieboerforeningen peker i saken på behovet for et bedre alternativ enn dyre leieboliger og korte kontrakter, og argumenterer for en leiesektor som gir folk større trygghet og forutsigbarhet.

I artikkelen uttaler kommunalministeren at han er skeptisk til en dansk modell, og det vises til at han frykter at store subsidier til utleieboliger kan gå på bekostning av målet om at folk skal eie selv.

Det er et viktig mål i norsk boligpolitikk at mange skal kunne eie egen bolig. Samtidig fremstår det ikke som opplagt at bedre og rimeligere leieordninger for dem som i dag ikke kommer inn i eiermarkedet, i seg selv gjør det mindre attraktivt å eie. Tvert imot kan et mer stabilt leiemarked bidra til større økonomisk trygghet, bedre mulighet til å spare, og mindre press på husholdninger i etableringsfasen.

På denne bakgrunn er det relevant å be statsråden redegjøre for hvorfor han mener en styrking av den ikke-kommersielle leiesektoren står i motsetning til eierlinja, og hvilke faglige og boligpolitiske vurderinger som ligger til grunn for dette.

Svar:

Den norske boligmodellen har siden etterkrigstiden vært å inkludere flest mulig i eierlinjen. Gjennom blant annet skattepolitikken, lån fra Husbanken og borettslagsmodellen har staten lagt til rette for at flest mulig skal kunne eie sin egen bolig. Å eie bolig gir forutsigbare, stabile og trygge boforhold, og bidrar til at boligmassen blir holdt godt vedlike.

Den siste tiden har høye boligpriser og et presset leiemarked aktualisert debatten om hvordan vi best kan sikre et tilstrekkelig og trygt leietilbud. Flere peker på våre naboland, og andre land med en stor leiesektor som modell eller inspirasjon for et alternativ til dagens leie- og eiesektor i Norge.

Ikke-kommersielle boliger, også omtalt som allmennboliger eller en tredje boligsektor, trekkes ofte frem som en løsning på et svekket tilbud i leiemarkedet i storbyene. Andre land som har store allmennboligsektorer, har utviklet disse over mange tiår og innenfor andre boligtradisjoner og skattesystemer enn det norske. Det betyr at effekter ikke nødvendigvis kan overføres direkte, og det er ikke nødvendigvis entydig hvordan en slik sektor kan utformes og hva den skal løse. Men et fellestrekk ved de fleste landene det vises til er at betydelig færre eier sin egen bolig.

Det er også verdt å peke på levekår. Norge har ikke like store økonomiske forskjeller eller like store drabantbyområder som mange land i Europa. Mye av dette kan trolig forklares med velferdsordninger og omfattende omfordelingspolitikk som demper forskjellene. Hvor stor effekten av eierlinjen har for dette har vi ikke et entydig svar på. Men NOU 2020:16 Levekår i byer skriver at:

«Det er også forskjeller mellom Norge og resten av Skandinavia. De fleste i Norge eier sin egen bolig. I både Sverige og Danmark er de største levekårsutfordringene i områder som hovedsakelig består av subsidierte leieboliger. Et kjennetegn ved utsatte områder i mange land er at boligene ikke vedlikeholdes, og at områdene forfaller. Dette ser vi i liten grad i Norge. Boligene og nærmiljøene i områder med levekårsutfordringer er generelt sett godt vedlikeholdt og av god standard.»⁴

Jeg mener derfor at det er vanskelig å finne belegg for å konkludere med at en tredje boligsektor vil styrke botryggheten for boligmarkedet i sum, og i hvert fall uten å svekke målet om høy eierandel.

Å bygge opp en stor ikke-kommersiell sektor i Norge i dag ville også kreve betydelige subsidier fra stat eller kommuner. Det kan gå på bekostning av mulighetene til å støtte opp om boligeie og kommunale utleieboliger. Hvis det gis betydelig støtte til oppbygging av en ikke-kommersiell sektor, er det også en risiko for at det fortrenger kjøp og bygging av boliger til eie. Det kan redusere mulighetene for boligeie, særlig for personer med lave inntekter. Flere av landene med ikke-kommersielle boliger benytter seg dessuten av planreguleringer for å fremskaffe tomter eller boliger til dette formålet. Krav om slike boliger i plan kan bidra til å øke byggekostnadene og redusere boligbyggingen, slik at andre boliger blir dyrere.

Men vi har i praksis en ikke-kommersielle sektor allerede i dag gjennom studentboliger og kommunale boliger. Her bidrar staten med finansiering for å realisere boliger som vi mener samfunnet trenger og ikke nødvendigvis blir bygget av byggenæringen i samme omfang uten statens støtte.

I Meld. St. 13 (2023-2024) Bustadmeldinga Ein heilskapleg og aktiv bustadpolitikk for heile landet, lanserte regjeringen en fornyet leiemarkedspolitikk. Målet er at leiemarkedet skal være trygt og forutsigbart og botrygghet er en sentral del av regjeringens innsats for leiemarkedet. Regjeringen har allerede satt i gang en rekke tiltak for å bedre situasjonen på leiemarkedet, og sikre botryggheten for leietakere. Bostøtten er et viktig virkemiddel for husholdninger med lav inntekt og høye boustgifter. Regjeringen har de siste årene styrket bostøtten, og har nå satt ned et utvalg som skal se på bostøttens rolle og formål. Vi har også satt i gang et samarbeid med kommunal sektor for å se på bedre bruk av kommunale boliger, og vi jobber med et helhetlig forslag til ny boligleielov som ivaretar balansen mellom leier og utleier. Regjeringen vil dessuten legge til rette for at det kan settes i gang bygging av 130 000

4 NOU 2020:16 Levekår i byer, s. 24

nye boliger innen 2030. Det vil kunne gi et bedre tilbud av både eide og leide boliger.

SPØRSMÅL NR. 1761

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 11. mars 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Vil statsråden be sine partifeller rundt i landet slutte å gi velferdsytelser utover akutt helsehjelp til personer som oppholder seg illegalt i Norge?

BEGRUNNELSE:

Jeg utfordret statsråden på dette i ordinær spørretime onsdag 25. februar. Da svarte statsråden:

“Jeg er helt enig med representanten i at hvis man oppholder seg ulovlig i Norge, skal man ut av landet, og man skal ikke få tjenester man ikke har krav på.”

Samtidig ser vi flere eksempler rundt i landet der AP har sørget for at denne gruppen får velferdstjenester på bekostning av øvrige innbyggere.

Svar:

Jeg er glad for at representanten Wiborg er enig med meg i at personer som har ulovlig opphold i landet kun skal ha rett på nødhjelp, noe som også er i tråd med gjeldende regelverk. I likhet med representanten Wiborg mener jeg det er viktig at landets kommuner håndhever dette regelverket, uavhengig av hvilket parti som til enhver tid leder den enkelte kommune. Jeg må ha tillit til at kommunene forvalter dette regelverket på en god måte. Jeg har ikke fått henvendelser fra KS eller Arbeids- og velferdsdirektoratet om at det ikke er tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 1762

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Erlend Wiborg

Besvart 5. mars 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Jeg ber om en oversikt over antall kommuner med og uten eiendomsskatt hvert år i perioden 2005 tom. 2025 og hva gjennomsnittlig eiendomsskatt pr husstand har vært i de kommunene som har eiendomsskatt har vært hvert år disse årene?

Svar:

Kommunene bestemmer selv om de vil skrive ut eiendomsskatt i kommunene. Innenfor rammene av eiendomsskatteloven har kommunene betydelig frihet til å tilpasse eiendomsskatten til lokale forhold, herunder hvilke typer eiendom som skal ilegges eiendomsskatt.

Statistikken i Statistisk sentralbyrå tabell 14674 gir ikke opplysninger om eiendomsskatt per husstand.

For å si noe om nivået på eiendomsskatten for bolig i den enkelte kommune (som vi antar representanten er mest opptatt av), er statistikkvariablene i tabell 14674 «Eiendomsskatten for en enebolig på 120 kvm (kr)» og «Gjennomsnittlig årlig eiendomsskatt for boliger i kommunen (kr)» relevante. Førstnevnte variabel fases nå ut og erstattes av sistnevnte variabel.

Tabell 1 i vedlegget viser antall kommuner med og uten eiendomsskatt i perioden 2008-2025, fordelt etter utskrivingsalternativ (tall for 2005-2007 ikke tilgjengelig). Tabell 1 viser også antallet kommuner med eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig, samt gjennomsnittlig eiendomsskatt for bolig og gjennomsnittlig eiendomsskatt for en enebolig på 120 kvadratmeter (for de to sistnevnte foreligger ikke tall for 2025).

Tabell 2 i vedlegget viser utviklingen i eiendomsskatten for en bolig på 120 kvadratmeter etter kommune.

Denne verdien kan si noe om utviklingen i eiendomsskattetrykket for boligeiere, men da først og fremst for samme kommune. Verdien er ikke et robust mål ved sammenligning mellom kommuner. Denne verdien fases nå ut i SSB-statistikken og erstattes av gjennomsnittlig eiendomsskatt for boliger. Tabell 3 i vedlegget viser gjennomsnittlig eiendomsskatt for boliger i den enkelte kommune de årene denne verdien er rapportert i statistikken, dvs. for 2023 og 2024.

Kilden for alle tall er Statistisk sentralbyrå, tabell 14674 og 14155.

Vedlegg – spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 1762

<https://www.stortinget.no/globalassets/pdf/dokumentserien/2025-2026/dok15-202526-1762-vedlegg.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1763

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Bengt Rune Strifeldt

Besvart 6. mars 2026 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Regjeringen varslet i statsbudsjettet for 2026 at det skal utredes en avgift på tapt fisk i havbruksnæringen, med sikte på innføring allerede i 2027, og i Havbruksmeldingen foreslo regjeringen at en slik avgift skulle gjelde uten unntak.

Hvordan begrunner fiskeri- og havministeren at havbrukere kan bli ilagt avgift når fisk går tapt også ved naturhendelser, mens bønder som mister dyr som følge av naturhendelser eller rovdyr, får erstatning?

BEGRUNNELSE:

I Statsbudsjettet for 2026, står følgende:

«Det tas sikte på at arbeidet rettes inn slik at en avgift på tapt fisk kan innføres fra 1. januar 2027. Forslag til regelverk vil bli sendt på høring».

I Havbruksmeldingen (Meld. St. 24 2024–2025) foreslås avgift på tapt fisk uten unntak. Det begrunnes med de vil:

«Innføre avgift på tapt fisk for å øke de individuelle insentivene til å sikre god velferd, redusere dødelighet og forhindre rømming.»

For det første er dødeligheten nå på vei ned og har vært det i over to år. For det andre er andelen produksjonsfisk, altså fisk med sår eller andre skavanker, sterkt redusert og på det laveste på fem år.

For det tredje har rømmingstallene gått kraftig ned over lang tid, innslaget av rømt fisk i elvene er rekordlavt og den nyeste forskningen fra Havforskningsinstituttet viser at rømming ikke er en så stor risiko for villaksen som tidligere antatt.

Innføring av avgift på tapt fisk må også ses i sammenheng med fremtidig regulering. En av de fremste driverne for dødelighet, er myndighetspålagt lusebehandling. Hvis det i tillegg innføres lusekvoter som reduserer produksjonen, vil det sammen med avgift på tapt fisk slå dobbelt inn økonomisk. En slik dobbelregulering svekker næringens evne til å investere i nettopp den teknologiske utviklingen som regjeringen har etterspurt i Havbruksmeldingen.

I fjor sommer mistet havbruksselskaper i Nord-Norge og Sør-Norge flere millioner fisk som følge av giftige alger. Det var en stor belastning på havbrukerne, også økonomisk. Hadde regjeringens forslag om avgift på tapt fisk uten unntak vært realisert i dag, ville avgiften kom-

met på toppen av det allerede store økonomiske tapet de måtte ta.

Når en bonde mister dyr grunnet naturfenomenet, på beite eller til rovdyr, er det statlige erstatningsordninger som gjelder. Når en reineier mister dyr til rovdyr, forventes erstatning. Hvor rimelig er det at når en havbruker mister dyr, skal det komme en ekstra avgift på toppen.

Svar:

Først vil jeg bemerke at jeg svarer på spørsmålet ut ifra mitt konstitusjonelle ansvar for akvatisk husdyrproduksjon (akvakultur).

I havbruksmeldingen foreslo regjeringen å innføre en avgift på tapt fisk for å øke de individuelle insentivene til å sikre god velferd, redusere dødelighet og forhindre rømming. Forslaget er en oppfølging av dyrevelferdsmeldingen og må også ses i sammenheng med havbruksmeldingens forslag om endret luseregulering. Det fremgår videre av meldingen at vi ville utrede utformingen av en

tapsavgift nærmere, herunder ev. unntak fra avgiften. I forbindelse med behandlingen av meldingen fattet Stortinget et anmodningsvedtak hvor regjeringen ble bedt om å iverksette arbeid med tiltak for å nå målsettingen satt i dyrevelferdsmeldingen om en dødelighet for alle fiskearter i akvakultur ned mot fem prosent. Som ledd i dette arbeidet utredes det nå hvordan en avgift på tapt fisk best kan innrettes.

Aktørene i akvakulturnæringen kan iverksette ulike tiltak for å redusere risikoen for tap av fisk. God helsestilstand gjennom hele produksjonen gjør fisken bedre rustet for håndtering og eksponering for smittestoffer. Jeg vil også nevne at det i dag tilbys en rekke forsikringer innen akvakultur. Forsikringene dekker de fleste plutselige og uforutsette skader som kan ramme levende fisk, både på land, i sjø og under transport.

En eventuell avgift på tapt fisk vil sendes på høring så alle berørte gis god mulighet til å uttale seg før regjeringen konkluderer.

SPØRSMÅL NR. 1764

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Tor André Johnsen

Besvart 6. mars 2026 av landbruks- og matminister Nils Kristen Sandtrøen

Spørsmål:

På hvilket rettsgrunnlag ble praksisen for ante mortem (AM) kontroll i hjorteoppdrett endret fra 1. mai 2025 uten høring, jf. forvaltningsloven § 37, og vil statsråden sørge for en fast og ikke-diskriminerende gebyrløsning som ikke gjør at distriktsprodusenter får langt høyere kostnader på grunn av veterinærens reise, og som sikrer likebehandling med andre kjøttslag samt ivaretar dyrevelferd og lokalslakting?

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen er at Mattilsynet endret praksis for ante mortem (AM) kontroll ved slakting av oppdrettshjort fra 1. mai 2025. Mange opplever at berørte aktører blir hørt sent, og at svarene blir generelle. Det er så langt kun kommet høringssvar 10. desember 2025 til Hjorteavlforeningen og Norsk Hjortesenter, uten at saken er avklart.

I praksis må produsenten nå ofte bestille veterinær selv og betale for både tid og reise. For produsenter i dist-

riktene kan store avstander gi svært høye kostnader. Det kan svekke muligheten til å drive og utvikle matproduksjon i hele landet, og gi ulik behandling av produsenter ut fra hvor de bor.

Ordningen kan også påvirke dyrevelferden. Når hvert veterinærbesøk blir dyrt, kan produsenter presses til færre og større slakterier, som kan gi mer stress i flokken. I tillegg kan økte kontrollkostnader gjøre det vanskeligere å satse på lokalslakting og små slakterier, selv om disse er godkjent av Mattilsynet og følger reglene for mattrygghet. Lokale slakteriløsninger kan også være viktige i beredskapssammenheng.

Det bes derfor om en tydelig avklaring av rettsgrunnlaget og om statsråden vil endre ordningen slik at gebyrene blir mer forutsigbare og like for hele landet.

Svar:

Bakgrunnen for Mattilsynets praksisendring var et nytt krav som kom inn i kontrollforordningen i mai 2022, om

at ante mortem-kontroll i felt skal utføres av veterinær med kompetanse som offentlig veterinær, utpekt av Mattilsynet (jf. forskrift om offentlig kontroll på matområdet). Dette gjelder både ved nødslakt, ved slakt av oppdrettsvilt og ved avlaving av begrenset antall slaktedyr på oppdrettsenhet (feltslakting).

Mattilsynet besluttet med utgangspunkt i kravet i kontrollforordningen at de skal bidra til å legge til rette for tilstrekkelig utdanning av offentlige veterinærer med sikte på at disse oppgavene utføres av kompetent personell i privat regi.

Ante mortem-kontroll av nødslakt har alltid vært utført av privatpraktiserende veterinærer, og med denne endringen ble dette utvidet til å gjelde alle tilfeller der ante mortem-kontroll er nødvendig på gården eller oppdrettsstedet. Godtgjøring for oppgavene med ante mortem-kontroll i felt blir derfor i alle disse tilfellene et anliggende mellom husdyreier og offentlig veterinær som utfører oppgaven.

Jeg er kjent med at det har blitt stilt spørsmål om denne praksisendringen var i strid med forskrift om gebyr til dekning av utgifter ved kjøttkontroll (gebyrforskriften). Da gebyrforskriften ble fastsatt i 2005, kunne ante mortem-undersøkelse, med unntak av for nødslakt, kun utføres av Mattilsynets egne veterinærer. Gebyrforskriften regulerer hva Mattilsynet kan og skal kreve i gebyr til dekning for Mattilsynets utøvelse av kjøttkontroll. Gebyrforskriften regulerer ikke hva kjøttkontrollen innebærer, hvilke undersøkelser som skal utføres, krav til personell, mv. Dette er regulert i forskrift om offentlig kontroll – animalsk produksjon, forordning (EU) 2019/624 og forordning (EU) 2019/627. Gebyrforskriften pålegger følgelig ingen plikter for Mattilsynet til utøvelsen av kjøttkontroll. Det nevnte kontrollregelverket legger til rette for at privatpraktiserende veterinærer som etter å ha gjennomført opplæring er utpekt som offentlige veterinærer, kan utføre ante mortem-kontroll.

Mattilsynet sin beslutning om å endre praksis til ikke lenger å utføre ante mortem-kontroll i felt ble tatt ut fra vurderinger av egen ressursbruk, regelverksforståelse, samfunnsøkonomisk kost/nytte og prinsipper for likebehandling/enhetlighet.

Mattilsynet påpeker at praksisendringen legger bedre til rette for likebehandling av alle oppdrettere. Ante mortem-kontrollen har vært utført med antatt ulik praksis rundt om i landet, og har ikke vært i tråd med enhetlighet og likebehandling. Noen steder ble kontrollen utført av Mattilsynets inspektører, mens den andre steder ble utført av privatpraktiserende veterinærer med offentlig godkjenning. Mattilsynet har gjennom praksisendringen tydeliggjort hvilke krav til ante mortem-kontroll som gjelder, og Mattilsynet vil etter praksisendringen behandle alle oppdrettere likt.

Endringen ble vurdert til å være innenfor regelverket, det ble derfor ikke gjennomført en ordinær høring fra

Mattilsynet. Mattilsynet har informert meg om at det ble gitt informasjon til næring og bransjeaktører på flere måter og ved flere anledninger i perioden mai 2023 – april 2025. Mattilsynet opplyser også at de mener de har hatt tett dialog med næringen, og at innspill ble vurdert før praksisendringen trådte i kraft.

Jeg er klar over at det for produsentene hvor Mattilsynets veterinærer tidligere utførte ante mortem-kontroll av oppdrettsvilt, vil medføre en kostnadsøkning å få utført ante mortem-kontroll av private veterinærer. Dette ble formidlet til Norsk Hjortesenter og Norsk Hjorteavlforening våren 2025. Slik Mattilsynet har forstått det vil merkostnaden først og fremst være en utfordring for de oppdretterne som i dag har eget slakteri på oppdrettsstedet.

Dagens regelverk og praksis med kontroll av slakt ivaretar både hygienehensyn og god dyrevelferd. Dette gjelder for alle dyr som slaktes. Hvordan kontrollen utføres vil være ulik, avhengig av dyrenes egenart og særpreg ved ulike dyrehold. Gebyrregelverket inneholder ikke forskjell på hvor i landet produksjonen skjer.

Jeg har ikke ambisjoner å gjøre endringer i dagens gebyrløsning på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1765**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Sylvi Listhaug****Besvart 6. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Er klima- og miljøministeren orientert om de negative konsekvensene artikkel 29 i PPWR vil få for eksport av fersk, norsk sjømat, vår nest største eksportnæring og hvilke tiltak vil regjeringen iverksette for å forhindre de negative konsekvensene?

BEGRUNNELSE:

Emballasjeforordningen (PPWR – Packaging and Packaging Waste Regulation) vekker stor bekymring i sjømatnæringen. Frykten er at forordningen vil stille krav til EPS-fiskekasser som gir dårligere matsikkerhet og økte kostnader. Hovedprinsippet er at emballasje skal gjenbrukes. For EPS-kasser er planen 40 pst. gjenbruk innen 2030, 70 pst. innen 2040, og for transport mellom egne virksomheter 100 pst. innen 2030.

Om lag 70 millioner EPS-kasser sendes årlig fra Norge til EU-markedet. Å hente disse i retur for gjenbruk vil være en stor og miljømessig lite hensiktsmessig operasjon, særlig fordi mulighetene for alternativ bruk nær kundene i EU er små. Det er også stor bekymring for matsikkerheten, blant annet risiko for kontaminering av listeria.

Sammen med EUMEPS, FEAP og Seafood Europe har Sjømat Norge gjennom 2025 brukt betydelige ressurser på å få unntak fra gjenbrukskravet for EPS-kasser. I stedet bør det legges opp til bedre gjenvinning, slik som i Danmark og Polen, der over 90 pst. av kassene gjenvinnes, i hovedsak til bygningsisolasjon.

Hovedinnsatsen har vært å synliggjøre miljø- og klimakonsekvensene av økt kassetransport og risikoen for kontaminering fordi kassene er krevende å få tilstrekkelig rene. Med bistand fra utredningsinstitutter i Brussel er det utarbeidet solide faglige rapporter som i oktober ble lagt frem for DG Environment, DG Mare og DG Sante.

I skrivende stund ser arbeidet ut til å kunne bære frukter, fordi det kan ende med at EPS-kasser klassifiseres som emballasje i direkte kontakt med matvarer og dermed unntas fra krav om gjenbruk.

Næringslivet opplever likevel at miljømyndighetene til nå ikke har tatt på alvor hvor store konsekvenser forordningen kan få for norske sjømatprodusenter, eller gjort jobben som forventes. Forordningen skal inn i norsk lov og kan skape store utfordringer for sjømatnæringen.

Det er avgjørende at sjømatnæringen og kasseprodusentene blir hørt og blir en aktiv del av veien videre.

Problemstillingen ligner den bryggerinæringen står i med krav om gjenbruk av flasker vi i dag panter. Regjeringen har sagt at den vil ivareta bryggerinæringens interesser. Hvorfor ikke gjøre det samme for sjømatnæringen, Norges nest største eksportnæring etter olje og gass.

Svar:

EUs emballasjeforordning vil bidra til reduserte mengder emballasje og emballasjeavfall og en mer sirkulær verdikjede for emballasje. Forordningen gir viktige felleseuropeiske rammevilkår for norsk næringsliv.

Fiskekasser brukt av sjømatnæringen er omfattet av kravet til ombruk av transportemballasje i EUs emballasjeforordning. Økonomiske aktører som benytter slik emballasje skal nå mål om 40 % ombruk innen 2030, dette vil særlig bidra til å redusere mengden emballasjeavfall. Samtidig vil en overgang til ombrukskasser innebære endringer for næringen, blant annet i logistikk for retur og rengjøring av fiskekasser. Miljødirektoratet utarbeider nå høringsnotat og forslag til hvordan regelverket best kan gjennomføres i Norge, i tråd med rutiner for EU/EØS-arbeidet. Her vil de beskrive økonomiske og administrative konsekvenser av regelverket. For å sikre at vi har tilstrekkelig informasjon om konsekvensene av ombrukskravet for transportemballasje, har Klima- og miljødepartementet understreket viktigheten av at Miljødirektoratet belyser dette godt i høringsnotatet. De skal peke på hvilke kostnader som vil oppstå som følge av ombrukskravet. Dette vil gi en god oversikt over konsekvensene av ombrukskravet for transportemballasje for sjømatnæringen og eksport av norsk sjømat, som grunnlag for vårt videre arbeid med regelverket.

Jeg er også kjent med at det finnes aktører som jobber med å utvikle ombruksløsninger for fiskekasser. Samtidig er jeg klar over at sjømatnæringen og produsenter av fiskekasser i isopor har hatt dialog med EU-kommisjonen, med bakgrunn i at de mener at fiskekasser bør få unntak fra ombrukskravet. Forordningen har en mulighet for at EU-kommisjonen kan utvikle underliggende regelverk som gir unntak fra ombrukskravene i artikkel 29. Norge følger denne diskusjonen tett.

SPØRSMÅL NR. 1766**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Ingrid Liland****Besvart 9. mars 2026 av finansminister Jens Stoltenberg****Spørsmål:**

Kan statsråden forsikre om at OECDs retningslinjer for folkepaneler vil bli fulgt i arbeidet med folkepanelet som skal oppnevnes som referansegruppe for Omstillingsskommisjonen?

BEGRUNNELSE:

I mandatet for den ventede Omstillingskommisjonen står det at “som referansegruppe til omstillingskommisjonen oppnevnes et representativt folkepanel for å gi tilbakemeldinger på kommisjonens arbeid underveis i prosessen”.

OECD har utviklet 11 kvalitetsprinsipper for offentlige beslutningstakere som initierer folkepaneler, som skal sikre at prosessene gjennomføres med legitimitet og kvalitet. Disse bør konsulteres når folkepanelet som referansegruppe skal planlegges og gjennomføres.

Kvalitetsprinsippene er utarbeidet fordi demokratisk involvering som oppleves ubetydelig eller forutinntatt (der kunnskapen og konklusjonene allerede er gitt), kan skade tillit til forvaltning og beslutningstagere, og fremtidige involveringsprosesser.

Svar:

I forbindelse med behandlingen av Nasjonalbudsjettet 2026 fattet Stortinget 5. desember 2025 følgende anmodningsvedtak:

«Stortinget ber regjeringen nedsette en Omstillingskommisjon som skal vurdere ulike scenarier og tiltak for å bedre norsk økonomis omstillingsevne, verdiskaping, næringsutvikling og konkurransekraft, hvor norsk sokkel framover går inn i en ny fase med avtakende olje- og gassproduksjon, samtidig med en økende fornybarandel i Europa på bekostning av fossil energibruk.»

Departementet arbeider med å sette ned Omstillingskommisjonen. Jeg vil i dette arbeidet ta utgangspunkt i utkastet til mandat for kommisjonen vedlagt Budsjettavtalen mellom Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne om statsbudsjettet for 2026. Kommisjonen vil bestå av deltakere fra partene i arbeidslivet, miljøbevegelsen, økonomiske eksperter og representanter for flere politiske partier. Jeg mener at en slik bred sammensetning gjør kommisjonen godt rustet til å drøfte faglige krevende problemstillinger og de avveiningene vi står overfor som samfunn, bl.a. knyttet til at norsk sokkel går inn i en ny fase med avtakende olje- og gassproduksjon. Jeg vil be kommisjonen vurdere hvordan den underveis i sitt arbeid kan nyttiggjøre seg et folkepanel som en referansegruppe for sitt arbeid.

SPØRSMÅL NR. 1767**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Ingrid Liland****Besvart 16. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Kan statsråden redegjøre for hvorfor Norge har gitt penger til World Economic Forum, og hva disse pengene har blitt brukt til?

BEGRUNNELSE:

Ifølge Finansavisen har Norge gitt 124 millioner kroner i bistand til World Economic Forum (WEF), som arrangerer Davos-møtene, siden 2015. Ca. 70 millioner er utbetalt etter at tidligere utenriksminister Børge Brende tiltrådte som president i 2017.

I en tid hvor enkelte aktører ønsker å så tvil om viktigheten av å bruke penger på bistand, er det avgjørende å få en redegjørelse fra Statsråden for hvorfor offentlige midler har blitt gitt til en eliteorganisasjon som WEF over bistandsbudsjettet.

Svar:

Klima- og skoginitiativets strategi innebærer først og fremst støtte til tropiske skoglands arbeid med en bærekraftig arealpolitikk som stanser avskogingen. Samtidig er det slik at verdens råvaremarkeder fortsatt legger et stort press på skogen. En annen viktig del av vår strategi forankret i Stortinget er derfor å bidra til at skoglandene reduserer avskoging gjennom å redusere presset på regnskog fra globale markeder.

Omdanning av skogområder til jordbruksland er den største driveren bak den globale avskogingen. Mange private selskaper kjøper eller videreselger råvarer produsert med avskogingsrisiko, som palmeolje, soya og storfekjøtt. Tropical Forest Alliance (TFA) ble etablert for å støtte de globale konsumvareselskapene som i 2010 satte som mål å bidra til å stanse avskoging knyttet til handel med matråvarer. Senere har TFA bidratt til at verdens største råvaregrossister har etablert detaljerte veikart for å eliminere avskoging fra soya, kjøtt og palmeolje. Dersom disse lykkes vil det være et stort globalt gjennombrudd for klima, natur og bærekraftig utvikling i våre samarbeidsland.

TFA er et samarbeid mellom myndigheter, næringsliv, finansinstitusjoner og sivilsamfunn. Tropical Forest Alliance ble etablert i 2012, med sekretariat lagt til World Economic Forum (WEF) i 2015. Alliansen består av ca. 190 samarbeidspartnere fra myndigheter, nærings-

ringliv, finansinstitusjoner og sivilsamfunn. For å støtte selskapenes innsats, og bidra til nødvendig tilrettelegging i produksjonslandene, bidro Norge sammen med USA, Storbritannia og Nederland til etableringen av et eget sekretariat, som ble lagt til WEF. Bakgrunnen for dette var at alliansen skulle kunne gå i dialog med ledende globale råvareselskaper. Støtten til TFA går til å drifte et sekretariat i WEF og arbeidet globalt. Dette inkluderer lønnskostnader, analysearbeid, og fasilitering av dialog og samarbeid mellom selskaper, produsenter, myndigheter og sivilsamfunn i mange land. Klima- og skoginitiativet støtter kun TFA-innsatsen som er lagt til WEF, og disse pengene går ikke til annen drift i WEF. WEF får ingen annen støtte fra Klima- og skoginitiativet.

Støtten til TFA/WEF har blant annet bidratt til:

- Felles ambisjon fra verdens ledende råvaregrossister om å eliminere avskogingsrisiko fra sine verdikjeder, med detaljerte veikart for hver av de viktigste råvarene.
- Etablering av Forest Positive Coalition, hvor 21 av verdens største matvareselskaper samarbeider om å etterspørre avskogingsfrie varer fra sine grossister.
- Samarbeid med globale investorer som går i dialog med selskaper og myndigheter for å eliminere avskogingsrisiko fra sine investeringsporteføljer.
- Samarbeid med myndigheter, produsentgrupper og andre for å få til avskogingsfri råvareproduksjon, blant annet i Brasil, Colombia og Indonesia.
- Mobilisering av om lag 500 mill. dollar i privat finansiering for bærekraftig, avskogingsfri landbruksproduksjon i Sør-Amerika, med en ambisjon om å mobilisere 10 mrd. dollar innen 2030.

SPØRSMÅL NR. 1768

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Hanne Beate Stenvaag

Besvart 9. mars 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Det har kommet fram opplysninger om at internerte på Trandum har blitt fremstilt for en delegasjon fra Etiopia.

Har de internerte hatt med norsk advokat og tolk under fremstillingene, og hva har norske myndigheter gjort for å møte kritikken fra Tilsynsrådet som anser prak-

sisen med fremstilling på Trandum som problematisk og ulovlig?

BEGRUNNELSE:

Tilsynsrådet for tvangsreturer og Trandum utlendingsinternat kom i 2024 med skarp kritikk av praksisen med at internerte på Trandum ble framstilt for delegasjoner fra

hjemlandet, uten at de hadde med seg verken advokat, tolk eller norsk politi. De skriver i sin rapport:

«De internertes rettsikkerhet er tilnærmet ikke-eksisterende under de aktuelle samtaler. Som nevnt er norsk politi fraværende etter ønske fra den fremmede makt, og det er heller ikke gitt rett til advokat eller tolk.» De skriver videre: «Tilsynsrådet anser praksisen som problematisk og ulovlig.» (s. 27).

I brev til kommunal- og forvaltningskomiteen av 22.11.2024 skrev daværende justis- og beredskapsminister:

«Blant annet legges det til rette for at norsk advokat og tolk kan delta under fremstillingen, forutsatt at dette aksepteres av delegasjonen.»

NOAS har uttalt til media at flere etiopiere er pågrepet og sendt til Trandum. En av disse sakene er omtalt i media, og den aktuelle personens advokat refereres i Haugesunds avis på at hans klient er blitt nektet å benytte tolk under samtaler, og sier:

«Det er det mest sjokkerende, for da kan jeg ikke følge med på hva som blir sagt. Jeg får heller ikke samtale med min klient under møtet, og således blir jeg frarøvet muligheten til å bistå ham.»

Undertegnede har fått henvendelser også om andre som har blitt pågrepet og framstilt for etiopiske myndigheter uten å få ha med advokat og tolk.

Svar:

Det er ikke tvilsomt at norske myndigheter har rettslig grunnlag for å pålegge en utlending å la seg framstille for en utenlandsk delegasjon for utstedelse av ID-dokumenter.

I tråd med min redegjørelse i Stortinget 18. februar 2025, arbeider Justis- og beredskapsdepartementet med spørsmålet om særskilt regulering av hva som bør gjelde om retten til å la seg bistå av advokat eller annen fullmektig ved fremstilling for hjemlandets myndigheter av utlendinger som er pågrepet etter utlendingsloven. Arbeidet er ikke ferdigstilt. I påvente av dette ba derfor departementet i forbindelse med delegasjonsbesøket fra etiopiske myndigheter politiet om å sikre at den enkelte utlending kunne la seg bistå av advokat ved fremstilling, og at advokaten skulle kunne være tilstede i det rommet hvor fremstillingen foregikk. Politiets utlendingsenhet (PU) har opplyst at dette ble ivarettatt.

PU har videre opplyst at det ikke ble benyttet tolk under fremstillingene. Samtalen mellom delegasjonen og utlendingen foregikk på hjemlandets språk. Fremstilling innebærer en samtale mellom delegasjonen og deres antatte statsborger, der formålet er å få bekreftet identiteten med sikte på utstedelse av reisedokument. Det er derfor hensiktsmessig at samtalen foregår på landets eget språk.

SPØRSMÅL NR. 1769

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Marthe Hammer

Besvart 9. mars 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Hva forventer regjeringen at reduksjon i bokført og påløpt proveny fra formuesskatten vil være av regjeringens forslag om å øke terskelen for dyre boliger i formuesskatten fra 10 til 14 millioner kroner, hvor mange får lavere formuesskatt som følge av forslaget og hva er fordelingseffekten av den foreslåtte endringen, også fordelt på sentralitetssoner?

BEGRUNNELSE:

Regjeringen foreslo 27.02.2026 å øke terskelen for høy verdsetting av primærboliger i formuesskatten fra 10 til 14 millioner kroner.

Svar:

Personlige skattytere betaler formuesskatt på 1,0 pst. av skattepliktig nettoformue over et bunnfradrag på 1,9 mill. kroner i 2026. For nettoformuer over 21,5 mill. kroner betales formuesskatt med en sats på 1,1 pst.

Skattepliktig nettoformue fastsettes som hovedregel til omsetningsverdien av skattyters eiendeler, fratrukket gjeld. Flere formuesobjekter verdsettes imidlertid til dels betydelig lavere enn markedsverdi. Dette skyldes både formelle verdsettelsesrabatter i skattereglene og at enkelte eiendeler er vanskelig å verdsette.

I 2021 fattet Stortinget et anmodningsvedtak der regjeringen ble bedt om å «endre metoden for verdsettingen av dyre boliger slik at verdsettingen bedre samsvarer

med eiendommenes reelle markedsverdi». Regjeringen fulgte opp vedtaket ved å ta i bruk den oppdaterte boligmodellen fra SSB i formuesskatteopplegget for 2026. Modellen gir mer rettferdige og treffsikre verdivurderinger av bolig. Et viktig premiss for regjeringen var at staten ikke skulle tjene på omleggingen. Derfor økte regjeringen samtidig bunnfradraget i formuesskatten i budsjettet.

Da nye anslag fra SSB kom i januar, viste det seg at den oppdaterte boligmodellen ville øke skatteinntektene mer enn antatt. Regjeringen fastslo at den ville sikre at man tilbakeførte de ekstra skatteinntektene på en måte som gjør formuesskatten bedre tilpasset den oppdaterte modellen.

Regjeringens forslag er å heve innslagspunktet for høy verdsetting av primærbolig fra 10 til 14 millioner kroner. Sammen med øvrige formuesskatteendringer for 2026 anslås det å gi en samlet provenyreduksjon på 280 mill. kroner påløpt sammenlignet med referansen. I anslagene er det ikke hensyntatt at en del flere boligeiere vil få nedsatt estimert markedsverdi ved bruk av sikkerhetsventilen.

Skattyter kan be om nytt skattekort ved nye forutsetninger om inntekt og formue eller ved endringer i skatteregler (som satser eller beløpsgrenser). Den bokførte provenyvirkningen vil avhenge av hvor mange skattytere som endrer skattekortet. Departementet vil komme tilbake med anslag på bokført virkning i Revidert nasjonalbudsjett.

Med regjeringens forslag om å øke innslagspunktet for høy verdi fra 10 til 14 millioner kroner sammen med øvrige formuesskatteendringer i 2026 anslås det at om lag 459 000 personer får lavere skatt, og at 196 000 får økt skatt. Den tilsvarende beregningen uten økningen i innslagspunktet anslår skattereduksjon for om lag 427 000 personer og skatteøkning for om lag 235 000 personer. Tallene er beregnet sammenlignet med referansen for 2026 og omfatter alle endringer i 2026-budsjettet, inkludert oppdateringen av boligverdiene.

Tabell 1 viser fordelingsvirkninger etter beregnet nettoformue, mens tabell 2 viser fordelingsvirkninger etter sentralitetssoner.

Tabell 1 Fordelingsvirkninger etter beregnet nettoformue med alle formuesskatteendringene i vedtatt budsjett for 2026 og økt innslagspunkt til 14 mill. kroner. Alle personer 17 år og over. Sammenlignet med referansen for 2026 (inkludert gamle boligverdier).

Beregnet nettoformue ¹	Antall	Gjennomsnittlig skatt. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner ²
Negativ	945 400	122 800	0
0 - 499 999 kr.	1 114 100	79 800	0
500 000 - 1 mill. kr.	390 000	151 800	0
1 mill. - 5 mill. kr.	1 613 800	177 800	0
5 mill. - 10 mill. kr.	434 200	260 400	-400
10 mill. - 50 mill. kr.	147 600	590 000	-800
50 mill. - 100 mill. kr.	6 500	1 959 800	2 800
Over 100 mill. kr.	4 200	6 200 800	7 400
I alt	4 655 700	169 600	0

¹ Omfatter beregnet bruttoformue fratrukket samlet bruttogjeld. Beregnet bruttoformue inkluderer formue uten formelle verdsettingsrabatter for primærbolig, sekundærbolig, næringseiendom og aksjer og driftsmidler. For øvrig benyttes formuesverdier.

² Tallene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2 Fordelingsvirkninger etter sentralitetssoner med alle formuesskatteendringene i vedtatt budsjett for 2026 og økt innslagspunkt til 14 mill. kroner. Alle personer 17 år og over. Sammenlignet med referansen for 2026 (inkludert gamle boligverdier).

Sentralitet	Antall	Gjennomsnittlig skatt. Kroner	Gjennomsnittlig endring i skatt. Kroner ¹
S01	905 800	218 600	-200
S02	1 207 500	174 600	0
S03	1 176 400	155 400	0
S04	738 600	148 200	0
S05	420 000	146 200	0
S06	199 300	140 600	0
NA	8 000	11 600	0
I alt	4 655 700	169 800	0

¹ Tallene er avrundet til nærmeste 200 kroner.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2023. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2026. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget

er sjablongmessig fremskrevet. Modellen tar heller ikke hensyn til mulige endringer i atferden som følge av endringer i skattereglene. Modellen er oppdatert med verdier fra den reviderte verdsettingsmodellen på boliger som ble tatt i bruk i skattekortene fra 2026. Modellen tar imidlertid ikke hensyn til at flere skattytere vil kunne velge å dokumentere en lavere verdi.

SPØRSMÅL NR. 1770

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Jørgen H. Kristiansen

Besvart 9. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere om hensynet til trafikkikkerhet, beredskap og fremkommelighet for Nesodden og Nordre Frogn tilsier at kryssløsningen eller fartsstandarden på strekningen bør revurderes, og hvordan departementet vil sikre at statlige føringer ikke bidrar til økt ulykkesrisiko på det underliggende fylkesveinettet?

BEGRUNNELSE:

Spørsmål til samferdselsministeren vedr. ny adkomstvei til Nordre Frogn og Nesodden

Det er besluttet at et planlagt kryss mellom E134 (Oslofjordtunnelen) og ny innfartsvei til Nordre Frogn og Nesodden er besluttet bygget som et toarmet kryss di-

mensjonert for 90 km/t, uten vestvendte ramper. Lokale aktører og kommuner frykter at løsningen vil føre til økt trafikk på fylkesvei 1392 via Skarpskella, en bratt og ulykkesutsatt strekning som allerede i dag har betydelige trafikkikkerhetsutfordringer med begrenset kapasitet, særlig på vinterstid. Tidligere utredninger har lagt til grunn et firearmet kryss med lavere fartsstandard, og det er opplyst at valg av 90 km/t følger føringer fra statlige myndigheter.

Svar:

Ved utarbeidelse av reguleringsplanen for E134 Oslofjordforbindelsen byggetrinn 2 og Bråtankrysset ble det utført grundige trafikkanalyser av trafikkstrømmene til og fra

Nesodden. Analysene viste at tilnærmet ingen trafikanter vil benytte de omtalte rampene mot vest i Bråtankrysset. Det ble allerede den gangen påpekt at det holder å bygge et halvt kryss siden trafikkmengden vil bli tilnærmet null i vestgående retning.

E134 Oslofjordforbindelsen byggetrinn 2, mellom Vassum og Måna, er en nasjonal hovedvei som bygges som fire felts motorvei med planskilte kryss. Strekningen skal i henhold til vegnormalene dimensjoneres for 90 km/t. Er-

faringsmessig vet man at en lavere fartsgrense for en slik type vei, i de omgivelsene den ligger, ikke vil bli respektert av trafikantene og vil med det kunne skape trafikkfarlige hendelser ved at spredningen av fart blir stor. 90 km/t vil derfor være den beste løsningen med tanke på fremkommelighet og trafiksikkerhet.

Jeg mener at trafiksikkerhet, beredskap og fremkommelighet for Nesodden og Nordre Frogn er godt ivaretatt med valgt løsning.

SPØRSMÅL NR. 1771

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Joel Ystebø

Besvart 9. mars 2026 av utenriksminister Espen Barth Eide

Spørsmål:

Jeg viser til det skriftlige spørsmålet fra Jonas Andersen Sayed av 13. februar, der utenriksministeren bl.a. svarer slik:

“Uavhengige mediekilder, som Reuters, viser i denne sammenheng til at Albanese ikke har uttalt seg slik hun gjengis av nettstedet UN Watch og slik hun er sitert i spørsmålet fra representant Ystebø.”

Andersen Sayed har slett ikke gjengitt henne feil.

Vil utenriksministeren normalisere slike grove, antisemittiske utsagn, eller vil han fordømme dem, slik Frankrike, Tyskland, Italia og Østerrike har gjort?

BEGRUNNELSE:

Jeg gjengir her uttalelsen hennes i sin helhet, noe som bare gjør de antisemittiske undertonene tydeligere, slik for eksempel den statlige tv-kanalen France 24 gjengir henne:

“The fact that instead of stopping Israel, most of the world has armed, given political excuses, political sheltering, economic and financial support. This is a challenge. The fact that most of the media in the western world has been amplifying the pro-apartheid genocidal narrative is a challenge. And at the same time, here also lies the opportunity. Because if international law has been stabbed in the heart it's also true that never before has the global community seen the challenges that we all face. We who do not control large amounts of financial capital, algorithms and weapons. We now see that we as a humanity have a common enemy.”

Svar:

Regjeringen ser med stor bekymring på den økende antisemittismen i Norge og resten av verden. I Norge, som andre steder, finnes det jøder som opplever at de blir sett på som annerledes, dømt annerledes eller opplever at de ikke hører hjemme. Antisemittisme er uakseptabelt og må bekjempes. Dette krever både nasjonale tiltak og et tett internasjonalt samarbeid. Begge deler har prioritet i regjeringen, og er en del av vår handlingsplan for å bekjempe antisemittisme som oppdateres jevnlig.

Når det gjelder representant Ystebøs spørsmål om min vurdering av uttalelser fra FNs spesialrapportør for menneskerettighetssituasjonen i Palestina, Francesca Albanese, slik de er gjengitt av den franske statlige tv-kanalen France 24, viser jeg til mitt svar til representant Jonas Andersen Sayed (Dokument nr. 15:1590 (2025–2026)). Jeg klargjorde der at jeg ikke ønsker å gå inn i diskusjoner om enkeltuttalelser. Jeg viste også til at FNs spesialrapportører rapporterer til FNs menneskerettighetsråd og FNs generalforsamling, men at de ikke opptrer på vegne av FNs medlemsland eller FN som organisasjon.

I svaret til representant Sayed fremhevet jeg betydningen av aktsom kildevurdering. Bakgrunnen var at Albaneses uttalelse nylig hadde blitt gjengitt på en ufullstendig måte i en video publisert av nettstedet UN Watch. I representant Andersen Sayeds spørsmål ble uttalelsen presentert på en tilsvarende ufullstendig måte. Når uttalelser tas ut av sin kontekst, kan dette påvirke tolkningen av innholdet, noe som er uheldig.

SPØRSMÅL NR. 1772**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 9. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Kan statsråden gjøre greie for om alle som er innlagt med spiseforstyrrelser får individuell plan, og eventuelt kor mange som ikke får det, og hva vil statsråden gjøre for å sikre at all ungdom som er innlagt med spiseforstyrrelser får utarbeida individuell plan?

GRUNNGJEVING:

Mange unge med spiseforstyrrelser har behov for langvarig oppfølging i helsevesenet. De kan da ha rett på utarbeiding av individuell plan. Mitt inntrykk er at veldig få får dette. Mange familiær klagar over at dei blir etterlatt til seg sjølv etter utskriving.

Svar:

Barn og unge med alvorlige spiseforstyrrelser har behov for et trygt og sammenhengende behandlings- og oppfølgingstilbud, både ved innleggelse i døgnavdeling eller ved dag- og poliklinisk behandling og etter utskriving. Mange i denne gruppen vil ha behov for langvarige og koordinerte tjenester fra flere instanser, som spesialisthelsetjenesten, kommunale helse- og omsorgstjenester, fastlege, PPT og skole. Som stortingsrepresentanten påpeker, kan individuell plan være et nyttig verktøy for å sikre koordinerte tjenester.

Pasienter og brukere som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, har etter regelverket rett til individuell plan. Retten er knyttet til behovet for koordinerte tjenester over tid, ikke til diagnose i seg selv.

Dersom de har rett etter regelverket og samtykker til det, skal de få tilbud om individuell plan og koordinator. Individuell plan kan være særlig viktig for pasienter med langvarige og alvorlige spiseforstyrrelser, der det er nødvendig med et godt samarbeid mellom psykisk helsevern i spesialisthelsetjenesten, somatisk avdeling, kommunale helse- og omsorgstjenester og andre kommunale hjelpetjenester.

Kommunen har hovedansvaret for å utarbeide og koordinere arbeidet med individuell plan, men alle helse- og velferdstjenester har en individuell plikt til å igangsette arbeidet når de har tjenestemottakere med behov for helhetlige og koordinerte tjenester.

Vi har dessverre ikke gode tall på andelen pasienter med spiseforstyrrelser som har individuell plan. Det er derfor ikke mulig å si hvorvidt pasienter med rett til indi-

viduell plan, ikke får tilbud om dette med utgangspunkt i det vi ber om rapportering på fra hhv kommuner og sykehus.

Andre virkemidler i tjenestene bidrar også til å sikre koordinerte tjenester. Når barn og unge mottar behandling i spesialisthelsetjenesten, anbefales det at det utarbeides en behandlingsplan som beskriver planlagt behandling, men også behov for øvrige tjenester. De kommunale tjenestenes oppfølgingsansvar opprettholdes, selv om barn og ungdom får tilbud i psykisk helsevern. Samordningsplikten skal sørge for at en kommunal tjeneste får hovedansvaret for samordningen av tjenestene, og tjenestene skal ved behov gjennomføre regelmessige samarbeidsmøter eller ansvarsgruppemøter rundt det enkelte barnet eller den enkelte ungdommen.

Dersom barnet eller ungdommen er under 18 år, er i behandling og har store og sammensatte behov, kan familien ha rett til barnekoordinator. Det er et vilkår at barnet har alvorlig sykdom, skade eller nedsatt funksjonsevne.

Ingen pasienter eller familier skal oppleve å bli overlatt til seg selv etter utskriving. Vi trenger en helsetjeneste som henger sammen og legger til rette for gode og sammenhengende pasientforløp, uten skillelinjer og siloer. Derfor har regjeringen satt ned et helsereformutvalg som skal foreslå nye modeller for framtidig organisering, styring og finansiering for å sikre en sammenhengende og bærekraftig helsetjeneste. Gjennom «Prosjekt X» tester vi ut nye prosjekter for hvordan kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten kan samarbeide om å gi innbyggere helsetjenester. Målet er at ingen skal oppleve seg som kasteballer i systemet.

SPØRSMÅL NR. 1773**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Siren Julianne Jensen****Besvart 9. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre****Spørsmål:**

Vil regjeringen gjennomgå ordningen for pasientreiser i Nord-Norge, med tanke på de store geografiske avstandene og økende belastning for pasienter som må reise langt for grunnleggende helsehjelp?

BEGRUNNELSE:

Pasienter i Nord-Norge må ofte reise svært langt for å få nødvendig behandling, og reisebelastningen forsterkes av vær, stengte veier og mangel på alternative ruter. Regionale medier har de siste ukene rapportert om gjentatte trafikale problemer og vinterstengte veier i landsdelen, noe som skaper betydelig usikkerhet for pasienttransporten. For mange innebærer reiseveien flere timer hver vei, ofte under krevende forhold, og dagens pasientreiseordning kompenseres ikke tilstrekkelig for disse særskilte utfordringene.

Dette gir ulikhet i tilgang til helsetjenester, særlig for kronikere og pasienter som trenger hyppige kontroller. Derfor er det nødvendig at regjeringen vurderer en gjennomgang av ordningen, slik at pasienter i Nord-Norge får et tilbud som er reelt likeverdig med resten av landet.

Svar:

Jeg er opptatt av at pasienter skal oppleve at reiser til og fra helsetjenesten fungerer på en god måte. I Nord-Norge er det lange avstander og tidvis krevende værforhold. Dette påvirker også pasientreisene. I mange tilfeller må pasienter overnatte på grunn av den lange reiseveien. Det pågår nå en forsøksordning i Helse Nord som gjør at pasienter i Helse Nord i en periode får en større sats når de må overnatte på reisen. Den økte satsen er på inntil 1 300 kroner, mot vanlig sats som er inntil 711 kroner.

I 2025 ble det også gjort endringer i pasientreiseforskriften med formål om å forenkle og forbedre regelverket. Endringen baserte seg på en evaluering av pasientreisereguleringen som var gjennomført av Helsedirektoratet. Blant annet er helseforetakenes ansvar for å sørge for at reiser som foretakene organiserer skal være forsvarlige for den enkelte pasient, presisert. Ansvar for pasientens behandling har for å vurdere om pasienten har behov for tilrettelagd transport og for å informere helseforetaket om dette, er også tydeliggjort.

Jeg kan også orientere om at Helsedirektoratet på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet jobber med

et nytt rundskriv med nasjonal veiledning om stønad til pasientreiser. I oppdraget er det pekt på behovet for ytterligere presiseringer og eksemplifiseringer i rundskriv for å sikre en mer forutsigbar og enhetlig praksis, samt de utfordringene som er i distriktene og særlig i Nord-Norge med tanke på store avstander og et begrenset kollektivtilbud. Rundskrivet skal foreligge innen 1. juli i år.

Jeg har nå til uttalelse to representantforslag som gjelder pasientreiseordningen, Dokument 8:114 S (2025–2026) Representantforslag om en bedre gjennomføring og forvaltning av pasientreiser og Dokument 8:117 S (2025–2026) Representantforslag om en bedre pasientreiseordning. Jeg vil sette meg grundig inn i de forslagene som er fremmet, og mine vurderinger vil foreligge innen fristen 16. mars.

Når det gjelder representant Jensens spørsmål om en gjennomgang av ordningen for pasientreiser i Nord-Norge, tillater jeg meg å vise til de kommende vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 1774**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Joel Ystebo****Besvart 9. mars 2026 av utviklingsminister Åsmund Aukrust****Spørsmål:**

I den muntlige spørretimen i Stortinget 25. februar svarte utviklingsministeren slik på et spørsmål fra stortingsrepresentant Grunde Almeland om Israel og situasjonen i Gaza:

«(...) Vi ser fortsatt at humanitær tilgang brukes som et våpen, og at veldig mye av det som trengs aller mest, blir nektet inngang, f.eks. telt, soveposer og annet som palestinerne trenger for å overleve en kald vinter.»

Dette er helt feil.

Vil statsråden beklage feilen og gi Stortinget riktig informasjon?

BEGRUNNELSE:

Utviklingsministeren ga i Stortinget inntrykk av at Israel bruker innførselen av hjelp til Gaza som et våpen. Dette er ikke riktig. Siden våpenhvilen trådte i kraft, har Israel samarbeidet med internasjonale partnere om en humanitær respons for sivilbefolkningen i Gaza i vinter. Ifølge Israels ambassade i Norge, omfatter dette leveranser av 630 000 telt og presenninger til Gaza, over 4 000 lastebiler med tepper og varme klær, i tillegg til forsyning av drivstoff. Statsråden bes om å korrigere sin feilaktige og skadelige uttalelse.

Svar:

Siden våpenhvilen trådte i kraft i høst har 4 200 lastebiler med nødhjelp og kommersielle varer kommet inn til Gaza hver uke. Det har bedret situasjonen noe, men det har ikke vært nok i lys av hvor store de humanitære behovene er. FN har bidratt med midlertidig husly og har startet arbeidet med å rydde søppel.

Den humanitære situasjonen i Gaza er imidlertid fortsatt alvorlig. Tall fra Verdens matvareprogram viser at 77 % av befolkningen er matusikre. Nødvendige nødhjelpsvarer som rør, røntgenutstyr, såfrø og generatorer kommer ikke inn i Gaza på grunn av strenge israelske regler for såkalte flerbruksvarer, det vil si varer som kan tenkes å kunne brukes både sivilt og militært. Infrastruktur og boliger er ødelagt. Det er mangel på det meste inkludert vann og strøm- og prisene på varer er skyhøye. Pasienter som trenger behandling utenfor Gaza, får ikke lenger reise til sykehus i Øst-Jerusalem eller Vestbredden. Etter angrepet på Iran på lørdag ble alle grenseoverganger stengt. Dette skapte store problemer. Mangelen på drivstoff

off rammer sykehus, skoler og sivilbefolkningen. Det kom inn noen nødhjelpsvarer på tirsdag, inkludert drivstoff, men det er fortsatt altfor lite.

Israel kan bidra med å forbedre den humanitære situasjonen i Gaza ved slippe inn mer nødhjelp og humanitært personell. De kan tillate at viktige humanitære organisasjoner som UNRWA, Flyktningshjelpen, Redd Barna og Leger uten grenser fortsatt får levere hjelp og tjenester til nødlidende på Vestbredden og i Palestina. Deres beslutninger om å begrense og i perioder stanse humanitær tilgang til Gaza har bidratt til å forverre krisen over tid. Noe av det som trengs mest for å hjelpe folk i Gaza blir fortsatt nektet inngang. Det kan vi ikke tie stille om.

SPØRSMÅL NR. 1775**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Julie E. Stuestøl****Besvart 9. mars 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen****Spørsmål:**

Under et skolebesøk den 23. februar fikk representanter for Grønn Ungdom beskjed fra skolens ledelse om å fjerne en plakat med et politisk budskap, fordi budskapet, ifølge rektor ved skolen, opplevdes å være i konflikt med «det holdningsskapende arbeidet skolen forsøker å formidle til ungdommer».

Er statsråden enig i at dette er en form for politisk sensur, og hvordan vil statsråden sikre at ungdomspartier kan utøve sin grunnlovsfestede ytringsfrihet på norske skoler?

BEGRUNNELSE:

I avisen Nidaros (27.02.26) kommer det frem at Grønn Ungdom opplevde betydelig motstand fra ansatte og ledelse ved Charlottenlund videregående skole under et skolebesøk, blant annet ved at de skal ha blitt bedt om å fjerne en plakat som omhandlet deres politikk for regulering og legalisering av cannabis.

Ungdomspolitikere opplevde situasjonen som ubehagelig og som et inngrep i deres ytringsfrihet, og reagerer på at skolen mener at de kan avvise politiske standpunkter som ansatte opplever at er i konflikt med skolens holdningsskapende arbeid.

Ytringsfriheten er blant annet regulert i Grunnlovens § 100 og i menneskerettighetsloven. Terskelen for å sensurere politiske ytringer er, og skal være, svært høy. Å nekte et politisk parti å fremme et politisk budskap kan tolkes som sensur.

Svar:

Det vil ikke være riktig av meg å kommentere den konkrete hendelsen. Jeg vil imidlertid understreke at vi har et sterkt vern av ytringsfriheten i Norge, både gjennom Grunnloven § 100 og gjennom konvensjoner som er gjort til norsk lov gjennom menneskerettsloven, slik som den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 10. Politiske ytringer ligger i kjernen av de ytringene som vernes av disse bestemmelsene. Terskelen for å gripe inn på forhånd overfor ytringer er særlig høy, både etter Grunnloven og EMK. Ungdomspartiets ytringsfrihet er altså godt sikret i norsk rett.

Det følger av overordnet del av læreplanen at «opplæringen skal fremme oppslutning om demokratiske verdier og demokratiet som styreform» og «gi elevene

forståelse for demokratiets spilleregler og betydningen av å holde disse i hevd». Det er skolene og lærernes ansvar å bruke sitt profesjonelle skjønn til å vurdere hvem som skal få komme på skolebesøk og hvilke ressurser de vil bruke i opplæringen for at elevene skal oppnå den kompetanse læreplanene beskriver.

Det er ikke anledning til å utestenge eller sensurere partier med den begrunnelse at lovlige synspunkter bør stilnes. Ungdomspartier har rett til å fremføre synspunkter som det vises til i spørsmålet, også på skoler, for eksempel i forbindelse med debatter og skolevalg. Det skal svært mye til før ytringer kan stanses. Skolene og skoleeierne skal være kjent med, og jeg legger til grunn at de også følger, det regelverket som gjelder og er relevant for deres virksomhet, også på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1776**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Sofie Marhaug****Besvart 6. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Kan statsministeren gi en komplett redegjørelse for hvorfor klima- og miljøminister er inhabil i saker som gjelder Chemring Nobel, og når forholdene som gjør ministeren inhabil først inntraff?

BEGRUNNELSE:

I statsrådet 27. februar 2026 melder regjeringen at næringsminister Cecilie Terese Myrseth oppnevnes som settestatsråd for statsråd Andreas Bjelland Eriksen ved behandling av saker som gjelder selskapet Chemring Nobel. Selskapet har siden høsten 2024 samarbeidet med Forsvarsdepartementet om etablering av et nytt produksjonsanlegg for militære høyeksplosiver ved Tofte på Hurum. Denne lokaliseringen vil ha alvorlige konsekvenser for naturmangfold og friluftsliv. Det vil innebære nedbygging og inngjerding av et stort område i Hurummarka og gi økte nitrogenutslipp til Oslofjorden. Den korte forklaringen som statsministerens kontor gir for oppnevning av settestatsråd er at klima- og miljøministeren, på grunn av sitt

nære vennskap med Tor-Martin Bensnes Torbergsen, er inhabil eller ønsker å fratrukke seg fordi han er nær grensen for inhabilitet.

Svar:

Min venn Tor-Martin Bensnes Torbergsen tiltrådte stiling som ansvarlig for samfunnskontakt i Chemring Nobel den 23. februar. Stillingen som samfunnskontakt vil blant annet innebære omfattende kontakt opp mot politiske myndigheter. Vennskapet mellom Torbergsen og meg anses å være så nært at jeg vil være inhabil eller nær grensen for inhabil i saker som gjelder Chemring Nobel.

Da jeg fikk vite at han hadde fått denne stillingen, informerte jeg embetsverket i departementet om at jeg anså vennskapet som så nært at jeg vurderte om jeg burde erklære meg som inhabil i behandlingen av saker som gjelder Chemring Nobel. Samtidig ba jeg om embetsverkets vurdering. Basert på deres og egne vurderinger av habilitetsspørsmålet ba jeg Statsministerens kontor oppnevne en settestatsråd.

SPØRSMÅL NR. 1777**Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Frøya Skjold Sjursæther****Besvart 9. mars 2026 av klima- og miljøminister Andreas Bjelland Eriksen****Spørsmål:**

Hvilke eksisterende klimapolitiske virkemidler vil kunne regnes som en del av egenfinansieringen av en nasjonal klimaplan hvis Norge skulle gå inn for deltakelse i EUs sosiale klimafond?

BEGRUNNELSE:

I et brev til energi- og miljøkomiteen datert 13. februar 2026, som er sendt i forbindelse med behandlingen av Dokument 8:101 S (2025-2026) om EUs sosiale klimafond og etablering av sosiale klimaplaner, skriver statsråden at

hvert land "plikter å selv finansiere 25 pst. av beløpet i den innleverte sosiale klimaplanen". For å få en oversikt over den økonomiske konsekvensen av dette, og dermed sikre en forsvarlig saksbehandling i komiteen, er det viktig å få en oversikt over den økonomiske konsekvensen av denne nasjonale finansieringen. Statsråden opplyser imidlertid ikke om dette i brevet til komiteen.

Norge har i dag en rekke klimapolitiske virkemidler som, slik jeg forstår det, kan sies å ha en sosial profil og dermed potensielt kan regnes inn under den nasjonale finansieringen av en eventuell sosial klimaplan. Dette

gjelder blant annet midler til energieffektivisering som tildeles gjennom Enova og Husbanken.

Bakgrunnen for det nevnte representantforslaget er at EUs klimavotesystem ETS2, som blant annet omfatter utslipp fra transportsektoren og byggsektoren, er ventet å tre i kraft i 2028. EUs sosiale klimafond har som formål å dempe potensielt uheldige sosiale konsekvenser av ETS2, blant annet gjennom å gi støtte til lavinntektshusholdninger samt små og mellomstore bedrifter.

EUs sosiale klimafond skal bidra til sosial utjevning, redusere energifattigdom og sikre en rettferdig omstilling i tråd med EUs overordnede klimamål. Fondet er forventet å betale ut 86,7 mrd. euro i perioden 2026–2033, ifølge EU-kommisjonen.

Norge har forpliktet seg til å bidra til finansieringen av EUs sosiale klimafond. Ifølge informasjon presentert i Stortingets europautvalg 24. oktober 2023 er Norges bidrag estimert til om lag 5,5 mrd. kroner i perioden 2025–2033.

Svar:

EUs sosiale klimafond er regulert i forordning (EU) 2023/955. I henhold til forordningens artikkel 10 nr. 1 første og andre ledd er fondets maksimale størrelse over perioden 2026-2032 65 mrd. euro. Kommisjonen oppgir at medregnet de nasjonale bidragene blir den totale maksimale størrelsen på potten som kan gå til tiltak 86,7 mrd. euro. I kommunikasjonen rundt endringene i ETS2 (utsatt oppstart) har Kommisjonen ikke sagt noe om at fondets størrelse reduseres som følge av det.

Et vilkår for å få tildelt midler fra EUs sosiale klimafond er at hvert land selv må finansiere 25 pst. av beløpet i

den innleverte sosiale klimaplanen. Tiltakene i planen vil da finansieres med maksimum 75 pst. midler fra fondet og minimum 25 pst. nasjonale midler. I forordningens artikkel 13 nr. 2 er det definert at støtte fra fondet skal være addisjonell og ikke erstatte gjentakende nasjonale budsjettutgifter. I Kommisjonens «Guidance on the Social Climate Plans» utdypes dette (kap. 2, punkt 9), og det klargjøres at fondet kun kan gi støtte til nye/endrede tiltak eller til å utvidere eksisterende tiltak. Dette gjelder hele planen, og dermed også andelen av pengene som kommer over nasjonale budsjetter. Dette tilsier at det ikke vil være mulig å legge eksisterende ordninger inn i planen uten at de utvides eller på annen måte endres.

Forordningen definerer tre mulige målgrupper for støtte: sårbare husholdninger, sårbare transportbrukere og sårbare småskalaforetak. Det er angitt at småskalaforetak er de med under ti ansatte og med maksimalt to mill. euro i årlig omsetning eller balanse. Ut over dette er det ikke gitt kvantifiserte definisjoner av de tre målgruppene. Det ligger i malen til den sosiale klimaplanen at hvert land skal definere energifattigdom og transportfattigdom i en nasjonal kontekst. I tillegg skal landene estimere den sannsynlige effekten av ETS2 for husholdninger og småskala foretak. Landene skal også angi kriterier for, og estimere antall, sårbare husholdninger, sårbare transportbrukere og sårbare småskala foretak. I Norge har vi uansett få eller ingen tiltak som, i sin nåværende form, følger kriteriene om målgruppe i forordningen. Dette gjelder også for eksempel støtte til energieffektivisering gjennom Enova og Husbanken (det er bl.a. uklart om støtten kan gå til sykehjem og omsorgsboliger), og mva.-fritak for elbiler.

SPØRSMÅL NR. 1778

Innlevert 27. februar 2026 av stortingsrepresentant Trond Helleland

Besvart 9. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Kor stor marknadsandel har VY Buss i den norske bussmarkanden (både anbudsruiter og kommersielle ruter)?

GRUNNGJEVING:

Det statlege selskapet VY Buss tar stadig over mindre lokale busselskap og etablerer seg på nye strekningar. Det er ønske om ei oversikt som syner kor stor markandsandel selskapet har på busstransport. Både kor mange og kor stor andel av anbod som vert køyrt av selskapet, men også

kor stor andel av den kommersielle busskøyninga som vert operert av selskapet.

Svar:

Mitt svar er basert på opplysningar eg har innhenta frå Vy. Vy opplyser at det er om lag 110 anbudskontraktar i Noreg, og at Vy Buss driv 39 av desse kontraktane. Dette utgjer ein marknadsdel på om lag 36 prosent. Målt i tal bussar og rutekilometer, er marknadsdelen til Vy Buss om lag den same. Vy Buss har ein større del distriktskontraktar som har lågare omsetnad per buss samanlikna med bykontraktar. Marknadsdelen målt i omsetnad vil difor vere lågare og nærare 30 prosent. Andre store aktørar i marknaden er dei nordiske busskonserna Connect Bus, Nobina og Tide, samt selskapa Boreal og Unibuss. Fleire

av desse selskapa er, ifølje Vy, eigde av internasjonale investeringsfond.

Det er mindre offentleg tilgjengeleg informasjon om den kommersielle bussmarknaden. Kommersiell busstransport omfattar kommersielle bussar i fast rute, avvikskøyning og turkøyning. Vy viser til at dei fleste selskapa i anbudsmarknaden har òg kommersiell verksemd, som Tide Horisont, Boreal Travel, Nobina, Unibuss Ekspres og Flybussen Connect. Videre har Flixbus sidan 2024 fått ein solid posisjon innan ekspresbuss. Basert på omsetnad er Vy Buss sin estimerte marknadsdel i underkant av 20 prosent i den kommersielle bussmarknaden i Noreg. Dei største aktørane i kommersiell rutekøyning er Flixbus, NOR-WAY Bussekspress og Vy Buss.

SPØRSMÅL NR. 1779

Innlevert 28. februar 2026 av stortingsrepresentant Marian Hussein

Besvart 10. mars 2026 av arbeids- og inkluderingsminister Kjersti Stenseng

Spørsmål:

Kan det bes om en oversikt over antall flyktninger som har samlet inntekt fra stønader på mellom 200 000 og 1 000 000 kroner, presentert i intervaller på 25 000?

Svar:

For å svare på representantens spørsmål, har jeg henvendt meg til SSB. Vedlagt følger oversikt over antall personer over 18 år og eldre som er bosatt i privathusholdninger og som har flukt som første innvandringsgrunn, etter intervaller for personlig overføringsinntekt og botid i 2024. Tabellen viser også lavere inntektsintervaller enn representanten etterspurte. Med overføringsinntekter menes alt som ligger i samlebegrepet overføringer i henhold til SSBs statistikk om inntekt og formue for husholdninger. Dette inkluderer dagpenger ved arbeidsledighet, alderspensjon, uføretrygd, arbeidsavklaringspenger (AAP), syke- og foreldrepenger og andre skattepliktige overføringer fra

folketrygden, uføretrygd fra andre enn folketrygden, tjenstepensjon, avtalefestet pensjon (AFP), introduksjonsstønad til nyankomne innvandrere og andre skattepliktige overføringer, barnetrygd, bostøtte, studiestipend, sosialhjelp, grunn- og hjelpestønad, engangsstønad ved fødsel og adopsjon, kontantstøtte, registrerte barnebidrag og andre skattefrie overføringer.

Som det fremgår av tabellen, er utbetalingen av stønader høyere for flyktninger bosatt i Norge i 10 år eller mer, sammenlignet med grupper med kortere botid. Dette gjelder for alle intervaller. Ettersom tabellen kun er delt inn etter botid, er det utfordrende å si noe om grunnen til forskjellene mellom de ulike kohortene. For eksempel kan sammensetningen av landbakgrunn, utdanningsnivå, alder, osv. ha mye å si.

Vedlegg:

Antall personer 18 år og eldre som er bosatt i privathusholdninger (personer i studenthusholdninger ikke utelatt), og som har flukt som første innvandringsgrunn, etter intervaller for personlig overføringsinntekt¹ og botid. 2024

	Botid				
	Under 2 år	2–3 år	4–6 år	7–9 år	10 år eller mer
[0.0, 25000.0)	6 521	5 156	1 593	9 355	44 368
[25000.0, 50000.0)	2 105	2 094	818	2 309	8 283
[50000.0, 75000.0)	2 402	1 633	539	1 598	5 113
[75000.0, 100000.0)	2 431	1 577	401	1 178	3 484
[100000.0, 125000.0)	2 264	1 350	384	899	2 914
[125000.0, 150000.0)	2 435	1 356	351	815	2 799
[150000.0, 175000.0)	2 598	1 429	318	773	2 993
[175000.0, 200000.0)	2 571	1 460	327	752	3 309
[200000.0, 225000.0)	2 683	1 366	320	713	4 793
[225000.0, 250000.0)	2 569	1 414	319	743	4 452
[250000.0, 275000.0)	2 050	1 134	341	927	5 724
[275000.0, 300000.0)	1 284	884	297	1 012	5 965
[300000.0, 325000.0)	963	698	288	878	5 564
[325000.0, 350000.0)	740	560	207	615	3 771
[350000.0, 375000.0)	610	445	192	604	3 828
[375000.0, 400000.0)	425	335	159	443	2 962
[400000.0, 425000.0)	321	231	128	396	2 474
[425000.0, 450000.0)	230	199	126	318	2 055
[450000.0, 475000.0)	200	192	79	237	1 717
[475000.0, 500000.0)	158	120	76	195	1 574
[500000.0, 525000.0)	105	103	56	167	1 128
[525000.0, 550000.0)	78	80	51	118	865
[550000.0, 575000.0)	52	59	47	108	602
[575000.0, 600000.0)	55	41	46	87	478
[600000.0, 625000.0)	35	26	25	70	349
[625000.0, 650000.0)	26	25	24	50	274
[650000.0, 675000.0)	30	18	17	35	207
[675000.0, 700000.0)	18	12	15	33	161
[700000.0, 725000.0)	13	:	:	26	115
[725000.0, 750000.0)	11	:	14	17	76
[750000.0, 775000.0)	:	:	:	19	69
[775000.0, 800000.0)	:	:	12	:	55
[800000.0, 825000.0)	:	:	:	15	45
[825000.0, 850000.0)	:	:	:	:	42
[850000.0, 875000.0)	-	:	-	:	28
[875000.0, 900000.0)	:	:	:	:	26
[900000.0, 925000.0)	-	:	-	:	21
[925000.0, 950000.0)	-	-	:	:	13
[950000.0, 975000.0)	-	-	:	:	15
[975000.0, 1000000.0)	:	-	:	:	:
1 million og over	-	:	-	:	48

1. De med negative beløp er utelatt. Overføringsinntekter inkluderer alt som ligger i samlebegrepet overføringer i henhold til statistikken Inntekt og formue for husholdninger - se «Definisjoner» under «Om statistikken», og er per person og ikke husholdning. Celler med færre enn 11 observasjoner er undertrykket.

Kilde: Inntekt og formue for husholdninger, Statistisk sentralbyrå
[Inntekt og formue for husholdninger – SSB](#)

SPØRSMÅL NR. 1780

Innlevert 28. februar 2026 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 6. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Hva holdning har samferdselsministeren til ny bruk av tunnelen fra jernbanestasjonen til Koengen?

BEGRUNNELSE:

Det går som kjent en jernbanetunell i Bergen som ikke har vært brukt på lenge. Denne har tidligere vært nevnt til bybanetrase noe som har blitt forkasta. Nå debatteres annen type bruk. Staten eier tunellen så det vil være interessant hva eieren ser for seg med den og om det er rom for nytanking for å bruke tunellen til noe.

Lenke til et innlegg i Bergens Tidende: <https://www.bt.no/btmeninger/debatt/i/K8zEV5/tunnelen-til-ko->

[engen-kan-bli-sykkel-og-gangvei-i-sentrum?utm_source=i-osapp&utm_medium=share](#)

Svar:

Bane NOR eier og forvalter jernbaneinfrastrukturen, også den 1,4 kilometer lange strekningen mellom Bergen stasjon og Koengen. Bane NOR informerer om at strekningen i dag brukes til parkering av tog, som en del av Bergen stasjon. Dette sporet bruker nesten hele tunnelen, og det er forutsatt rømning for togpersonell ut port til Koengen. Foretaket har i dag derfor ingen planer om å foreslå en nedleggelse av sporet.

SPØRSMÅL NR. 1781

Innlevert 28. februar 2026 av stortingsrepresentant Anette Carnarius Elseth

Besvart 9. mars 2026 av justis- og beredskapsminister Astri Aas-Hansen

Spørsmål:

Regjeringen tillater nå sivile på politiets operasjonssentraler, og man har allerede tillatt dette i politidistriktene Finnmark og Nordland. Etter 22. juli-terroren, var det kritikk mot regjeringen om at operasjonssentralene ikke

hadde tilstrekkelig kompetanse, trening og struktur for å håndtere en så stor og kompleks terrorhendelse.

Er regjeringen nå igjen i ferd med å sette operasjonssentralene i politiet i en svært utfordrende situasjon for å kunne håndtere store og komplekse hendelser?

BEGRUNNELSE:

Kritikken mot operasjonssentralene etter 22. juli-terroren var at de ikke hadde tilstrekkelig kompetanse, trening og struktur for å håndtere en så stor og kompleks terrorhendelse. Problemet lå i system, organisering og kultur – ikke i vilje eller innsats hos de ansatte.

Det kommer frem i Politiforum 26. feb. 2026 (www.politiforum.no/flere-politidistrikt-vurderer-sivile-pa-operasjonssentralen/289770) at ledere av operasjonssentralene i hovedsak ønsker å ansette politifolk, men at det er utfordrende å rekruttere nye medarbeidere og at det er stor turnover.

Det bør være mulig å se på tiltak for å bedre rekruttere og beholde ansatte på en annen måte enn at man går på kompromiss med tiltak som ble sett på som helt nødvendig etter erfaringen med 22. juli-terroren.

Flere av politiets fagledelse ved operasjonssentralene mener også det ved at de uttaler i artikkelen i "Politiforum", at de ser det som svært viktig at ansatte som skal besvare nødansrop og koordinere alle typer oppdrag og aksjoner har operativ politierfaring. Det er enighet om at det trengs god fenomenforståelse i et bredt spekter av oppdrag, spesielt for å gi befolkningen rask og riktig hjelp i nødsituasjoner. Det tar tid å bygge kompetanse, men det

er svært viktig særlig når det er flere pågående hendelser samtidig, slik at operatøren er i stand til å ta egne beslutninger, ofte ut fra begrenset informasjon.

Svar:

Dagens komplekse utfordringsbilde krever både nå og fremover at politiet også har ansatte med annen fagbakgrunn enn politiutdanning, for å løse etatens kjerneoppgaver. For å ha riktig kompetanse til de ulike oppgavene må politiet bruke ansatte med politiutdanning i stillinger som krever det, og vurdere hvilke oppgaver som kan utføres av ansatte med annen utdanningsbakgrunn.

Politidirektoratet har bedt distriktene om å vurdere hvordan personell med annen utdanningsbakgrunn enn politiutdanning kan benyttes for å ivareta enkelte oppgaver ved operasjonssentralene. Oslo politidistrikt benyttet seg av personell med annen utdanning ved operasjonssentralene allerede i 2013, dette er derfor ikke en ny situasjon.

Det er fortsatt slik at oppgaver som innebærer å ta stilling til polisiære forhold og problemstillinger skal tillegges ansatte med politiutdanning og erfaring fra polititjeneste.

SPØRSMÅL NR. 1782

Innlevert 28. februar 2026 av stortingsrepresentant Oda Indgaard

Besvart 9. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Sørlandsbanen står i en krise. Pendlere og livslange togreisende slutter å stole på toget når forsinkelser og kanselleringer dominerer. Jernbanedirektoratet peker på at malus benyttes som straff når Go-Ahead ikke oppfyller sine forpliktelser, uten at dette har gjort situasjonen på Sørlandsbanen bedre.

Hva gjør statsråden for å sikre at Go-Ahead faktisk leverer det tilbudet de er forpliktet til og mener statsråden at Go-Ahead kan fortsette å drive Sørlandsbanen når de så til de grader ikke oppfyller sine forpliktelser?

BEGRUNNELSE:

Situasjonen med lav punktlighet og mange kansellerte toganganger på Sørlandsbanen har vært vedvarende dårlig

over tid. Situasjonen har forverret seg kraftig etter at Go-Ahead tok over vedlikeholdsansvaret fra Montena.

Svar:

Det er ingen tvil om at de mange kanselleringene på Sørlandsbanen den siste tiden har vært svært krevende for passasjerene. Go-Ahead Norge har leveranseforpliktelser iht. trafikkavtalene som er inngått med staten ved Jernbanedirektoratet. I andre halvår 2025, og hittil i 2026, har leveranse kvalitet på togtilbudet på Sørlandsbanen vært vesentlig dårligere enn forutsetningene i trafikkavtalen.

Mange av innstillingene er forårsaket av feil på toget. Jernbanedirektoratet har fulgt opp Go-Ahead tett i perioden med manglende oppfyllelse av leveransekravene i trafikkavtalen. Jernbanedirektoratet har informert meg

om at Go-Ahead har utarbeidet en tiltaksplan med avbøtende tiltak. Planen omfatter bl.a. utskifting av komponenter med høy feilfrekvens på alle togsettene for å motvirke stoppende feil. I tillegg er det gjennomført tiltak for å bedre tilgangen på komponenter/deler ved å utvide porteføljen av underleverandører og samarbeid med andre togoperatører (SJ Norge og Vy) om felles utveksling dersom det oppstår et akutt behov.

I oppfølgingsmøtene med Go-Ahead har direktoratet også fulgt opp krav til kundefølgelse dersom driftsavvik oppstår. Kundene skal oppleve buss for tog som et fullverdig alternativ. Videre følger direktoratet opp at salgssystemer oppdateres fortløpende, og at det gis god trafikkinformasjon til kunder både før og under reisen.

Hittil i 2026 har tekniske utfordringer med togsettene eskalert, og dette har ført til mange innstillinger.

I enkelte perioder har kun halvparten av togsettene vært tilgjengelig for drift. Fra mandag 9. mars forventer Jernbanedirektoratet tilstrekkelig tilgang på togsett, slik at avtalt togtilbud kan kjøres.

Jernbanedirektoratet vil videreføre de faste oppfølgingsmøtene med GAN frem til fjerntogene på Sørlandsbanen stabilt leverer i samsvar med kravene i trafikkavtalen.

Basert på tiltaksplanen for å oppnå stabil drift på Sørlandsbanen, forutsetter Jernbanedirektoratet at leveranseforpliktelsene i trafikkavtalen oppfylles i resterende avtaleperiode frem til desember 2027. Det foreligger ingen planer fra Jernbanedirektoratets side om å terminere kontrakten på et tidligere tidspunkt. Fra desember 2027 er det Vygruppen som skal trafikkere linjene i Trafikkpakke 1 Sør.

SPØRSMÅL NR. 1783

Innlevert 28. februar 2026 av stortingsrepresentant Oda Indgaard

Besvart 6. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Er forretningsmodellen til Avinor lagt opp på en slik måte at Avinor vil være avhengig av stadig flere reisende mellom norske flyplasser for å kunne opprettholde den kritiske infrastrukturen som fly innehar på kortbanenettet og hvis dette er tilfellet, ser samferdselsministeren noen utfordringer med dette?

BEGRUNNELSE:

På tross av at flyreiser isolert er en mindre andel av norske klimagassutslipp, er vi avhengig av at også denne bransjen reduserer sine utslipp kraftig i årene fremover. Bransjen selv peker på SAF (som finnes i begrenset mengde) og teknologisk utvikling av elfly som løsningen. Det siste er lang unna modent, særlig langt unna er teknologien for store og lange flyvninger. I spørsmål 1236 svarer Statsråden på spørsmål knyttet til Avinors mål om økt reiseaktivitet. Statsråden svarer ikke direkte på spørsmålet, men beskriver Avinors mål for klimagassreduksjon og generelle tiltak for klimagassutslipp fra flysektoren. Jeg lurer dermed fremdeles på dette med behov for å kutte klimagassutslipp også fra flybransjen i kombinasjon med Avinors mål om flere reisende.

Svar:

Avinor er organisert som et aksjeselskap der staten eier alle aksjene. Etter vedtektene er Avinors samfunnsopdrag å eie, drive og utvikle et landsomfattende nett av lufthavner for sivil sektor og en samlet fysikringstjeneste for sivil og militær sektor. Eieren avgjør hvilke lufthavner selskapet skal drive. Etter vedtektene skal Avinor i størst mulig grad være selvfinansiert, og internt i selskapet skal det skje en samfinansiering mellom driftsøkonomisk lønnsomme og ulønnsomme lufthavner. Avinors inntekter består av avgifter for tjenester Avinor yter til flyselskapene og utleie av arealer til kommersiell virksomhet i tilknytning til lufthavnene (taxfreesalg, annen butikkvirksomhet, parkering og hotellvirksomhet).

Modellen med selvfinansiering og samfinansiering utgjør kjernene i den såkalte Avinor-modellen. Det har vært en bred tverrpolitisk oppslutning om Avinor-modellen helt siden Avinor ble etablert i 2003. Dette er senest slått fast gjennom Stortingets behandling av stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan 2025-2036, jf. Meld. St. 14 (2023–2024) og Innst. 439 S (2023–2024).

Luftfarten har en rekke positive samfunns effekter. Som jeg viste til i mitt svar på spørsmål 1236 til representanten Indgaard, er luftfarten en arealeffektiv transport-

form, men med økende flytrafikk og dagens teknologi er jeg enig i at det vil det være en utfordring å nå regjeringens klimamål med videre vekst i luftfarten. Det er derfor behov for tiltak for å sikre utviklingen av en klimamessig bærekraftig luftfart framover. Regjeringens tiltak om-

fatter den internasjonale testarenaen for null- og lavutslippsluftfart, nasjonale omsetningskrav for bærekraftig drivstoff til luftfart, implementering av ReFuelEU Aviation om bærekraftig drivstoff i norsk rett, samt tiltak internt i Avinor.

SPØRSMÅL NR. 1784

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Seher Aydar

Besvart 9. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Hvor mye har det offentlige brukt på å kjøpe tjenester fra kommersielle aktører innen eldreomsorg?

BEGRUNNELSE:

I NOU 2024: 17 tabell 13.1 står det at kommunene brukte 14,8 milliarder kroner på kjøp av sykehjems- og hjemmetjenester fra private i 2022, og i NOU-en oppgis det at kommersielle og ideelle utgjør henholdsvis 5 og 5,7 prosent av markedet. Jeg ber om tilsvarende tall for årene etter 2022.

Svar:

Tall fra KOSTRA (SSB) viser at kommunenes kjøp av sykehjems- og hjemmetjenester fra private utgjorde 16,8 milliarder kroner i 2023, og 18,3 milliarder kroner i 2024. Foreløpige tall for 2025 publiseres av SSB 16. mars 2026, og endelige tall for 2025 publiseres 15. juni 2026. Utvalget i NOU 2024:17 har gjort egne analyser for å fremstille prosentandel kommersielle og ideelle aktører, dette er per nå ikke tilgjengelig for årene etter 2022.

SPØRSMÅL NR. 1785

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 3. mars 2026 av utviklingsminister Åsmund Aukrust

Spørsmål:

Kan statsråden sender over en mer komplett liste over de organisasjoner som har mottatt støtte fra UD eller underliggende etater siden 2005, inkludert hvor mye de har mottatt i støtte, og som også inkluderer stiftelser, andre organisasjonsformer, de som har mottatt støtte i kapasitetsbyggingsoyemed eller for opplæringsformål, og om mulig, de som har mottatt bistand/internasjonalt utviklingsstøtte gjennom andre departementer?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til dokument nr. 15:1493 (2025-2026) som inneholder mitt spørsmål om oversikt over de tenketanker og ulike utenrikspolitiske institutter som har mottatt støtte fra UD eller underliggende etater siden 2005, og utviklingsministerens svar.

Flere kjente institutter/stiftelser som det er kjent at har mottatt støtte fra Norge, slik som Clinton Foundation, Gates Foundation eller Henry Dunant Centre for Humanitarian Dialogue, er med på denne listen.

Statsråden skriver også i sitt svar at UD gjør oppmerksom på at det i noen tilfeller gis støtte til tenketanker eller utenrikspolitiske institutter i kapasitetsbyggingssøyemed eller for opplæringsformål, at slik støtte i utgangspunktet ikke er inkludert i listen.

Svar:

Jeg viser til svar på spørsmål nr. 1619 fra representanten Moxnes (R), datert 16.02.2026. Spørsmålet gjaldt Utenriksdepartementet (UD) sine tilskuddsmidler til «ulike internasjonale stiftelser, tenketanker og utenrikspolitiske institutter siden år 2000, fordelt på mottakernavn, årstall, samt kapittel og post».

Spørsmålet om støtte til «andre organisasjonsformer» er ikke konkret nok til at vi kan gjøre ytterligere uttrekk fra statsregnskapet eller UD's økonomisystem. Jeg viser i den anledning til at statistikk for norsk bistand er offentlig tilgjengelig på Norads nettside «Bistand i tall» (<https://resultater.norad.no/bistands-tall>).

Bistandsstatistikken gir oversikt over norsk bistand til utviklingsland fra 1960 til 2024 (tall for 2025 publiseres senere). Her inngår informasjon om alle bistandsavtaler, inkludert avtaler på andre departementers områder. På nettsiden kan man blant annet gjøre søk på konkrete avtalepartnere (<https://resultater.norad.no/bistands-tall/partner>). Man kan også gjøre mer detaljerte datauttrekk basert på region, land, sektorgruppe, partnergruppe og

budsjettkapittel (<https://resultater.norad.no/detaljert-data>). Tilskudd til kapasitetsbygging og utdanningsformål gis hovedsakelig under kap. 161 Utdanning, forskning og offentlige institusjoner.

I begrunnelsen til spørsmålet nevner representanten Clinton Foundation, Gates Foundation og Henry Dunant Centre for Humanitarian Dialogue.

Clinton Health Access Initiative og Clinton Climate Initiative har mottatt tilskuddsmidler under programområde 03 Internasjonal bistand. Organisasjonene er ikke juridiske stiftelser og faller heller ikke innenfor definisjonene av «tenketanker» og «utenrikspolitiske institutter» som UD har benyttet i svar på spørsmål nr. 1493 og nr. 1619. Clinton Health Access Initiative har i perioden 2000-2024 mottatt 597,6 mill. kroner i tilskudd, og Clinton Climate Initiative har i samme periode mottatt 80,7 mill. kroner.

Gates Foundation har ikke mottatt tilskuddsmidler over UD's budsjett.

Henry Dunant Centre for Humanitarian Dialogue er inkludert i oversikten over «internasjonale stiftelser» i svar på spørsmål nr. 1619. Stiftelsen har i perioden 2000-2024 mottatt 956,2 mill. kroner under programområde 03.

Spørsmål om andre departementers tilskuddsmidler må rettes til ansvarlig departement.

SPØRSMÅL NR. 1786

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Himanshu Gulati

Besvart 5. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Har kollektivselskapet Ruter noe innsigelsesrett i kommuneplaner, og hva tenker statsråden om at Ruter i forbindelse med kommuneplanen i Nordre Follo ifølge Østlandets Blad krever at privatbilen må vike?

BEGRUNNELSE:

Avisen Østlandets Blad skriver den 27.02 følgende:

«Ruter har nylig kommet med kvasse innspill til kommuneplanen i Nordre Follo – et utspill som har skapt mye debatt etter ØBs omtale.

For å nå klimamålene og sikre fremkommelighet for bussene, krever selskapet at privatbilen må vike.

Dette innebærer blant annet fjerning av parkeringsplasser i Ski sentrum og et krav om «bussgaranti» før nye boliger kan bygges langs sentrale veier som Åsveien og Skiveien.

Dette får Steenersen, som også er nestleder i fylkeskomiteen for samferdsel og gruppeleder for Akershus Frp, til å se rødt.

Steenersen mener Ruter nå trækker langt over streken for hva et offentlig eid selskap skal drive med.

– Det er helt absurd at et kollektivselskap skal blande seg i hva vi som lokalpolitikere ønsker for vår egen kommune. Når de ber oss fjerne parkeringsplasser i Ski, hvor det knapt er offentlige parkeringsplasser fra før, mener jeg de går langt ut over sitt mandat og sin rolle, sier Steenersen til ØB.»

Svar:

Plan- og bygningsloven regulerer kommunal planlegging og har bestemmelser om medvirkning i planleggingen. Det følger av § 5-2 at planforslag som skal sendes på høring i medhold av loven skal «sendes til alle statlige, regionale og kommunale myndigheter og andre offentlige organer, private organisasjoner og institusjoner, som blir berørt av forslaget». Det er regulert i lovens § 5-4 hvem som har my-

ndighet til å fremme innsigelse til planforslag, og en oversikt over hvem som har innsigelsesrett går frem av vedlegg til rundskriv H-2014-2 om retningslinjer for innsigelse i plansaker etter plan- og bygningsloven. Ruter har ikke innsigelsesrett, men kan likevel uttale seg til kommunale arealplaner som berører Ruters ansvarsområde.

Jeg registrerer at kommunestyret i Nordre Follo kommune 22. oktober 2025 vedtok å legge ut planforslag for kommuneplanens arealdel 2026-2037 til offentlig ettersyn. Planforslaget ble deretter sendt til en rekke mottakere, herunder Ruter AS. Det fremgår av de publiserte saksdokumentene at Ruter AS avga uttalelse 12. januar 2026.

SPØRSMÅL NR. 1787

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Kristian August Eilertsen

Besvart 9. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Kan statsråden avklare om en norsk innbygger har krav på den samme vedtaksfestede helsehjelpen når pasienten midlertidig oppholder seg i familiens bolig i en svensk kommune, og videre redegjøre for hvem som har ansvaret for å sikre at slik hjelp faktisk blir gitt, om det er pasienten selv, hjemkommunen eller oppholdslandet, hvem som skal dekke kostnadene når hjelpen allerede er innvilget av norsk kommune og behovet er uendret?

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på mitt spørsmål nr. 1611. Statsråden viser til generelle regler om helsehjelp ved sykdom under midlertidig opphold i et annet nordisk land. Dette er imidlertid ikke spørsmålet som er reist. Familiene som står i slike situasjoner, vet godt hvilke rettigheter som gjelder ved akutt sykdom i utlandet.

Det som fortsatt er helt uavklart, er om en pasient med vedtaksfestet kommunal helsehjelp i Norge har krav på tilsvarende hjelp under et planlagt og gjentakende opphold i egen bolig i et annet nordisk land.

Det kan ikke være riktig at pasienter må benytte rettssystemet for å få avklart hvem som har ansvar for helsehjelp de allerede har krav på i hjemkommunen. Det

bør det være mulig å få klare svar på hvem som har ansvaret.

Derfor er det nødvendig at statsråden gir konkrete og entydige svar på hvem som har ansvar og hvem som skal bære kostnadene, slik at pasienten ikke blir stående uten hjelp fordi kommuner skyver ansvaret mellom seg.

Svar:

Jeg viser til den overordnede redegjørelsen for gjeldende regelverk i mitt forrige svar til representanten Eilertsen i denne saken (spørsmål nr. 1611). I korte trekk følger det av det aktuelle regelverket at det er oppholdskommunen i Sverige som har ansvar for å yte helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester til norske borgere som oppholder seg midlertidig i Sverige, men som er bosatt i Norge. Det er også oppholdskommunen i Sverige som skal dekke utgifter den har ved å yte helse- og omsorgstjenester og sosiale tjenester i slike situasjoner.

Representanten Eilertsen viser til at den aktuelle saken ikke dreier seg om regelverket ved akutt sykdom i utlandet, men om en person som allerede har vedtaksfestet rett til kommunal helsehjelp fra hjemkommunen og som fortsatt har et slikt tjenestebehov under opphold i et annet nordisk land.

Trygdeforordningens bestemmelser om rett til nødvendig helsehjelp under midlertidig opphold i et annet EØS-land, omfatter imidlertid ikke bare tilfeller der behandlingsbehovet oppstår akutt under oppholdet, men også tilfeller der vedkommende i forkant av oppholdet har en kjent sykdom og et kjent behandlingsbehov. Når det gjelder bistandskonvensjonens bestemmelser om rett til sosiale tjenester under midlertidig opphold i et annet nordisk land, er omfanget av retten nærmere beskrevet i Nordisk ministerråds veiledende merknader til konvensjonen:

«Oppholdslandet skal yte den nødvendige sosialhjelp og sosiale tjenester etter landets lovgivning inntil oppholdet opphører. Dette skal skje på grunnlag av en individuell vurdering av vedkommendes behov for hjelp. Det midlertidige oppholdets varighet og forholdene oppholdet finner sted under, kan påvirke omfanget av den hjelpen som den midlertidige oppholdskommunen er forpliktet til å yte. Det skal ytes hjelp under samme forutsetninger som til personer som er bosatt i en annen kommune i landet, og det vil si at det bare skal ytes hjelp hvis behovet ikke kan oppfylles på andre måter. I alminnelighet vil det bety at den midlertidige oppholdskommunen til en person på gjennomreise eller kort besøk bare er forpliktet til å yte den hjelp som er nødvendig under oppholdet eller hjemreise.

Er det derimot tale om litt lengre opphold, kan kommunens ansvar også omfatte hjemmehjelp eller pleietiltak som for eksempel plass på et behandlingshjem eller lignende. De nasjonale reglene kan gi en ytterligere rett til hjelp selv om oppholdet er kortvarig.»

Jeg vil understreke at et vedtak fattet av en norsk kommune om tildeling av helse- og omsorgstjenester, ikke er rettslig forpliktende for en svensk kommune når det gjelder denne kommunens ansvar for tjenesteyting og utgiftsdekning. Det er oppholdslandets regler som avgjør hvilken hjelp og bistand oppholdskommunen konkret har plikt til å gi. Det er dermed ikke gitt at man har krav på akkurat samme eller tilsvarende tjenester i oppholdskommunen som i hjemkommunen. Personer som reiser på planlagte og regelmessige opphold til et annet nordisk land, bør derfor søke om tjenester fra oppholdskommunen på forhånd. Dersom man får avslag eller er uenig i vedtaket, har man mulighet til å sende en klage til den svenske kommunen, eller å henvende seg til Patientnämnden i den aktuelle regionen, som tilsvarende pasient- og brukerombudsordningen i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1788

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan

Besvart 9. mars 2026 av finansminister Jens Stoltenberg

Spørsmål:

Kva er anslått nivå på avgiftsinntektene frå snussalet i 2026 basert på framskrivingar av tal frå Skatteetaten, og kan finansministeren gjera greie for kva provenyverknader regjeringa ventar av forslaget om ei ny maksgrense for nikotin i snusposar, inkludert anslag for bortfall av særavgift og meirverdiavgift dersom 50 prosent av snusproduktet og 60 prosent av snussalet fell bort?

GRUNNGJEVING:

17. desember 2025 sende regjeringa på høyring eit forslag til endringar i tobakksskadelova med forskrifter. Eitt av forslaga er å innføra ei ny maksgrense for nikotininnhald i snusposar.

Bransjetal anslår at om lag 50 prosent av snusproduktet og rundt 60 prosent av snussalet som i dag skjer i Noreg vil bli ulovleg dersom endringa blir vedteken.

Det er allereie i dag ein betydeleg uregulert handel frå utlandet, som er anslått til om lag 21 prosent basert på undersøkinga Empty Can Survey (ECS).

Svar:

I statsbudsjettet for 2026 er inntektene frå avgift på tobakksvarer mv. anslått til 7,7 mrd. kroner. Inntektsløyvinga for avgift på tobakksvarer mv. blir vedteke samla på kapittel 5531, post 70. Departementet publiserer difor ikkje separate anslag på inntektene frå avgift på snus. Dei siste åra har avgiftsinntektene frå snus utgjort om lag 30 pst. av avgiftsinntektene frå tobakksvarer.

Regelverksendringar om nikotininnhald i snus og vekt for porsjonssnus er ikkje teke omsyn til i provenyanslaget for 2026, sidan forslag verken var sendt på høyring eller vedteke på det tidspunktet anslaget vart gjort.

Det er uansett ikkje sannsynleg at all omsetnad som vil vere forbode med reglane som er foreslått i høyringa, vil falle bort dersom desse reglane vert vedtekne. Det same gjeld for staten sine avgiftsinntekter. Produsentar vil truleg tilpasse produkta sine til nytt regelverk, og avgifta på snus vert berekna med utgangspunkt i pakninga si nettovekt, ikkje nikotininnhald.

Verknaden på grensehandel og anna uregistrert omsetnad er usikker. At snus kjøpt i Sverige med høgare nikotininnhald enn 12 mg/g vil være forbode å innføre til

Noreg, kan trekke i retning av redusert grensehandel og auka registrert omsetnad av snus i Noreg. På ei anna side kan etterspurnaden etter snus med nikotininnhold over lovleg grense i Noreg føre med seg auka smugling og redusert registrert omsetnad i Noreg.

Eg vil òg visa til helse- og omsorgsministeren sitt svar på spørsmål nr. 1755 frå representanten Tage Pettersen. Framlegget om nikotingrense i Noreg er no på høyring. Regjeringa har ikkje teke stilling til vidare oppfølging, og vil først avvente høyringsinnspela.

SPØRSMÅL NR. 1789

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Helge André Njåstad

Besvart 11. mars 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

På Strøno i Bjørnafjorden står to bolighus fra 1905 i svært dårlig stand. Kommunen har to ganger gitt dispensasjon for å rive og gjenoppføre husene på samme sted, men settestatsforvalter omgjorde vedtaket. Nå står bygga til nedfalls og planlagt drift stopper opp.

Vil statsråden ta initiativ til avklaringer som sikrer at erstatningsbygg på eksisterende tun i LNF kan tillates når dette ikke øker bosettingsstrukturen og legger til rette for drift?

BEGRUNNELSE:

Saken gjelder en gård på Strøno i Bjørnafjorden, der det står to bolighus fra 1905 på gårdstunet. Tiltakshaver søkte om å rive disse og oppføre to nye boliger på tilsvarende plassering for å sikre familiebasert aktivitet, vedlikehold og drift av eiendommen. Kommunen gjorde en full dispensasjonsvurdering etter plan- og bygningsloven § 19-2 og ga både dispensasjon og rammetillatelse. Det ble lagt vekt på at tiltaket skjer på bebygd areal, innebærer minimale landskapsvirkninger og ikke gir negative utslag for natur- eller friluftsinnteresser. Plan-, bygg- og miljøutvalget stadfestet kommunens vedtak.

Statsforvaltaren i Vestland klaget, og settestatsforvalteren i Rogaland omgjorde kommunens vedtak til avslag. I klagebehandlingen ble tiltaket vurdert som om det gjaldt «ny bustad nr. to» på en liten landbrukseiendom uten dokumentert drift, og det ble vist til risiko for fradeling i et pressområde. Etter omgjøringen ble det gitt endelig avslag. Konsekvensen er at to lovlig etablerte hus

nå står og forfaller, og at ønsket om å skape aktivitet, drift og vedlikehold på eiendommen blir hindret.

Kjernen i saken er et tolkningsspørsmål. Når tiltak gjelder riving og gjenoppføring på eksisterende tun med lovlig etablert bosettingsstruktur – i dette tilfellet hus som har stått siden 1905 – er det naturlig å behandle prosjektet som erstatningsbygg, ikke som ny spredt boligbygging. Kommunen gjorde nettopp en konkret stedlig vurdering av landskap, natur og friluftsliv og konkluderte med at hensynene bak LNF-formålet ikke ble vesentlig tilsidesatt, nettopp fordi tiltaket viderefører en etablert situasjon på bebygd areal uten nye naturinngrep.

En streng praktisering som likestiller erstatning på tun med nybygging i LNF gjør at småbruk forfaller i stedet for å fornyes. Dette skjer selv i saker hvor antall boenheter ikke øker, og hvor tiltaket tydelig vil styrke skjøtsel, vedlikehold, lokalt engasjement og verdiskaping. I en tid der mange småbruk legges ned, bør statlige myndigheter tilrettelegge for løsninger som holder bruk i hevd, sikrer kulturlandskap og jordvern i praksis, og gir rom for generasjonsbasert og aktivitetsbasert drift. Regelverket bør ikke tolkes så strengt at lovlig etablerte hus fra tidlig 1900-tall ikke kan erstattes uten at det skaper nye utbyggingskonflikter.

Svar:

Regjeringen er opptatt av lokaldemokrati og lokalt handlingsrom for kommunene. Som lokal planmyndighet har kommunene stor grad av mulighet til å bestemme arealutviklingen. Kommunene må imidlertid holde seg

innenfor noen overordnede rammer og ivareta nasjonale og viktige regionale interesser når de skal planlegge arealbruken.

Jeg kjenner ikke detaljene i saken fra Bjørnafjorden kommune, men har fått opplyst fra Statsforvalteren i Rogaland at saken gjelder dispensasjon etter plan- og bygningsloven § 19-2 for riving og gjenoppføring av bolighus nummer to på et lite gårdsbruk uten aktiv landbruksdrift i et LNFR-område. Bolighus nummer en har ikke vært behandlet som en klagesak hos Statsforvalteren. Hensynet bak LNFR-formålet er å verne om landbruks-, natur- og friluftinteressene. Innenfor LNFR-formålet faller blant annet bygninger som er nødvendige av hensyn til gårdsdrift. Kommunen har altså valgt å gi dette området et arealformål med relativt strenge regler for hva som kan tillates. Arealet i saken er for eksempel ikke avsatt til LNFR-område med spredt boligbebyggelse som har noe lem-

peligere krav til hva som kan tillates av bebyggelse som ikke er nødvendig av hensyn til gårdsdrift.

Statsforvalteren fant at de rettslige vilkårene for dispensasjon ikke var til stede. Statsforvalteren i Rogaland kom derfor til et annet resultat enn kommunen ved vurderingen av de rettslige vilkårene for dispensasjon. Det betyr at kommunens skjønnsutøvelse ikke ble overstyrt.

Arealplaner vedtas av kommunens øverste folkevalgte organ etter omfattende beslutningsprosesser som skal ivareta viktige rettssikkerhetshensyn som offentlighet og medvirkning. Det gir også forutsigbarhet og sikrer likebehandling. Fremtidig arealbruk bør styres gjennom arealplaner. Kommunen har anledning til å regulere arealene til LNFR med spredt boligbebyggelse. Dette vil kunne åpne for oppføring av enkeltboliger innenfor LNFR-områdene og for denne type gjenoppbygging.

SPØRSMÅL NR. 1790

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Julia Brännström Nordtug

Besvart 9. mars 2026 av samferdselsminister Jon-Ivar Nygård

Spørsmål:

Vil statsråden vurdere om det bør innføres et avgrenset og regulert unntak fra parkeringsbestemmelsene for Kriminalomsorgens tjenestekjøretøy ved tjenestemessig behov?

BEGRUNNELSE:

Kriminalomsorgen er statens forvalter av straffegjennomføring, og er ved behov pliktig til å gjennomføre transporter, fremstillinger og oppdrag som tidvis krever rask og sikker håndtering av innsatte, herunder i situasjoner som kan gjelde helse, sikkerhet og innsattes lovfestede rettigheter. I dag har imidlertid ikke etatens tjenestekjøretøy adgang til å fravike parkeringsbestemmelsene i vegtrafikkloven § 11 ved tjenestemessig behov, slik politi, brann, helse m.v. har. Dette kan i praksis skape utfordringer, eksempelvis ved akutte helsesituasjoner hvor innsatte må følges til legevakt eller sykehus, eller ved fremstillinger hvor hensynet til samfunnets, den innsattes eller fengselsbetjentes sikkerhet tilsier at kjøretøy må stå i umiddelbar nærhet for å redusere risiko for uønskede hendelser.

Svar:

Jeg har forståelse for at det kan oppstå akutte situasjoner der ansatte i kriminalomsorgen har behov for å parkere raskt. Jeg ser likevel ikke behov for en lovendring, ettersom det finnes andre regler som er ment å ivareta slike akutte tilfeller for enhver, det vil si også de som ikke omfattes av det mer generelle unntaket i vegtrafikkloven som det vises til i begrunnelsen for spørsmålet.

Jeg viser til at enhver bilfører som på grunn av en reell eller potensiell nød- eller akutt situasjon må parkere ulovlig, og blir ilagt gebyr eller kontrollsanksjon som følge av dette, som utgangspunkt skal få frafalt denne i klageomgang. Denne forståelsen følger blant annet av prinsippet om nødrett som er fastsatt i straffeloven § 17. Parkeringsklagenemnda har også behandlet en rekke saker som omhandler ulike akutte tilfeller, hvor det er kommet til at det ville vært urimelig å opprettholde ileggelsen.

Hensikten med unntaket i vegtrafikkloven § 11 er å legge til rette for uniformerte utrykningskjøretøy under utrykning. Dette betyr at regelen i utgangspunktet er forbeholdt nødetatene som ansees å ha størst behov, slik at de raskt og uhindret skal kunne komme frem der det er høyst nødvendig. Til dette kommer også at det i utgang-

spunktet er nettopp nødetatene som er ment å skulle ivareta akutte og alvorlige tilfeller.

Det bør ikke være tvil om hvilke kjøretøy unntaket gjelder for, verken for publikum eller de som håndhever reglene. Dersom adgangen til å fravike regelverket ble generelt utvidet til også å gjelde mer ordinære kjøretøy, ville det eksempelvis oppstå en utfordring for håndhevingspersonell å bedømme konkrete feilparkeringer.

Jeg vil også bemerke at fører av utrykningskjøretøy må foreta en konkret vurdering av behovet sett i forhold til overtredelsen i hvert enkelt tilfelle. De grunnleggende reglene for ferdsel i trafikken, fastsatt i vegtrafikkloven § 3, vil alltid gjelde. Dette håndheves strengt og vil naturligvis

stille store krav til fører med tanke på når unntaket kan benyttes, noe som i seg selv setter begrensninger for hvem som bør omfattes av unntaket. Hensynet til trafikksikkerhet og fremkommelighet for alle må være tungtveiende.

Jeg vil til slutt understreke at heller ikke politi, ambulanse eller brannbiler kan parkere der de ønsker med grunnlag i vegtrafikkloven § 11. Unntaket gjelder bare under reell utrykning og ikke ved vanlig tjeneste. Som et sammenlignende eksempel vil heller ikke leger som kjører legevaktjeneste, hjemmetjenesten eller lignende ambulerende tjenester eller etater ha noen generell adgang til å fravike skilt- og parkeringsbestemmelsene med grunnlag i den spesifikke regelen i vegtrafikkloven.

SPØRSMÅL NR. 1791

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Anne Grethe Hauan

Besvart 9. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Norge har i dag eit høgt forbruk av sovemedisin og andre avhengighetsskapande legemiddel.

Kva meiner statsråden bør gjerast for å redusere langvarig bruk av slike legemiddel, og for å sikre at pasientar med søvnproblem eller kroniske plager får behandling som gir betre livskvalitet og mindre risiko for avhengighet?

GRUNNGJEVING:

Tal frå Folkehelseinstituttet viser at fleire hundre tusen nordmenn kvart år får resept på sovemedisin eller andre avhengighetsskapande legemiddel. Mange blir også ståande på slike medisinar over lang tid.

For mange heng søvnproblem tett saman med kroniske smerter eller andre langvarige plager. Dårlig søvn kan forsterke smerte, redusere arbeidsevne og gå ut over livskvaliteten. Dermed kan fleire hamne i ein vond sirkel der nye reseptar blir den enklaste løysinga.

Samtidig er det kjent at fleire av desse legemidla kan gi biverknader som sløvheit, hukommelsesproblem og avhengighet ved langvarig bruk. Det reiser spørsmål om pasientar som slit med både smerter og søvnproblem i tilstrekkeleg grad får hjelp til behandling som kan gi betre funksjon og livskvalitet over tid.

Svar:

Søvnproblemer og ulike smertetilstander er utbredt i befolkningen, og god behandling er viktig. Mange av de mest brukte legemidlene ved slike tilstander kan imidlertid også gi uheldige kort- og langtidseffekter, som redusert koordinasjon, økt risiko for fall, redusert kognitiv funksjon, ruspåvirkning, skadelig bruk og avhengighet. Det er derfor viktig at både lege og pasient har god kunnskap om slike legemidlers virkning og bivirkninger, og at det ved oppstart foreligger en behandlings- og nedtrappingsplan. Bruk av andre behandlingsmetoder bør også vurderes før avhengighetsskapende legemidler. Søvn og bruk av legemidler er et tema som fagmiljøene er opptatt av, blant annet finnes det kurs for allmennleger om søvn og søvnproblemer i klinisk praksis. På helsenorge.no er det etablert en egen nettside om søvn og søvnproblemer.

Det er derfor gledelig at utviklingen går riktig vei. Antall brukere av benzodiazepinliknende legemidler (de mest brukte sovemidlene, også kjent som z-hypnotika) er redusert med 10 pst. fra om lag 355 000 brukere i 2015 til 320 000 brukere i 2025. Tilsvarende er antall brukere av benzodiazepiner, som blant annet brukes for behandling av søvnvansker, for å dempe uro og angst og for å redusere muskelspenninger og kramper, redusert fra 255 000 brukere i 2015 til 216 000 brukere i 2025, en reduksjon på 15 pst. Samtidig er det fortsatt mange som bruker disse legemidlene over lang tid.

Som det framkommer av Meld. St. 5 (2024–2025) Trygghet, fellesskap og verdighet, vil regjeringen legge til rette for at flere får behandling for legemiddelavhengighet, og at færre utvikler slik avhengighet. Som en oppfølging av meldingen har Helsedirektoratet blant annet lagt fram en handlingsplan mot overdoser, med en egen del knyttet til forebygging av overdoser som skyldes reseptbelagte legemidler. Selv om det overordnede målet med handlingsplanen er å redusere antall overdosedødsfall, er flere av tiltakene rettet mot å få ned problematisk bruk av slike legemidler, og å øke tilbudet og bruken av andre behandlingsmetoder enn legemidler, særlig ved langvarige smertetilstander som ikke skyldes kreftsykdom.

Et pasientforløp for smertetilstander blir nå innført i flere helseforetak, og skal etter planen omfatte hele landet i 2027. Pasientforløpene omfatter også fastleger og

fysioterapeuter i kommunene. Målet er at flere skal få en tidlig avklaring av sin smertetilstand og dermed mulighet for behandling. Erfaringene fra blant annet Trondheim og St. Olavs hospital viser at forskrivning av opioider og avhengighet av opioider går ned. Samarbeid med Nav gjør at flere kommer tilbake til arbeid.

Til arbeidet med ny hjernehelseterapi har vi fått innspill knyttet til viktigheten av god søvn for å fremme hjernehelseterapi. Arbeidet med strategien er i slutfasen.

Helsedirektoratet vil om kort tid sende faglig oppdatert utgave av Nasjonal veileder for vanedannende legemidler på høring. Veilederen er først og fremst rettet mot leger, og hensikten er å gi faglige rammer for ordinerings og rekvirering av vanedannende legemidler, samt bidra til å forebygge problematisk bruk og avhengighet.

SPØRSMÅL NR. 1792

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Stig Atle Abrahamsen

Besvart 10. mars 2026 av helse- og omsorgsminister Jan Christian Vestre

Spørsmål:

Det er et stort behov for ytterligere kapasitet innen psyk og somatisk helse i Helse Bergen.

Kan statsråden gi en oversikt og hvilke nye avtaler som er inngått, eller utlyst for kjøp av privat kapasitet fordelt på psykisk og somatisk behandling?

BEGRUNNELSE:

Nye tall fra Helse Bergen viser at pasienter etter å ha stått i kø for å komme til sykehuset blir satt på en ny intern venteliste og venter lenge på operasjoner innen somatisk helse, i snitt venter pasientene i 239 dager i snitt for å få en operasjon, 2 000 pasienter har ventet over et år.

Samtidig i samme helseforetak er det store utfordringer med behandlingskapasiteten innen psykisk helse. Ved Sandviken sykehus har hatt 641 alvorlig syke pasienter plassert på gangen. Tillitsvalgte frykter alvorlige hendelser og økning i antall selvmord på grunn av sprengt kapasitet.

Regionalt senter for spiseforstyrrelser (RAS) har kun 8 sengeposter og pårørende melder om svært syke og ungdommer ikke får komme til den begrensede kapasiteten, og mage skrives ut for tidlig.

Kapasiteten virker å være svært presset og det er behov for å bruke all tilgjengelig kapasitet.

Svar:

For å besvare representantens spørsmål har jeg innhentet opplysninger fra Helse Vest RHF. Svaret fremgår nedenfor:

«Helse Vest RHF har gjennom hele 2025 hatt et kontinuerlig fokus på kjøp fra private for å avhjelpe helseforetakene i deres arbeid med å ta ned ventetider. Kjøpene har vært målrettet per fagområde og utfordringer per helseforetak, og avtalene har i det vesentligste vært av kort varighet. Erfaringene med denne måten å arbeide på har vært gode.

Når det gjelder kjøp knyttet til ventetidsstauts i Helse Bergen, har vi per dato en avtale innenfor øre-nese-hals området. Vi inngikk i fjor høst en avtale med Aleris Helse AS avdeling Nesttun Bergen om behandling av tonsillektomier. Avtalen ble inngått for å redusere ventetidene i Helse Bergen HF. Første avtaleperiode var fra 01.10.2024 til 31.03.2025. Det ble utløst opsjon og ny avtaleperiode varte frem til 28.02.2026.

Videre har Helse Vest RHF inngått en ny langvarig avtale med Aleris Helse AS avdeling Nesttun Bergen om levering av tonsillektomi, septumplastikk og conchotomi. Avtalen er inngått for å redusere ventetidene i Helse Bergen HF og Helse Førde HF. Avtalen varer fra 01.01.2026-31.12.2027 (med opsjon til 31.12.2028).

Helse Vest RHF har pågående dialog med alle våre helseforetak for å inngå nye avtaler med tanke på å få ned ventetider. Det planlegges for noe endring i kjøpsstrategi ved inngåelse av flere langsiktige avtaler. Det er også dialog med private ideelle sjukehus i regionen for å øke deres aktivitet.

Når det gjelder alvorlige spiseforstyrrelser og akutt psykiatri, har Helse Vest RHF lagt til grunn at dette er områder hvor det ikke er aktuelt med å kjøpe fra private. Sengekapasitet ved DPS er vurdert som tilstrekkelig.»

Jeg viser for øvrig til svar på spørsmål nr. 1275 og til spørsmål stilt i spørretimen 28. januar, der døgnkapasitet innen psykisk helsevern i Helse Vest var tema.

Helse Vest RHF har i svar på spørsmål nr. 1275 fra Stortinget opplyst at det i forbindelse med ombygging ved Psykiatrisk klinikk på Sandviken i Bergen i en periode har vært et midlertidig nedtrekk i døgnkapasitet. De har samtidig igangsatt tiltak for å avhjelpe situasjonen, blant annet gjennom etablering av en midlertidig sengepost, samt arbeid med løsninger for utskrivningsklare pasienter i samarbeid med kommunale tjenester.

Samtidig arbeides det med å styrke kapasiteten. I oppdragsbrevene har regjeringen gitt tydelige føringer

om å øke døgnkapasiteten i psykisk helsevern i tråd med regionale planer og framskrivninger. Framskrivningene skal revideres i år, og i det arbeidet vil behovet for døgnkapasitet i regionen bli vurdert.

Avslutningsvis understreker jeg at ventetidene skal reduseres videre, og at utviklingen i ventetider til både påbegynt helsehjelp og videre utredning og behandling følges tett. De regionale helseforetakene har, i samarbeid med underliggende helseforetak, ansvar for å iverksette nødvendige og effektive tiltak for å videre redusere ventetidene. I oppdragsdokumentet for 2026 er de regionale helseforetakene eksplisitt bedt om å inngå flere langsiktige avtaler med ideelle og private aktører som kan bidra til raskere behandling og økt kapasitet i tjenesten, spesielt der det er lange ventetider.

Det er også satt ned et utvalg som skal utrede en mulig ny helsereform, blant annet med sikte på bedre samspill mellom spesialisthelsetjenesten og de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Arbeidet kan få betydning for hvordan oppgaver og ansvar fordeles mellom nivåene i helsetjenesten framover.

SPØRSMÅL NR. 1793

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Abid Raja

Besvart 9. mars 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik

Spørsmål:

Mener statsråden at dagens innretning av og nivå på logistikk og understøttelse knyttet til Finnmarksbrigadens – og potensielt andre norske og allierte styrkers – operative virksomhet i Finnmark, herunder lagring av materiell, drivstoff, proviant og lignende, er god?

BEGRUNNELSE:

Å Forsvaret skal kunne forsvare hele Norge er essensielt, og det inkluderer åpenbart vårt nordligste fylke. Derfor var det viktig å etablere Finnmarksbrigaden i 2025, en operativ og stående brigade øremerket forsvaret av Finnmark. For at Finnmarksbrigaden skal kunne fungere i krigsoperasjoner over tid, kreves det naturlig nok mer enn soldater. I Forsvarsdepartementets Prop 1 S 2025-2026 heter det at Forsvarets utholdenhet ikke vurderes som tilstrekkelig robust for å kunne gjennomføre operasjoner i en krigs-

situasjon over tid. Begrensninger er beredskapslagre av ammunisjon til kamplattformer, reservedeler og andre forsyningsklasser. Undertegnede er bekymret for hvordan dette spiller seg ut i Finnmark spesielt og hvorvidt Finnmarksbrigaden vil være i stand til å fylle sin tiltenkte rolle i en potensiell krigssituasjon, og lurert på hva statsrådens plan for dette er.

Svar:

Som stortingsrepresentant Raja korrekt påpeker i sin begrunnelse for spørsmålet, vurderes status på hovedmålet om styrkestrukturens utholdenhet som ikke tilfredsstillende i Prop. 1 S (2025 – 2026). Begrensninger er beredskapslagre av ammunisjon til kamplattformer, reservedeler og andre forsyningsklasser.

Regjeringen prioriterer å styrke forsyningsberedskapen, og øke beholdningene med stridsavgjørende ammunisjon. De siste års budsjetter er styrket med særskilte

midler for å sikre aktivitet og lagerbygging, og pågående satsinger vil gradvis bidra til forbedret status.

Norge er ikke det eneste landet som nå ruster opp, og det er lange leveringstider i markedet for ulike ammunisjonsstyper. Regjeringen planlegger å omsette midler så tidlig som produksjonskapasiteten i markedet tillater.

Finnmarksbrigaden ble etablert 20. august 2025 som en utvidelse av tidligere Finnmark landforsvar og skal utvides og bygges opp med en lett infanteribataljon, artilleri, luftvern og støtteenheter innen sanitet, logistikk, samband og etterretning.

Behovet for å styrke forsyningsberedskapen gjelder for hele Forsvaret, også for Finnmarksbrigaden. Logis-

tikk og understøttelseskapasitet må sees i sammenheng med utviklingen i landdomenet både i Forsvarssektoren, men også i Totalforsvaret. Hæren utvikler sin logistikk og sanitetskapasitet på et divisjonsnivå (tilsvarende), slik at den totale logistikken i de ulike brigadene ikke kan sees på isolert, men som en del av et helhetlig understøttelse- og logistikksystem.

Jeg legger til grunn at utviklingen av Finnmarksbrigaden, med tilhørende krav til logistikk og forsyningsberedskap, blir gjennomført på bakgrunn av helhetlige vurderinger i Forsvarets gjennomføringsplan.

SPØRSMÅL NR. 1794

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 9. mars 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Otra er den største elva på Sørlandet og den åttende lengste elva i Norge, med en lengde på 245 km. Det er stor grad av kraftproduksjon, samt annen næringsvirksomhet langs elven. Første kraftproduksjon i elven startet ved Kringsjø Kraftstasjon i 1900. Siden har det blitt utvidet vesentlig.

Hvordan var det mulig å gi tillatelse til Iveland kraftverk i 2011 med manøvreringsreglement gitt ved kongelig resolusjon 4. mars 2011, uten å pålegge konsesjonæren tiltak for å overholde bestemmelsene i reglementet?

BEGRUNNELSE:

Otra danner et sammenhengende vannspeil fra Kilefjorden i sør, gjennom Breidflå og videre opp til Fennefoss. Fra Kilefjorden renner Otra gjennom sundet Soga som har to løp adskilt av to mindre øyer, og videre inn i Gåseflåfjorden. Vannstanden i Gåseflåfjorden kontrolleres av inntaksdammen til Iveland kraftverk.

Ifølge gitte konsesjoner kan Kilefjorden reguleres mellom 166,43 og 167,30 moh (NN1954). I opprinnelig konsesjon som ble gitt for regulering av Kilefjorden var LRV satt til 166,13 og HRV til 167,00. Gåseflåfjorden kan reguleres mellom 163,3 og 167,3 moh (NN1954). I perioden 15. mai til 15. september skal vannstanden i Gåseflåfjorden ikke underskride kote 166 med mindre det er fare for flom, eller det er behov for lavere vannstand i forbindelse med tilsyn/vedlikehold av anlegget.

Før Gåseflådammen ble bygget, var det foss og stryk gjennom Soga med om lag 15 meter fall. Det var på den tiden godt kjent at vannstanden vil ligge over manøvreringsreglementets høyeste regulerte vannstand (HRV) i Kilefjorden for å få nok vann til en normal drift av det nå utvidede Iveland kraftverk. Dette skyldes at Kilefjorden har et trangt utløp (kjent som «Soga») og oppstuvning fra Gåseflå dam (inntaksmagasin for Iveland kraftverk). Daværende Kristiansand e-verk (nå Å-energi) søkte i 1947 om tillatelse til «opprensning og utsprengning av Otras utløp av Kilefjorden» (Soga). De fikk denne tillatelsen, men arbeidet har aldri blitt utført. Et slikt tiltak kunne gjort det mulig å overholde manøvreringsreglementets bestemmelse om HRV og samtidig utnytte Iveland kraftverk fullt ut.

Svar:

Representanten tar opp spørsmål knyttet til en sak med konsesjonshistorikk som strekker seg langt tilbake i tid. Jeg vil derfor innledningsvis redegjøre kort for denne.

Det ble opprinnelig gitt to tillatelser til tidligere Kristiansand Elektrisitetsverk i medhold av vassdragsloven av 1940, som direkte angår Iveland kraftverk. Den første tillatelsen ble gitt av Ministerpresidenten den 13. april 1942, og måtte stadfestes etter krigen i henhold til restitusjonsloven for å være gyldig. Den andre vassdragskonsesjonen ble gitt av Det kongelige industri-, håndverk og

skipsdepartement 8. juni 1948. Sistnevnte tillatelse gjelder manøvreringen av Kilefjorden og Gåseflåfjorden (inntaksmagasin for Iveland kraftverk).

Manøvreringsreglementet ble opprinnelig fastsatt for tillatelsen av 8. juni 1948. Manøvreringsreglementet ble oppdatert ved kgl.res. 4. mars 2011 hvor daværende Agder Energi Produksjon AS fikk tillatelse til utvidelse av Iveland kraftverk. Kraftverket med tilhørende konsesjoner innehas nå av Å Energi Vannkraft AS.

Som representanten riktig påpeker i bakgrunnen for spørsmålet følger det av gjeldende manøvreringsreglement at Kilefjorden har en laveste regulert vannstand (LRV) på kote 166,43 og en høyeste regulert vannstand (HRV) på 167,30 (NN 1954-høydegrunnlag).

En konsesjon innebærer både rettigheter og plikter, og det er regulantens ansvar å følge opp at anleggene driftes i tråd med bestemmelsene i manøvreringsreglement. Jeg er kjent med at det er en pågående sak om hvorvidt regulanten overholder manøvreringsreglementet, som trolig også danner bakgrunnen for spørsmålet. Avvik fra manøvreringsreglement følges opp av NVEs miljøtilsyn som tilsynsmyndighet.

Jeg har derfor forelagt spørsmålet for NVE. NVE opplyser at vannstandsforholdene i Kilefjorden ikke var et sentralt tema i forbindelse med søknaden om utvidelse av Iveland kraftverk og behandlingen av denne som ledet

fram til konsesjonen gitt ved kgl.res. 4. mars 2011. Fokuset var på Gåseflåfjorden og elvestrekningen nedenfor dammen. NVE opplyser at Hydrologirapporten (Sweco, 13.03.2007) som fulgte søknaden om utvidelsen konkluderte med at det ikke var ventet vesentlige endringer i vannstandsforholdene i Kilefjorden og Gåseflåfjorden som følge av utvidelsen.

Analysen og beregningene foretatt senere viser ifølge NVE at vannstanden i Kilefjorden etter utbygging av Iveland I og II i perioder ligger for høyt i forhold til konsesjonsvilkår og manøvreringsreglement. Dette er det ifølge NVE enighet om. NVE påpeker samtidig at en vannstand i Kilefjorden over HRV ikke nødvendigvis er i strid med reglementet, fordi tilsiget til nedbørfeltet kan føre til heving av vannstanden.

NVE opplyser at det siden 2021 har pågått et omfattende arbeid for å klargjøre de hydrologiske forholdene og rammene for manøvreringsreglementet knyttet til HRV for Kilefjorden. Regulanten utarbeider nå ifølge NVE en søknad om endring av konsesjonsvilkår for Kilefjorden. Denne vil ifølge NVE inneholde en historisk gjennomgang av konsesjonsforhold og forslag til ulike løsninger, blant annet vurdering av kanalisering av Soga.

En slik søknad vil gi NVE et godt grunnlag for å vurdere regulantens manøvrering av Kilefjorden/Gåseflåfjorden opp mot en eventuell reaksjon.

SPØRSMÅL NR. 1795

Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Marius Arion Nilsen

Besvart 9. mars 2026 av fiskeri- og havminister Marianne Sivertsen Næss

Spørsmål:

Kan statsråden opplyse hvor mange skip som er registrert i NIS og NOR, utviklingen de 5 siste år, kommentere trenden, samt vurderingen av årsaken til trenden?

BEGRUNNELSE:

En sterk flåte under norsk flagg er avgjørende for arbeidsplasser, beredskap og Norges posisjon internasjonalt, spesielt i krisetid.

Regjeringen bør ha alle insentiver for å øke både andelen skip under norsk flagg, samt antallet norske sjøfolk.

Utflagging innebærer risiko for redusert rekruttering av norske sjøfolk, færre opplæringsstillinger og mulige konsekvenser for lønns- og arbeidsvilkår.

Det er av interesse å få belyst hvordan de siste årene med uforutsigbare rammevilkår har påvirket antallet registrerte skip.

Svar:

Norsk Internasjonalt Skipsregister (NIS) ble opprettet i 1987 som et svar på utfordringer i den norske skipsfartsnæringen. Hovedformålet var å bevare skip under norsk flagg, forbedre konkurransevilkår for norske skip i utenriksfart, opprettholde sysselsetting av norske sjøfolk, sikre rettsvern og offentlig kontroll ved at skip i NIS er

underlagt norsk jurisdiksjon, samt å øke flaggstatens om-dømme internasjonalt.

Norsk internasjonalt skipsregister hadde 686 registrerte skip pr. 31. januar 2026, og en tonnasje på 17,4 mill. brt. Dette er om lag samme nivå som i 2020, da det var 695 skip i NIS og en tonnasje på 17,7 mill. brt.

Imellom disse ytterpunktene var det en netto økning i NIS til 744 skip ved årsskiftet 2024/2025. I løpet av 2025 og fram til januar 2026 har det vært en netto nedgang på 58 skip. Tabellen nedenfor viser utvikling i antall skip og tonnasje de seks årene.

År	Skip	Tonnasje (mill. brt)
2020	695	17,723
2021	724	17,600
2022	735	17,594
2023	733	17,333
2024	744	17,429
2025	688	17,219
2026.1	686	17,408

Det er opp til rederiene å velge flagg på sine skip. Når det er sagt, ønsker vi at norske rederier skal velge norsk flagg.

Jeg har bedt Sjøfartsdirektoratet belyse mulige årsaker til nedgangen det siste året. Sjøfartsdirektoratet har vurdert at trygdeavtalene som opphørte med Polen i 2022 og med Latvia i 2024, kan være medvirkende årsak til økt utflagging. I tillegg oppgis det at restriksjoner innført

18. november 2024 knyttet til dispensasjon for russiske skipsførere på NIS-skip har spilt en rolle for rederienes vurderinger.

Når det gjelder Norsk Ordinært Skipsregister (NOR), har handelsflåten vært på et stabilt nivå på 900 skip +/- 20 skip de siste 12 årene, mens NOR-registeret omfatter over 20 607 skip der over halvparten er fritidsfartøy. Tabellen viser antall skip de siste seks årene.

År	Handelsflåten	Fritidsfartøy	Øvrige Yrkesfartøy	Totalt
2020	911	9 913	10 408	21 232
2021	921	10 056	9 541	20 518
2022	899	10 166	9 296	20 361
2023	898	10 260	9 318	20 476
2024	890	10 300	9 344	20 534
2025	884	10 346	9 375	20 605
2026,1	883	10 347	9 377	20 607

Når det gjelder representanten Nilsens bekymring om rekruttering og kompetanse til sjøs, viser oppdatert statistikk over sjøfolk med norske maritime arbeidsforhold (SSB) at antall sjøfolk på NIS skip har økt i 2025, og at det er flere personer sysselsatt i opplæringsstillinger som kadetter og lærlinger sammenlignet med tidligere år.

Regjeringen har varslet at vi vil gjennomgå den maritime politikken og ruste den for en ny tid, i tråd med Regjeringens plan for Norge. Dette blir et av mine viktigste prosjekter de neste årene. Vi vil fokusere på rekruttering og kompetanse, maritim industri, maritim infrastruktur og grønn omstilling og ny teknologi. Målet er en maritim politikk som gjør Norge tryggere, mer konkurransedyktig og grønnere. Sikkerhet og beredskap vil være et gjennomgående tema: Maritim sektor er viktig for norsk trygghet og er en del av vår samlede beredskap.

SPØRSMÅL NR. 1796**Innlevert 1. mars 2026 av stortingsrepresentant Bjørnar Moxnes****Besvart 6. mars 2026 av forsvarsminister Tore Onshuus Sandvik****Spørsmål:**

Når vil regjeringen fremme en lov om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser, hvordan vil loven utnytte handlingsrommet i EØS-avtalen i tråd med Stortingets vedtak i forsvarsforliket og hvordan vil regjeringen sikre at forsvarssektoren benytter lokale og regionale leverandører i påvente av nytt lovverk?

BEGRUNNELSE:

De siste årene har det vært en rekke mediasaker om at Forsvaret vraker lokale og regionale leverandører av alt fra ullsokker og kartanker, til stridsrasjoner, brød og poteter, til fordel for leverandører lengre unna eller utenlands. For å endre på dette og i stedet styrke totalforsvaret vedtok et enstemmig Storting i Forsvarsforliket at:

«Stortinget ber regjeringen sikre at Forsvaret utnytter handlingsrommet lover og reglement åpner for, slik at Forsvaret i større grad benytter lokale og regionale tilbydere.»

Stortinget viste i denne forbindelse til at Forsvarets logistikkorganisasjon i flere anskaffelser viser til det ordinære regelverket for offentlige anskaffelser, hvor nærhet og beredskapsmessige konsekvenser ikke inngår som vurderingsgrunnlag. Enkelt sagt at konkurranser skal vinnes og tapes på pris, ikke av om stridsrasjonen kommer fra Troms, fra den andre kanten av Norge eller den andre siden av kloden.

Forsvarsdepartementet melder i Meld. St. 4 (2025-2026) at det forbereder forslag til en ny lov til forsvars- og sikkerhetsanskaffelser, at det nedsatte en arbeidsgruppe til å utrede dette i 2024 og at departementet mottok arbeidsgruppens rapport 5. september 2025.

I rapporten står det å lese at regjeringen har besluttet å ikke innføre nye lover på dette området før EU har fullført prosessen med å oppdatere sin anskaffelseslovgivning, herunder Forsvarsanskaffelsesdirektivet (rapportens s. 409). Spørsmålsstiller vil derfor vite når regjeringen regner med å kunne legge fram et lovforslag, og stiller seg tvilende til om rikets beredskap har råd til å vente på vedtaksprosessen i EU.

En viktig del av handlingsrommet som Stortingets vedtak viser til, er anledningen som bla. artikkel 123 i EØS-avtalen gir til å unnta varer og tjenester til forsvarsformål fra EØS-avtalens bestemmelser, herunder tersklene for at kontrakter skal ut på anbud i hele EØS-området, og hel-

ler kan reserveres for lokale og regionale leverandører. Spørsmålsstiller vil vite hvordan regjeringen akter å utnytte det handlingsrommet både i den nye loven om forsvarsanskaffelser og i påvente av nytt lovverk.

Svar:

Det er behov for store investeringer i Forsvaret. Dette betyr også store muligheter for små og mellomstore bedrifter rundt om i landet. Det er regjeringens ambisjon å tilrettelegge for at forsvarssektoren som en stor statlig innkjøper bruker lokale og regionale leverandører. Forsvarsmateriell og Forsvarsbygg har i tildelingsbrev for 2025 og 2026 fått føringer om ivaretagelse og bruk av små og mellomstore bedrifter (SMB) i anskaffelser, som blant annet har lokale og regionale markeder i nord som referanse. Forsvarsbygg har en balansert tilnærming til å legge til rette for lokale entreprenører i tillegg til de store landsomfattende virksomhetene. Det har resultert i at mange oppdrag har gått til lokale leverandører. Tilsvarende er Forsvarsmateriell i gang med å dele opp egnede materielle anskaffelser slik at mindre regionale leverandører har mulighet til å delta i konkurransene. FD følger opp etatens måloppnåelse for anskaffelser fra SMBer i styringsdialogen. Forsvarssektoren bruker betydelige midler i nord, noe som har ringvirkninger i regionen. Forsvarsbygg og Forsvarsmateriell planlegger å investere/anskaffe for betydelige beløp i alle de tre nordligste fylkene i 2026.

Etatene får tilbakemelding fra tilbydere som ikke er vant med forsvarsmarkedet om at det er vanskelig å forholde seg til krav og prosesser ved anskaffelser til forsvarssektoren. Forsvarsmateriell bidrar derfor med kompetansebygging og informasjonsdeling som vil gjøre det lettere for industrien og mulige leverandører å sette seg inn i anskaffelsesprosessene. Forsvarsmateriell og Forsvarsbygg bidrar også inn i ulike arenaer og møteplasser med industri i ulike regioner, og det er dialog med industrien om tiltakene som gjøres. Forsvarsbygg deltar aktivt på leverandør- og bransjeaktiviteter for å informere om sin rolle som oppdragsgiver, invitere til anbud og gjøre kjent hvilke konkurranser Forsvarsbygg skal ut med.

Når det gjelder den eksterne arbeidsgruppens forslag til ny lov om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser, pågår det en rekke regelverksprosesser i EU som påvirker den videre oppfølgingen av lovforslaget. EU kommisjonen har blant annet iverksatt en fullstendig revisjon av EUs forsvars- og sikkerhetsanskaffelsesdirektiv (direktiv

2009/81/EF), som lovforslaget er en implementering av. Det er uklart når denne revisjonen skal ferdigstilles. Jeg vil vurdere hvordan forslaget til ny lov om forsvars- og sikkerhetsanskaffelser skal følges opp når regelverksprosessen er vedtatt i EU.

Det er viktig å understreke at det foreligger et handlingsrom i regelverket til å hensynte nasjonal beredskap

og sikkerhet. Den eksterne arbeidsgruppen har hatt et ekstra fokus i rapporten på å gi god veiledning til innkjøpere i forsvarssektoren om bruken av EØS-avtalen artikkel 123. Dette mener jeg vil bidra til at forsvarssektoren benytter handlingsrommet i EØS-avtalen i sine anskaffelser.

SPØRSMÅL NR. 1797

Innlevert 2. mars 2026 av stortingsrepresentant Finn Krokeide

Besvart 9. mars 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Mener statsråden det er presist å presentere en fremstilling i Prop. 34 LS om at «7 av 10 innbyggere mener det er viktig eller litt viktig at Gran, Lunner og Jevnaker kommuner tilhører samme fylke» og at det uten videre begrunnelse betyr at samling av kommunene er viktigere for respondentene enn det konkrete spørsmålet fylkestilhørighet i samme innbyggerundersøkelse, og hvordan vurderes en slik fremstilling av tallgrunnlaget å være i tråd med utredningsinstruksens formål og krav til innholdet i beslutningsgrunnlaget?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål av 10.02.26 som ble besvart av statsråden den 17.02.26, jf. Dokument nr. 15:1545 (2025-2026). Temaet var regjeringens forslag om endring av fylkestilhørighet for Gran kommune fra Innlandet fylke til Akershus fylke, jf. Prop. 34 LS. Det ble konkret spurt om hvordan regjeringen i nevnte proposisjon har resonnert seg frem til en konklusjon om folkeviljen i Gran kommune, som står i klar motstrid til ordlyden i den eneste innbyggerundersøkelsen som er gjennomført i Gran om endring av fylkestilhørighet.

Statsråden har i ordskiftet om regjeringens forslag om å endre fylkestilhørighet for Gran kommune fra Innlandet til Akershus, gjentatte ganger vist til tallene fra Sentios innbyggerundersøkelse om at:

«7 av 10 innbyggere mener det er viktig eller litt viktig at Gran, Lunner og Jevnaker kommuner tilhører samme fylke».

Statsråden foretrekker disse tallene, heller enn de tallene fra innbyggerundersøkelsen som på direkte spørsmål om fylkestilhørighet viste at flertallet av de spurte

granasokningene ville at kommunen deres skal forbli i Innlandet.

Det samme er tilfelle ved besvarelsen av spørsmål nr. 1545, hvor det vises til omtalen av disse tallene i Prop. 34 LS og hvordan dette spørsmålet var formulert i innbyggerundersøkelsen. Deretter konstateres det at – uten at det underbygges med noen argumentasjon om hvorfor – disse resultatene er premisset for departementets oppfatning om at innbyggerne er mer opptatt av at Hadelandskommunene er samlet i ett fylket, enn hvilket av fylkene kommunen er samlet i. Det er heller ikke i Prop. 34 LS gitt noen begrunnelse for hvorfor regjeringen er av denne oppfatningen.

Det burde være en selvfølge at det i en proposisjon som er ment brukt som beslutningsgrunnlag for endring av valgkretsene og fylkesgrensene, ikke konstrueres en politisk sannhet gjennom en lemfeldig omgang med faktum. Det vedtaket regjeringen i Prop. 34 LS har bedt Stortinget om å treffe, vil svekke tjenestilbudet til innbyggerne i Innlandet og det vil sannsynligvis medføre at Nordland mister et stortingsmandat til Akershus. Med så vidtgående konsekvenser for den regionale maktbalansen, må det kunne forventes et høyt presisjonsnivå i regjeringens gjengivelse av faktum i proposisjonen som fremlegges som beslutningsgrunnlag.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar til representanten Krokeide om at departementets vurdering er basert på alle relevant forhold i saken i tråd med Inndelingsloven og utredningsinstruksjonen. Innbyggenes mening er ett av disse forholdene, som må vurderes sammen med andre relevante momenter.

Departementets vurdering framgår av Prop. 34 LS (2025-2026). Som en del av mitt svar til representanten på spørsmål nr. 1545, siterte jeg hele avsnittet med departementets vurdering av resultatene fra innbyggerundersøkelsen. Der fremgår det at departementets vurdering er at det ikke foreligger et klart og tydelig ønske fra innbyggerne om et fylkesbytte, men at departementet likevel oppfatter resultatene fra innbyggerhøringen dith-

en at innbyggerne er mer opptatt av at Hadelandskommunene er samlet i ett fylke, enn hvilket fylke kommunene er samlet i.

Saken ligger nå ligger til behandling i Stortinget. Det er opp til Stortinget å avgjøre om Gran kommune skal bli en del av Akershus eller fortsette som en del av Innlandet.

SPØRSMÅL NR. 1798

Innlevert 2. mars 2026 av stortingsrepresentant Finn Krokeide

Besvart 9. mars 2026 av kommunal- og distriktsminister Bjørnar Skjæran

Spørsmål:

Er statsråden enig i at en samling av Hadelandskommunene lå som premiss i spørsmålsformuleringen: «Slik situasjonen er nå, er nytt Akershus fylke det alternativet som gir mulighet for å samle hadelandskommunene. Hvilket fylke ønsker du at Gran kommune skal tilhøre i framtida?»

og at med dette premisset om at svaralternativet Akershus er det som gir mulighet til å samle Hadelandskommunene i ett fylke, så vil flertallet at Gran kommune skal forbli i Innlandet til tross for at Hadelandskommunene da ikke kan samles i ett fylke?

BEGRUNNELSE:

Det vises til mitt skriftlige spørsmål av 10.02.26 som ble besvart av statsråden den 17.02.26, jf. Dokument nr. 15:1545 (2025-2026). Tema for spørsmålet var regjeringens forslag om endring av fylkestilhørighet for Gran kommune fra Innlandet fylke til Akershus fylke, jf. Prop. 34 LS. Det ble konkret spurt om hvordan regjeringen i nevnte proposisjon har resonneret seg frem til en konklusjon om folkeviljen i Gran kommune, som står i klar motstrid til ordlyden i den eneste innbyggerundersøkelsen som er gjennomført i Gran om endring av fylkestilhørighet.

Det vises særlig til følgende del av statsrådets besvarelse, som hitsettes:

«Spørsmålet om fylkestilhørighet lyder slik: «Hvor viktig er det for deg at hadelandskommunene Lunner, Jevnaker og Gran er i samme fylke?». Som beskrevet i Prop. 34 LS. Svarte 7 av 10 innbyggere i innbyggerundersøkelsen at det er «viktig» eller «litt viktig» at Gran, Lunner og Jevnaker kommuner tilhører samme fylke. Det er disse resultatene som er premisset for departementets oppfatning om at innbyggerne er mer opptatt av at Hade-

landskommunene er samlet i ett fylket, enn hvilket av fylkene kommunen er samlet i.»

Det statsråden henviser til her, er det første spørsmålet på s. 2 i Tabellrapporten fra Sentios innbyggerundersøkelse. Det andre spørsmålet, som står i tabellrapportens side 3, har følgende formulering:

«Slik situasjonen er nå, er nytt Akershus fylke det alternativet som gir mulighet for å samle hadelandskommunene. Hvilket fylke ønsker du at Gran kommune skal tilhøre i framtida?»

Med dette spørsmålet – som det etterfølgende spørsmålet til det spørsmålet statsråden bygger sitt resonnement på – vil en naturlig forståelse av rekkefølgen på spørsmålene og en objektiv forståelse av dette spørsmålets ordlyd, være at til tross for at Hadelandskommunene da ikke kan samles i ett fylke, så vil flertallet at Gran kommune skal forbli i Innlandet. Det legges et premiss for spørsmålet om at svaralternativet Akershus er det som gir mulighet til å samle Hadelandskommunene i ett fylke. Med den opplysningen presentert i spørsmålet, svarer altså flertallet at de vil tilhøre Innlandet. Det bes derfor besvart om statsråden er enig i denne forståelsen av spørsmålets ordlyd og hvordan resultatet fra besvarelsen av dette spørsmålet skal forstås.

Svar:

I innbyggerundersøkelsen fikk innbyggerne først spørsmålet:

«Hvor viktig er det for deg at Lunner, Jevnaker og Gran er i samme fylke?».

Her svarer 72 prosent «viktig» eller «litt viktig». Deretter fikk de spørsmålet:

«Slik situasjonen er nå, er nytt Akershus fylke det alternativet som gir mulighet for å samle hadelandskommunene. Hvilket fylke ønsker du at Gran kommune skal tilhøre i framtida?»

Her svarer 49 prosent at de ønsker at Gran kommune skal tilhøre Innlandet, og 45 prosent svarer at de ønsker at Gran kommune skal tilhøre Akershus. Dette framgår også av Prop. 34 LS (2025–2026).

Som jeg har svart representanten 17. februar og 2. mars, er min vurdering av spørsmålet om et fylkesbytte

for Gran kommune basert på alle relevante forhold i saken. Innbyggernes mening er ett av disse forholdene, som må vurderes sammen med andre relevante momenter i saken.

Regjeringen har i Prop. 34 LS (2025–2026) foreslått at Gran kommune blir en del av Akershus fylke, i tråd med kommunestyrevedtak i Gran kommune og tilråding fra Statsforvalteren i Innlandet. Saken ligger nå til behandling i Stortinget. Det er opp til Stortinget om Gran kommune skal bli en del av Akershus fylke sammen med nabokommunene Lunner og Jevnaker.

SPØRSMÅL NR. 1799

Innlevert 21. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen

Besvart 4. mars 2026 av energiminister Terje Aasland

Spørsmål:

Hva er bakgrunnen for at statsråden ikke har fulgt opp Stortingets vedtak og når forventer statsråden at det vil bli fulgt, og er det nærstående at andre forvars, forsvarsindustri eller samfunnskritiske funksjoner får avslag på sine søknader om tilgang på eller økt strømkapasitet?

BEGRUNNELSE:

Forsvaret ved Ramsund orlogstasjon fikk nylig avslag på sin søknad om økt strømkapasitet.

Statsråden har ikke fulgt opp Stortingets vedtak hvor FrPs forslag om å iverksette nødvendige tiltak for at forsvarsindustrien og andre kritiske samfunnsfunksjoner med betydning for nasjonale sikkerhetsinteresser kan gi særskilt prioritering av strømnettet mv., fikk flertall. Vedtaket ble fattet tilbake i mai 2025.

Svar:

For Arbeiderparti-regjeringen er det viktig å sikre at nasjonale sikkerhetsinteresser skal ha prioritet, også når det gjelder kapasitet i strømnettet. Energidepartementet har hatt på høring et forslag til endringer i energiloven som åpner for å kunne prioritere kapasitet til en bestemt uttaks-kunde når det er nødvendig av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser. Forslaget støtter opp om regjeringens nasjonale sikkerhetsstrategi, og er etter min vurdering helt nødvendig gitt den alvorlige sikkerhetspolitiske situ-

asjonen vi nå står i. Vi legger til grunn at lovforslaget kan behandles i Stortinget allerede før sommeren. Dersom det fremkommer behov som ikke løses gjennom normale prosesser for tildeling av nettkapasitet, vil dette lovforslaget gi mulighet for å prioritere nettilknytning når dette er nødvendig for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser.

SPØRSMÅL NR. 1800**Innlevert 21. februar 2026 av stortingsrepresentant Kristoffer Sivertsen****Besvart 9. mars 2026 av energiminister Terje Aasland****Spørsmål:**

Hvor store ressurser benyttes av NVE på vilkårsrevisjoner av vannkraft, mener statsråden at dette bør fortsatt være et prioritert område for NVE, hvor mange vilkårsrevisjoner er gjennomført siden 2021 og hvor redusert produksjon har vilkårsrevisjonene isolert sett bidratt til de siste fem årene?

BEGRUNNELSE:

Den svenske regjeringen vil utnytte handlingsrommet innenfor EU-retten til å senke miljøkravene til vannkraften for å sikre at det ikke blir mindre kraftproduksjon. Samtidig er revisjon av vilkår et prioritert område for NVE som har som konsekvens at det kan bli redusert produksjon av kraft. En frigivelse av ressurser fra dette området til eksempelvis behandling av nye søknader og konsesjoner kan bidra til raskere søknads- og konsesjonsprosesser.

Svar:

Vannkraften er, og har i over hundre år vært, en av Norges aller viktigste naturressurser. Den gir oss både store mengder fornybar kraft og regulerbarheten er selve grunnmuren i det norske kraftsystemet. Det er av avgjørende betydning at eksisterende vannkraft ikke bare opprettholdes, men også videreutvikles og forvaltes på en måte som styrker både miljøforholdene i vassdragene og fleksibiliteten i kraftforsyningen.

Revisjonsinstituttet bygger på dette doble hensynet. Eldre konsesjoner kan tas opp til revisjon etter 30 år for å rette opp inngrep gjort i en annen tid, og bringe vassdragene nærmere de miljømålene som følger av vannforskriften og oppdatert kunnskap. Ved vilkårsrevisjon skal nytten av et tiltak overstige kostnaden, både i form av tapt produksjon og redusert reguleringsevne. I flere revisjonsaker pålegges kun standardvilkår som ikke medfører tap i produksjon eller fleksibilitet.

Vannforskriften krever at vi setter miljømål for hver enkelt elv og innsjø, og at det skal følges opp gjennom konkrete sektortiltak. Erfaringer fra vilkårsrevisjoner viser at krafttapet blir vesentlig lavere enn det som ble sjablongmessig beregnet i forkant.

De 17 revisjonene som er gjennomført siden 2021 har medført et samlet krafttap på om lag 209 GWh. Disse 17 reguleringsområdene sammenlagt har en årlig totalproduksjon på 28,5 TWh. Miljømål og miljøgevinsten i

vilkårsrevisjonene har samlet sett redusert totalproduksjonen med 0,7 prosent i disse vassdragene.

Innenfor konsesjonsbehandling har NVE medarbeidere som jobber med både saksbehandling og veiledning til ny utbygging og med vilkårsrevisjon. Samlet sett er det estimert at NVE kommer til å bruke opp mot 70 årsverk til konsesjonsbehandling i 2026. Av disse er det anslått at i underkant av 10 årsverk er tilknyttet vilkårsrevisjoner. Hensynet til helhetlig vassdragsforvaltning gjør at NVEs medarbeidere ofte arbeider med vilkårsrevisjoner og ny utbygging og utvidelser i samme vassdrag parallelt. Dermed bidrar disse årsverkene også til ny effekt/produksjon ved at revisjonssaker og nye søknader ses i sammenheng.

Jeg vil understreke at god forvaltning av den eksisterende porteføljen ikke står i motsetning til nye prosjekter eller oppgraderinger og utvidelser. Vi må klare begge deler. Det å ivareta miljøet i våre regulerte vassdrag, og å gjøre det på en skikkelig og forutsigbar måte, er også en del av samfunnskontrakten mellom staten, kraftprodusentene og lokalsamfunnene som gjennom generasjoner har båret en stor del av konsekvensene av utbyggingene. Samtidig må vi sikre at revisjonsarbeidet ikke går på bekostning av NVEs arbeid med ny utbygging, opprustning og utvidelse. NVE prioriterer derfor saker som kan bidra til større produksjon eller effekt.

